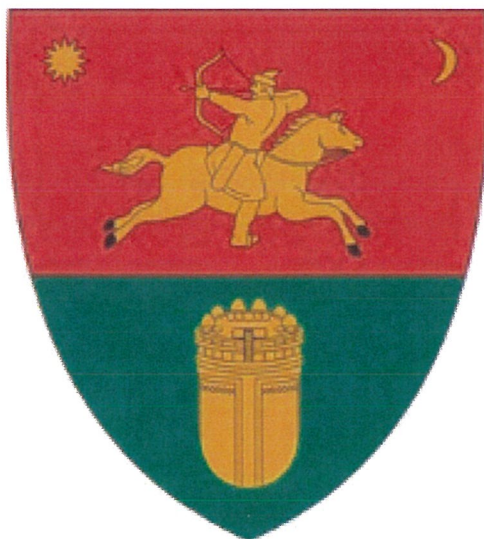

JEGYZŐKÖNYV

Törtel Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
2026. március 26. napján tartott
soros nyilvános üléséről

JEGYZŐKÖNYV

Készült: Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026. március 26. napján megtartott, 17 óra 45 perckor kezdődő, rendes nyilvános ülésén.

Az ülés helye: Törteli Polgármesteri Hivatal Tanácskozó terme (2747 Törtel, Szent István tér 1.)

Jelen vannak: Godó János polgármester,
Oltai Péter alpolgármester
Godó Jánosné Képviselő
Búcsús Tamás Képviselő
Kónya Miklós Képviselő
Magyari Tamás Képviselő
Nagy Erzsébet Képviselő

Tanácskozási joggal jelen van: Dr. Majtényi Erzsébet jegyző,
Perlakiné Somodi Gabriella Bizottság nem képviselő tagja,
Antalné Tóth Szilvia, Bizottság nem képviselő tagja;
Farkas Lászlóné, Bizottság nem képviselő tagja;

Távolmaradását jelezte: Török Csaba Bizottság nem képviselő tagja,

Jegyzőkönyvvezető: Virág Katalin Kitti

Godó János: Köszönti a Képviselő-testület tagjait és a megjelenteket. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület 7 fővel határozatképesen kezdi meg munkáját.

Az ülés napirendjeivel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János: Szavazásra bocsájta az ülés napirendjét. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú 7 igen szavazattal elfogadta azt.

	<u>Napirendi pont</u>	<u>Előterjesztő/Előadó</u>
NYILVÁNOS ÜLÉS		
1.	Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzatának 2025. évi költségvetésének módosítása tárgyában Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Minősített többség	Godó János polgármester

2.	<p>Előterjesztés az önkormányzati tulajdonú bérlakások bérbeadásáról, lakbéreinek megállapításáról, a lakhatással kapcsolatos feladatokról és a helyiségek bérbeadásáról szóló 6/2015. (II. 13.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata tárgyában</p> <p>Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség</p>	Dr. Majtényi Erzsébet jegyző
3.	<p>Előterjesztés a Törtelért Polgárőr Egyesület 2025. évi munkájáról készített beszámoló elfogadása tárgyában</p> <p>Véleményezi: - Határozathozatal: -</p>	Godó János polgármester
4.	<p>Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzata Tanyagondnoki Szolgálatának 2025. évi beszámolója tárgyában</p> <p>Véleményezi: - Határozathozatal: -</p>	Godó János polgármester
5.	<p>Előterjesztés a gazdálkodási szabályzat módosítása tárgyában</p> <p>Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség</p>	Dr. Majtényi Erzsébet jegyző
6.	<p>Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzata Környezetvédelmi Programjának 2023-2028 felülvizsgálata tárgyában</p> <p>Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség</p>	Godó János polgármester
7.	<p>Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzata Gazdasági Programjának 2026-2030 elfogadása tárgyában</p> <p>Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség</p>	Godó János polgármester
8.	<p>Előterjesztés a Törteli Polgármesteri Hivatal és a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár közötti munkamegosztási megállapodás felülvizsgálata tárgyában</p> <p>Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség</p>	Godó János polgármester

9.	Előterjesztés a Törteli Polgármesteri Hivatal és a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde közötti munkamegosztási megállapodás felülvizsgálata tárgyában Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség	Godó János polgármester
10.	Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzatának az önkormányzatok rendkívüli támogatására 2026. évben kiírt pályázaton való részvétele tárgyában Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség	Godó János polgármester
11.	Előterjesztés települési veszélyelhárítási terv felülvizsgálata tárgyában Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség	Godó János polgármester
12.	Helyi önazonosság védelméről szóló eljárás lefolytatása keretén belül az elővásárlási jogról történő lemondás tárgyában Véleményezi: JÜB, PTFB Határozathozatal: Egyszerű többség	Godó János polgármester
13.	Tájékoztató a vagyonkataszter áttekintése tárgyában Véleményezi: - Határozathozatal: -	Godó János polgármester
14.	Tájékoztató a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról Véleményezi: - Határozathozatal: -	Godó János polgármester
15.	Tájékoztató a két testületi ülés közötti időszakban az önkormányzat érdekében végzett polgármesteri munkáról Véleményezi: - Határozathozatal: -	Godó János polgármester
16.	Egyebek Véleményezi: - Határozathozatal: -	Godó János polgármester

ZÁRT ÜLÉS		
1.	<p>Előterjesztés a Bogácsai üdülőben fennálló tulajdoni hányad értékesítése tárgyában</p> <p>Véleményezi: JÜB, PTFB</p> <p>Határozathozatal: Egyszerű többség</p>	<p>Godó János polgármester</p>

1. napirendi pont: Előterjesztés Törtel Község Önkormányzatának 2025. évi költségvetésének módosítása tárgyában

Határozathozatal: Minősített többség
 Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
 Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 1. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a rendelet elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájta a rendeletet. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelete

Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendeletének módosításáról

[1] Törtel Község Önkormányzata költségvetési rendelet tervezete célul tűzte ki, hogy a feladatellátás zökkenőmentes finanszírozásának biztosítása mellett az önkormányzat egészére vonatkozóan a pénzügyi egyensúlyt fenntartsa. Figyelembe véve azonban a kiadásszükségletet, illetve az ahhoz kapcsolódó és rendelkezésre álló forrásokat, kijelenthető, hogy a tartalékok felhasználása mellett 2025. évben a gazdálkodásban felmerülhetnek likviditási problémák, melynek oka, a közhatalmi bevételek beérkezése - az iparűzési adó esetében valószínűsíthető - nem feltétlenül esik egybe a feladatok ellátásával kapcsolatos kiadások teljesülésének igényével.

[2] Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében a következőket rendeli el:

1. §

A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„2. §

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2026. évi összesített költségvetésének bevételi főösszegét 1 878 942 973 Ft-ban, konszolidált költségvetésének bevételi főösszegét 1 365 947 659 Ft-ban állapítja meg.

(2) A Képviselő-testület az önkormányzat 2026. évi összesített költségvetésének kiadási főösszegét 1 878 942 973 Ft-ban, konszolidált költségvetésének kiadási főösszegét 1 365 947 659 Ft-ban állapítja meg.

(3) A Képviselő-testület az önkormányzat 2026. évi összesített költségvetési bevételi és kiadási kiemelt előirányzatait mérlegszerűen, egymástól elkülönítetten, de – a finanszírozási műveleteket is figyelembe véve – együttesen a rendelet 1. melléklete szerint fogadja el.

(4) A Képviselő-testület az önkormányzat 2026.évi költségvetésének bevételi és kiadási kiemelt előirányzatait - költségvetési szervként összesített - kötelező feladatok, önként vállalt feladatok, állami (államigazgatási) feladatok szerinti bontásban a 2. melléklet szerint fogadja el.”

2. §

A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 3. és 4. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„3. §

(1) A Képviselő-testület a Törteli Polgármesteri Hivatal 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételi főösszegét 220 730 731Ft-ban, konszolidált bevételi főösszegét 47 229 461 Ft-ban állapítja meg.

(2) A Képviselő-testület a Törteli Polgármesteri Hivatal 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó kiadási főösszegét – a konszolidált kiadási főösszeggel egyezően – 220 730 731 Ft-ban állapítja meg.

(3) A Képviselő-testület a Törteli Polgármesteri Hivatal 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételeit és kiadásait kiemelt előirányzatonként, a rovatrendnek megfelelően, kormányzati funkció szerint besorolt alaptevékenységként a rendelet 3. melléklete szerint fogadja el.

4. §

(1) A Képviselő-testület a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételi főösszegét 296 411 518 Ft-ban, konszolidált bevételi főösszegét 1 364 574 Ft-ban állapítja meg.

(2) A Képviselő-testület a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó kiadási főösszegét – a konszolidált kiadási főösszeggel egyezően – 296 411 518 Ft-ban állapítja meg.

(3) A Képviselő-testület a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételeit és kiadásait kiemelt előirányzatonként, a rovatrendnek megfelelően, kormányzati funkció szerint besorolt alaptevékenységként a rendelet 4. melléklete szerint fogadja el.”

3. §

A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 5. és 6. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„5. §

(1) A Képviselő-testület a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételi főösszegét 47 012 465 Ft-ban, konszolidált bevételi főösszegét 2 565 365 Ft-ban állapítja meg.

(2) A Képviselő-testület a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó kiadási főösszegét – a konszolidált kiadási főössszeggel egyezően – 47 012 465 Ft-ban állapítja meg.

(3) A Képviselő-testület a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételeit és kiadásait kiemelt előirányzatonként, a rovatrendnek megfelelően, kormányzati funkció szerint besorolt alaptevékenységenként a rendelet 5. melléklete szerint fogadja el.

6. §

(1) A Képviselő-testület Törtel Község Önkormányzata intézményi költségvetése 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételi főösszegét – a konszolidált bevételi főössszeggel egyezően 1 314 788 259 Ft-ban állapítja meg.

(2) A Képviselő-testület a Törtel Község Önkormányzata intézményi költségvetése 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó kiadási főösszegét 1 314 788 259 Ft-ban, konszolidált kiadási főösszegét 801 792 945 Ft-ban állapítja meg.

(3) A Képviselő-testület a Törtel Község Önkormányzata intézményi költségvetés 2026. évi gazdálkodásához kapcsolódó bevételeit és kiadásait kiemelt előirányzatonként, a rovatrendnek megfelelően, kormányzati funkció szerint besorolt alaptevékenységenként a rendelet 6. melléklete szerint fogadja el.”

4. §

A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 7. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„7. §

A Képviselő-testület az Önkormányzat és költségvetési szervei engedélyezett létszámát a rendelet 7. melléklete szerint határozza meg.”

5. §

A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 8. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„8. §

(1) A Képviselő-testület az önkormányzat 2026. évi összesített költségvetési bevételeinek és költségvetési kiadásainak egyenlegét -427 685 982 Ft-tal állapítja meg melyen belül

- a) -437 944 362 Ft a működési költségvetés egyenlege,
- b) 10 258 380 Ft a felhalmozási költségvetés egyenlege és
- c) 427 685 982 Ft a finanszírozási egyenleg.

(2) Az önkormányzat összesített költségvetése belső hiányának finanszírozására az előző év költségvetési maradványának igénybevétele szolgál

(3) Az előző évi költségvetési maradvány igénybevétele 447 196 881 Ft.

(4) Az előző évi államháztartáson belüli megelőlegezés visszafizetése 19 510 899 Ft.(5) A költségvetési maradvány elszámolására és felhasználására vonatkozóan az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV.

törvény (a továbbiakban: Áht.) és az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII.31.) Korm. rendelet (továbbiakban: Ávr.) előírásai szerint kell eljárni.”

6. §

A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 9. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„9. §

(1) A Képviselő-testület az Önkormányzat 2026. évi felhalmozási kiadásainak célonkénti és feladatonkénti részletezését a 8. melléklet szerint hagyja jóvá.

(2) A Képviselő-testület a Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. §-ával meghatározott adósságot keletkeztető ügyletet 2026-ben nem tervez.

(3) A Képviselő-testület a 2026. évi saját bevételeit – összhangban az adósságot keletkeztető ügyletekhez történő hozzájárulás részletes szabályairól szóló 353/2011. (XII. 30.) Korm. rendelet 2. § (1) bekezdésével – a 9. melléklet szerint állapítja meg.

(4) Az Önkormányzat az Európai Unió által finanszírozott támogatással megvalósuló projektjére vonatkozó adatokat a 10. melléklet tartalmazza.

(5) Az Önkormányzatnak nincs a helyi önkormányzat kizárólagos vagy többségi tulajdoni részesedésével működő, utolsó lezárt üzleti év szerint 30 milliárd forintot meghaladó mérleg-főösszegű gazdasági társasága.

(6) Az Önkormányzatnak a helyi önkormányzat kizárólagos vagy többségi tulajdoni részesedésével működő, utolsó lezárt üzleti év szerint 30 milliárd forintot meghaladó mérleg főösszegű gazdasági társasággal – kötelező önkormányzati feladatellátásra – kötött közszolgáltatási szerződésből eredő, az érintett gazdasági társaság önkormányzat által nem vitatott, a költségvetés tervezésekor fennálló - Áht. 23. § (2) bekezdés i) pontjával meghatározott - követelése nincs. (7) A Képviselő-testület az Önkormányzat összesített tartalékát 365 014 466 Ft-ban állapítja meg, melyből céltartalékként pályázati projekt megvalósítása érdekében a Magyar Államkincstárnál vezetett számla 2025. december 31.-ei egyenlének megfelelően 359 216 937 Ft-ot, általános tartalékként 5 797 529 Ft-ot határoz meg. Az általános tartalék az év közben váratlanul jelentkező, költségvetésbe be nem épített kiadások fedezetéül szolgál.”

7. §

(1) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 1. melléklete helyébe az 1. melléklet lép.

(2) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 2. melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

(3) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 3. melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

(4) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 4. melléklete helyébe a 4. melléklet lép.

(5) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 5. melléklete helyébe az 5. melléklet lép.

(6) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 6. melléklete helyébe a 6. melléklet lép.

(7) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 7. melléklete helyébe a 7. melléklet lép.

(8) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 8. melléklete helyébe a 8. melléklet lép.

(9) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 9. melléklete helyébe a 9. melléklet lép.

(10) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 10. melléklete helyébe a 10. melléklet lép.

(11) A Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet 11. melléklete helyébe a 11. melléklet lép.

8. §

Hatályát veszti a Törtel Község Önkormányzata 2025. évi költségvetéséről szóló 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelet

- a) 1. alcím címe,
- b) 2. alcím címe,
- c) 3. alcím címe,
- d) 4. alcím címe,
- e) 5. alcím címe,
- f) 6. alcím címe,
- g) 7. alcím címe,
- h) 8. alcím címe,
- i) 9. alcím címe,
- j) 12. melléklete,
- k) 13. melléklete.

9. §

Ez a rendelet 2026. március 27-én lép hatályba.

1. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„1. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 1. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

2. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„2. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 2. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

3. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„3. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 3. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

4. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„4. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 4. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

5. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„5. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 5. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

6. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„6. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 6. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

7. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„7. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 7. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

8. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„8. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 8. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

9. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„9. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 9. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

10. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„10. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 10. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

11. melléklet a 4/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

„11. melléklet a 3/2025. (II. 27.) önkormányzati rendelethez
(A melléklet szövegét a(z) 11. számú melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)”

Godó János
polgármester

Dr. Majtényi Erzsébet
jegyző

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

2. napirendi pont: Előterjesztés az önkormányzati tulajdonú bérlakások bérbeadásáról, lakbéreinek megállapításáról, a lakhatással kapcsolatos feladatokról és a helyiségek bérbeadásáról szóló 6/2015. (II. 13.) önkormányzati rendelet felülvizsgálata tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség

Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet

Előterjesztő: Godó János

Az előterjesztés a jegyzőkönyv 2. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a rendelet elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájtja a rendeletet. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 5/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelete

az önkormányzati tulajdonú bérlakások bérbeadásáról, lakbéreinek megállapításáról, a lakhatással kapcsolatos feladatokról és a helyiségek bérbeadásáról

[1] Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a felelős gazdálkodás követelményeit szem előtt tartva, saját ingatlantulajdonának hatékony hasznosítása érdekében és

[2] a lakások és helyiségek bérletére, valamint az elidegenítésükre vonatkozó egyes szabályokról szóló 1993. évi LXXVIII. törvény 3. § (1) bekezdésében és 2. számú mellékletében kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva, Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének Pénzügyi és Településfejlesztési Bizottsága véleményének kikérésével a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed Törtel Község Önkormányzata (továbbiakban: Önkormányzat) tulajdonában lévő lakásokra, továbbá a nem lakás céljára szolgáló helyiségekre.

2. A lakások bérbeadásának feltételei

2. §

- (1) Az önkormányzat tulajdonában álló lakásokat
- a) költségelvű bérlakás, vagy
 - b) szolgálati jellegű bérlakásként lehet bérbe adni.
- (2) A bérbeadás (1) bekezdés szerinti eredményéről a polgármester dönt.

3. §

- (1) **Költségelven bérbe adott lakás** bérlőjévé a kérelmező legfeljebb öt év határozott időre akkor jelölhető ki,
- a) ha neki, házastársának, élettársának és kiskorú gyermekének, valamint a vele együttköltöző családtagjainak Törtel község közigazgatási területén
 - aa) lakható lakás tulajdonjoga,
 - ab) állandó lakáshasználati joga,
 - ac) önkormányzati tulajdonban lévő, szolgálati jogviszonyhoz vagy munkakörhöz kötött lakásra bérleti jogviszonya nincs, vagy arról érvényesen írásban lemondott és a bérbeadó azt írásban elfogadta,
 - b) a kérelem benyújtásának időpontjában korábbi, önkormányzati lakás bérletéből származó, az Önkormányzatnál nyilvántartott tartozása nincs,
 - c) akinek korábbi lakásbérleti szerződését az Önkormányzat az 1993. évi LXXVIII. törvény 24. § (1) bekezdés a)-d) pontjai alapján, öt éven belül nem mondta fel,
 - d) ha neki, vagy a vele együtt költöző családtagjának van rendszeres jövedelme, és az egy főre eső jövedelem eléri az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.
- (2) Az öt év időtartam, különösen indokolt esetben, a képviselő-testület döntése alapján 1-5 évig tartó határozott időre meghosszabbítható.

(3) Az (1)–(2) bekezdés rendelkezéseit a jelen rendelet hatályba lépésének időpontjában hatályos és érvényben lévő bérleti jogviszonyok vonatkozásában is alkalmazni kell.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott feltételeknek megfelelő személyek közül a rendelet 2. melléklete szerinti szempontrendszer alkalmazásával a legtöbb pontot szerzett kérelmezőt, pontegyenlőség esetén a legtöbb pontot szerzett jelentkezők közül sorsolással kiválasztott személyt kell kijelölni. A bérlőkijelölésről a polgármester dönt.

4. §

- (1) **Szolgálati lakásként** bérbe adott lakás bérlőjévé - az alábbi jogosultsági sorrendben – az jelölhető ki, aki
- a) önkormányzattal,
 - b) önkormányzati fenntartású intézménnyel,
 - c) önkormányzati társulás által fenntartott, törzeli székhelyű, telephelyű intézménnyel,
 - d) Törtelen működő oktatási-nevelési intézményekkel, munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.
- (2) Amennyiben van üres szolgálati lakásként bérbe adható lakás és nincs az (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelő kérelmező, a polgármester kijelölhet egyéb törzeli székhellyel vagy telephellyel rendelkező gazdasági társaságoknál munkaviszonyban álló személyt is a gazdasági társaság ügyvezetője és az igénylő együttes kérelme alapján.
- (3) Szolgálati lakásként bérbe adott lakás bérlőjévé az (2) bekezdésben meghatározott feltételnek megfelelő kérelmező, a foglalkoztatás időtartamára szóló határozott időre akkor jelölhető ki:

- a) ha neki, házas társának, élettársának és kiskorú gyermekének, valamint a vele együttköltöző családtagjainak Törtel község közigazgatási területén
 - aa) lakástulajdona,
 - ab) állandó lakáshasználati joga,
 - ac) önkormányzati tulajdonban lévő, szolgálati jogviszonyhoz vagy munkakörhöz kötött lakásra bérleti jogviszonya nincs, vagy arról érvényesen írásban lemondott és a bérbeadó azt írásban elfogadta,
- b) a kérelem benyújtásának időpontjában korábbi, önkormányzati lakás bérletéből származó, az Önkormányzatnál nyilvántartott tartozása nincs,
- c) akinek korábbi lakásbérleti szerződését a bérbeadó az 1993. évi LXXVIII. törvény 24. § (1) bekezdés a)-d) pontjai alapján, öt éven belül nem mondta fel.
- d) A kijelölés a foglalkoztatás időtartamára szól, de öt évnél nem lehet hosszabb időtartamú. Különösen indokolt esetben további öt évvel meghosszabbítható.

(4) Az (1)–(2) bekezdés rendelkezéseit a jelen önkormányzati rendelet hatályba lépésének időpontjában hatályos és érvényben lévő bérleti jogviszonyokra vonatkozóan is alkalmazni kell.

5. §

- (1) A **költségelven igényelt lakás** bérbeadása **pályázati úton** történik. A pályázatnak tartalmaznia kell:
- a) az igényelt lakás 1. melléklet 2. táblázata szerinti fizikai adatait;
 - b) a bérletnek az igénylő által tervezett időtartamát;
 - c) a 2. § (1) bekezdés a)-d) pontjaiban foglaltakat;
 - d) az igénylőnek a 2. mellékletben meghatározott pontrendszer szerinti értékelő adatait és nyilatkozatait.
- (2) A bérbe adható, üresen álló lakások igényléséhez szükséges pályázat kiírásáról a Polgármesteri Hivatal gondoskodik. A pályázati felhívást a helyben szokásos módon közzé kell tenni.
- (3) A **szolgálati lakás igénylésére kérelmet** kell benyújtani, amelynek tartalmaznia kell:
- a) az igényelt lakás 1. melléklet 3. táblázata szerinti fizikai adatait;
 - b) a bérletnek az igénylő által tervezett időtartamát;
 - c) a 4. § (1) bekezdés a)–c) pontjaiban foglaltaknak történő megfelelésről szóló igénylői nyilatkozatot.
- (4) A bérlő a bérleményért a hasznos alapterület és a komfortfokozat alapján bérleti díjat köteles fizetni. A bérleti díj összegét, valamint a költségelven és szolgálati lakásként bérbe adható lakások felsorolását a rendelet 1. mellékletének 2. és 3. táblázata tartalmazza.
- (5) A bérlő a lakbért a szerződésben meghatározott összegben és havonta előre egy összegben, legkésőbb a hónap 15. napjáig köteles a bérbeadónak számla ellenében megfizetni.

6. §

- A jelen rendeletben foglaltaknak megfelelően létrejött bérleti szerződés kötelező tartalmi eleme, hogy
- a) a bérlő vállalja, hogy a lakásbérleti szerződés fennállása alatt életvitelszerűen a lakásban lakik és a lakásból történő két hónapot meghaladó távollétét és annak időtartamát írásban a bérbeadó részére bejelenti,
 - b) a bérlő vállalja, hogy a bérbeadó részére szabad bejutást biztosít
 - ba) évente két alkalommal, a bérlakás rendeltetésszerű használatának, valamint a bérlő szerződésben foglalt kötelezettségei teljesítésének ellenőrzése céljából, valamint
 - bb) rendkívüli káresemény vagy veszélyhelyzet elhárítása érdekében szükséges, vagy az ennek folytán keletkezett hiba elhárításának elvégzése érdekében.

3. A bérlőtársi szerződés megkötésének feltételei

7. §

- (1) Bérlőtársi szerződés a bérlő és a leendő bérlőtárs – lakásba való beköltözésének időpontjától függetlenül – közös kérelmére köthető. A szerződést a kérelmező felek és a bérbeadó kötik.
- (2) A bérlőtársi szerződés megkötésének feltétele, hogy a leendő bérlőtárs – a bérleti jogviszony jellegétől függően – feleljen meg a bérlőre a bérbeadás feltételeként meghatározottaknak.

4. A felek megállapodásának tartalma a bérbeadó jogai és kötelezettségei vonatkozásában

8. §

- (1) A bérbeadó szavatol azért, hogy a lakás az átadásakor rendeltetésszerű használatra alkalmas.
- (2) A bérbeadó és a bérlő megállapodhatnak, hogy a lakást a bérlő teszi rendeltetésszerű használatra alkalmassá és látja el a komfortfokozatának megfelelő lakásberendezésekkel. A felmerülő költségeket a bérbeadó ebben az esetben, számla ellenében megtéríti a bérlőnek.
- (3) A bérbeadó gondoskodik
 - a) az épület karbantartásáról;
 - b) az épület központi berendezéseinek állandó üzemképes állapotáról.
- (4) Az épülettel és területével összefüggő - a (3) bekezdésben nem említett - egyéb kötelezettségek a bérlőt - illetve a bérlőket a lakás hasznos alapterületének arányában - terhelik, melyet saját maguk kötelesek elvégezni, vagy elvégeztetni.
- (5) Amennyiben a bérlő a bérbeadótól a lakásbérleti szerződésben átvállalja a bérbeadót terhelő kötelezettség teljesítését a vállalt kötelezettség teljesítésének megfelelő összegben, lakbérmérséklésre tarthat igényt.
- (6) A lakásbérleti jogviszony keretében a karbantartással kapcsolatos költségek a bérlőt, a pótlással és cserével kapcsolatos költségek a bérbeadót terhelik.
- (7) Amennyiben a bérbeadó és a bérlő megállapodnak, hogy a bérleti jogviszony megszűnése esetén a lakás és annak berendezéseit a bérbeadó teszi rendeltetésszerű használatra alkalmassá, az ezzel kapcsolatban felmerült költségeit a bérlő köteles a bérbeadó részére a megállapodás szerinti időpontban, de legkésőbb 30 napon belül megtéríteni.
- (8) A jelen szakaszban meghatározott, bérleti jogviszonyra vonatkozó feltételek meghatározása a polgármester hatáskörébe tartozik.

5. A lakáshasználati díj emelésének mértéke és feltételei

9. §

- (1) Az önkormányzati lakást **jogcím nélkül használó**, a bérbeadó részére **lakáshasználati díjat** (a továbbiakban: használati díj) köteles fizetni. A használati díj a lakásra megállapított lakbérrel azonos összeg.
- (2) A jogcím nélküli használat kezdetétől számított négy hónap elteltével a használati díj a lakásra megállapított lakbér 150 %-a, ha a bérlő igazolja, hogy közüzemi tartozása nincs.

(3) Az önkormányzati helyiségek jogcím nélküli használata esetén az (1)–(2) bekezdésben foglaltakat kell megfelelően alkalmazni.

6. A bérlő által a lakásba befogadható személyek köre és a befogadás feltételei

10. §

(1) A bérlő a lakásba más személyt - házastársa, gyermeke, befogadott gyermekének a gyermeke, valamint szülője kivételével – a bérbeadó írásbeli hozzájárulásával fogadhat be.

(2) A bérlőtárs a lakásba más személyt - a kiskorú gyermeke, valamint a befogadott gyermekének az együttlakás ideje alatt született gyermeke kivételével – a bérbeadó és a másik bérlőtárs írásbeli hozzájárulásával fogadhat be.

(3) A bérbeadó a hozzájárulását akkor tagadja meg, ha a befogadni kívánt személlyel a bérbeadó a lakásbérleti szerződést felmondta, mert

- a) a befogadni kívánt személy, vagy a vele együtt lakó személyek az önkormányzattal, a bérbeadóval vagy a lakókkal szemben az együttélés követelményeivel ellentétes, botrányos, tűrhetetlen magatartást tanúsított;
- b) a befogadni kívánt személy, vagy a vele együtt lakó személyek az Önkormányzattól bérelt lakást, a közös használatra szolgáló helyiséget, területet rongálták, vagy a rendeltetésükkel ellentétesen használták.

(4) A bérbeadó hozzájárulásának megadásáról a polgármester dönt.

7. A szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén a másik lakás bérbeadására, illetőleg a pénzbeli térítés mértékére és megfizetésére vonatkozó szabályok

11. §

(1) A lakásbérleti szerződés közös megegyezéssel bármikor megszüntethető.

(2) A szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetésével egyidejűleg, másik lakás bérbeadására is sor kerülhet abban az esetben, ha a bérlő kisebb alapterületű lakást vesz helyette bérbe, és megfelel – a bérleti jogviszony jellegétől függően – a bérbeadás feltételeinek.

(3) A szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén pénzbeli térítés nem fizethető.

8. Önkormányzati helyiségek bérbeadásának feltételei

12. §

(1) A bérbeadó üres, **nem lakás céljára szolgáló helyiséget** – a (2) bekezdés kivételével - csak **pályázati eljárás** lefolytatása után adhat bérbe.

(2) Nem kell pályázattal a nem lakás céljára szolgáló helyiség bérlőjét kijelölni, ha a bérbeadó a helyiséget ideiglenesen, annak helyreállítása, felújítása, életveszély elhárítása érdekében kiürítette, de a kiürítés okának megszűnte után az eredeti hasznosításra visszaadja a bérlőnek.

13. §

(1) A **pályázati hirdetésnyek** tartalmaznia kell legalább:

- a) a bérbeadásra meghirdetett helyiség fekvési helyét, alapterületét, rendeltetését, felszereltségét,

- b) a helyiségben folytatható tevékenység megjelölését,
- c) a bérleti szerződés lehetséges időtartamát,
- d) a helyiség használatra alkalmassá tételéhez szükséges a leendő bérlő által saját költségen elvégzendő építési munkákat, és azok elvégzésének határidejét, az esetleges eredeti állapot helyreállítási kötelezettséget,
- e) pályázni jogosultak körét,
- f) a fizetendő bér minimális mértékét,
- g) a pályázati ajánlat benyújtásának módját, helyét és határidejét.

(2) A pályázati hirdetményt az önkormányzat honlapján és az önkormányzati hirdetőtáblákon közzé kell tenni 14 napra.

14. §

(1) A pályázati ajánlatot írásban kell benyújtani, melynek tartalmaznia kell:

- a) a pályázó nevét és címét,
- b) a helyiségben végezni kívánt tevékenység megjelölését,
- c) a bérleti díj mértékét,
- d) a pályázó nyilatkozatát arról, hogy az önkormányzattal szemben tartozása nem áll fenn, és hozzájárul – az önkormányzat adóhatósága által beszedett adó vonatkozásában is - a nyilatkozat valóságtartalmának ellenőrzéséhez,
- e) a nyilatkozatot arról, hogy a pályázati feltételeket elfogadja.

(2) A pályázatokat a kitűzött határidő leteltét követő 5 munkanapon belül értékelni kell.

(3) Nem lehet bérleti szerződést kötni azzal az ajánlattevővel, akinek

- a) öt éven belül önkormányzati helyiségre fennállott bérleti szerződését szerződésszegés miatt a bérbeadó felmondta, vagy
- b) az önkormányzattal szemben tartozása áll fenn.

15. §

(1) A pályázat teljes körű lebonyolítása a bérbeadó feladata.

(2) A pályázati tárgyaláson csak az a pályázó vehet részt, aki a pályázati ajánlatát az előírt időben és tartalommal benyújtotta.

(3) A pályázók közül azzal kell a szerződést megkötni, aki a legmagasabb összegű bérleti díj megfizetésére tett ajánlatot.

(4) A pályázat nyertese a bérbeadóval 10 napon belül bérleti szerződést köteles aláírni, valamint a szerződés megkötésétől számított 15 napon belül köteles a helyiséget birtokba venni.

(5) A (4) bekezdésben foglalt határidő elmulasztása esetén a bérbeadó 5 nap határidő tűzésével írásban nyilatkoztatja a pályázót, hogy kéri-e a helyiség biztosítását vagy a szerződéskötéstől eláll. Amennyiben a határidőben a pályázat nyertese nem válaszol, úgy azt a szerződéstől való elállásnak kell tekinteni.

(6) A pályázat nyertesének visszalépése esetén a második legkedvezőbb ajánlattevővel kell a bérleti szerződést megkötni.

16. §

(1) A bérbeadó a helyiséget a pályázati kiírásban megjelölt állapotban és felszereltséggel, leltár alapján köteles a bérlőnek átadni.

(2) A bérlő köteles gondoskodni:

- a) a helyiség burkolatainak felújításáról, pótlásáról, cseréjéről,
- b) a helyiséghez tartozó üzlethomlokzatot (portát), védő (előtető) biztonsági berendezések karbantartásairól,
- c) a helyiségben folytatott tevékenység körében felmerülő felújításról, pótlásról, illetőleg cseréről,
- d) az épület olyan központi berendezéseinek karbantartásáról, amelyeket a bérlő kizárólagosan használ, illetőleg tart üzemben,
- e) az épület továbbá a közös használatra szolgáló helyiségek és területek tisztításáról és megvilágításáról, amely a bérlő tevékenységével függ össze.
- f) A bérlő a helyiségen átalakítási munkálatokat nem végezhet.

17. §

A bérlő a helyiséget a bérleti jogviszony megszűnésekor az átadási, illetve a bérbeadó hozzájárulásával átalakított, felújított állapotban és felszereltséggel köteles átadni.

18. §

A bérlő a bérelt helyiségbe más személyt nem fogadhat be.

19. §

(1) A bérlő a helyiség bérleti jogát bérbeadó előzetes hozzájárulásával másra átruházhatja.

(2) A bérbeadó a hozzájárulás megadását köteles megtagadni, ha az átvevő tevékenysége jogszabályba ütközik.

9. A törvény alapján elővásárlási joggal érintett lakások vételárának mértéke és megfizetésének feltételei

20. §

(1) Az Önkormányzat tulajdonában lévő lakásra a bérlőt elővásárlási jog illeti meg.

(2) Az Önkormányzat tulajdonában álló lakás vételárát - ha a lakást az (1) bekezdésben meghatározott személy (a továbbiakban: vevő) vásárolja meg - a hasonló adottságú lakások helyi forgalmi értéke alapján, különösen

- a) az épület településen belüli fekvése;
- b) az épületben lévő lakások száma, az épülethez tartozó földterület, a közös használatra szolgáló helyiségek és a közös használatra szolgáló területek nagysága;
- c) az épület felszereltsége, műszaki állapota, építése, a felújítás óta eltelt idő;
- d) a lakás alapterülete és komfortfokozata;
- e) a lakottság ténye

figyelembevételével, az ingatlanforgalmi értékbecslő által készített becslés szerinti összegben kell megállapítani.

(3) A vételár megállapításakor a forgalmi értékből le kell vonni a bérlőnek a lakásra fordított és meg nem térített értéknövelő beruházásainak az értékét.

(4) A vevőt a (2) és (3) bekezdés alkalmazásával megállapított vételárból 5 % kedvezmény illeti meg.

- (5) A vevő részére - kérelmére - legalább három évi részletfizetési kedvezményt kell adni.
- (6) Ha a vevő részletfizetést kér, a szerződés megkötésekor a megállapított vételár harminc százalékának egy összegben való megfizetését kell kikötni. Az első vételárrészlet befizetése után fennmaradó hátraléokra a havonta fizetendő részleteket egyenlő mértékben kell megállapítani.
- (7) A fennmaradó vételárra kamatot az Önkormányzat nem köt ki.
- (8) Az elővásárlási joggal érintett lakások értékesítésére a Képviselő-testület döntése alapján kerül sor.

10. A törvény alapján elővásárlási joggal nem érintett lakások eladásának feltételeit

21. §

- (1) Az elővásárlási joggal nem érintett lakások értékesítésére a Képviselő-testület döntése alapján kerül sor.
- (2) Az értékesítésről szóló döntésben – forgalmiérték-becslés alapján - meg kell határozni a lakás vételárát.
- (3) A Képviselő-testület döntése alapján a lakást nyilvánosan meg kell hirdetni, és az összességében legmagasabb vételárat ajánló részére kell értékesíteni.

11. Nem lakás céljára szolgáló helyiségek értékesítése

22. §

- (1) A nem lakás céljára szolgáló helyiség eladása pályázat útján történhet a vagyongazdálkodás szabályait megállapító önkormányzati rendelet alkalmazásával
- (2) Az önkormányzat tulajdonában lévő helyiségre a bérlőt elővásárlási jog illeti meg.

23. §

A helyiség vételára nem lehet kevesebb, mint a helyiség - ingatlanforgalmi értékbecslő által készített becslés alapján meghatározott - beköltözhető forgalmi értéke.

24. §

- (1) A vevő a vételárat részletekben is kifizetheti. A részletfizetés időtartama legfeljebb 3 év.
- (2) Részletfizetés esetén a mindenkori jegybanki alapkamatot kell felszámolni.

25. §

Hatályát veszti az önkormányzati tulajdonú bérlakások bérbeadásáról, lakbéréinek megállapításáról, a lakhatással kapcsolatos feladatokról és a helyiségek bérbeadásáról szóló 6/2015. (II.13.) önkormányzati rendelet.

26. §

Ez a rendelet 2026. április 1-jén lép hatályba.

1. melléklet az 5/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 1. melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)

2. melléklet az 5/2026. (III. 26.) önkormányzati rendelethez

(A melléklet szövegét a(z) 2. melléklet.pdf elnevezésű fájl tartalmazza.)

Godó János
polgármester

Dr. Majtényi Erzsébet
jegyző

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

3. napirendi pont: Előterjesztés a Törtelért Polgárőr Egyesület 2025. évi munkájáról készített beszámoló elfogadása tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség

Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet

Előterjesztő: Godó János

Az előterjesztés a jegyzőkönyv 3. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

Molnár János: Úgy gondolom, hogy összeszedtünk mindent, ha van valami kérdés megpróbálok válaszolni.

Godó János: Köszönjük, hogy eljöttél. Köszönjük a munkátokat.

Godó János szavazásra bocsátja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 37/2026. (III. 26.) határozata

a Törtelért Polgárőr Egyesület 2025. évi munkájáról készített beszámoló elfogadása tárgyában

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete megismerte és megvitatta a Törtelért Polgárőr Egyesület 2025. évi munkájáról készített beszámolót, és az abban foglaltakat a jelen határozat mellékletét képező formában elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Beszámoló

2025. év

Megalakulás és vezetőség

A Törtelért Polgárőr Egyesület 2014. március 31-én, az alakuló közgyűlést követően, 20 alapító tag részvételével jött létre. Az egyesületet a Budapest Környéki Törvényszék 2014. június 23-án nyilvántartásba vette, majd 2014. július 10-én TE-6661 nyilvántartási szám alatt jogerősen bejegyezte az egyesületet.

Az egyesület 2024. március 18-án tisztújító közgyűlést tartott, amelynek keretében a vezetőség összetétele részben megváltozott, biztosítva ezzel a szervezet folyamatos, jogszerű és hatékony működését.

Az egyesület elnöke:	Molnár János
Az elnökhelyettes:	Gazsi Márk
Titkár:	Czeróczki Ferencné
A felügyelő bizottság elnöke:	Kerekné Molnár Anikó
Felügyelő bizottsági tagok:	Vincze Imréné / Németh Márk
Az egyesület székhelye:	2747 Törtel, Bercsényi út 3/A

A TPE adószáma: 18620885-1-13
Számlavezető bank: MBH Bank
Számlaszámunk: 65100369-11392644

A megalakult egyesület célkitűzései

A megalakult egyesület célja Törtel településen a közrend és közbiztonság megerősítése, fenntartása, valamint a lakosság szubjektív biztonságérzetének növelése. Ennek érdekében az egyesület társadalmi bűn- és baleset-megelőzési tevékenységet folytat. Az egyesület közreműködik a gyermek- és ifjúságvédelemmel, valamint a környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában.

Az egyesület kiemelt feladatának tekinti a személy- és vagyonvédelem, valamint a bűnmegelőzés hatékonyságának fokozását, továbbá az állampolgárok életének, testi épségének és tulajdonának védelmét. Céljai megvalósítása érdekében együttműködik az önkormányzattal, rendvédelmi szervekkel, katasztrófavédelmi szervezetekkel és más civil szervezetekkel.

Az egyesület részt vesz közösségi, kulturális és sportesemények biztosításában, lakossági tájékoztató és megelőző programokat szervez, továbbá rendkívüli helyzetek, veszélyhelyzetek esetén önkéntes segítséget nyújt. Kiemelt figyelmet fordít tagjai folyamatos képzésére, szakmai felkészültségük fejlesztésére, valamint a jogkövető magatartás és a helyi közösségi összetartozás erősítésére.

Tevékenységeink

- polgárőr szolgálatok megszervezése és lebonyolítása
- bűnmegelőzési és baleset-megelőzési célú felvilágosító, edukációs tevékenység végzése
- közösségi szolgálatot teljesítő diákok munkájának koordinálása és felügyelete
- helyi közösségi, kulturális és egyéb rendezvényeken való közreműködés
- együttműködés a Törteli Faluvédő Polgárőr Egyesülettel
- együttműködés civil szervezetekkel, egyesületekkel
- együttműködés helyi intézményekkel, különösen oktatási, szociális és közintézményekkel
- a helyi temető rendjének és biztonságának felügyelete
- forgalomirányítási és forgalombiztosítási feladatok ellátása jogszabályi keretek között
- közös szolgálatok megszervezése és végrehajtása a rendőrséggel
- folyamatos kapcsolattartás a lakossággal, lakossági jelzések fogadása és továbbítása az illetékes szervek felé.

Együttműködési megállapodások

Egyesületünk együttműködési megállapodásokat kötött a zökkenőmentes feladatok ellátása érdekében a következő partnerekkel:

- Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság
- Törtel Község Önkormányzata
- Pest Vármegyei Polgárőr Szövetség

- Országos Polgárőr Szövetség
- Cegléden és vonzaskörzetünkben működő középiskolák

Törtel lakossága egyre nagyobb bizalommal fordul egyesületünkhöz. A lakosok rendszeresen megosztják észrevételeiket és tapasztalataikat, valamint rendkívüli esemény észlelése esetén haladéktalanul értesítik egyesületünket a folyamatosan, éjjel-nappal elérhető telefonszámon. Ez a folyamatos kapcsolattartás hozzájárul a lakosság biztonságérzetének növeléséhez, egyben lehetővé teszi egyesületünk számára a gyors és hatékony intézkedést.

A szolgálati órák alakulása a 2025-ös évben:

Szolgálatban eltöltött idő összesen:	3964 óra
Önálló szolgálat:	3073 óra
Rendőrséggel közös szolgálat:	891 óra
Intézkedés (visszatartás):	10 alkalommal
Jelzésadás:	38 alkalommal
Segítségnyújtás:	15 alkalommal
Egyéb:	3 alkalommal

*(magába foglalja a helyszínre való érkezésünket, illetékes hatóságok értesítését)

VÖRÖS KÓD

2021-ben egyesületünk tevékenységi köre új feladattal bővült, a Vörös Kód keretében ellátott feladatok végzésével. A Vörös Kód alkalmazása a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 65/E. § (3) bekezdésében foglaltak alapján történik. A Vörös Kód egy speciális figyelmeztetési rendszer, amelynek célja, hogy kritikus időjárási körülmények – különösen rendkívüli hideg vagy tartós hőség – esetén felhívja a szociális ellátórendszer és a segítő szervezetek figyelmét arra, hogy elsődleges és kiemelt feladatuk az emberi élet védelme.

Egyesületünk a Vörös Kódhoz kapcsolódó feladatait 2025-ben is folyamatosan ellátta.

Ennek keretében a téli hideg időszakokban, valamint a hőségriadók idején a Tanyagondnoki Szolgálattal szoros együttműködésben ellenőrzéseket végzett a külterületen, valamint a belterületen egyedül élő, különösen veszélyeztetett személyek, időskorú lakosok körében. A rendszeres kapcsolattartás és ellenőrzés célja az volt, hogy időben felismerhetőek legyenek az esetleges veszélyhelyzetek, és szükség esetén haladéktalanul segítségnyújtás történhessen.

Ez a tevékenység jelentős mértékben hozzájárul a település lakosságának biztonságához, valamint az időjárási szélsőségek által leginkább érintett személyek védelméhez.

Rendezvények biztosítása, karitatív tevékenységek 2025-ben:

Egyesületünk az éjszakai szolgálatok ellátása mellett aktívan közreműködik a községi rendezvények, valamint a civil szervezetek által szervezett programok zavartalan és biztonságos lebonyolításában. Feladataink kiterjednek a rendezvények előkészítésére, a helyszíni forgalomirányításra, a résztvevők biztonságának figyelemmel kísérésére, valamint a váratlan események gyors és hatékony kezelésére. E tevékenységünkkel nemcsak a közösségi események zavartalan lebonyolítását biztosítjuk, hanem hozzájárulunk a lakosság biztonságérzetének erősítéséhez, a helyi közösségi élet élénkítéséhez és a civil összefogás erősítéséhez is.

2025. március 15.

Nemzeti ünnepünk alkalmából egyesületünk részt vett a koszorúzási ünnepségen. Az esemény keretében a koszorúzás lebonyolításán túlmenően egyesületünk a rendezvény biztosításáért is felelősséget vállalt, biztosítva annak zavartalan és biztonságos lebonyolítását.

2025. március 21.

Az Abonyi Városi Polgárőr Egyesület felkérésének eleget téve részt vettünk a Pecsenyeparádé rendezvény biztosításában.

2025. május 1.

Egyesületünk részt vett a Törteli Motorosok által szervezett motoros felvonulás biztosításában, a rendezvény zavartalan és biztonságos lebonyolítása érdekében.

2025. május 24.

Egyesületünk a Ceglédi Futófesztivál biztosításában vett részt a Ceglédi Futó Egyesület, valamint a Cegléd Rendőrkapitányság felkérésére.

2025. május 31.

Gyermeknap rendezvény biztosítása.

2025. június 14.

Általános iskolai bankett biztosítása.

2025. június 18.

A Törteli Szent István Király Általános Iskola sportnapjának biztosítása.

2025. június 19.

Általános iskolai szerenád biztosítás.

2025. augusztus 20.

Ünnepi rendezvény biztosítása.

2025. augusztus 30.

Motoros találkozó, felvonulás biztosítása.

2025. szeptember 6.

Egyesületünk részt vett a motoros felvonulás biztosításában a Nagykőrösi Motoros Találkozó szervezőinek felkérésére, a rendezvény zavartalan és biztonságos lebonyolítása érdekében.

2025. szeptember 26.

Szüreti fesztivál, felvonulás biztosítása. Forgalomirányítás társegyesületekkel. Szüreti multság biztosítás. Településünk életében az egyik legnagyobb rendezvény a Szüreti Fesztivál, amely sok feladatot ad egyesületünknek. Reggel 6 órától, másnap hajnal 3 óráig biztosítottuk a helyszínt. Ehhez szakaszosan segítséget kaptunk a Törteli Faluvédő Egyesülettől, az Abony Városi Polgárőr Egyesülettől, Kőröstetétlen Polgárőr Egyesülettől, és a Jászkarajenői Polgárőr Egyesülettől.

2025. október 11.

Abony Városi Polgárőr Egyesület kérésére: szüreti felvonulás biztosítás.

2025. november 1.

Mindenszenteki sírkert biztosítás, forgalom, parkolás irányítása.

2025. november 15.

Óvodabál biztosítás.

2025. december 20.

Szereteted kiszállítás, szállítás szervezése, a Törteli Faluvédő Polgárőr Egyesülettel.

Közösségi média

Az Egyesület Facebook-oldala 2016. június 18. óta működik. A felületen rendszeresen jelennek meg bűn- és baleset-megelőzési tanácsok, tájékoztató videók, figyelemfelhívó bejegyzések, valamint a települést érintő aktuális hírek. Az Egyesület folyamatosan figyelemmel kíséri a rendőrség és a katasztrófavédelem hivatalos kommunikációját, ezáltal hiteles, naprakész információkat biztosít a lakosság számára.

Közösségi munka

2025-ben az Egyesület sikeresen koordinálta a diákok 50 órás közösségi szolgálatának teljesítését. A munkavégzéshez szükséges eszközöket és felszereléseket biztosította, valamint folyamatos felügyeletet látott el. Az Egyesület kiemelten fontosnak tartja a fiatalokkal való jó kapcsolat kialakítását, mivel hosszú távon közülük kívánja bővíteni taglétszámát.

Elismerések

A 2025. év során az Egyesület több elismerésben részesült. Ezek egyrészt jelentős szakmai és erkölcsi visszaigazolást jelentenek, másrészt egyértelműen bizonyítják, hogy az Egyesület által végzett közösségi és bűnmegelőzési tevékenység eredményes, értékteremtő és társadalmilag hasznos.

2025. május 11.

Radics Gábor polgárőr társunk a Pest Vármegyei Polgárőr Egyesület BRONZ fokozatú elismerését kapta önzetlen, áldozatkész, kiemelkedő munkájáért!

2025. június 25.

A Törteli Szent István Király Általános Iskola elismerését vehettük át.

2025. október 1.

Az Országos Polgárőr Szövetség elnöke, Németh Márk polgárőr társunkat a kábítószer-kereskedelem felszámolása érdekében vállalt kiemelkedő közterületi szolgálatának elismeréseként elnöki dicséretben részesítette

2025. december 10.

Az Abonyi Rendőrőrs megbízott őrsparancsnokától a 2025-ben végzett kiemelkedő munkánkért elismerő oklevelet vehettünk át.

Taglétszám alakulása az adott 2025-ös évben:

2025-ben az Egyesület taglétszáma 22 fő volt, valamint 2 fő ifjú polgárőr vett részt a munkában. Egyesületünk fontosnak tartja, hogy tagjaink megkapjanak minden olyan alapvető felszerelést, amely hozzájárul a polgárőrfeladatok szakszerű elvégzéséhez. Az egyesület minden tagja polgárőr-igazolvánnyal és egységes formaruhával rendelkezik. A szolgálat ellátásához az egyesület személygépkocsiját használják, melyet mindig naprakész és üzemképes állapotban tartunk.

Pénzügyi helyzetünk alakulása bevételeink és kiadásaink

Az Egyesület működésének pénzügyi alapját 2015 óta önkormányzati támogatás biztosítja, amely 2025-ben évi **757.000 Ft** összegben állt rendelkezésre, és fedezte az éves üzemanyagköltségeket.

Az Országos Polgárőr Szövetségtől elnyert pályázati támogatás összege **300.000 Ft** volt, amelyet a szolgálati gépjármű fenntartására és üzemeltetésére (szerviz, alkatrész, biztosítás, műszaki vizsga) fordítottunk.

2025-től az Egyesület jogosulttá vált az adó 1%-ának fogadására, amely **89.366 Ft** bevételt jelentett, és lehetővé tette a formaruhák pótlását és cseréjét.

További terveink, célkitűzéseink:

- szolgálati óraszám növelése
- tagtoborzás
- fogadóórák biztosítása a lakosságnak
- szakmai továbbképzés a tagoknak
- baleset és bűnmegelőzési előadások a lakosságnak

Törtel, 2026. február 8.

Molnár János
elnök
Törteléért Polgárőr Egyesület

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

4. napirendi pont: Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzata Tanyagondnoki Szolgálatának 2025. évi beszámolója tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 4. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

Godó János: Nagyon jól működik a tanyagondnokság a faluban. Gyógyszerkiváltás, ételhordásban segítettük a tanyasiakat.

Dr. Majtényi Erzsébet: Tanyagondnokunk jól terhelhető, agilis személyiség.

Godó János szavazásra bocsájtja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 38/2026. (III. 26.) határozata

Törtel Község Önkormányzata Tanyagondnoki Szolgálatának 2025. évi beszámolója tárgyában

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete megismerte és megvitatta Törtel Község Önkormányzata Tanyagondnoki Szolgálatának 2025. évi munkájáról készített beszámolót, és az abban foglaltakat elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Melléklet:

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
TANYAGONDNOKI SZOLGÁLAT

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA TANYAGONDNOKI SZOLGÁLATÁNAK 2025. ÉVI BESZÁMOLÓJA

Törtel, 2026. március 12.

Készítette: Bakos Imre tanyagondnok

2.

Tartalom

- I. Bevezetés
- II. Feladatellátás, kapcsolattartás, együttműködés
- III. Elvégzett feladatok
- IV. Összegzés, elképzelések, tervek

I. Bevezetés

Tisztelt Képviselő testület tanyagondnoki beszámolómat azzal szeretném kezdeni, hogy az előző évekhez képest sem történt nagyobb változás a tanyagondnoki feladatellátással kapcsolatban, 2025. évben is szinte ugyan azok a feladatköröket láttam el nagyon sok változás nem történt, hiszen egy elég jól bejáratott rendszer szerint végzem a munkámat. Ezek alapján készítettem el a 2025. évi beszámolómat.

II.

Feladatellátás, kapcsolattartás, együttműködés

Az előző évekhez hasonlóan a 2025-as év is a jó kapcsolatrendszer kialakításával kezdődött.

Szinte ez már, mint minden évben rutinfeladatnak számít mivel évek óta jó kapcsolatot tartok fent az intézmények és a civil szervezetek vezetőivel.

Nagy öröm számomra, hogy 2025-ban is megmaradtak a jó kapcsolatok és ugyan olyan jól együtt tudunk működni, mint minden évben. Köszönöm szépen az a megtisztelő bizalmat mindenkinek.

- Törteli Szent István Király Általános Iskola
- Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde
- Gyermekjóléti szolgálat és Védőnői Szolgálat
- Déryné Művelődési Központ és Könyvtár
- Törteli Nyugdíjasklub
- Felnőtt és Gyermek Háziorvosi szolgálat
- Szent Margit Gyógyszertár
- Törtelért Polgárőr Egyesület
- Törteli Faluvédő Polgárőr Egyesület
- Törteli Körzeti Megbízottak
- Mezei Őrszolgálat
- Szomszédos települések tanyagondnokai

3.

A 2025-es évben is nagyon sok olyan feladatot végeztünk el kollégáim segítségével, amivel községünk bel és külterületi lakosainak segítségét tudtuk nyújtani.

Ahogy a bevezetésben már utaltam rá egy jól bejáratott rendszer szerint végzem a napi feladataimat és már községünk lakói is hozzá vannak szokva ehhez a munkarendhez. Ismét, mint azt minden évben most is szeretnék köszönetet mondani Tóth Gábor munkairányító koordinátor úrnak és a teljes közfoglalkoztatott állománynak a sok segítségért, amit számomra segítségként nyújtottak. Valamint szeretném megköszönni a Mezei Őrszolgálat munkatársának Farkas Gábor Mezőőrnek a sok segítséget hozzá is bármikor tudtam segítségért fordulni. Szeretném kiemelni a Törteli Önkormányzat minden dolgozóját, akik szintén segítettek a munkámat nekik is köszönettel tartozom, úgy gondolom, minden téren kiegészítjük egymás munkáját és együtt minden féle nehézséget sikerült megoldanunk, ami a 2025-as évben merült fel.

Beszámolómat a mögöttem álló év ismertetésével szeretném folytatni. Az év első felében a téli időjárás nem volt kegyes hozzánk megszorodtak a segítségre szoruló emberek. 2025-ös évben is kiemelten kellett figyelni a nagyon hideg időszakban az egyedül élő emberekre elmondhatom, hogy 2025-ben sem történt olyan eset a községünkben, amikor valaki a saját otthonában kihűlt volna, mert nem tudott esetleg begyújtani. Ebben segítettek községünk lakosai is, akik minden esetben szóltak, ha olyan személyről tudtak, aki esetleg egyedül él és nehezen tudja magát ellátni. Az év második negyedévében szinte a rutin feladatokat láttam el bevásárlás, gyógyszerkiváltás stb-stb. a harmadik és negyedik negyedévben sem volt rendkívüli feladatellátás a rutinfeladatokon kívül. A 2025-ös évben is maradt az ebédkiállítás, ami már kisebb számban, de még mindig a napi feladataim közé tartozott közel 60 adag ebédet szállítottam ki minden nap az arra jogosultaknak. Segítségére voltam a Gyermekjóléti szolgálatnak valamint a Védőnői szolgálatnak is, amikor tanyasi családokhoz kellett látogatóba menniük községünk belterületén pedig a problémásabb családok látogatásánál kérik a segítségemet, mert több esetben fordult már elő, hogy agresszívan nyilvánulnak meg a Gyermekjóléti szolgálat munkatársaival szemben. Természetesen megtartottuk a községi rendezvényeinket is ahol, mint mindig hangosítási feladatokat láttam el A tavalyi évben is segítséget nyújtottam a Törteli Szent István Király Általános Iskolának a ballagási ünnepségükön illetve egyéb rendezvényeiken való hangosításában, valamint pár alkalommal személyszállításban is segítettem különböző iskolai versenyekre eljuttatni a tanulókat. Megjegyezném attól függetlenül, hogy nem az önkormányzat az iskolán fenntartója, mindig nagy örömmel segíték és teszek eleget ennek a felkérésnek is

4.

III.

Elvégzett feladatok

A 2023-as évben a következő rendezvények kerültek megtartásra ahol amint már fentebb említettem hangosítási feladatokat láttam el.

- Nemzeti Ünnepek Március 15.-e koszorúzás és emlékműsor hangosítása
- Május Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde Ballagási ünnepség hangosítása
- Június Törteli Szent István Király Általános Iskola Ballagási Ünnepség Hangosítása
- Augusztus 20. Államalapításunk Augusztus 20. a Megemlékezés hangosítás
- Szeptember hónap Déryné Művelődési központ és könyvtár rendezvénysorozat hangosítása
- Október 6.-az Aradi Vértanúk emléknapja hangosítás
- 1956-os Forradalom és Szabadságharc megemlékezés hangosítása
- December Karácsonyi rendezvénysorozat hangosítása

Ezek voltak azok a főbb feladatok és rendezvények, amiken részt vettem és természetesen ezzel párhuzamosan láttam el a tanyasi és a községünkben élő emberek egyéb olyan dolgait, amiket egészségügyi problémáik vagy a rossz útviszonyok miatt nem tudtak elérni, gondolok itt.

- ebédszállítás
- orvosi rendelésre szállítás
- vérvételre, buszhoz szállítás
- vérszállítás Cegléd Toldy Ferenc Kórház Labor
- bevásárlás, receptkiváltás
- gyermekjóléti szolgálat és védőnői szolgálat munkájának segítése

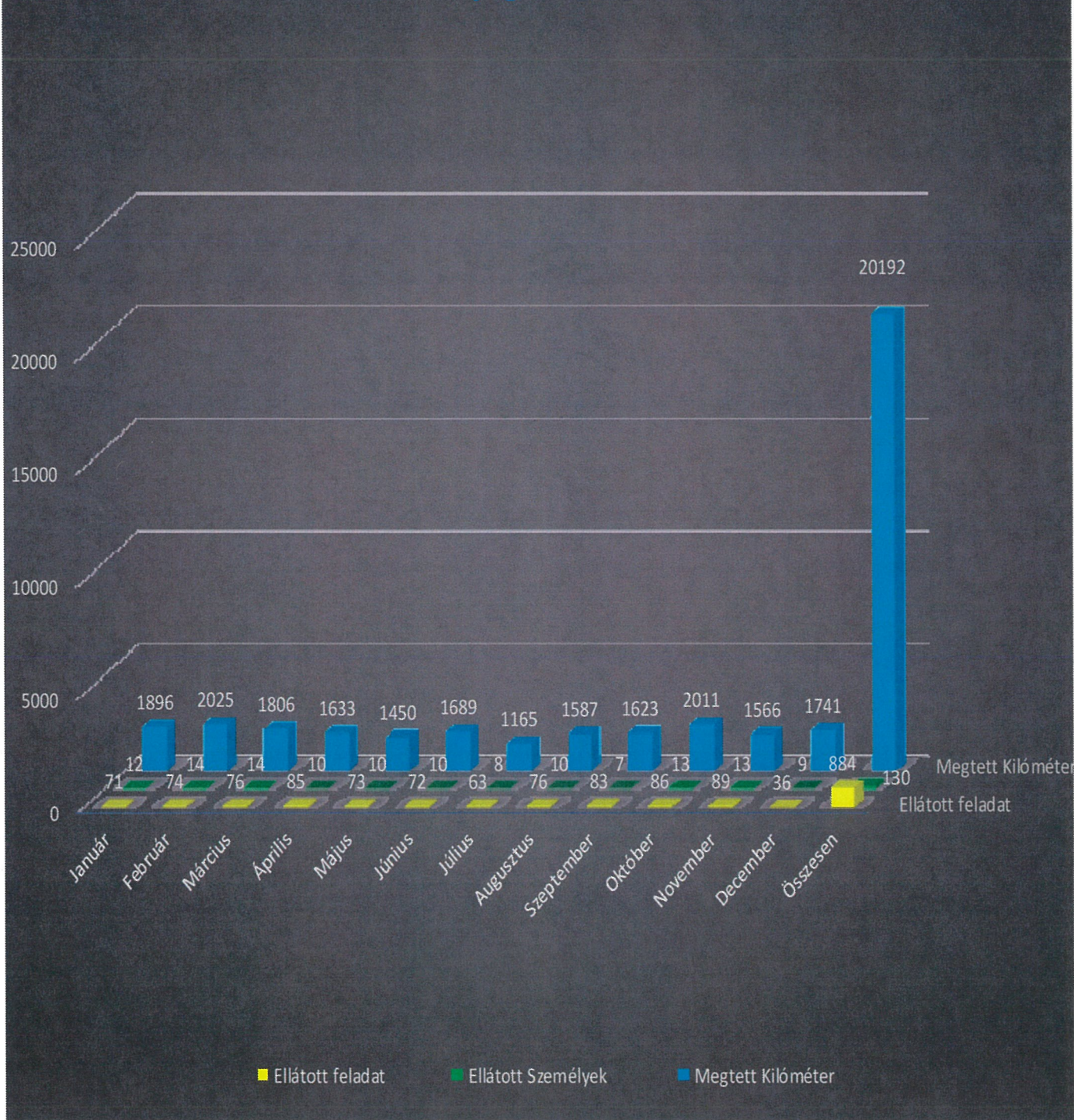
5.

IV.

Összegzés, elképzelések, tervek

Feladataimat összegezve 2023-es évet pár számadattal is szeretném bemutatni.

2025. Évi Tanyagondnoki Statisztika

Véleményem szerint, mint minden évben a 2025-ös év is elég tartalmasra sikeredett. Minden évben így most is azzal zárom beszámolómat, hogy ezt a munkát, csak szívvel lélekkel lehet elvégezni és azon leszek, hogy 2026-ban is úgy tudjam szolgálni tanyasi embereket, mint a 2025.-ös évben.

További terveim 2026.-ban is az arra rászoruló emberek segítése valamint a jó kapcsolatok ápolása a civil szervezetekkel, és a szomszédos települések tanyagondnokaival, valamint a 2026-tól induló képzéseken való részvétel mivel a 2025-as évtől ismét 5 év áll rendelkezésemre a 60 kreditpontot megszerezni.

Köszönöm megtisztelő bizalmukat!

Tisztelettel: Bakos Imre Tanyagondnok

Kérem a Tisztelt Képviselő Testületet Szakmai Beszámolómmal elfogadására.

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

5. napirendi pont: Előterjesztés a gazdálkodási szabályzat módosítása tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség

Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet

Előterjesztő: Godó János

Az előterjesztés a jegyzőkönyv 5. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsátja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének
39/2026. (III. 26.) határozata**

Törtel Község Önkormányzata gazdálkodási szabályzatának módosítása tárgyában

1. **Törtel Község Önkormányzat Képviselő-testülete** a gazdálkodási szabályzatról szóló előterjesztést megtárgyalta és az előterjesztés mellékletét képező **Gazdálkodási Szabályzatot** a

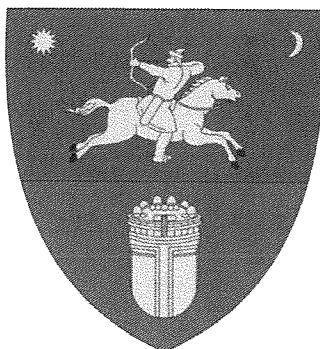
határozat melléklete szerinti tartalommal **elfogadja**.

2. A Képviselő-testület felhatalmazza a **polgármestert** és a **jegyzőt**, hogy a szabályzat végrehajtásáról gondoskodjanak, és annak rendelkezéseit a hivatal dolgozóival megismertessék.

Határidő: azonnal

Felelős: Godó János polgármester,
Dr. Majtényi Erzsébet jegyző

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

**Törtel Község Önkormányzata és költségvetési szervei
GAZDÁLKODÁSI SZABÁLYZATA**

**A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS, PÉNZÜGYI
ELLENJEGYZÉS, TELJESÍTÉS IGAZOLÁSA,
ÉRVÉNYESÍTÉS, UTALVÁNYOZÁS ÉS
ADATSZOLGÁLTATÁS RENDJÉRŐL**

Elfogadva: 2025. október 30.
Utoljára módosítva: 2026. március 26.

Tartalomjegyzék

I. Általános rész	3
1. Szabályzat célja	3
2. Szabályzat hatálya	3
3. A szabályzat jogszabályi és egyéb forrásai	4
II. A kötelezettségvállalás rendje	4
1. A kötelezettségvállalás fogalma, feltételei.....	4
2. Kötelezettségvállalásra jogosultak	6
3. A kötelezettségvállalás dokumentumai	7
III. A pénzügyi ellenjegyzés rendje	7
1. A pénzügyi ellenjegyzés fogalma, feltételei	7
2. Pénzügyi ellenjegyzésre jogosultak	8
3. A teljesítés igazolás rendje	9
4. Az érvényesítés rendje	10
5. Az utalványozás rendje	12
IV. Az összeférhetetlenség szabályai	13
V. Képesítési követelmények	13
VI. Nyilvántartások	15
1. Kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek nyilvántartása	15
2. Aláírásra jogosultak nyilvántartása	15
VII. Az adatszolgáltatási feladatok teljesítésével kapcsolatos belső előírások, feltételek	16
1. Időközi költségvetési jelentés	16
2. Időközi mérlegjelentés	16
3. Beszámolási kötelezettség	16
VIII. Pénzeszközök kezelése	17
IX. Záró rendelkezések	18
Gazdálkodási szabályzat kiegészítése	19
Mellékletek	21

GAZDÁLKODÁSI SZABÁLYZAT

A Törtel Község Önkormányzata (a továbbiakban: **Önkormányzat**) és költségvetési szervei gazdálkodással – így különösen a kötelezettségvállalás, a pénzügyi ellenjegyzés, a teljesítés igazolás, az érvényesítés, utalványozás gyakorlásának módjával, eljárási és dokumentációs részletszabályaival, valamint az ezeket végző személyek kijelölésének rendjével – és az adatszolgáltatási feladatok teljesítésével kapcsolatos belső előírásokat, feltételeket az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (továbbiakban: **Áht.**), az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban: **Ávr.**), az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet előírásai alapján a következők szerint határozzuk meg.

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. A SZABÁLYZAT CÉLJA

A szabályzat célja, hogy az Önkormányzat meghatározza – a szabályzat személyi hatálya alá tartozó szervek gazdálkodási sajátosságainak figyelembevétele mellett - a működéséhez, gazdálkodásához kapcsolódó, jogszabályban nem szabályozott kérdéseket, ide értve a kötelezettségvállalás és a pénzügyi ellenjegyzés, a teljesítés igazolás, az érvényesítés, és az utalványozás eljárási és dokumentációs részletszabályait, az egyes jog- és hatásköröket, a helyettesítés, illetve a hatáskörök átruházásának rendjét, és az ehhez rendelt felelősség viselését, az adatszolgáltatások rendjével kapcsolatos belső előírásokat.

1. A SZABÁLYZAT HATÁLYA

1. A szabályzat személyi hatálya kiterjed az Önkormányzatra, és költségvetési szerveire:
 - Törteli Polgármesteri Hivatalra, mint az Ávr. 10. § alapján kijelölt költségvetési szerve
 - Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde
 - Déryné Művelődési Központ és Könyvtár költségvetési szervekre.

Az Önkormányzat bevételeivel és kiadásaival kapcsolatban a tervezési, gazdálkodási, ellenőrzési, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok ellátásáról az Áht. 6/C. §-a alapján a Hivatal gondoskodik, valamint az Áht. 10. § (4a)-(4b) bekezdései alapján a Hivatal látja el a gazdasági szervezet Ávr. 9. § (1) bekezdésében meghatározott feladatait az Önkormányzat alá tartozó gazdasági szervezettel nem rendelkező költségvetési szervek vonatkozásában is a munkamegosztási megállapodásban foglaltak szerint. 2. A szabályzat tárgyi hatálya az 1. pont szerinti szervezeteket érintő valamennyi gazdasági eseményre kiterjed. A szabályzatot alkalmazni kell a szervezetek nevében vállalt fizetési, vagy más teljesítési kötelezettségre (kötelezettségvállalás), a pénzügyi teljesíthetőségre (pénzügyi ellenjegyzés), az elvégzett munka, szolgáltatás, valamint a szállított áru átvételének igazolására (teljesítésigazolás), a teljesítés elrendelése előtt a kiadás jogosultságának, összegszerűségének, a fedezet meglétének, az előírt alaki követelmények betartásának ellenőrzésére (érvényesítés) és a kiadás teljesítésének elrendelésére (utalványozás).

2. A SZABÁLYZAT JOGSZABÁLYI ÉS EGYÉB FORRÁSAI

1. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.)
2. a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (a továbbiakban: Sztv.)
3. a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.)
4. Magyarország gazdasági stabilitásáról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Gst.)
5. Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.)
6. a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Njt.)
7. az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Ávr.)
8. az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.)

Önkormányzat esetében: Törtel Községi Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2024. (X.8.) önkormányzati rendelete a képviselő-testület szervezeti és működési szabályzatáról;

A Törteli Polgármesteri Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzata

A Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde Szervezeti és Működési Szabályzata

A Déryné Művelődési Központ és Könyvtár Szervezeti és Működési Szabályzata

Az Törteli Polgármesteri Hivatal és

- a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde, valamint

- a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár költségvetési szerv között az Ávr. 9. § (5) bekezdés alapján megkötött munkamegosztási megállapodás

9. a Hivatal gazdasági szervezetének ügyrendje.

II. A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS RENDJE

1. A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS FOGALMA, FELTÉTELEI

1. Kötelezettségvállalás: a kiadási előirányzatok terhére fizetési kötelezettség vállalásáról szóló – így különösen a foglalkoztatásra irányuló jogviszony létesítésére, szerződés megkötésére, költségvetési támogatás biztosítására irányuló – szabályszerűen megtett jognyilatkozat. A kötelezettségvállalással a kötelezettségvállaló arra is kötelezi magát, hogy amennyiben a teljesítés megvalósul, annak ellenértékét a megfelelő előirányzat terhére kifizeti.
2. A költségvetési év kiadási előirányzatai terhére kötelezettségvállalásra az azokat terhelő korábbi kötelezettségvállalásokkal és más fizetési kötelezettségekkel csökkentett összegű eredeti vagy módosított kiadási előirányzatok (a továbbiakban: szabad előirányzat) mértékéig kerülhet sor. A más fizetési kötelezettségnek minősül a jogszabályon, jogerős vagy fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható bírósági, illetve véglegessé vált vagy azonnal végrehajtható hatósági döntésen, vagy más, a fizetési kötelezettség összegét vagy az összeg megállapításának módját, továbbá a felek valamennyi jogát és kötelezettségét megállapító kötelező előíráson alapuló fizetési kötelezettség.
3. A költségvetési év kiadási előirányzatai terhére tett kötelezettségvállalás esetén a pénzügyi teljesítésnek legkésőbb a költségvetési év december 31-éig meg kell történnie. Ettől eltérően az Önkormányzat és az Önkormányzat irányítása alá tartozó költségvetési szerv költségvetési évi kiadási előirányzatai terhére abban az esetben vállalható kötelezettség, ha az abból származó valamennyi kifizetés a költségvetési évet követő év június 30-áig megtörténik.

4. Több év vagy a költségvetési éven túli év kiadási előirányzata terhére kötelezettségvállalásra az Önkormányzat képviselő-testülete által megállapított, ennek hiányában a költségvetési év kiadási előirányzataival megegyező összegű kiadási előirányzatok szabad előirányzatának mértékéig kerülhet sor, amelynek fedezetét a kötelezettséget vállalónak a tervezéskor biztosítania kell.
5. Több költségvetési év előirányzatait terhelő kötelezettségvállalás (határozatlan idejű, vagy a költségvetési évet követő év június 30-át követő időpontra is fizetési kötelezettséget tartalmazó határozott idejű fizetési kötelezettség) esetén
 - a) a december 31-éig esedékes fizetési kötelezettségek mértékéig a költségvetési év,
 - b) a december 31-ét követően esedékes fizetési kötelezettségek az esedékesség szerinti év kiadási előirányzatai terhére vállalható kötelezettség.
6. A megbízás, megrendelés, más hasonló visszterhes magánjogi kötelelem írásba foglalását tartalmazó okiratnak az általános adatokon, feltételeken túlmenően tartalmaznia kell
 - a szakmai, műszaki teljesítés mennyiségi és minőségi jellemzőinek meghatározását, határidejét, a teljesítés igazolásra jogosult személy megnevezését, valamint az igazolás módját,
 - a kifizetendő összeget vagy a számlázás alapjául szolgáló egységárat, a pénzügyi teljesítés devizanemét, módját, feltételeit,
 - a kifizetés határidejét, több év előirányzatai terhére vállalt kötelezettség esetén évenkénti ütemezésben,
 - a pénzügyi ellenjegyzés tényét és a pénzügyi ellenjegyző keltezéssel ellátott aláírását,
 - szerződés esetén az átláthatósági nyilatkozatot.
7. Az egységes rovatrend K122. Munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem saját foglalkoztatottnak fizetett juttatások és K336. Szakmai tevékenységet segítő szolgáltatások rovatain megtervezett előirányzatok terhére akkor köthető szerződés, ha
 - a) azt jogszabály nem zárja ki,
 - b) a szerződés megkötése a közfeladatok ellátásához feltétlenül szükséges és
 - c) törvény vagy kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában az adott feladat elvégzéséhez megfelelő szakértelemmel, szakképzettséggel és gyakorlattal, vagy egyéb megfelelő sajátos szakmai adottságokkal, képességekkel rendelkező személyt a megrendelő nem foglalkoztat, vagy a szerződés tárgyát képező szolgáltatás egyedi, időszakos vagy időben rendszertelenül ellátandó feladat.
8. A kötelezettségvállalásra és a pénzügyi ellenjegyzésre vonatkozó rendelkezéseket a kötelezettségvállalások olyan tartalmú módosítására is alkalmazni kell, amely a korábban megállapított fizetési kötelezettségek összegét növeli (pótlólagos kötelezettségvállalás), vagy az érintett költségvetési évek közötti megoszlását módosítja. A pótlólagos kötelezettségvállalás nyilvántartásba vételéhez az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER modulból előállított „Kötelezettségvállalás/más fizetési kötelezettség nyilvántartásba vételi bizonylat – kötelezettségvállalás” elnevezésű bizonylatot kell alkalmazni.

2. KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSRA JOGOSULTAK

1. Kötelezettségvállalásra

- a) az Önkormányzat nevében a polgármester, vagy az általa írásban felhatalmazott személy;
- b) a Hivatal nevében a jegyző, vagy az általa írásban felhatalmazott, a Hivatal alkalmazásában lévő személy,
- c) az Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde és a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár nevében a költségvetési szerv vezetője, vagy az általa írásban felhatalmazott, a költségvetési szerv alkalmazásában álló személy írásban jogosult.

Ha az Önkormányzatnál nincs kötelezettségvállalásra jogosult személy, vagy a kötelezettségvállalásra jogosult személy feladata ellátásában akadályoztatva van, vagy a kötelezettségvállalásnál személyes érintettsége áll fenn, a Képviselő-testület egyedi határozatában a Hivatal alkalmazásában álló személyt jelölhet ki az Önkormányzat kiadási előirányzatai terhére történő kötelezettségvállalás gyakorlására. A Képviselő-testület általi kijelölés megszűnik, ha a kötelezettségvállalásra más személy válik jogosulttá vagy az arra jogosult személy akadályoztatása megszűnik.

2. A felhatalmazás, illetve a felhatalmazás visszavonása minden esetben csak írásban, a Gazdálkodási szabályzat 1. és 2. számú. mellékletében előírt formában történhet. Az írásbeli felhatalmazás, illetve visszavonás dokumentuma a szabályzat mellékletét képezi.
3. A kötelezettségvállalásra jogosultak nevét, beosztását, a felhatalmazásra jogosító ügyirat számát és keltét, a felhatalmazott aláírásának mintáját, valamint a jogosultság megszüntetését elrendelő ügyirat számát, keltét és a hatályosulás időpontját a Gazdálkodási szabályzat 4. számú melléklete szerint vezetett nyilvántartás tartalmazza.

3. A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁS DOKUMENTUMAI

- 1) Írásban vállalt kötelezettségvállalás dokumentumai különösen az alábbiak:
 - a) kinevezési okirat;
 - b) szerződés;
 - c) megállapodás;
 - d) visszaigazolt megrendelés;
 - e) a pályázati úton odaítélt támogatásról szóló döntés (szerződés) aláírt dokumentuma;
 - f) egyéb munkáltatói intézkedések aláírt iratai (pl. jubileumi jutalom megállapítása stb.)
- 2) . Törvény vagy az Ávr. eltérő rendelkezése hiányában nem szükséges előzetes írásbeli kötelezettségvállalás az olyan kifizetés teljesítéséhez, amely
 - a) értéke a kétszázezer forintot nem éri el,
 - b) a fizetési számlákról a számlavezető által leemelt, díj, juttatás, a külföldi pénzürtékben vállalt kötelezettségek árfolyamvesztesége esetében,
 - c) az Áht. 36. § (1) bekezdése szerint más fizetési kötelezettségnek minősül.

- 3) Az Áht. 36. (1) bekezdése alapján más fizetési kötelezettség: a jogszabályon, jogerős vagy fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható bírósági, illetve véglegessé vált vagy azonnal végrehajtható hatósági döntésen, vagy más, a fizetési kötelezettség összegét vagy az összeg megállapításának módját, továbbá a felek valamennyi jogát és kötelezettségét megállapító kötelező előíráson alapuló fizetési kötelezettség. Más fizetési kötelezettségnek minősülnek különösen az alábbiak:
- a) a Hivatal szervezeti egységei által hozott hatósági határozaton alapuló fizetési kötelezettségek,
 - b) normatív és normatív jellegű hozzájárulások,
 - c) jogerős bírósági, hatósági döntésen alapuló kártalanítási, kártérítési, megtérítési kötelezettségek,
 - d) a csőd- felszámolási és végelszámolási eljáráshoz kapcsolódó regisztrációs díjak,
 - e) az adományozott díjakhoz, kitüntetésekhez kapcsolódó pénzbeli juttatások.
- 4) Nem írásban vállalt kötelezettségvállalások dokumentumai:
- a) számla,
 - b) számlával egy tekintet alá eső okirat.
- 5) A Kbt. szerint a közbeszerzési eljárást megindító hirdetmény, részvételi, ajánlattételi felhívás – a Kbt. 53. § (5) és (6) bekezdése alapján megindított közbeszerzési eljárás, valamint a Kbt. 104. §-a alapján megindított olyan közbeszerzési eljárás, amelyben a keretmegállapodás önmagában fizetési kötelezettséget nem keletkeztet kivételével –, a pályázati kiírás, továbbá minden olyan nyilatkozat, harmadik személlyel szemben vállalt kötelezettség, amely feltételesen, valamely személy nyilatkozatától függő fizetési kötelezettséget tanúsít, kötelezettségvállalásnak tekintendő. Ha a közbeszerzési eljárás, pályázat eredménytelen lett, a fizetési kötelezettséget keletkeztető nyilatkozat nem történt meg, a korábban lekötött előirányzat lekötését a kötelezettségvállalások megghiúsulásának szabályai szerint fel kell oldani.
- 6) 9. Kezesség, garancia vállalására törvényben és az Ávr.-ben foglalt szabályok szerint kerülhet sor. Ha a jogosult a kezességet beváltja, a garanciát érvényesíti, az Áht. 36. § (1) bekezdése szerinti más fizetési kötelezettségekkel kapcsolatos szabályokat kell alkalmazni.

III.

A PÉNZÜGYI ELLENJEGYZÉS RENDJE

1. A PÉNZÜGYI ELLENJEGYZÉS FOGALMA, FELTÉTELEI

1. Kötelezettséget vállalni – az előzetes írásbeli kötelezettségvállalást nem igénylő, e szabályzat II. fejezet 3. cím 2. pontja szerinti eseteket kivéve – csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően, írásban lehet.

2. A pénzügyi ellenjegyzőnek a pénzügyi ellenjegyzést megelőzően meg kell győződnie arról, hogy:

- a) a tervezett kifizetési időpontokban a pénzügyi fedezet biztosított,
- b) a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat, és
- c) a tárgyévi kiadási előirányzatokat terhelő kötelezettségvállalás összege, illetve a több év kiadási előirányzatai terhére vállalt kötelezettség esetén a

kötelezettségvállalás értékeként meghatározott összegből a költségvetési évet terhelő összeg a szabad előirányzatok összegét nem haladja meg, vagy

- d) a több év vagy a költségvetési éven túli év kiadási előirányzatai terhére vállalt kötelezettség esetén a kötelezettségvállalás értékeként meghatározott összegből a költségvetési évet követő éveket terhelő összegek egyik évben sem haladják meg a költségvetési évet követő évekre tervezett összegeknek a korábban vállalt kötelezettségek és más fizetési kötelezettségek adott évi mértékével csökkentett összegét.

3. A pénzügyi ellenjegyzőnek a pénzügyi fedezet vizsgálata során arról kell meggyőződnie, hogy a tervezett kifizetési időpontokban megfelelő mennyiségű pénzeszköz (likvid fedezet) áll rendelkezésére.

4. A pénzügyi ellenjegyző feladata ellátásához – amennyiben jogszabály másként nem rendelkezik – szükség szerint szakértőt vehet igénybe.

5. A pénzügyi ellenjegyzést a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzés dátumának és a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.

6. Amennyiben a kötelezettségvállalás nem felel meg a 2. pontban előírtaknak, a pénzügyi ellenjegyzőnek erről írásban tájékoztatnia kell a kötelezettségvállalót, illetve a kötelezettséget vállaló szerv vezetőjét és gazdasági vezetőjét.

7. Ha a kötelezettséget vállaló szerv vezetője a tájékoztatás ellenére írásban utasítást ad a pénzügyi ellenjegyzésre, a pénzügyi ellenjegyző köteles annak eleget tenni, és e tényről az irányító szerv vezetőjét, egyéb kötelezettséget vállaló szerv esetén a pénzellátást végző szerv vezetőjét haladéktalanul írásban értesíteni. Az irányító, illetve a pénzellátást végző szerv vezetője a tájékoztatás kézhezvételétől számított nyolc munkanapon belül – helyi önkormányzati, költségvetési szerv esetén, a képviselő-testület soron következő ülésén – köteles megvizsgálni a bejelentést, és kezdeményezni az esetleges felelősségre vonást.

8. Ha a kötelezettséget vállaló szervhez önkormányzati biztost jelöltek ki, a kötelezettségvállaláshoz – a kötelezettségvállaló és a pénzügyi ellenjegyző aláírása mellett – a biztos külön ellenjegyzése is szükséges.

2. PÉNZÜGYI ELLENJEGYZÉSRE JOGOSULTAK

1. A kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzésére

a) az Önkormányzat nevében vállalt kötelezettség esetében a polgármester által írásban kijelölt, a Hivatal állományába tartozó köztisztviselő,

b) a Hivatal nevében vállalt kötelezettség esetében a jegyző által írásban kijelölt, a Hivatal állományába tartozó köztisztviselő

c) az Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde és a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár nevében vállalt kötelezettség esetében - a munkamegosztási megállapodásban meghatározottak szerint - a Hivatal által írásban kijelölt, a Hivatal állományába tartozó köztisztviselő írásban jogosult.

2. Az írásos kijelölésre az 1. számú mellékletben és visszavonásra a 2. számú mellékletben szereplő dokumentum alapján kerülhet sor.

3. A pénzügyi ellenjegyzésre jogosultak nevét, beosztását, a kijelölésre jogosító ügyirat számát és keltét, a kijelölt személy aláírásának mintáját, valamint a jogosultság megszüntetését elrendelő ügyirat számát, keltét és a hatályosulás időpontját a jelen szabályzat 5. számú melléklete szerinti nyilvántartás tartalmazza.

3. A TELJESÍTÉS IGAZOLÁS RENDJE

1. A teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni és igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, összecszerűségét, ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében – ha a kifizetés vagy annak egy része az ellenszolgáltatás teljesítését követően esedékes - annak teljesítését.

2. A teljesítés igazolására a kötelezettségvállaló vagy az általa - az adott kötelezettségvállaláshoz vagy a kötelezettségvállalások előre meghatározott csoportjaihoz kapcsolódóan - írásban kijelölt személy jogosult.

3. Az írásos kijelölésre az 1. számú mellékletben és visszavonásra a 2. számú mellékletben szereplő dokumentum alapján kerülhet sor.

4. A teljesítés igazolására jogosultak nevét, beosztását, a kijelölésre jogosító ügyirat számát és keltét, a jogosultság tárgyát, a kijelölt személy aláírásának mintáját, valamint a jogosultság megszüntetését elrendelő ügyirat számát, keltét és a hatályosulás időpontját, a jelen szabályzat 6. számú melléklete szerinti nyilvántartás tartalmazza.

5. A teljesítés igazolása során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni és igazolni kell:

- a kiadások teljesítésének jogosságát,
- összecszerűségét,
- ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében – ha a kifizetés vagy annak egy része az ellenszolgáltatás teljesítését követően esedékes – annak teljesítését.

6. A kifizetés jogosságának ellenőrzése akkor történik meg, ha

- a kifizetés alapját képező bizonylaton (számlán) a szerződésen, megrendelésen, megállapodáson, vagy más visszterhes magánjogi kötelelem esetében, illetve annak visszaigazolásában meghatározott megbízottal (szállítóval) megegyező személy, illetve szervezet szerepelt és
- azt a teljesítés igazolására jogosult személy elfogadta, az egyezőséget aláírásával és az igazolás dátumának, valamint az Ávr.-ben meghatározott igazolási kötelezettség végrehajtásának megjelölésével (pl. bélyegző) igazolta.

7. A kifizetés összecszerűségének ellenőrzése akkor történik meg, ha a) a kifizetés alapját képező bizonylaton (számlán) szereplő kiadás összege megegyezett a szerződésen, megrendelésen, megállapodáson, vagy más visszterhes magánjogi kötelelem esetében, illetve annak visszaigazolásában meghatározott összeggel, és b) ezt a teljesítés igazolására jogosult személy elfogadta, az egyezőséget aláírásával és az igazolás dátumának, valamint az Ávr.-ben meghatározott igazolási kötelezettség végrehajtásának megjelölésével (pl: bélyegző) igazolta.

8. A szerződés, megrendelés, megállapodás, vagy más visszerthes magánjogi kötelem esetében annak szakmai teljesítésének ellenőrzése akkor történik meg, ha

- a) a kifizetés alapját képező bizonylaton szereplő termék vagy szolgáltatás megnevezése, mennyisége, minősége megfelel a szerződés, megrendelés, megállapodás, vagy más visszerthes magánjogi kötelem tárgyával, és azt a teljesítés igazolására jogosult személy ellenőrizte, valamint
- b) a feladat elvégzését aláírásával és az igazolás dátumának, valamint az Ávr-ben meghatározott igazolási kötelezettség végrehajtásának megjelölésével (pl. bélyegző) igazolta.

9. Nem kell a teljesítés igazolását elvégezni, annak kötelezettségét teljesíteni

- a) az e szabályzat II. fejezet 3. cím 3. pont szerinti más fizetési kötelezettségek, valamint
- b) a költségvetés teljesítése kapcsán keletkezett bevételek esetében.

10. A teljesítést az igazolás dátumának és a teljesítés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.

11. A teljesítés igazolása során az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljából előállított Teljesítésigazolás dokumentumon, „A teljesítést igazolom.” szöveget kell szerepeltetni.

12. A teljesítés igazolása történhet

- a) az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljából előállított Teljesítésigazolás dokumentumon,
- b) az eredeti bizonylatra vezetett záradékkal,
- c) a teljesítés igazolása céljából kiállított külön írásbeli feljegyzés formájában

13. Az eredeti bizonylaton történő teljesítés igazolás esetén bélyegzőt kell használni a következő felirattal:

„A teljesítést igazolom.” Dátum: teljesítést igazoló aláírása

<p>„A teljesítést igazolom.”</p> <p>Dátum:</p> <p>.....</p> <p>teljesítést igazoló aláírása</p>

14. A 12. pont szerinti, beérkező számlákhoz kapcsolódó teljesítés igazolás megtörténtét az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljában rögzíteni kell (123. menüpont). A rögzítésért a munkaköri leírása szerint erre köteles ügyintéző felelős.

4. AZ ÉRVÉNYESÍTÉS RENDJE

1. Kifizetések esetén a teljesítés igazolása alapján - II. fejezet 3. cím 3. pont szerinti más fizetési kötelezettség esetén annak hiányában is - az érvényesítőnek ellenőriznie kell az összecszerúséget, a fedezet meglétét és azt, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az

államháztartási számviteli kormányrendelet és az Ávr. előírásait, továbbá a belső szabályzatokban foglaltakat megtartották-e.

2. Azösszszerűség ellenőrzése akkor történik meg, ha

- a) a kifizetés alapját képező bizonylaton (számlán) szereplő kiadás összege megegyezett a szerződésen, megrendelésen, megállapodáson, vagy más visszterhes magánjogi kötelelem esetében, illetve annak visszaigazolásában meghatározott összeggel, és
- b) ezt az érvényesítésre jogosult személy megállapította, az egyezőséget keltezéssel ellátott aláírásával és az érvényesítésre utaló megjelöléssel igazolta.

3. A fedezet ellenőrzése akkor történik meg, ha

- a) a terhelendő fizetési számlán van elegendő fedezet a megbízás teljesítéséhez (likviditási fedezet),
- b) a megfelelő kiadási előirányzatból rendelkezésre áll a kiadás teljesítéséhez szükséges előirányzat (előirányzati fedezet),
- c) az érvényesítésre jogosult személy a likviditási és az előirányzati fedezetet egyaránt megállapította, ezt keltezéssel ellátott aláírásával és az érvényesítésre utaló megjelöléssel igazolta.

4. Az előirányzati fedezetvizsgálat az egységes rovatrend szerinti kiadási előirányzatok szintjén, az elemi költségvetésről a Kincstárnak történő adatszolgáltatásig kiemelt előirányzati szinten történik. Amennyiben az előirányzati fedezetvizsgálat alapján a kiemelt előirányzatok összegét nem érintő, rovatok közötti átcsoportosításra van szükség, az érvényesítésre jogosult személy erről értesíti az utalványozót, aki a rovatok közötti átcsoportosítást az arra jogosultnál kezdeményezi.

5. Az érvényesítésre jogosult személyekre, azok kijelölésére az e szabályzat III. fejezet 2. címében rögzített szabályokat (pénzügyi ellenjegyzésre jogosultak) kell alkalmazni. Az európai uniós forrásból biztosított költségvetési támogatások esetén a közreműködő szervezet alkalmazásában álló személy is megbízható az érvényesítési feladatok ellátására. A megbízást írásba kell foglalni.

6. Az írásos kijelölésre az 1. számú mellékletben szereplő dokumentum és visszavonásra a 2. számú mellékletben szereplő dokumentum alapján kerülhet sor.

7. Az érvényesítésre jogosultak nevét, beosztását, a kijelölésre jogosító ügyirat számát és keltét, a jogosult aláírásának mintáját, valamint a jogosultság megszüntetését elrendelő ügyirat számát, keltét és a hatályosulás időpontját, a Gazdálkodási szabályzat 7. számú melléklete szerinti nyilvántartás tartalmazza.

8. Az érvényesítés az okmányok utalványozása előtt történik. Az érvényesítésnek tartalmaznia kell:

- a) az érvényesítésre utaló megjelölést,
- b) az érvényesítés dátumát,
- c) az érvényesítő aláírását.

9. Az érvényesítés készpénzes fizetési mód esetén a pénztárbizonylaton, egyéb esetben az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljával előállított utalványrendeleten történik, amelyet a készpénzes gazdasági események esetében a KASZPER modulban a pénzforgalommal egyidejűleg kiállított pénztárbizonylatához minden esetben csatolni kell.

10. Az érvényesítés megtörténtét az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljában megfelelően rögzíteni kell. A rögzítésért a munkaköri leírása szerint erre köteles ügyintéző felelős.

11. Amennyiben az érvényesítő az Áht., az államháztartási számviteli kormányrendelet és az Ávr. vonatkozó előírásai, továbbá a belső szabályzatokban foglalt megsértését tapasztalja, köteles ezt írásban jelezni az utalványozónak. Az érvényesítés nem tagadható meg, ha ezt követően az utalványozó erre írásban utasítja. A további eljárásra a III. fejezet 1. cím 7. és 8. pontja szerinti, utasításra történő pénzügyi ellenjegyzés szabályait kell megfelelően alkalmazni.

5. AZ UTALVÁNYOZÁS RENDJE

1. A bevételi előirányzatok javára bevételt elszámolni és a kiadási előirányzatok terhére kifizetést elrendelni - az e szabályzatban meghatározott kivételekkel - utalványozás alapján lehet. A kiadási előirányzatok terhére történő utalványozásra - az e szabályzatban meghatározott kivételekkel - a teljesítés igazolását, és az annak alapján végrehajtott érvényesítést követően kerülhet sor.

2. Utalványozásra jogosult személyekre, azok kijelölésére az e szabályzat II. fejezet 2. címében rögzített szabályokat (kötelezettségvállalásra jogosultak) kell alkalmazni.

3. Az írásos kijelölésre az 1. számú mellékletben szereplő dokumentum és visszavonásra a 2. számú mellékletben szereplő dokumentum alapján kerülhet sor.

4. Az utalványozásra jogosultak nevét, beosztását, a kijelölésre jogosító ügyirat számát és keltét, a kijelölt személy aláírásának mintáját, valamint a jogosultság megszüntetését elrendelő ügyirat számát, keltét és a hatályosulás időpontját, a jelen szabályzat 8. számú melléklete szerinti nyilvántartás tartalmazza.

5. Utalványozni készpénzes fizetési mód esetén az érvényesített pénztárbizonylaton, egyéb esetben az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljából előállított utalványrendeleten lehet. Az utalványrendeletet készpénzes gazdasági események esetében a KASZPER modulban a pénzforgalommal egyidejűleg kiállított pénztárbizonylatához minden esetben csatolni kell. A rendszer átmeneti elérhetetlensége esetén kézi úton előállított utalványrendeletek felhasználásával történik az utalványozási folyamat. Az alkalmazandó utalványrendelet mintája a bizonylati albumban elhelyezésre kerül.

6. A külön írásbeli rendelkezésként elkészített utalványon fel kell tüntetni:

- a) az "utalvány" szót,
- b) a költségvetési évet,
- c) a befizető, kedvezményezett megnevezését, címét,
- d) a fizetés időpontját, módját, összegét, devizanemét,
- e) a bevétel, kiadás egységes rovatrend és kormányzati funkció szerinti számát és megnevezését, a terheléssel, jóváírással (kifizetéssel, bevételezéssel) érintett pénzeszköz államháztartási számviteli kormányrendelet szerinti könyvviteli számlájának számát és megnevezését,
- f) a kötelezettségvállalás nyilvántartási számát,

- g) az utalványozó kelezéssel ellátott aláírását, elektronikus utalványrendelet esetén a legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírását, és
- h) az érvényesítő kelezéssel ellátott aláírását.

7. Nem kell utalványozni:

- a) a közigazgatási hatósági határozaton alapuló, az egységes rovatrend B3. Közhatalmi bevételek rovatain elszámolandó költségvetési bevételek beszedését, és az egységes rovatrend B401. Készletértékesítés ellenértéke, B402. Szolgáltatások ellenértéke, B403. Közvetített szolgáltatások ellenértéke és B406. Kiszámlázott általános forgalmi adó rovatain elszámolandó költségvetési bevételeket,
- b) a fizetési számla vezetésével és az azon végzett műveletekkel kapcsolatban a számlavezető által felszámított díjakkal, költségekkel kapcsolatos költségvetési kiadásokat és kamatbevételeket,
- c) az egységes rovatrend B813. Maradvány igénybevétele rovatain elszámolandó finanszírozási bevételek teljesítését, és
- d) a fedezetkezelői számláról, valamint - a fedezetkezelői számlára történő átutalás esetén - az építetők fedezetbiztosítási számláról történő kifizetéseket.

IV. AZ ÖSSZEFÉRHETETLENSÉG SZABÁLYAI

1. A kötelezettségvállaló és a pénzügyi ellenjegyző ugyanazon gazdasági esemény tekintetében azonos személy nem lehet. Az érvényesítő ugyanazon gazdasági esemény tekintetében nem lehet azonos a kötelezettségvállalásra, utalványozásra jogosult és a teljesítést igazoló személlyel.
2. Kötelezettségvállalási, pénzügyi ellenjegyzési, érvényesítési, utalványozási és teljesítés igazolására irányuló feladatot nem végezheti az a személy, aki ezt a tevékenységét a Polgári Törvénykönyv (a továbbiakban: Ptk.) szerinti közeli hozzátartozója, vagy a maga javára látná el.

V. KÉPESÍTÉSI KÖVETELMÉNYEK

1. A kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzésére, valamint az érvényesítésre feljogosított személynek a felsőoktatásban szerzett gazdasági szakképzettséggel, vagy legalább középfokú iskolai végzettséggel és emellett pénzügyi-számviteli képesítéssel kell rendelkeznie.
2. Az 1. pont szerinti gazdálkodási jogkörökre adott meghatalmazás során ennek meglétét a a jegyző ellenőrizni köteles.

VI. NYILVÁNTARTÁSOK

1. KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSOK, MÁS FIZETÉSI KÖTELEZETTSÉGEK NYILVÁNTARTÁSA

1. A kötelezettségvállalást követően haladéktalanul gondoskodni kell annak az államháztartási számviteli kormányrendelet szerinti nyilvántartásba vételéről és a kötelezettségvállalás értékéből a költségvetési év és az azt követő éveket terhelő rész nyilvántartásba vételéről. A lekötést legalább az egységes rovatrend szerinti bontásban kell végrehajtani.

2. A kötelezettségvállalás értékének meghatározásához számba kell venni az abból származó valamennyi fizetési kötelezettséget, még abban az esetben is, ha valamely fizetési kötelezettség bekövetkezése bizonytalan vagy külön jövőbeli nyilatkozattól függ. Ha a fizetési kötelezettség jövőbeni mértéke nem határozható meg pontosan, a körülmények és az előző évek tapasztalatainak gondos mérlegelése alapján az adott piaci, gazdasági, társadalmi körülmények között - az ésszerű gazdálkodás mellett - reális legmagasabb összegű kötelezettséget kell feltételezni. Határozatlan időre vállalt kötelezettség értékét a költségvetési évben és az azt követő három éven keresztül származó fizetési kötelezettségek összegeként kell meghatározni.

3. Ha a kötelezettségvállalás érvényességéhez harmadik személy jóváhagyása szükséges, a kötelezettségvállalás dokumentációjához csatolni kell az ennek megtörténtét igazoló eredeti dokumentumot.

4. Mind az írásban, mind a nem írásban vállalt kötelezettségekről analitikus nyilvántartást kell vezetni. A kötelezettségvállalások analitikus nyilvántartása a Hivatalnál alkalmazott ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljával (112 menüpont) történik. A kötelezettségvállalások analitikus nyilvántartásának naprakész vezetéséért a munkaköri leírásában erre kötelezett ügyintéző a felelős.

5. Az analitikus nyilvántartásnak tartalmaznia kell:

- a) a kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség sorszámát, az azt tanúsító dokumentum megnevezését, iktató- vagy érkeztető számát, keltét, a pénzügyi ellenjegyzésre vonatkozó adatokat, kivéve, ha a pénzügyi ellenjegyzés nem szükséges,
- b) a jogosult azonosításához és a pénzügyi teljesítéshez szükséges adatokat,
- c) a kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség tárgyát, összegét (értékét) az egységes rovatrend rovatái szerint,
- d) a kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség évek szerinti megoszlását, a költségvetési évben a pénzügyi teljesítési határidőket dátum szerint, hogy abból az Áht. és Ávr. szerinti finanszírozási, likviditási terv összeállítható legyen,
- e) a kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség módosulásait (pl. fizetési határidő változása, utólag kapott engedmények, stb.), az azokat tanúsító dokumentum megnevezését, iktatószámát, keltét, a pénzügyi ellenjegyzésre vonatkozó adatokat, ha pénzügyi ellenjegyzés szükséges,
- f) a pénzügyi teljesítések dátumát, összegét, egységes rovatrend szerint besorolását, az utalványozás dokumentumának azonosításához szükséges adatokat,
- g) a kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség végleges vagy nem végleges jellegét, végleges kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség esetén annak módosulásai, a pénzügyi teljesítés adatok könyvviteli számlákon történő elszámolásának időpontjait és a könyvviteli számlák megnevezését,
- h) devizában fennálló kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség esetén a kötelezettségvállalás, más fizetési kötelezettség és annak módosulásai (ideértve az átértékelést is) összegét a forint mellett devizában is, a nyilvántartásba vételi árfolyamot, a mérlegfordulónapi árfolyamot, a Gst. szerinti adósságot keletkeztető ügylet esetén az államadósság számítása során alkalmazandó árfolyamot,
- i) az esetleges egyéb megjegyzéseket.

6. Egyes sajátos kötelezettségvállalások, más fizetési kötelezettségek esetén külön adatok nyilvántartása is szükséges a jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítéséhez, így:

- a) a költségvetési támogatások és más hasonló, ellenérték nélküli kifizetéseknél az elszámolás (beszámolás) határidejét, annak teljesítésére, elfogadására vonatkozó

- adatokat, az esetleges 14 / 38 visszafizetési kötelezettség előírása esetén a követelések nyilvántartásával való kapcsolatot, az elvégzett ellenőrzéseket,
- b) a visszatérítendő támogatások és más adott kölcsönök esetén a követelések nyilvántartásával való kapcsolatot,
 - c) közbeszerzési kötelezettség esetén a közbeszerzési dokumentációk megnevezését, iktatószámát, keltét,
 - d) termék vagy szolgáltatás beszerzése esetén a kapott számlák adatait oly módon, hogy abból az általános forgalmi adó bevallási kötelezettségnek eleget lehessen tenni,
 - e) felhalmozási kiadások esetén a beszerzett eszközök tekintetében az immateriális javak, tárgyi eszközök nyilvántartásával való kapcsolatok leírását.
7. A több évet érintő kötelezettségvállalások dokumentálásánál a következők szerint kell eljárni:
- a) határozatlan idejű kötelezettségvállalás esetében - ha több évet érint - a tárgyévi költségvetés terhére kifizetendő kiadások mellett a tárgyévet követő három év kötelezettségvállalását is dokumentálni kell és nyilvántartásba kell venni (pl. határozatlan időre kötött munkaszerződés, kinevezési okirat, közműdíjak, stb.),
 - b) határozott idejű kötelezettségvállalás esetében - ha több évet érint - kötelezettségvállalás összegét meg kell bontani a következők szerint
 - tárgyévi előirányzat terhére vállalt tárgyévi kötelezettség,
 - tárgyévi előirányzat terhére vállalt következő évi kötelezettség,
 - tárgyévben a következő évi előirányzat terhére vállalt kötelezettség,
 - tárgyévben a további évek előirányzata terhére vállalt kötelezettség,
 - c) A kötelezettségvállalások nyilvántartását – érvényességét – minden negyedévet követő 10-éig felül kell vizsgálni, melynek végrehajtásáért a munkaköri leírásában a kötelezettségvállalások analitikus nyilvántartására kötelezett ügyintéző a felelős. Abban az esetben, ha a kötelezettségvállalás teljesítése valamilyen oknál fogva megghiúsult, várhatóan nem kerül teljesítésre, vagy részleges teljesítése megtörtént és további teljesítés már nem lesz, úgy gondoskodni kell a nem teljesített kötelezettségvállalások visszavonásának 9. számú melléklet szerinti formában történő dokumentálásáról és a nyilvántartásban történő feljegyzéséről, melynek elvégzéséért a kötelezettségvállalások analitikus nyilvántartására kötelezett pénzügyi ügyintéző a felelős.

2. ALÁÍRÁSRA JOGOSULTAK NYILVÁNTARTÁSA

1. A kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, teljesítés igazolására, érvényesítésre, utalványozásra jogosult személyekről és aláírás-mintájukról e szabályzat II-VII. fejezeteiben foglaltak szerint naprakész nyilvántartást kell vezetni. A nyilvántartást kötelezettséget vállaló szervenként elkülönítetten kell kialakítani.

2. A felhatalmazásról, kijelölésről és visszavonásról rendelkező dokumentumot utólag is ellenőrizhető formában a számvitelről szóló Sztv. 169. § (2) bekezdésében foglalt előírásokkal összhangban 8 évig meg kell őrizni. Az elévülési idő a kötelezettségvállalás felhatalmazásáról, az utalványozás, pénzügyi ellenjegyzés, valamint a teljesítés igazolására, érvényesítésre szóló kijelölés visszavonásának időpontjától kezdődik.

3.A kötelezettségvállalásra, pénzügyi ellenjegyzésre, teljesítés igazolására, érvényesítésre, utalványozásra jogosult személyeket – az e szabályzat 5., 6., 7., 8., 9. mellékleteivel összhangban – az ASP Gazdálkodási Szakrendszer KASZPER moduljában a törzsadatok nyilvántartásában (2261. menüpont, valamint az intézményekhez rendelés tekintetében a 211. menüpont) fel kell venni. A törzsadatok karbantartásáért, aktualizálásáért a jegyző felelős.

VII. Az adatszolgáltatási feladatok teljesítésével kapcsolatos belső előírások, feltételek

1. Időközi költségvetési jelentés

Az Önkormányzat a költségvetési gazdálkodásának alakulásáról – a költségvetési szerveket is magában foglaló – időközi költségvetési jelentést köteles összeállítani.

Az időközi költségvetési jelentést az Ávr-ben meghatározottak szerint kell elkészíteni.

Az önkormányzati szintű időközi költségvetési jelentés összeállításáért és a Magyar Államkincstár Területileg Illetékes Szervéhez, az általa megjelölt határidőre történő továbbításáért **a gazdasági vezető a felelős.**

Az intézmény az Ávr-ben foglalt előírások, valamint az Önkormányzat által meghatározottak szerint köteles időközi költségvetési jelentést készíteni.

Az adatszolgáltatás elkészítéséért és határidőre történő továbbításáért **a gazdasági vezető a felelős.**

2. Időközi mérlegjelentés

A költségvetési szerveknek az eszközei és forrásai alakulásáról negyedévenként, a főkönyvi kivonat adataiból összeállított mérlegjelentést kell készíteni az Ávr-ben, valamint az Önkormányzat által meghatározottak szerint.

Az adatszolgáltatás elkészítéséért és határidőre történő továbbításáért **a gazdasági vezető a felelős.**

3. Beszámolási kötelezettség

Az Ávr. 5. §, valamint a 6. § alapján az államháztartás szervezeteinek az Ávr. Szabályai szerint folyamatosan vezetett részletező nyilvántartásokkal, a könyvviteli zárlat során készített főkönyvi kivonattal, valamint leltárral alátámasztott éves költségvetési beszámolót kell készíteniük.

Az éves költségvetési beszámoló elkészítéséért **a gazdasági vezető a felelős.**

VIII. Pénzeszközök kezelése

Az Önkormányzat, a Polgármesteri Hivatal, valamint az önállóan működő költségvetési szervek költségvetési előirányzatainak teljesítése során jelentkező bevételeket és kiadásokat a MBH Bank NyRt. hitelintézetnél megnyitott számlákon kell vezetni.

Az **Önkormányzatnak** vezetett számlák:

- 65100369-10450011 számú „*Önkormányzat pénzforgalmi költségvetési bankszámlán*”, vagy az önkormányzat költségvetési elszámolási számlájához kapcsolódó
- 65100369-10450028 számú „*Iparűzési adó beszédesi számla*”
- 65100369-10450035 számú „*Gépjárműadó beszédesi számla*”
- 65100369-10450042 számú „*Egyéb bevételek beszédesi számla*”
- 65100369-10450059 számú „*Bírság beszédesi számla*”
- 65100369-10450066 számú „*Magánszemélyek kommunális adója beszédesi számla*”
- 65100369-10450073 számú „*Pótlék beszédesi számla*”
- 65100369-10450080 számú „*Külterületi helyi közutak fejlesztése VP6-7.2.1-7.4.1.2-16*”
- 65100369-11018018 számú „*Idegen bevételek elszámolási számla*”
- 65100369-11019291 számú „*Víziközmű használati díj*”
- 65100369-11021883 számú „*Talajterbelési díj beszédesi számla*”
- 65100369-11022327 számú „*Illeték beszédesi elkülönített számla*”
- 65100369-11363064 számú „*Egészségház pályázat elkülönített számla*”
- 65100369-11364694 számú „*Közműfejlesztési lebonyolítási számla*”
- 65100369-11396181 számú „*Közfoglalkoztatási programhoz nyújtott költségvetési támogatás alszámla*”
- 65100369-11397852 számú „*Mezőöri járulék alszámla*”
- 65100369-11403964 számú „*PM_ONKORMUT_2018 Belterületi utak*”
- 65100369-11404099 számú „*Befolyt kintlévőségek (ÖNK)*”
- 65100369-16157565 számú „*PM_CSAPVÍZGAZD_2017/29 alszámla*”
- 65100369-16157565 számú „*PM_ÓVODAFEJLESZTÉS_2017/22 alszámla*”

A **Polgármesteri Hivatalnak** vezetett számla:

- 65100369-11361309 számú „*Pénzforgalmi számla*”

A **Törteli Tulipán Óvodának** vezetett számla:

- 65100369-11363992 számú „*Pénzforgalmi számla*”

A **Déryné Művelődési Központ és Könyvtárnak** vezetett számla:

- 65100369-11363844 számú „*Pénzforgalmi számla*”

A pénzforgalomhoz kapcsolódó eredeti bizonylatokat a könyvelési anyag mellett a gazdasági csoportnál kell elhelyezni.

Az Uniós pénzeszközökből megvalósuló kiadásokat és bevételeket célonként elkülönítve, az erre a célra kijelölt főkönyvi számlán kell kezelni. A fel nem használt pénzeszközöket a beruházáshoz kapcsolódó elkülönített számlán kell a többi pénzeszköztől elkülöníteni.

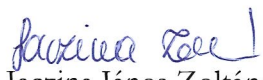
A számla eredeti példánya és a pénzforgalomhoz kapcsolódó banki bizonylat eredeti példánya a könyvelési anyag mellett a gazdasági csoportnál, a számla hitelesített másolata, a pénzforgalomhoz kapcsolódó eredeti banki bizonylat és az eredeti teljesítésigazolás nevű dokumentum a projekt mappában kerül elhelyezésre. A projektdokumentáció a 2. számú szobában, a jegyzői irodában, pánccs szekrényben van elhelyezve.

IX. Záró rendelkezések

1. A Gazdálkodási szabályzat 2025. október 1-én lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a kötelezettségvállalás, pénzügyi ellenjegyzés, teljesítés igazolás, utalványozás, érvényesítés rendjének korábbi szabályzata hatályát veszti.
2. A jegyző gondoskodik arról, hogy a Gazdálkodási szabályzatban foglalt előírásokat az érintett munkatársak megismerjék, annak tényét a szabályzat 10. számú mellékletében szereplő megismerési nyilatkozaton aláírásukkal igazolják a hatálybalépés napjával egyidejűleg.
3. Az érintett dolgozók munkaköri leírásában szerepeltetni kell a Gazdálkodási szabályzatban nevesített felelősségi, hatás- és jogköröket, melyek elkészítéséért az érintett dolgozók közvetlen felettesei felelősek.
4. Az egyes gazdálkodási jogkörök gyakorlására jogosult személyek folyamatosan vezetett és aktualizált nyilvántartását tartalmazó dokumentumok jelen szabályzat függelékét képezik.
5. Az egyes gazdálkodási jogköröket átruházott jogkörben gyakorolni jogosult személyek e jogosultságukat nem adhatják tovább. A gazdálkodási jogkört átruházó köteles gondoskodni a jogkör gyakorlásának ellenőrzéséről.
6. A Gazdálkodási szabályzat kiadásra került és megtalálható: Törtel Községi Önkormányzata honlapján: www.tortel.hu. Papír alapon a Polgármesteri Hivatal gazdasági csoport irodájában.

Törtel, 2025. november 01.

Godó János
polgármester

Jaczina János Zoltán
Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde
főigazgató

Dr. Majtényi Erzsébet
jegyző

Senkei Rita
Déryné Művelődési Központ
és Könyvtár
igazgató

GAZDÁLKODÁSI SZABÁLYZAT KIEGÉSZÍTÉSE

A KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSRA, PÉNZÜGYI ELLENJEGYZÉSRE, ÉRVÉNYESÍTÉSRE, TELJESÍTÉS IGAZOLÁSRA, UTALVÁNYOZÁSRA JOGOSULT SZEMÉLYEK KIJELÖLÉSÉRŐL

Törtel Község Önkormányzata

Kötelezettségvállalásra jogosult személy:

- Godó János polgármester

Pénzügyi ellenjegyzésre jogosult személy:

- Virág Katalin Kitti általános ügyintéző

Érvényesítésre jogosult személyek:

- Virág Katalin Kitti általános ügyintéző

Teljesítésigazolásra jogosult személyek:

- Godó János polgármester
- Tóth Gábor koordinátor és munkairányító

Utalványozásra jogosult személy:

- Godó János polgármester

Törteli Polgármesteri Hivatal

Kötelezettségvállalásra jogosult személy:

- Dr. Majtényi Erzsébet jegyző

Pénzügyi ellenjegyzésre jogosult személy:

- Virág Katalin Kitti általános ügyintéző

Érvényesítésre jogosult személyek:

- Virág Katalin Kitti pénzügyi ügyintéző

Teljesítésigazolásra jogosult személyek:

- Dr. Majtényi Erzsébet jegyző
- Vágó Anna Éva, élelmezésvezető

Utalványozásra jogosult személy:

- Dr. Majtényi Erzsébet jegyző

Törteli Tulipán Óvoda

Kötelezettségvállalásra jogosult személyek:

- Jaczina János Zoltánné főigazgató
- Kókainé Matuz Henriett főigazgató-helyettes
- Godó János polgármester

Pénzügyi ellenjegyzésre jogosult személy:

- Virág Katalin Kitti általános ügyintéző

Érvényesítésre jogosult személyek:

- Virág Katalin Kitti általános ügyintéző

Teljesítésigazolásra jogosult személy:

- Jaczina János Zoltánné főigazgató

Utalványozásra jogosult személyek:

- Jaczina János Zoltánné főigazgató
- Kókainé Matuz Henriett óvodavezető helyettes
- Godó János polgármester

Déryné Művelődési Központ és Könyvtár

Kötelezettségvállalásra jogosult személyek:

- Godó János polgármester
- Senkei Rita Művelődési Ház igazgató

Pénzügyi ellenjegyzésre jogosult személy:

- Virág Katalin Kitti általános ügyintéző

Érvényesítésre jogosult személyek:

- Virág Katalin Kitti általános ügyintéző

Teljesítésigazolásra jogosult személy:

- Senkei Rita Művelődési Központ vezető

Utalványozásra jogosult személyek:

- Senkei Rita Művelődési Ház igazgató
- Godó János polgármester

MELLÉKLETEK

1. Számu melléklet

..... (szervezet megnevezése)

..... (felhatalmazó/kijelölő személy neve, beosztása)

Ügyiratszám:...../20.....

..... (felhatalmazott/kijelölt személy neve, beosztása)

FELHATALMAZÁS/KIJELÖLÉS

A (Hivatal megnevezése) Gazdálkodási szabályzatának fejezete alapján összeférhetetlenség, valamint akadályoztatásom esetén kötelezettségvállalási, (vagy) pénzügyi ellenjegyzési (vagy) teljesítés igazolási (vagy) érvényesítési (vagy) utalványozási jogkör gyakorlására 20... évhó ...napjától felhatalmazom/kijelölöm a állományába tartozó (vagy) a kötelezettséget vállaló szerv alkalmazásában álló

..... – t a következő feltételek mellett. A felhatalmazott/ kijelölt személy a kötelezettségvállalási, (vagy) pénzügyi ellenjegyzési, (vagy) teljesítés igazolási (vagy) érvényesítési (vagy) utalványozási jogkör gyakorlására – az összeférhetetlenség esetét kivéve – csak az Ft –ot meg nem haladó tételek erejéig jogosult.

A jogkört az erre felhatalmazott/kijelölt személy a Gazdálkodási szabályzat, valamint a hatályos jogszabályok szerint köteles gyakorolni.

.....20.... évhó nap

P.H.

.....
felhatalmazó/kijelölő neve, beosztása

A kötelezettségvállalási, (vagy) pénzügyi ellenjegyzési, (vagy) teljesítés igazolási (vagy) érvényesítési, (vagy) utalványozási jogkör gyakorlásáról szóló felhatalmazás/kijelölés egy példányát a mai napon átvettem.

.....20..... évhó nap

.....
felhatalmazott/kijelölt személy neve

..... (szervezet megnevezése)

..... (felhatalmazó/kijelölő személy neve, beosztása)

Ügyiratszám:...../20....

..... (felhatalmazott/kijelölt személy neve, beosztása)

FELHATALMAZÁS/KIJELÖLÉS VISSZAVONÁSA

Értesítem, hogy a 20..... év..... hónapján kelt,/20..... szám alatt kiadott a kötelezettségvállalási, (vagy) pénzügyi ellenjegyzési, (vagy) utalványozási (vagy) érvényesítési (vagy) teljesítés igazolási jogkör gyakorlására szóló felhatalmazást/kijelölést 20..... év hó napjától visszavonom.

.....20.... évhó nap

P.H.

.....
felhatalmazó/kijelölő személy neve, beosztása

A kötelezettségvállalás, (vagy) pénzügyi ellenjegyzés, (vagy) teljesítés igazolás, (vagy) érvényesítés (vagy) utalványozási jogkör gyakorlásának visszavonásáról szóló értesítés egy példányát a mai napon átvettem.

.....20.... évhó nap

.....
aláírás

..... (intézmény megnevezése)

..... (felhatalmazó neve, beosztása)

Ügyiratszám:...../20...

..... (felhatalmazott neve, beosztása)

MEGBÍZÁS

A..... (Hivatal megnevezése) Gazdálkodási szabályzatánakfejezete alapján 201..
évhó ...napjától megbízom az érvényesítés jogkör gyakorlására. A jogkört az erre
felhatalmazott a Gazdálkodási szabályzat, valamint a hatályos jogszabályok szerint köteles
gyakorolni.

.....20... évhó nap

P.H.

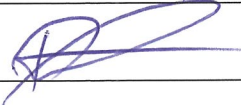

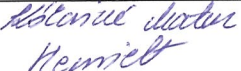

.....
felhatalmazó aláírása

Az érvényesítési feladat ellátásáról szóló felhatalmazás egy példányát a mai napon átvettem.

.....20... évhó nap

.....
aláírás

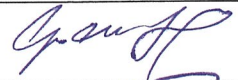

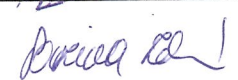
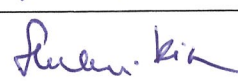
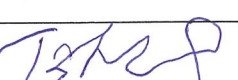
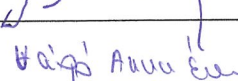
NYILVÁNTARTÁS
a kötelezettségvállalásra jogosult személyekről

Sorszám	Név	Beosztás	Összeghatár	Felhatalmazásra jogosító ügyirat száma, kelte	Jogosult aláírása	Jogosultság megszűnését elrendelő ügyirat száma, kelte
1.	Godó János	polgármester	összeghatár nélkül	Ávt. 57. § (6)		
2.	Dr. Majtényi Erzsébet	jegyző	összeghatár nélkül	TOR/609-1/2026		
3.	Jaczina János Zoltánné Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde	főigazgató	összeghatár nélkül	TOR/611-1/2026		
4.	Kókainé Matuz Henriett Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde	főigazgató- helyettes	összeghatár nélkül	TOR/612-1/2026		
5.	Senkei Rita Déryné Művelődési Központ és Könyvtár	művelődési ház igazgató	összeghatár nélkül	TOR/613-1/2026		
6.						

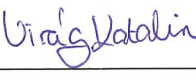
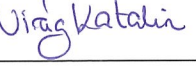

NYILVÁNTARTÁS
a pénzügyi ellenjegyzésre jogosultak

Sorszám	Költségvetési szerv	Név	Beosztás	Felhatalmazásra jogosító ügyirat száma, kelte	Jogosult aláírása	Jogosultság megszűnését elrendelő ügyirat száma, kelte
1.	Törtel Község Önkormányzata	Virág Katalin Kitti	általános ügyintéző	Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2026. (III. 26.) határozata	Virág Katalin	
2.	Törteli Polgármesteri Hivatal			Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2026. (III. 26.) határozata	Virág Katalin	
3.	Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde			Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2026. (III. 26.) határozata	Virág Katalin	
4.	Déryné Művelődési Központ és Könyvtár			Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2026. (III. 26.) határozata	Virág Katalin	

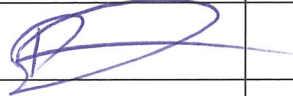

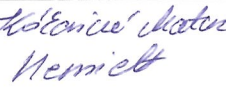
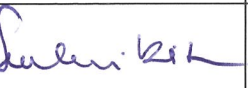
NYILVÁNTARTÁS
a teljesítés igazolásra jogosult személyekről

Sorszám	Név	Beosztás	Felhatalmazásra jogosító ügyirat száma, kelte	Jogosultság tárgya	Jogosult aláírása	Jogosultság megszűnését elrendelő ügyirat száma, kelte
1.	Godó János	polgármester	Ávr. 57.§ (4)	Nincs meghatározva tárgykör		
2.	Dr. Majtényi Erzsébet	jegyző	TOR/609-1/2026	Nincs meghatározva tárgykör		
3.	Jaczina János Zoltánné Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde	főigazgató	TOR/611-1/2026	Nincs meghatározva tárgykör		
4.	Senkei Rita Déryné Művelődési Központ és Könyvtár	művelődési ház igazgató	TOR/613-1/2026	Nincs meghatározva tárgykör		
5.	Tóth Gábor Törtel Község Önkormányzata	koordinátor és munkairányító	TOR/614-1/2026			
6.	Vágó Anna Éva	élelmezésvezető	TOR/615-1/2026			

NYILVÁNTARTÁS
az érvényesítésre jogosult személyekről

Sorszám	Költségvetési szerv	Név	Beosztás	Felhatalmazásra jogosító ügyirat száma, kelte	Jogosult aláírása	Jogosultság megszűnését elrendelő ügyirat száma, kelte
1.	Törtel Község Önkormányzata	Virág Katalin Kitti	általános ügyintéző	TOR/616-1/2026		
2.	Törteli Polgármesteri Hivatal			TOR/616-1/2026		
3.	Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde			TOR/616-1/2026		
4.	Déryné Művelődési Központ és Könyvtár			TOR/616-1/2026		

NYILVÁNTARTÁS
az utalványozásra jogosult személyekről

Sorszám	Név	Beosztás	Összeghatár	Felhatalmazásra jogosító üggyirat száma, kelte	Jogosult aláírása	Jogosultság megszűnését elrendelő üggyirat száma, kelte
1.	Godó János	polgármester	összeghatár nélkül	Ávr. 52.§		
2.	Dr. Majtényi Erzsébet	jegyző	összeghatár nélkül	TOR/609-1/2026		
3.	Jaczina János Zoltánné Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde	főigazgató	összeghatár nélkül	TOR/611-1/2026		
4.	Kókainé Matuz Henriett Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde	főigazgató- helyettes	összeghatár nélkül	TOR/612-1/2026		
5.	Senkei Rita Déryné Művelődési Központ és Könyvtár	művelődési ház igazgató	összeghatár nélkül	TOR/613-1/2026		

KÖTELEZETTSÉGVÁLLALÁSI ÉS SZAKMAI TELJESÍTÉST IGAZOLÓ JOGKÖR
Választással, népszavazással összefüggő feladatok esetén

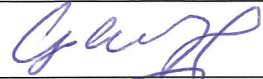

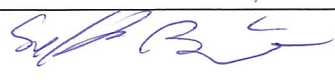
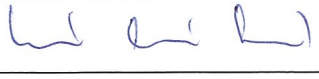

Szerv	Kötelezettségvállaló, szakmai teljesítést igazoló	Összeghatár	Aláírás minta kötelezettségvállaló, szakmai teljesítést igazoló
Törteli HVI	Dr. Majtényi Erzsébet HVI vezető	Összeghatár nélkül	
Törteli HVI vezetőjét érintő kiadások tekintetében	Búcsús-Ócsai Anita	Összeghatár nélkül	

UTALVÁNYOZÓI JOGKÖR
Választással, népszavazással összefüggő feladatok esetén

Jogkör	Név	Összeghatár	Aláírás minta
Utalványozó	Dr. Majtényi Erzsébet	Összeghatár nélkül	
Ellenjegyző	Virág Katalin Kitti	Összeghatár nélkül	Virág Katalin
Érvényesítő	Virág Katalin Kitti	Összeghatár nélkül	Virág Katalin
Számfejtő	Tóth Lili	Összeghatár nélkül	Tóth Lili

MEGISMERÉSI NYILATKOZAT

A Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 39/2026. (III. 26.) határozat számú szabályzatában a foglaltakat megismertem.

Név	Beosztás	Kelt	Aláírás
GODÓ JÁNOS	POLGÁRMESTER	2026.02.28.	
Dr. Hajtós György Ferenc	JELENŐ	2026.02.28.	
VIRÁG KATALIN KITT	ÁLTALÁNOS ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	Virág Katalin Kitti
BÜCSÜS-ÓCSAI ANITA	ADÓ ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	Bücsüs-Ocsai Anita
SÉFFER BIANKA	SZOCIÁLIS ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	
KEREKÉNY MOLNÁR ANIKÓ	STADIUMS ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	
NEMETHEI HUSZÁR RITA	HATÓSÁGI ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	Nemethei Huszár Rita
HUSZÁR RITA - FÉRFI	ANNAKÖNYVVEZETŐ	2026.02.28.	
CZONGRÁNYI SÓBER JULIA ANNA	GAZDASÁGI ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	Czongrányi Sóber Julianna
TÓTH LILI	PÉNZÜGYI ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	Tóth Lili
FAYBA BELLA	TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	Fayba Bella Jóna
STUMMERÉ BAKOS KRISZTINA	TELEPÜLÉSÜZEMELTETÉSI ÜGYINTÉZŐ	2026.02.28.	Stummeré Bakos Krisztina
TÓTH GÁBOR	KOORDINÁTOR	2026.02.28.	
JACZINA JÁNOS ZOLTÁNNE	ÓVODA FŐIGAZGATÓ	2026.02.28.	Jacsiné Zoltán
SENKEI RITA	MŰVHÁZ IGAZGATÓ	2026.02.28.	Senkei Rita
KÓKAINÉ MATUZHEVRIET	ÓVODA FŐIGAZGATÓ HELYETTES	2026.02.28.	Kókainé Matuzhevriet
VÁGÓ ANNA ÉVA	ÉLELMEZÉSVEZETŐ	2026.02.28.	Vágó Anna Éva

Kelt: Törtel, 2026. február 28.

Törtel Községi Önkormányzata

Felelősségvállalási nyilatkozat

Alulírott **Tóth Lili** (lakcím: 2745 Kőröstetétlen, Rákóczi Ferenc u. 26., szem. ig. szám: 812332UE) mint a házipénztárt kezelő ügyintéző tudomásul veszem, hogy az Törtel Községi Önkormányzata házipénztárában kezelt valamennyi pénzeszköz és egyéb érték kezeléséért – az önhibámon kívül okozott tűz, betörés, természeti katasztrófa kivételével – teljes anyagi felelősség terhel.

Törtel, 2026. február 28.

Név: Tóth Lili

Lakhely: 2745 Kőröstetétlen, Rákóczi Ferenc u. 26

Szem. ig. szám: 812332UE

Tóth Lili

Tóth Lili

pénzügyi ügyintéző

Tanú 1.

Tanú 2.

Név: Virág Katalin Kitti

Lakhely: 2700 Cegléd, Alszegei út 13.

Szem. ig. szám: 798815NE

Aláírás: *Virág Katalin Kitti*

Név: Búcsús-Ócsai Anita

Lakhely: 2747 Törtel, Kossuth Lajos 71.

Szem. ig. szám: 541347IE

Aláírás: *Búcsús-Ócsai Anita*

Törtel Községi Önkormányzat
Pénztári kazetta /lemezszekrény/ páncélszekrény kulcsának átadás-átvételi nyilvántartása

Sorszám	Kulcs megnevezése	Kulcs átadójának a neve	Kulcs átvevőjének a neve	Kulcs átadásának az oka	Kulcs átvételének az ideje (nap, óra, perc)	Kulcs átvételének az igazolása

Pénztári átadás-átvételi jegyzőkönyv

Készült: 20..... év hónapján az Történelmi Polgármesteri Hivatal pénzügyi irodájában.

Jelen vannak:

..... pénztárt átadó

..... pénztárt átvevő

..... pénztárelenőr

A-ban a pénztárosi teendőket 20...-tól a korábbi pénztáros

..... (betegsége, szabadsága) miatt (név) látja el.

Emiatt a jelen pénztár átadás során az alábbi értékek, bizonylatok kerülnek átadásra illetve átvételre: Jelenlévők megállapítják, hogy átadáskor az alábbi pénzeszközök, illetve egyéb értékcikkek találhatóak a pénztárban:

1. Pénzkészlet

..... db 20.000,-Ft összesen: Ft

..... db 10.000,-Ft összesen: Ft

..... db 5.000,-Ft összesen: Ft

..... db 2.000,-Ft összesen: Ft

..... db 1.000,-Ft összesen: Ft

..... db 500,-Ft összesen: Ft

..... db 200,-Ft összesen: Ft

..... db 100,-Ft összesen: Ft

..... db 50,-Ft összesen: Ft

..... db 20,-Ft összesen: Ft

..... db 10,-Ft összesen: Ft

..... db 5,-Ft összesen: Ft

Összesen: Ft azaz forint.

2. Egyéb átadásra kerülő bizonylatok

- • időszaki pénztárjelentés (-tól -ig):
- • kiadási bizonylat (-tól -ig) sorszáma:
- • bevételi bizonylat (-tól -ig) sorszáma:
- • készpénzfelvételei utalvány (-tól -ig) tömbök:

3. Páncélszekrény, lemezszekrény, vaskazetta kulcsa:(db)

Átvevő igazolja, hogy a kezelésre átvett szigorú számadású nyomtatványok a szintén átvett analitikus nyilvántartással megegyeznek.

Jelenlévők tényleges számlálás alapján megállapítják, hogy a házipénztárban található készpénzmennyiség Ft, azaz forint /címletenkénti

Gazdálkodási Szabályzat

2025. november 01.

felsorolást lásd a pénztárjelentésben is/, a pénztár jelentésben rögzített egyenleggel megegyezik.

Átvevő pénztáros a jegyzőkönyv alapján ideiglenes/végleges jelleggel a mai naptól a pénztári tevékenységet teljes anyagi felelősséggel átveszi.

kmf.

.....
átadó

.....
pénztárellenőr

.....
átvevő

.....
gazdasági vezető

JEGYZŐKÖNYV
(hamis pénz befizetésének esetére)

Felvéve: 20..... év hónapján Törtel Község Önkormányzata házipénztár helyiségében.

Jelen vannak: befizető pénztáros
..... ellenőr

Tárgy: Hamis, illetve hamisítványnak látszó bankjegy /érme/ visszatartása.

A mai napon megjelent pénztárunknál /foglalkozása: lakcíme:
..... város, község u. szám. Személyi ig. száma
...../, hogy pénzbefizetést teljesítsen. A pénztárosnak feltűnt, hogy a
..... Ft címletűsorozat és sorszámú bankjegy /érme/
hamis, illetve hamisítványnak látszik.

A befizető nyilatkozata szerint a bankjegyet /érmét/ 20..... év hó-n

..... nevű egyéntől kapta városban /községben/.

A fenti bankjegyet /érmét/ visszatartottuk, melynek átvételét elismerjük és jegyzőkönyv egy példányának a befizető részére történő átadásával igazoljuk.

kmf.

.....
pénztáros

.....
pénztárellenőr

.....
befizető

JEGYZŐKÖNYV
(pénztári eltérés esetére)

Felvéve: 20.....év hó napján a Törtel Község
Önkormányzata házipénztár helyiségében.

Jelen vannak : pénztáros pénztári ellenőr
..... (pl. jegyző, gazdasági vezető)

Tárgy: A pénztári jelentésben megállapított egyenleg és a valóságos készpénzállomány közti
eltérés kivizsgálása.

A mai napi pénztárzárlat után Ft, azaz
..... forint többlet* , illetve Ft, azaz
..... forint hiány* keletkezett, melynek okát a kivizsgálás során nem
sikerült megállapítani.

Fentiek miatt a pénztáros a többlet a számú bizonylaton bevételezte* , a hiányt e
jegyzőkönyv alapján befizette* a házipénztárba.

kmf.

.....
pénztáros

.....
pénztárellenőr

.....
(pl. jegyző, gazdasági vezető)

Pénztári átadás-átvételi jegyzőkönyv

Készült: 20..... év hónapján az Törteli Polgármesteri Hivatal pénzügyi irodájában.

Jelen vannak:

..... pénztárt átadó

..... pénztárt átvevő

..... pénztárelenőr

A-ban a pénztárosi teendőket 20...-tól a korábbi pénztáros (betegsége, szabadsága) miatt (név) látja el.

Emiatt a jelen pénztár átadás során az alábbi értékek, bizonylatok kerülnek átadásra illetve átvételre: Jelenlévők megállapítják, hogy átadáskor az alábbi pénzeszközök, illetve egyéb értékcikkek találhatóak a pénztárban:

1. Pénzkészlet

..... db 20.000,-Ft összesen: Ft

..... db 10.000,-Ft összesen: Ft

..... db 5.000,-Ft összesen: Ft

..... db 2.000,-Ft összesen: Ft

..... db 1.000,-Ft összesen: Ft

..... db 500,-Ft összesen: Ft

..... db 200,-Ft összesen: Ft

..... db 100,-Ft összesen: Ft

..... db 50,-Ft összesen: Ft

..... db 20,-Ft összesen: Ft

..... db 10,-Ft összesen: Ft

.....db 5,-Ft összesen:.....Ft

Összesen: Ft azaz forint.

2. Egyéb átadásra kerülő bizonylatok

- időszaki pénztárjelentés (-tól -ig):
- kiadási bizonylat (-tól -ig) sorszáma:
- bevételi bizonylat (-tól -ig) sorszáma:
- készpénzfelvételei utalvány (-tól -ig) tömbök:

3. Páncélszekrény, lemezszekrény, vaskazetta kulcsa:(db)

Átvevő igazolja, hogy a kezelésre átvett szigorú számadású nyomtatványok a szintén átvett analitikus nyilvántartással megegyeznek.

Jelenlévők tényleges számlálás alapján megállapítják, hogy a házipénztárban található készpénzmennyiség Ft, azaz forint /címletenkénti

Gazdálkodási Szabályzat

2025. november 01.

felsorolást lásd a pénztárjelentésben is/, a pénztár jelentésben rögzített egyenleggel megegyezik.

Átvevő pénztáros a jegyzőkönyv alapján ideiglenes/végleges jelleggel a mai naptól a pénztári tevékenységet teljes anyagi felelősséggel átveszi.

kmf.

.....
átadó

.....
pénztárellenőr

.....
átvevő

.....
gazdasági vezető

JEGYZŐKÖNYV
(hamis pénz befizetésének esetére)

Felvéve: 20..... év hónapján Törtel Község Önkormányzata házipénztár helyiségében.

Jelen vannak: befizető pénztáros
..... ellenőr

Tárgy: Hamis, illetve hamisítványnak látszó bankjegy /érme/ visszatartása.

A mai napon megjelent pénztárunknál /foglalkozása: lakcíme:
..... város, község u. szám. Személyi ig. száma
...../, hogy pénzbefizetést teljesítsen. A pénztárosnak feltűnt, hogy a
..... Ft címletűsorozat és sorszámú bankjegy /érme/
hamis, illetve hamisítványnak látszik.

A befizető nyilatkozata szerint a bankjegyet /érmét/ 20..... év hó-n

..... nevű egyéntől kapta városban /községben/.

A fenti bankjegyet /érmét/ visszatartottuk, melynek átvételét elismerjük és jegyzőkönyv egy példányának a befizető részére történő átadásával igazoljuk.

kmf.

.....
pénztáros

.....
pénztárelenőr

.....
befizető

JEGYZŐKÖNYV
(pénztári eltérés esetére)

Felvéve: 20.....év hó napján a Törtel Község
Önkormányzata házipénztár helyiségében.

Jelen vannak : pénztáros pénztári ellenőr
..... (pl. jegyző, gazdasági vezető)

Tárgy: A pénztári jelentésben megállapított egyenleg és a valóságos készpénzállomány közti
eltérés kivizsgálása.

A mai napi pénztárzárlat után Ft, azaz
..... forint többlet* , illetve Ft, azaz
..... forint hiány* keletkezett, melynek okát a kivizsgálás során nem
sikerült megállapítani.

Fentiek miatt a pénztáros a többlet a számú bizonylaton bevételezte* , a hiányt e
jegyzőkönyv alapján befizette* a házipénztárba.

kmf.

.....
pénztáros

.....
pénztárellenőr

.....
(pl. jegyző, gazdasági vezető)

6. napirendi pont: Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzata Környezetvédelmi Programjának 2023-2028 felülvizsgálata tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 6. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájtja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-Testületének
40/2026. (III. 26.) határozata**

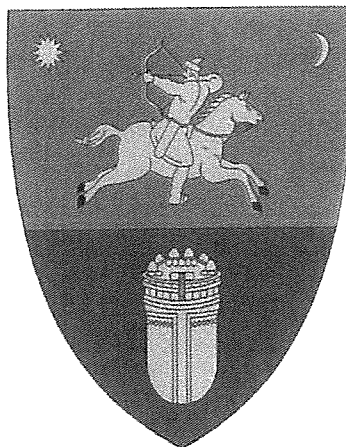
**Törtel Község Önkormányzata Környezetvédelmi Programjának
2023-2028 felülvizsgálata tárgyában**

Törtel Község Önkormányzatának Képviselő testülete úgy dönt, hogy Törtel Község Önkormányzatának 121/2023. (IX. 11.) képviselő-testületi határozatával elfogadott Környezetvédelmi Programját felülvizsgálta és a mellékelt egységes formában elfogadja azt.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester, jegyző

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyar Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

Melléklet:

Törtel Község Önkormányzatának Környezetvédelmi Programja

2023. augusztus

ALÁÍRÓ-LAP

Készítette: CIKLUS Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft.
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
Dr. Feketéné Bicskei Éva
vegyész, korrózióvédelmi és környezetvédelmi szakmérnök
igazságügyi környezetvédelmi szakértő
MISZK azonosító 010675, MMK azonosító 03-0089

Aláírás

CIKLUS Környezetvédelmi
Mérnöki Iroda Kft.
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
OTP / 11792143-20019543
Adószám: 23142367-2-03 2

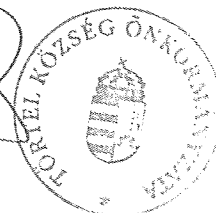
Ellenőrizte: Törtel Község Polgármesteri Hivatala
(2747 Törtel, Szent István tér 1.)
Dr. Kolláth Ágnes jegyző

Aláírás:

Jóváhagyta: Törtel Község Önkormányzata
(2747 Törtel, Szent István tér 1.)
Godó Tibor polgármester

Aláírás:

2023

Törtel Község Önkormányzatának Környezetvédelmi Programja
2023-2028

Tartalomjegyzék	
Bevezetés	5
1. FELADATELLÁTÁS JOGI ESZKÖZ- ÉS FELTÉTELRENDSZERE	7
1.1 Általános környezetvédelmi és természetvédelmi feladatokat meghatározó törvények	7
1.2 Szakterületenkénti környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi jogszabályok	7
1.2.1. Levegőtisztaság-védelem	7
1.2.2. Zaj- és rezgésvédelem	8
1.2.3. Vízhőszigetelés-védelem	8
1.2.4. Hulladékgyűjtés	10
1.2.5. Természet- és tájvédelem	10
2. A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM STRATÉGIAI ALAPELVEI	11
3. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA	14
3.1. A település általános jellemzése	14
3.2. Történelmi környezet, a település kialakulása	15
3.3. Természetföldrajzi bemutatás, természeti adottságok, élővilág	17
3.4. Település területe, népessége, fontosabb adatai	21
4. KÖRNYEZETI ÁLLAPOTFELMÉRÉS	30
4.1. Környezeti elemek állapota	30
4.1.1. Levegő	30
4.1.2. Víz	33
4.1.2.1. Felszíni vizek jellemzése	33
4.1.2.2. Felszín alatti vizek jellemzése	34
4.1.3. Talaj, domborzat	36
4.2. Települési és épített környezet állapota	40
4.2.1. Települési környezet	40
4.2.1.1. Csapadékvíz-elvezetés, csatornázás, szennyvízelvezetés	41
4.2.1.2. Ivóvízellátás	47
4.2.1.3. Energiagazdálkodás	51
4.2.1.3.1. Villamos energia ellátás	51
4.2.1.3.2. Gázellátás	51
4.2.1.3.3. Kommunikációs hálózat	52
4.2.1.3.4. Megújuló energia	52
4.2.1.4. Zöldterület-gazdálkodás	53
4.2.1.5. Közlekedés	54
4.2.2. Épített környezet állapota	57
4.2.2.1. Beépített területek jellemzése, területhasznosítási funkciók	57
4.2.2.2. A település gazdasági szerkezetének területi elhelyezkedése	61
4.3. Természeti környezet állapota	62
4.4. Környezet-egészségügy	71
4.5. Önállóan kezelt hatótényezők	76
4.5.1. Hulladékgyűjtés	76
4.5.1.1. Kommunális szilárd és folyékony hulladék	76
4.5.1.2. Állati eredetű melléktermékek	77
4.5.2. Zaj- és rezgésterhelés	77
4.5.3. Oktatás, nevelés, képzés	79
4.5.4. Környezetbiztonság	80
4.5.5. Környezeti állapot vizsgálata	80
5. KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK, FELADATOK	82
5.1. CÉLKITŰZÉSEK ÉS FELADATOK A KÖRNYEZETI ELEMEL VÉDELME ÉRDEKÉBEN	84
5.1.1. Levegőtisztaság-védelem	84
5.1.2. Vízvédelem	86
5.1.3. Földvédelem	88
5.2. Települési és épített környezet védelme	89
5.2.1. A települési környezet védelme	89
5.2.1.1. Települési környezet tisztasága	90

**Törtel Község Önkormányzatának Környezetvédelmi Programja
2023-2028**

5.2.1.2. Energiagazdálkodás	90
5.2.1.3. Zöldterület-gazdálkodás.....	91
5.2.1.4. Közlekedés	92
5.2.2. Épített környezet védelme.....	93
5.3. Természet- és tájvédelem	94
5.3.1. Természetvédelem.....	94
5.3.2. Tájvédelem.....	95
5.4. Emberi egészség védelme	95
5.5. Önállóan kezelt hatótényezők	96
5.5.1. Hulladék-gazdálkodás	96
5.5.2. Zaj- és rezgés elleni védelem	97
5.5.3. Oktatás, nevelés, képzés.....	98
5.5.4. Környezetbiztonság.....	99
6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI	99
6.1. Szemléletformálás	100
6.2. Tervezés, engedélyeztetés	101
6.3. Szabályozás.....	103
6.3.1. Szabályozással kapcsolatos problémák.....	103
6.3.2. A mozgástér tágítása	103
6.3.3. A belső mozgástér jobb kihasználása	103
6.3.4. Kulcsjavaslatok a szabályozással kapcsolatosan.....	104
6.4. Intézményrendszer fejlesztése.....	105
6.4.1. Szervezeti felépítés	105
6.4.2. Együttműködés	106
6.5. Anyagi források megteremtése	107
6.6. Szakmai partnerek.....	111
ZÁRSZÓ.....	112

BEVEZETÉS

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) a hazai tervezési rendszerek mellett egy új típusú tervezés alapjainak megteremtését irányozza elő és ennek keretében többek között elrendeli az önálló települési környezetvédelmi programok kidolgozását, ami természetesen összhangban kell, hogy legyen a Nemzeti Környezetvédelmi Programmal. Ezen települési környezetvédelmi program elkészítésére a Ciklus Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Kft. került megbízásra *(Lásd 1. számú melléklet)*.

Jelen települési Környezetvédelmi Program kettős szerepet tölt be: egyfelől olyan tevékenységeket irányoz elő, amelyek megvalósításával aktívan hozzájárul az országos és a regionális szinten prioritásnak tekintett környezeti problémák megoldásához, másfelől hatékony eszköz az adott település (önkormányzat, lakosság, gazdálkodók) által legfontosabbnak tekintett helyi problémák kezelésére.

A Program feladata feltárni a település környezeti problémáit és azok lehetséges megoldásait, figyelembe véve a helyi természeti- és környezeti adottságokat, valamint az önkormányzati, hatósági és a környezeti tudatosság által szabott kereteket. Mindezt a fenntartható fejlődés szempontjainak érvényesítésén keresztül próbáltuk elérni. Ennek ellenére az elkészült program nem nevezhető helyi fenntartható fejlődés programnak, mert sem a szerkezete, sem a tartalma, sem a készítésének körülményei nem felelnek meg egy ilyen programmal szemben támasztható kritériumoknak.

Viszont a környezetvédelmi program egyik alapvető célkitűzése a törteli fenntartható fejlődés stratégia mielőbbi megszületésének elősegítése.

A programkészítők lehetőségei több szempontból is behatároltak. Egyrészt meghatározott a környezetvédelmi programok felépítése, tematikája. Másrészt behatároltak a program végrehajtójának, a településnek is a lehetőségei. Behatárolt, mert a környezet állapotát meghatározó feltételeket nem egyedül alakítja, csupán erősebb, gyengébb ráhatása lehet a környezetállapotot alakító szereplők szemléletére és tevékenységére.

A program készítői, amellet, hogy megfeleljenek a formai, tartalmi követelményeinek, igyekeztek figyelembe venni a legújabb megközelítéseket is, amelyek a fenntarthatóság igényéből vezethetők

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

le. Ezen a téren az Európai Bizottság „Városi környezet” tematikus stratégiájának tervezetét vettük alapul. Figyelembe vettük még a Nemzeti Környezetvédelmi Program és az AGENDA 21 mellett a környezetvédelmet érintő helyi és vármegyei programokat.

A környezetvédelmi program elkészítését a település környezeti állapotával kapcsolatos adatok, nyilvános információs rendszereken fellelhető adathalmazok és önkormányzati adatok alapozták meg.

Köszönettel tartozunk azoknak a törteli polgároknak, képviselőknek és vállalkozásoknak, akik adatszolgáltatással és véleményük megosztásával segítették a program megszületését.

Külön köszönjük a Törtel Község Önkormányzat munkatársainak segítségét a programkészítést megalapozó vélemények és információk begyűjtésében.

1. FELADATELLÁTÁS JOGI ESZKÖZ- ÉS FELTÉTELRENDSZERE

A települési környezetvédelmi program tervezésekor az alábbi pontokban felsorolt, általános, illetve szakterületenkénti előírásokat tartalmazó jogszabályokat kell figyelembe venni:

1.1 Általános környezetvédelmi és természetvédelmi feladatokat meghatározó törvények

- A helyi önkormányzatokról szóló 2011.évi CLXXXIX. törvény;
- A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény;
- Az Országos Területrendezési Tervről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény;
- A területfejlesztésről és a területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény;
- Az Országgyűlés 62/2022 (XII.9.) OGY határozata a 2021-2026 közötti időszakra szóló Nemzeti Környezetvédelmi Programról;
- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény;
- A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény;
- A védett természeti területek védeltségi szintjének helyreállításáról szóló 1995. évi XCIII. törvény;
- A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény;
- A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény;
- A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény;
- Az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény;
- Az állategészségügyről szóló 1995.évi XCI. törvény;
- A növényvédelemről szóló 2000.évi XXXV. törvény;
- A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény;

1.2. Szakterületenkénti környezetvédelmi, természetvédelmi és vízügyi jogszabályok

1.2.1. Levegőtisztaság-védelem

- A levegő védelméről szóló 306/2010 (XII.23.) Korm. rendelet;

- A levegőterheltségi szint és a helyhez kötött légszennyező források kibocsátásának vizsgálatával, ellenőrzésével, értékelésével kapcsolatos szabályokról szóló 6/2011 (I.14.) VM rendelet;
- A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet;
- A 140 kWth és annál nagyobb, de 50 MWth-nál kisebb teljes névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről szóló 53/2017. (X. 18.) FM rendelet;
- 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet a légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről;
- Az egyes levegőszennyező anyagok összkibocsátási határértékeiről szóló 7/2003. (V. 16.) KvVM-GKM együttes rendelet;
- A fluortartalmú üvegházhatású gázokkal és az ózonréteget lebontó anyagokkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről szóló 14/2015. (II.10) Korm. rendelet;
- A levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet;

1.2.2. Zaj- és rezgésvédelem

- A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet;
- A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet;
- A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet;
- A zajkibocsátási határértékek megállapításának, valamint a zaj- és rezgés-kibocsátás ellenőrzésének módjáról szóló 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet;

1.2.3. Vízhinőség-védelem

- A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet;
- Magyarország 2021. évi vízgyűjtő-gazdálkodási tervéről szóló 1242/2022. (IV. 28.) Korm. határozat;

- A felszíni vizek minősége védelmének szabályairól szóló 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet;
- Az ivóvíz minőségi követelményeiről és az ellenőrzés rendjéről szóló 201/2001. (X.25.) Korm. rendelet;
- 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól;
- 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet a felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról;
- A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet;
- A vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet;
- A közcélú ivóvízművek, valamint a közcélú szennyvízelvezető és -tisztító művek üzemeltetése során teljesítendő vízügyi és vízvédelmi szakmai követelményekről, vizsgálatok köréről, valamint adatszolgáltatás tartalmáról szóló 16/2016 (V.12.) BM rendelet;
- Vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási művek védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet;
- A vízközmű-szolgáltatásról szóló évi 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 58/2013. (II.27.) Korm. rendelet;
- A nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 24.) Korm. rendelet;
- 10/2010. (VIII. 18.) VM rendelet a felszíni víz vízszennyezettségi határértékeiről és azok alkalmazásának szabályairól;
- A települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról szóló 8/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet;

- A Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási Megvalósítási Programról szóló 25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet;

1.2.4. Hulladékgyűjtés

- A hulladékgyűjtési közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII.31.) Korm. rendelet;
- A veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 07.) Korm. rendelet;
- A hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet;
- A hulladékgyűjtési tervekhez és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 310/2013. (VIII.16.) Korm. rendelet;
- A hulladékgyűjtésről szóló 2012. évi CLXXXV. törvény;
- Az egyes hulladékgyűjtési létesítmények kialakításának és üzemeltetésének szabályairól szóló 246/2014 (IX.29) Korm. rendelet;
- A biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről szóló 23/2003. (XII. 29) KvVM rendelet;
- A hulladékgyűjtő udvar vonatkozásában speciális szabályozást tartalmaz a 246/2014. (IX.29.) Korm. rendelet;

1.2.5. Természet- és tájvédelem

- 346/2008. (XII. 30.) Korm. rendelet a fás szárú növények védelméről;
- A növényvédelemről szóló 2000.évi XXXV. törvény;
- Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet;
- A védett és fokozottan védett életközösségekre vonatkozó korlátozásokról és tilalmakról szóló 67/1998. (IV. 3.) Korm. rendelet;

- 362/2008. (XII. 31.) Korm. rendelet a Nemzeti Hírközlési Hatóság eljárásában közreműködő szakhatóságok kijelöléséről, valamint egyes szakhatósági közreműködések megszüntetéséről és módosításáról;
- Az érzékeny természeti területekre vonatkozó szabályokról szóló 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet;
- A természetvédelmi bírság kiszabásával kapcsolatos szabályokról szóló 33/1997. (II. 20.) Korm. rendelet;
- A védett állatfajok védelmére, tartására, hasznosítására és bemutatására vonatkozó részletes szabályokról szóló 348/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet;
- A természetvédelmi kezelési tervek készítésére, készítőjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 3/2008. (II.5.) KvVM rendelet;
- A fokozottan védett növény-, illetve állatfajok élőhelyén és élőhelye körüli korlátozás elrendelésének részletes szabályairól szóló 12/2005. (VI. 17.) KvVM rendelet;
- A védett és a fokozottan védett növény- és állatfajokról, a fokozottan védett barlangok köréről, valamint az Európai Közösségben természetvédelmi szempontból jelentős növény- és állatfajok közzétételéről szóló 13/2001. (V. 9.) KöM rendelet;
- A természet védelmét szolgáló egyes támogatásokra, valamint kártalanításra vonatkozó részletes szabályokról szóló 276/2004. (X. 8.) Korm. rendelet;

2. A KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAM STRATÉGIAI ALAPELVEI

A környezetpolitika alapvető prioritásai az alábbiakban foglalhatók össze:

- az emberi egészség veszélyeztetésének csökkentése, megszüntetése, az életminőséget befolyásoló környezeti elemek védelme;
- a környezeti és gazdasági fejlődés harmonikus rendszerének megvalósítása;
- a bioszféra sokszínűségének megőrzése;

A korábbi, jellemzően egy-egy települést, üzemet, létesítményt vizsgáló szemlélettel szemben előtérbe kell helyezni a komplex elemzéseket együttesen vizsgált hatásmechanizmusokat.

A település környezetvédelmi programja – összhangban a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Programmal – az alábbi alapelveken nyugszik:

- **A fenntartható fejlődés elve**, mely szerint az általános fejlődés folyamatában következetesen egyensúlyra kell törekedni a társadalmi, gazdasági, műszaki és környezeti feltételek között, szem előtt tartva a jövő generációk életfeltételeinek biztosítása érdekében a természeti erőforrásokkal való észszerű gazdálkodást.

A fenntartható fejlődés a környezeti értékek megtartását és a jövő generációkért érzett felelősség elvét érvényesíti. A társadalom fenntartható fejlődésének környezetvédelmi vetülete a környezet fenntartható használatát jelenti, vagyis azt az alapelvet, hogy úgy javítsuk az emberi élet minőségét, hogy közben a természeti erőforrásokat fenntartó ökológiai rendszerek teherbírós és megújuló képességeinek határain belül maradjunk.

A fenntartható fejlődés feltételezi, hogy egyensúlyt lehet teremteni a szükségletek kielégítése és a környezeti értékek megőrzése között.

- **A káros környezeti hatások megelőzésének elve**, mely feltételezi a környezetvédelmi jogszabályokban előírt hatásvizsgálatok, a környezeti auditálás bevezetését. A megelőzés elve olyan tevékenységeket igényel, amelyek lényegesen gazdaságosabbak, mint az utólagos, a már kialakult szennyezések felszámolására fordított tevékenységek (pl.: felülvizsgálatok, műszaki beavatkozások, stb.).

- **Az elővigyázatosság elve** szerint a kockázati tényezőket csökkenteni kell azokban az esetekben, amelyek során súlyos, vagy visszafordíthatatlan környezeti károk keletkezhetnek a jövőbeni emberi tevékenység során.

- **A környezethasználó és -szennyező fizet elvének** alkalmazása a gazdasági folyamatokban. A környezetpolitika regionalizálása

- **A szubszidiaritás és a partneri viszony elve** – a szubszidiaritás elvének megfelelően egyre nagyobb szerep jut az önkormányzatoknak, illetve társulásaiknak a környezeti problémák megoldásában. A stratégiát és magát a programot elfogadhatóvá kell tenni a lakosság és a gazdasági élet szereplői számára. A stratégia célként tűzi ki az önkormányzati környezetvédelmi

példamutatást, mert enélkül nem várható el a lakosság és a gazdasági élet szereplőinek a környezetvédelem érdekében történő cselekvése.

• **A környezet rehabilitációja és a helyreállítás** a már bekövetkezett szennyezések és a sérült területek esetében.

A program a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 48/B. §-ban előírt követelményeknek megfelelően tartalmazza:

- a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelést;
- a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célokat, valamint környezeti célállapotokat;
- a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket (különösen a folyamatban lévő, illetve az előirányzott fejlesztésekkel és a működtetéssel kapcsolatos feladatokat), valamint azok megvalósításának ütemezését;
- a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit;
- az intézkedések végrehajtásának, valamint a szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközök alkalmazásának várható költségigényét, a tervezett források megjelölésével;

48/E. § (1) A települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban – a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl – tartalmaznia kell:

- a légszennyezettség-csökkentési intézkedési programmal, valamint a légszennyezéssel,
- a zaj és rezgés elleni védelemmel, a külön jogszabály alapján stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települési önkormányzatok esetén a stratégiai zajtérképek alapján készítendő intézkedési tervekkel,
- a zöldfelület-gazdálkodással,
- a települési környezet és a közterületek tisztaságával,
- az ivóvízellátással,
- a települési csapadékvíz-gazdálkodással,

- a kommunális szennyvízkezeléssel,
- a települési hulladék-gazdálkodással,
- az energiagazdálkodással,
- a közlekedés- és szállításszervezéssel,
- a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

3. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

3.1. A település általános jellemzése

Törtel a Közép - Magyarország régióban, Pest vármegye délkeleti részén helyezkedik el. A település Budapeستől nyugati irányban, kb. 98 km-re, Cegléd-től kb. 13 km-re található, a Duna-Tisza-közi síkvidék középtáján, a Gerje - Perje síkság és a Pilis-Alpári – homokhát kistájak találkozásánál.

A táji kettősség a település természeti értékeiben és táji környezetében is egyaránt gazdag határát járva is jól érzékelhető. Északon a nedvesebb homokos-, itt-ott szikes vályog talajok a szántóföldi művelésre és legeltetésre hasznosíthatók, ezzel szemben délen a homok térnyerése miatt inkább az erdők és közöttük ligetes legelők mozaikját találjuk. A domborzat ugyanígy váltakozik a közel sík és pár méteres homokhátak között.

A település komoly történelmi múlttal rendelkezik, hiszen földrajzi elhelyezkedése olyan, hogy az frott emlékek előtti korok emberei is szívesen telepedtek meg ezen a vidéken.

A közel 8416 hektáron fekvő település közigazgatási területét többek között NATURA2000 kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek (Jászkarajenői puszták (HUDI21056), Gerje mente (HUDI20021), Székek (HUDI20046)), illetve különleges madárvédelmi területek (Jászkarajenői puszták (HUDI10004)) találhatóak.

3.2. Történelmi környezet, a település kialakulása

A legkorábbi tárgyi emlékek az őskorból (kőbalt, kőbuzogány, pattintott kőszerszám) származnak. A későbbi műveltségek leletei nagyobb számban a XX. század közepétől folyó régészeti munkálatok nyomán kerültek felszínre.

A régészeti kutatások során a Népvándorlás időszakából származó szkíta harcosok bronzból készült nyílhegyei, szarmata, jazzig törzsek hagyatéka, avar korból származó gyöngyök, nyílhegyek is előkerültek. A legértékesebb lelet a Czakó-halomból került elő 1870-ben, a nevezetes, hun áldozati bronzüst. A Nemzeti Múzeumban őrzött üst a község címerében is megtalálható.

A honfoglaló magyarság megtelepedését igazolja a Kákás-dűlőben előkerült gazdag női lovas sír (szarvast ábrázoló, ezüst, női lőszerszám-szíjvég, kék üvegbetétes ezüst gyűrű, egyéb női ékszerek) is. Az Árpád-korból orsógombok, orsókarikák, őrlőkövek, kések, sarlók, lóbéklyó, bográcsok maradtak fenn. A Besnyő-halomnál Árpád-kori templom és temető romjaira is bukkantak a régészek.

A vidék népessége erősen megfogyatkozott az 1241-es tatárjárás következtében, az szinte elnéptelenedett. A kihalt vidékre, mint királyi birtokra később IV. (Kun) László király kunokat telepített be. Kun vezér volt Törtel is, a helység névadója. A név török (türk) eredetű, amely Gombócz Zoltán szófejtése szerint "Négy Vidék Urát" jelenti. Törtel kun vezér később részt vett IV. (Kun) László meggyilkolásában is.

A középkori Törtel falut először 1290-ben említik, majd legközelebb a XV. század közepén kerül elő a neve újra az oklevelekben. 1450-ben, mint Therthelszállást említik.

Mátyás király 1475. június 23-án, Budán keltezett oklevelében engedélyezi Cherchy Bálint kun kapitánynak, hogy a pestis miatt kihalt, Halas székhez tartozó "Therthelszállására", lakosokat telepítsen. A falu a XVI. század elején Zápolya János birtoka volt, aki azt 1523-ban Werbőczy Istvánnak adományozta.

Buda 1541-ben történt török kézre kerülése után, a helység továbbra is jelentős lélekszámú maradt. Az egri vár 1552-1554. évi számadásai szerint, 20 porta volt Törtelen. A helység a budai szandzsák pesti nahijéhez tartozott.

Törtel pusztulása a tizenöt éves háború idején, Vác 1594-ben történt visszavétele után történhetett, amikor a Szolnok-Pest vonalán végigpusztító csapatok kényszerítették menekülésre a lakosságot. Törtel területe a török korban kettős, magyar-török birtokos uralma alá tartozott. A falu határát a ceglédiek és nagykőrösiek használták, nagyszámú jószágot, marhát, lovat, juhot tartottak ott. A törökök kiűzése után, 1690-ben kun helységek között írták össze Törtelt. A XVIII. században kismanesek telepedtek le Törtelen, a falu lassan kezdett újranevesedni.

A település újranevesülését jó szimbolizálja az a tény, hogy 1802-ben klasszicista stílusban, az elpusztult gótikus templom köveinek felhasználásával, megépült a Nepomuki Szent János római katolikus templom.

Az 1848-as és 49-es forradalom és szabadságharc idején, a település területén magyar és császári csapatok egyaránt állomásoztak.

A Kiegyezés után, ahogy az más települések esetében is, gazdasági fellendülés következett be a község életében. Jó mutatja a fellendülést, hogy 1886-ban, a XXI. törvényben Törtel nagyközségi rangot nyert el. 1891-től önálló posta és postai takarékpénztár működött a faluban.

A XIX. század végétől a XX. első feléig tartó polgárosodás nyomán született épületek a kor vívmányai és az építetők középosztálybeliek anyagi jóléte közös értékteremtő erejének lenyomatai. Az épületekhez nagyobb telkeket választottak vagy vontak össze, melyek kertje általában dísz- és haszonkert kombinációjaként működött. Ebben a korszakban születtek a község arculatát máig meghatározó középületek is a történeti településmag főterének és főutcájának térfalaiban: a községháza, az iskolák, valamint üzlet és szolgáltató rendeltetésekkel vegyes lakóépületek.

Az I. és II. világháború harcai egyaránt követeltek történelmi áldozatokat.

A II. világháború után, a szovjet kolhozok mintájára kezdődött meg a szövetkezetesítés. Az Új Élet Tszcs 1949-ben, a Haladás 1951-ben, a Béketábor 1955. január 1-jén alakult meg (ezek az 1956-os forradalomkor megszűntek). Az Aranykalász Mgtsz megalakítására 1961-ben, a Rákóczi szövetkezet létrehozására 1960-ban került sor. A kettő összevonásából jött létre a Dózsa Mgtsz-t 1975-ben.

A nagyüzemi gazdálkodás siker-ágazata a szarvasmarha és a juhtenyésztés volt.

Az 1990-es átalakulás után részben a tsz-melléküzemágakból alakult meg a Dél-Pest Megyei Mezőgazdasági Rt., a Pótkerek Kft. valamint az Ezüstkéz Kft.

2013-tól a kistérségek mellett államigazgatási (közigazgatási) területi egységként járásokat is kialakítottak, a két területi beosztás nem esett egybe. A kistérségek közigazgatási szerepe a járások létrejöttével megszűnt, majd 2014. február 25-én maguk a kistérségek is. A település a Ceglédi Járáshoz tartozik.

3.3. Természetföldrajzi bemutatás, természeti adottságok, élővilág

Törtel a Duna-Tisza-közi síkvidék középtáján, a Gerje - Perje síkság kistáj és a Pilis-Alpári – homokhát kistáj találkozásánál elterülő sajátos természetföldrajzi-táji adottságú település.

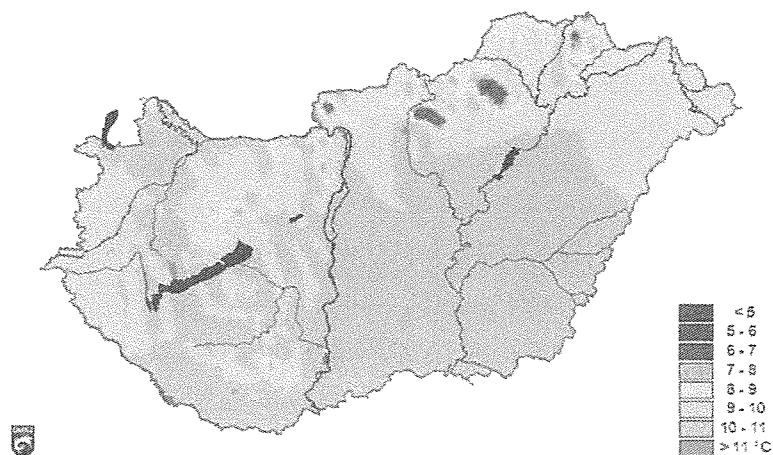
A térség területe a mérsékelt meleg-száraz éghajlati körzetbe tartozik. A csapadék kevés és egyenetlen eloszlású, az ország csapadékban legszegényebb területei részben itt találhatóak, a napsütéses órák száma magas, gyakori a szárazság és az aszály.

Az évi középhőmérséklet 10,2– 10,3 °C közötti. A térség a klímaváltozásnak egyik leginkább kitett, az ország egyik legsérülékenyebb vidéke. A térségben 0,5–1,9 Celsius-fokkal nőhet az évi középhőmérséklet, és ezzel párhuzamosan közel tizedével csökkenhet a csapadék mennyisége.

A nyári maximum hőmérsékletek a térség sokévi átlaga alapján 34,0 – 34,4 °C, a leghidegebb téli minimumok átlaga -16,0 – -16,5 °C. Szélsőséges éghajlati események a 35 °C-ot meghaladó nyári melegek és -25 °C-ot meghaladó téli fagyok is gyakoriak. A hótakarós napok átlagos évi száma 32-35 nap, nyári napok száma 60 – 65 nap.

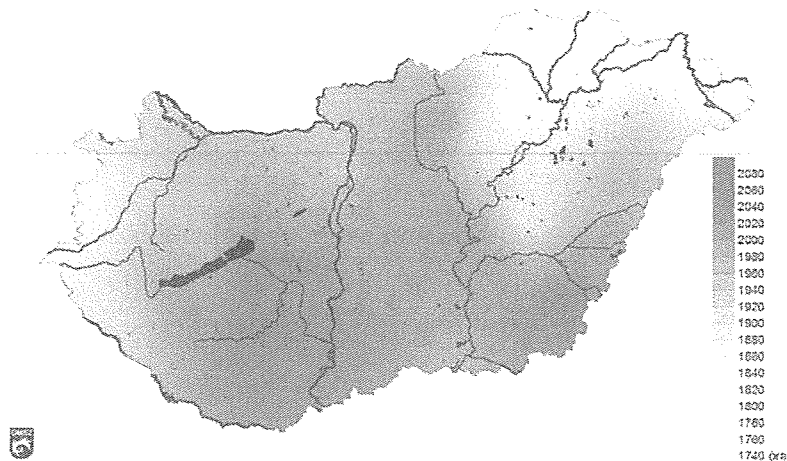
Az évi napsütéses órák száma 1950 - 2050 óra körül van, amely lehetőséget biztosít gyümölcs- és zöldségkultúrák termesztésére. Az uralkodó szélirány északnyugati, az átlagos szélesség 2,5-3 m/s közötti. Az éves csapadékmennyiség általában 500-550 mm között változik, eloszlása egyenetlen. Vegetációs időszakban a csapadékmennyiség 300-310 mm.

TÖRTÉL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

1. Ábra: Az évi átlagos középhőmérséklet (°C) Magyarországon az 1971-2000 közötti időszakban az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján

Forrás: www.met.hu

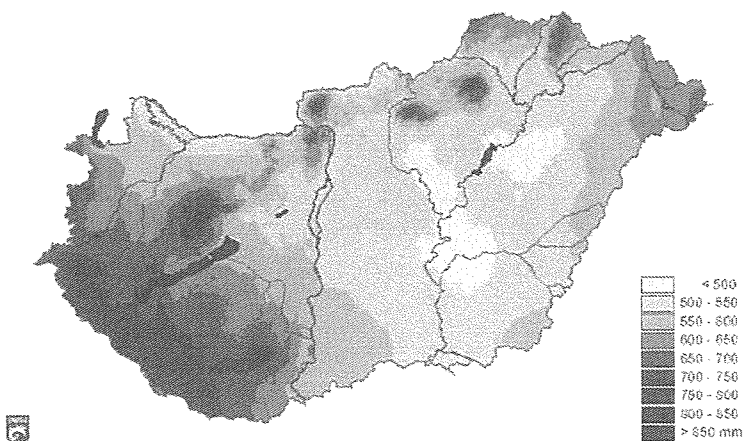
2. Ábra: Az évi átlagos napfénytartam (óra) Magyarországon az 1971-2000 közötti időszakban az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján

Forrás: www.met.hu

3. Ábra: Az évi átlagos szélsébségek (m/s) és az uralkodó szélirányok Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján (2000-2009) között

Forrás: www.met.hu

4. Ábra: Átlagos éves csapadékösszeg Magyarországon az 1971-2000 közötti időszakban az Országos Meteorológiai Szolgálat adatai alapján

Forrás: www.met.hu

A közel 8416 hektáron fekvő település közigazgatási területét többek között NATURA 2000 kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek (Jászkarajenői puszták (HUDI21056), Gerje mente (HUDI20021), Székek (HUDI20046,)) illetve különleges

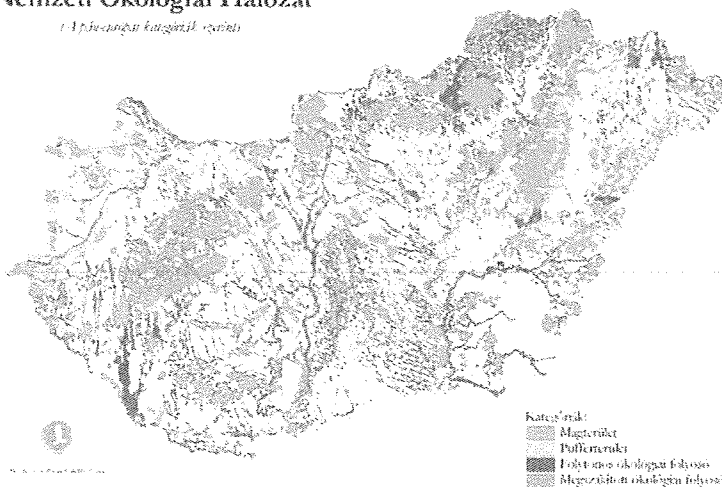
madárvédelmi területek (Jászkarajenői puszták (HUDI10004)) és védett kunhalmok területei érinti.

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és madárvédelmi területek esetében a legfontosabb cél, hogy a változatos földtani és felszínalakzati értékek fennmaradjanak az utókornak, illetve a honos erdőtársulások és a hozzájuk köthető élőhelyek megóvásra kerüljenek.

Országos Településrendezési Terv alapján Törtel igazgatási területe az országos ökológiai hálózat, ökológiai folyosó térségi övezetébe (Perje mente kb. 50 m szélességben,) és az országos ökológiai hálózat magterület (Perje mente kb. 50 m szélességben,) valamint a térségi jelentőségű tájképvédelmi területek övezetéhez (délnyugati határrészen található Gerje menti szikes tó és környezete) tartozik.

Nemzeti Ökológiai Hálózat

(A társaság területén részletesen)

5.Ábra Nemzeti Ökológiai Hálózat

Forrás: www.termeszetvedelem.hu

A 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet szerint Törtel a kiemelten fontos érzékeny természeti területekkel érintett települések (ÉTT) körébe tartozik.

A 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet 1. § (1) szerint „Az érzékeny természeti területek bevezetésének célja a természeti (ökológiai) szempontból érzékeny földrésztleteken olyan természetkímélő gazdálkodási módok megőrzése, fenntartása, további földrésztetek kijelölése,

amelyek támogatással ösztönzött, önként vállalt korlátozások révén biztosítják az élőhelyek védelmét, a biológiai sokféleség, a tájképi és kultúrtörténeti értékek összehangolt megőrzését."

Törtel község a 2/2002. (I. 23.) KöM-FVM együttes rendelet 2. számú melléklete alapján:

„I. Kiemelten fontos ÉTT-ek térségei”

- „5.1.2 Gerje - perje sík”

A táji értékek különös kultúrtörténeti körébe tartoznak:

- NATURA 2000 kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek: Jászkarajenői puszták (HUDI21056), Gerje mente (HUDI20021), Székek (HUDI20046),
- Különleges madárvédelmi területek: Jászkarajenői puszták (HUDI10004),
- szikes tavak és védett kunhalmok, illetve a halmokon található speciális növények, növénytársulások.
- hagyományos tanyasi életforma, tanyasi gazdálkodás - A tanyák, többnyire a belterülettől délre, utcaserűen, tanyatelkeken kerítéssel körbevéve találhatók.
- a hagyományos gazdálkodás fennmaradt táji-, települési-, tárgyi emlékei, pl.: pásztorélet emlékei; ősi magyar háziállatfajták génbankjának megőrzése, helyi hagyományos gazdasági növényfajták megőrzése;

3.4. Település területe, népessége, fontosabb adatai

Törtel a Közép- Magyarország régióban, Pest vármegye délkeleti részén helyezkedik el. A település Budapeستől nyugati irányban, kb. 98 km-re, Cegléd-től kb. 13 km-re található, a Duna-Tisza-közi síkvidék középtáján, a Gerje - Perje síkság kistáj és a Pilis-Alpári – homokhát kistáj találkozásánál fekszik.

A település teljes igazgatási területe 8416 ha, melyből a belterület 334 ha.

Földrajzi helye az északi szélesség 47° 7' 17,33", és keleti hosszúság 19° 56' 23,03" metszéspontjában van.

Testvérvárosi kapcsolat

Az együttműködés célja:

A határon túl élő magyarok megismerése, segítségnyújtás magyarságtudatuk megőrzéséhez, az anyaországhoz való tartozás érzetének erősítése, illetve az egyházak, intézmények, civil szervezetek és a polgárok közötti kapcsolatok létrehozása és elmélyítése (oktatás, tudomány, kultúra, sport, idegenforgalom és a gazdaság különböző területein).

Testvérváros

- Királyhelmece

Kapcsolat kezdete: 2018. szeptember 15. (együttműködési szerződés aláírása)

Kapcsolat létrejöttének alapja: A testvértelepülési kapcsolat létrejöttének alapja Helmecey Mihály (1788 – 1852) reformkori nyelvújító és irodalmár életútjához kapcsolódik. A királyhelmecei születésű nyelvújítónak Törtelen volt birtoka és kúriája, halálakor itt is temették el, kriptáját a helyi temetőben, mint emlékhelyet ápolják.

A kapcsolatfelvétel módja: A kapcsolt létrejöttét a Törteli Falumúzeum Baráti Kör Egyesület és Királyhelmece önkormányzata közötti számos levélváltás, majd az önkormányzati képviselők személyes látogatása előzte meg a 2017-18-as évek folyamán. Az aláírás végül a Bodrogközi Kulturális Fesztivál alkalmával, ünnepélyes keretek között történt. A testvértelepülés emlékoszlopát a Helmecey Mihály utcájában helyezték el.

Még nem szerződéses alapon működő együttműködés

Az erdélyi, pontosabban a Partium nyugati határszélén, de éppen a romániai területre került Körösszeg község arról nevezetes, hogy Törtel kun nemzetségfő és két társa itt ölték meg IV. (Kun) László királyunkat 1290-ben. A Törteli Falumúzeum Baráti Kör Egyesület kezdeményezésére 2016-ban emléktáblát helyeztek el a körösszegi vár lakótornyának falára. Körösszeg és a vele kapcsolatban álló hazai Körösnagyharsány képviselői rendszeres látogatói az évente tartott Juhászfesztiválnak.

Törtellel szomszédos települések: Abony, Cegléd, Jászkarajenő, Kocsér, Körösetetlen, Nagykőrös, Nyársapát,

Törtel a Ceglédi Járáshoz tartozó település.

Ceglédi Járásba tartozó települések: Abony, Albertirsa, Cegléd, Ceglédbercel, Csemő, Dánszentmiklós, Jászkarajenő, Köröstetetlen, Mikebuda, Tápiószőlős, *Törtel*, Újszilvás

Térszerkezeti, földrajzi helyzetéből adódóan körzetközpontjával, Cegléddel való kapcsolata tovább javítható. A település a főbb útvonalaktól távol helyezkedik el, központjában két, négy számjegyű út, a 4609. számú országos mellékút (Köröstetetlen - Cegléd) és a 4611. jelű országos mellékút (Abony – Nagykőrös) keresztezik egymást.

Közvetlen vasútállomása nincs, a 100. számú fővonal (Budapest Nyugati - Szolnok - Debrecen - Nyíregyháza) az abonyi vasútállomásról érhető el. Korábban keresztülhaladt rajta a Cegléd–Tiszajenő–Vezseny útvonalon közlekedő, keskeny nyomközű Ceglédi Gazdasági Vasút, de ez 1973-ban bezárásra került.

A település intézményrendszere (egészségügy, közigazgatás) a helyi igényeknek megfelelő.

A község nem rendelkezik jelentős gazdasági súllyal, a településen nincsenek nagy foglalkoztató vállalkozások, melyek felszívják a munkaerőt, ugyanakkor számos egyéni vállalkozó, mikro-, és kisvállalkozás tevékenykedik.

Mezőgazdasági település lévén az állattenyésztés jelentős szereppel bír, a tenyésztett fajok elsősorban sertés, szarvasmarha, juh, de a baromfiállomány is nagyszámúnak mondható.

A mezőgazdasági növénytermesztésben, a termőtalaj közepes minőségének köszönhetően elsősorban a gabonafélék, illetve kukorica és lucerna termelése folyik. Országosan elmondható az, hogy a növénytermesztés vesztett gazdasági jelentőségéből, megszűnt a jövedelemkiegészítő szerepe a gyenge talaj minőség, az évek óta tartó vízhiány, az aszályok, a talajvízszint süllyedése és a szél pusztító hatása miatt.

Jelentős mezőgazdasági vállalkozások:

- Praktika Kft.;
- Törtel MIX Kft. - takarmánybolt;
- Bakó-Farm - házi tej értékesítése;
- GANSO PRIMO Kft. – sertéstelep;
- Közép - Magyarországi Gazdák Szövetkezete;

- DPMG Zrt. – tehenészet;
- Sebők Mihály juhászat;
- Petró Csaba állattenyésztés;
- Kiss Gábor;
- Kiss Jánosné;
- Horváth János;
- Palásti Róbert és Péter;

A gazdasági társaságok közül a jelentősebb vagyonnal és bevétellel rendelkező cégek folyamatosan igyekeznek fejleszteni, korszerűsíteni a termelésüket (gépek, eszközök beszerzése, telephely korszerűsítése stb.). Ezek a fejlesztések a versenyképesség megtartásához és a piacon maradáshoz nélkülözhetetlenek. A helyi munkaerő képzettségi szintje elmarad a kívánatostól. Elsősorban a középkorú, idősebb munkavállalók között magas az általános iskolai végzettségű, szakképesítéssel nem rendelkezők aránya.

Törtel lakónépességének száma 2022 évben 4352 fő volt. A népesség korösszetételét tekintve, az országos és vármegyei trendekhez hasonlóan, Törtelt is az elöregedés jellemzi. A 2011-es népszámlás során, a 60 éven felüliek aránya 22,66%, míg a 14 év alatti lakosság aránya 16,48%-os volt. Az iskolai végzettség tekintetében a szakmai oklevéllel rendelkezők aránya 23,84%, érettségivel rendelkezők aránya 18,36%, felsőfokú diplomával rendelkezők aránya 5,1% volt. 2011. évi népsűrűség 1 km²-re 51,5 fő volt.

2011-ben a romák (155 fő, ami a lakosság 3,58 %-a) alkották Törtelen a legnagyobb nemzetiségi csoportot. A településen belül a korábbi KSH adatszolgáltatás alapján nem jellemző a térbeli kirekesztés, a szegregáció jelenléte, nem található olyan terület, mely a szegregációs mutató alapján megfelelné a szegregátum feltételeinek.

A vallási megoszlás a következő volt 2011-ben: római katolikus 55,76%, görög katolikus 0,092%, református 7,25%, felekezeten kívüli 0,3%, más vallási közösséghez, felekezethez tartozó 0,72%, (26,38%) nem nyilatkozott.

1. táblázat Törtel népességének számszerű változása 2011-2022 közötti időszakban.

Népesség időbeli számszerű alakulása 2011-2022. között	
Év	Fő
2011	4396
2012	4379
2013	4383
2014	4381
2015	4342
2016	4340
2017	4295
2018	4264
2019	4243
2020	4275
2021	4330
2022	4352

Forrás: KSH – „Magyarország helységnévtára” adatai alapján

Intézmények

- **Törtel Község Polgármesteri Hivatala**

Önkormányzati és államigazgatási ügyek.

Oktatási intézmények

I. A következő intézmények szakmai irányítását és működtetését a Klebelsberg Intézményfenntartó Központjának (KLIK) Ceglédi Tankerületi Központja végzi.

- **Törteli Szent István Király Általános Iskola**

A XIX. század elején már működött római katolikus elemi iskola, a század végén Ludas-ban és Besnyőben említettek 1-1 tanerős népiskolát, a községben pedig református iskolát hoztak létre. Az évtizedek során az oktatási célt szolgáló épületek egy része megsemmisült (összeomlottak vagy elbontották őket), más részüket nem oktatási célokra használták tovább (lakóépületként vagy székházként hasznosították).

1928-ban a római katolikus egyháztanács és iskolaszék, Borsos János plébánossal az élen egy új iskola építését kezdeményezte. Az épületet 1929-ben adták át az egy emeletes épületet

rendeltetésének, amiben 6 terem kapott helyet. A korra jellemzően a lehető legkevesebb díszítést kapták a főbejárat körüli rizalit elemei és a körbefutó párkányok.

A Szent István Király Általános iskolának napjainkban 4 épülete van, melyekben a község tanulóinak általános iskolai oktatása - nevelése folyik.

II. Törtel Község Önkormányzatának fenntartásában levő Tulipán Óvoda es Mini bölcsőde
Az önkormányzati fenntartású Tulipán Óvoda es Mini Bölcsőde a település és vonzáskörzetének óvodás és bölcsődés korú gyermekei számára teremt biztonságos nevelési környezetet.

- ***Tulipán Óvoda***

A három épületrészből álló óvoda 7 db óvodás csoportnak ad otthont.

- ***Mini Bölcsőde***

Napos bölcsődei ellátás, napközbeni ellátás nyújtása 20 hetes kortól 3 éves gyermekek részére.

Egészségügyi intézmények

- ***Háziorvosi szolgálat***

Az orvosi rendelők a településen az ellátási igényekhez igazodóan helyezkednek el. Az orvosi ellátást 2 vegyes háziorvosi körzet, illetve 1 fogorvosi körzet végzi.

- ***Védőnői szolgálat***

A védőnői szolgálat az egészségügyi alapellátás része, 2 körzet szerinti beosztás alapján működik, biztosítva az egységes, magas színvonalú preventív ellátást a növédelem, a várandós anyák, a gyermekágyas anyák, valamint a 0-16 éves körű gyermekek gondozása területén.

- ***Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejjóléti Központ Törteli Területi Iroda***

A Ceglédi Kistérségi Szociális Szolgáltató és Gyermejjóléti Központ Törteli Területi Irodában Család-és Gyermejjóléti Szolgálat működik.

Kulturális intézmények

- ***Déryné Művelődési Központ és Könyvtár***

1950-ben fordulópontot jelentett a község életében a kultúrotthon megteremtése, de romos állapota miatt felújításra szorult az intézmény. Az újjáépített épületet 1965. április 4-én ünnepélyes keretek

között adták át a nagyközönségnek. Az újjáépített épületbe egy 300 férőhelyes nagytermet, tágas színpadot, 2 öltözőt, raktárt, tágas előcsarnokot, ruhatárat, büfét és egy kis irodát alakítottak ki. A telek Jókai utcai részén lévő épületben - a korábbi tulajdonostól való megvásárlása után - két nagyobb helyiséget alakítottak ki. Egyiket klubhelyiségként, másikat könyvtárként hasznosítják.

Az intézmény „B” épülete

1893-ban épült gőzmalom épületében éveken keresztül gabona őrlése folyt. Az államosítás után a Nagykőrösi Konzervgyár kihelyezett üzemeként működött, azonban annak bezárása után az épület egészen 2008-ig üresen állt.

2004-ben a Képviselő-testület az épület lebontása helyett annak felújítása, más funkcióval való ellátása mellett döntött. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma erre a célra kiírt pályázatán 244 millió forintot nyert Törtel Község Önkormányzata, melyből 70 millió forintot a régi épület felújítására, a többit pedig a „Malom” kulturális központtá való átalakítására fordított. A tetőtér a törteli Falumúzeumnak ad helyet, ahol állandó helytörténeti kiállítást láthatnak a látogatók.

Első emeleten kapott helyet az új könyvtár felnőtt és gyermek részlege, ami közel 16.000 kötetet várja olvasóit. A könyvtárban kapott helyett az internetsarok és a házimozi. A földszinten található az igazgatói iroda és itt kapnak helyet a kiscsoportos foglalkozások, kisebb létszámú (maximum 100 fős) rendezvények, kiállítások és a községben működő civil szervezetek és különböző vásárok.

Sport intézmények

Törteli KSK Sporttelep

A telep feladata a helyi sportélet szakágainak edzései és versenyei mellett a település lakosságának hasznos szabadidő eltöltésének elősegítése.

Sportcsarnok

Az intézményegység az iskolai sportfoglalkozásoknak ad helyet.

Egyéb intézmények

- *Pest Vármegyei Rendőr-főkapitányság Ceglédi Rendőrkapitányság, Jászkarajenői Rendőrőrs, Törteli KMB Iroda;*
- *Törtelért Polgárőr Egyesület;*
- *Törteli Faluvédő Polgárőr Egyesület;*
- *Pest Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Ceglédi Katasztrófavédelmi Kirendeltség Cegléd Hivatásos Tűzoltó – parancsnoksága;*

Cegléd Hivatásos Tűzoltó – parancsnoksága, a Pest vármegye déli részén elhelyezkedő Nagykőrösi és Ceglédi járás településeinek és területének védelmét biztosítja. Működési területünkön 14 település helyezkedik el (Cegléd, Abony, Nagykőrös, Albertirsa, Ceglédbercel, Csemő, Jászkarajenő, Köröstetetlen, Mikebuda, Tápiószőlős, *Törtel*, Újszilvás, Kocsér, Nyársapát).

Fejlesztések Törtelen

Az elmúlt években az önkormányzat településfejlesztési tevékenysége elsősorban a kötelezően ellátandó feladatokra, műszaki, infrastrukturális fejlesztésekre irányult. A község különböző pályázati források bevonásával végez fejlesztési tevékenységeket. Az utóbbi években jelentős pályázati forrást sikerült beruházásokra fordítani az önkormányzati intézmények korszerűsítésére, napelemes rendszer építésére, csapadékvíz elvezetés fejlesztésére, közlekedés- és közbiztonsági beruházásokra.

A településen néhány, az elmúlt 15 évben megvalósult beruházások, fejlesztések:

- Utólagos külső hőszigetelés, külső nyílászáró csere/korszerűsítés, fűtés-, használati melegvíz-, hűtési rendszerek, mosdók felújítására, akadálymentesítésre került sor a Polgármesteri Hivatal épületénél, az Egészségháznál és a Törteli Tulipán Óvoda épületénél is.
- A Törteli Tulipán Óvoda esetében továbbá egy 52 m²-es csoportszoba és hozzá tartozó öltöző – mosdó - teakonyha került kialakítására. A földszinten akadálymentes mosdó, az

aulában lift és lépcső került kiépítésre. Eszközbeszerzésre, kerítés építésre és futópálya kialakításra is sor került.

- Nyílászáró csere, homlokzati hőszigetelés, napelemes rendszer kiépítése történt a Szent István Király Általános Iskola emeletes és hosszú épületénél, a Sportcsarnok, az I. számú háziorvosi rendelő, II. számú háziorvosi rendelő, Déryné Művelődési Központ és Könyvtár „A” épületénél is.
- Kiépítésre került a Szent István Király Általános Iskola udvarán egy 12X24 méteres műfüves grundpálya.
- Vágóhíd út megépítése és a II. számú háziorvosi rendelő előtti és melletti parkoló kiépítése, Kinizsi Pál és a Széchenyi utak megépítése.
- Törtel dűlő út (hrsz. 2101) a Nagykőrösi úthoz csatlakozó földútnak minősülő 512 m hosszú szakaszának mechanikai stabilizációval való ellátása. A zártkertes övezetben a 2120 hrsz-ú 1107m² és 2006 hrsz-ú 791 m² zártkerti ingatlanok kerítéssel lettek ellátva és öntözőrendszer lett kialakítva. A föld megmunkálása után gyümölcsfák telepítésére került sor.

A fejlesztés érintette a következő helyrajzi számú külterületi dűlő utakat: 0288 hrsz., amely a Törteli Benzinkúthoz és a Törtel - Mix Takarmányelőállító Kereskedelmi és Szolgáltató Kft-hez bevezető út, a 0116 hrsz.-út, mely a Vadászházhoz vezető út, bitumenemulzió kipermetezésével és azt követő zúzalékszórással és a zúzalék behengerlésével készült el. 070 hrsz.-on és a 089 hrsz.-on nyilvántartott út mechanikai stabilizációval lett ellátva. A pályázat keretében az Önkormányzat tulajdonába került 1 db BELARUS MTZ 820.4 traktor és 1 db BTL 2500 Tolólap, mellyel a dűlő utak karbantartását fogják elvégezni.

- 35,4 ha területű József Attila út – Alkotmány út – Kocséri úti térség csapadékvíz elvezetésének megoldása egy árvízcsúcs-csökkentő tározó megvalósításával. A főtér és az iskolaudvar csapadékvíz elvezetésének biztonságos kiépítése is megvalósult.
- A belső Kőrösi út felújítása, buszmegállók kihelyezése és a Somodi Béla út megépítése.

Jelenleg megvalósítás alatt álló projektek:

- Temető út felújítása;

Jelenleg tervezés alatt álló projektek:

- Magyar Falu Program keretében a Zrínyi út és Arany János út makadám úttá alakítása, portalanítás és vízelvezetés megoldása;
- 2 db buszöböl kialakítása a Dózsa György úton;
- térfigyelő rendszer fejlesztése;
- Úttörő erdő fejlesztése, mezítlás park kialakítása;

4. KÖRNYEZETI ÁLLAPOTFELMÉRÉS

4.1. Környezeti elemek állapota

4.1.1. Levegő

Törtel település közigazgatási területén a levegőterheltségi szint – 4/2011. (I. 14.) VM rendelet 1. mellékletében meghatározott – egészségügyi határértékei az irányadók az ökológiai rendszerek védelmében meghatározott területek kivételével, ahol ezen rendelet 4. mellékletében szereplő az ökológiai rendszerek védelmében meghatározott kritikus levegőterheltségi szinteket kell alkalmazni.

Akár releváns is lehetne az ökológiai rendszerek védelmében meghatározott kritikus levegőterheltségi szint alkalmazása, ugyanis a település közigazgatási területét kiemelt jelentőségű különleges természet-megőrzési területek, illetve különleges madárvédelmi területek és védett kunhalmok területei érinti.

A fentiek mellett a közigazgatási területet érinti még az országos ökológiai hálózat övezetébe tartozó mag- és folyosó területek is.

A település – levegőjének minőségét tekintve – a térség egyik kevésbé szennyezett, legkevésbé terhelt levegőjű részéhez tartozik, az alap légszennyezettség nem számottevő.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet I. számú melléklete szerint a település közigazgatási területe olyan légszennyezettségi zónába esik

(„10. Az ország többi területe, kivéve az alább kijelölt városokat” zóna), ahol a szén-monoxid, kén-dioxid, nitrogén-oxidok és a benzol légszennyező anyagok tekintetében a légszennyezettség nem haladja meg az alsó vizsgálati küszöböt, a szilárd légszennyező anyagok (PM₁₀) pedig a légszennyezettség felső és alsó vizsgálati küszöb közöttiek. A kibocsátások kizárólag antropogén forrásból, azon belül is elsősorban a fosszilis tüzelőanyagok eltüzeléséből származnak, amelyek ipari, közlekedési, mezőgazdasági, kommunális eredetűek. A kibocsátási források lehetnek helyhez kötöttek, valamint mozgó források.

Kiemelt település és régió légszennyezettségére vonatkozó manuális mérőhálózati mérési eredmény a településre vonatkozóan nem áll rendelkezésre, automata online mérőhálózat méréspontja a településen nem működik.

A légszennyezés, ill. légszennyezettség mértékének megítélése szempontjából nagyon fontos a légszennyező anyagok élettani és az ökoszisztémára gyakorolt hatásainak ismerete (*Lásd 2. számú melléklet*).

A szilárd légszennyező komponensek (ülepedő- és szálló por) aránya időnként továbbra is számottevő a térségben a megnövekedett közúti forgalomnak, a burkolatlan útfelületeknek és a nem megfelelően karbantartott zöldfelületeknek, az egyes helyeken elhanyagolt, parlagon hagyott mezőgazdasági területeknek, a közigazgatási terület deflációra érzékeny talajminőségének, valamint a csökkenő csapadék-mennyiségnek köszönhetően.

Az állattartó telepek környezetében a bűzterhelés időnként nem elhanyagolható. A települési kibocsátások túlnyomó hányada tüzeléstechnikai, valamint közlekedési eredetű. A kibocsátások jellemzően 10 m alatt, néhány esetben 10-20 m közötti magasságban történnek, így e terület nem játszik számottevő szerepet a nagy távolságba eljutó légszennyezés kialakulásában. A település átszellőzöttsége megfelelő.

A közlekedésből adódó levegőterhelés mértéke nem elhanyagolható, a helyi és az átmenő forgalom is megnövekedett az utóbbi években. A legnagyobb forgalom a belterületen a 4609. jelű Cegléd – Vezseny összekötő út és a 4611. jelű Abony – Nagykőrös összekötő út találkozásánál tapasztalható.

A fűtési módok megoszlása a településen kedvező képet mutat: belterületen gyakorlatilag teljesen kiépített a gázhálózat és a gázzal fűtött lakások aránya is magas, azonban nem elhanyagolható a egyes tüzelésű kazánokban fával és egyéb szilárd fűtőanyagokkal fűtő külterületi házak aránya sem.

2014 decemberétől kezdve minden évben az Agrárminisztérium országos tájékoztatási kampányt indított „Fűts okosan!” címmel, melynek keretében országszerte megrendezésre kerülnek ismeretterjesztő előadások. A kampány a helyes tüzelés fontosságára hívja fel a figyelmet, valamint arra, hogyan károsíthatja a környezetet és az egészséget a nem megfelelő tüzelőanyaggal és nem megfelelő technikával történő tüzelés.

Kellemetlen szagok az eseti illegális avarégetéskor, egyes állattartó telepek környezetében jelentenek időszaki problémát. Az allergiára hajlamos személyek számára gondot jelenthet a parlagon fekvő, illetve gondozatlan, gyomos külterületek nem elhanyagolható kiterjedése. A település belterületére ez nem jellemző.

Légszennyező anyag kibocsátás szempontjából jelentős nagy ipari üzemek, illetve termelő, vagy szolgáltató tevékenységet végző létesítmények a település közigazgatási területén belül nem találhatóak. Ezen, illetve az egyéb kisebb levegőterhelést okozó üzemek, telephelyek döntően a település iparterületein és külterületi majorjaiban lévő gazdasági területeken üzemelnek.

Jelenleg a településen üzemelő számottevő termelő, szolgáltató üzemek, telephelyek a következők:

- Ábrahám Bt. – tüzelő- és építőanyag kereskedelem (2747 Törtel, Kőrösi út 64.)
- Törtel MIX Kft.; - tápkeverő üzem (2747 Törtel, Nyilas Dűlő Hrsz.:0277/2)
- Surin Attila ev. - gumiszerviz (2747 Törtel, Jászkarajenői út 6.)
- Praktika Kft. – mezőgazdasági termények termeltetése, nagy-és kiskereskedelme (2747 Törtel, Nyilas dűlő 0277/9 hrsz.)
- Közép-Magyarországi Gazdák Szövetsége – (2747 Törtel, Besnyő dűlő, 0407/6)
- Adrics Kft. – gumiszerviz (2747 Törtel Jászkarajenői út 24.)

Forrás: OKIR adatbázisa

Száraz időszakokban jelentős diffúz légszennyezést a növényzettel időszakosan fedett szántóföldekről, illetve burkolatlan utakról származó por terhelése jelenti. Emellett mezőgazdasági

munkák idején okozhat problémát a mezőgazdasági földterületekről származó porszennyezés is. A közlekedési eredetű emissziót jellemzően szén-monoxid, szén-dioxid, nitrogén-oxidok és telítetlen szénhidrogének alkotják. Ezek közül a telítetlen szénhidrogének közvetlenül az utak környezetében rakódnak le.

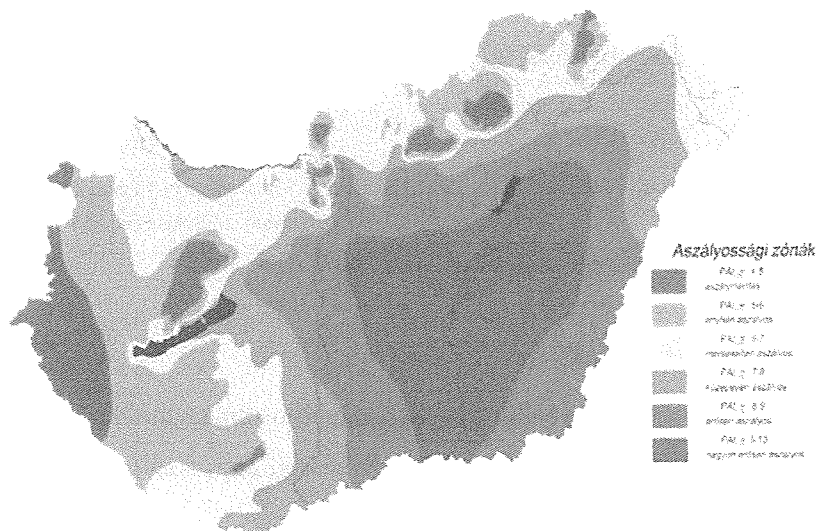
4.1.2. Víz

4.1.2.1. Felszíni vizek jellemzése

Törtel a Duna-Tisza-közi síkvidék középtáján, a Gerje - Perje síkság kistáj és a Pilis-Alpári – homokhát kistáj találkozásánál fekszik. Átlagos tengerszint feletti magasság 95-100 m között van. Legmagasabb pontja 102 m, legalacsonyabb 93 m.

A csapadék kevés és egyenetlen eloszlású, az ország csapadékban legszegényebb területei részben itt találhatóak, a napsütéses órák száma magas, gyakori a szárazság és az aszály.

A PAI (Pálfai-féle aszályossági index) alapján a település térsége az ország nagyon erősen aszályos területei közé tartozik.

6. Ábra: PAI (Pálfai-féle aszályossági index)

Forrás: http://www.mettars.hu/wp-content/uploads/2010/08/Herczeg_Andras.pdf

A vizek védelmét, a vízhasználatokat és a vízgazdálkodás többi elemét, az Európai Unió minden tagállamában a Víz Keretirányelv (2000/60/EK irányelv) szabályozza. Általános célkitűzés a vizek jó állapotának elérése legkésőbb 2027-ig, és a jó állapot hosszú távú fenntartásának biztosítása. A Keretirányelv szerint a „jó állapot” nemcsak a víz megfelelő minőségét, hanem a megfelelő vízmennyiséget is jelenti, valamint a vizek és a víztől függő élőhelyek minél zavartalanabb állapotát is.

A terület felszíni vizeinek mennyiségét döntően a csapadékviszonyok és a felszíni viszonyok határozzák meg.

A felszíni vizek minőségét a települési infrastruktúra, a csatornázottság színvonala, illetve a működő ipar befolyásolja. Hatással van a vízminőségre a mezőgazdasági művelés alatt álló területekről bejutó diffúz szennyezés, illetve a települési hulladékgyűjtés is.

Az erősen módosított felszíni víztestek kialakulásának fő okai között szerepel a jelentős mederszabályozás, illetve a völgyzárógátas tározók jelenléte. Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási tervében szereplő természetes, de erősen módosított felszíni víztestek Törtel közigazgatási területén a következők.

2. táblázat Erősen módosított felszíni víztestek Törtel közigazgatási területén

Víztest kód	Víztest neve	Kategória	Típus leírása
AEP515	Gerje	erősen módosított	Síkvidéki – meszes – közepes-finom – közepes és kis esésű vízgyűjtő típusúhoz hasonló csatorna

Forrás: Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási terv alapján saját szerkesztés

4.1.2.2. Felszín alatti vizek jellemzése

Törtel közigazgatási területének szennyeződéserősségi besorolása: A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet mellékletében foglaltak szerint Törtel település:

- **Felszín alatti víz szempontjából érzékeny település;**

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrát szennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendeletben a közigazgatási területen lévő nitrát-érzékeny területeken a mezőgazdasági

tevékenységet folytatóknak kötelező a rendelet szerinti cselekvési program, valamint tevékenységüket a helyes mezőgazdasági gyakorlatnak megfelelően a cselekvési programban meghatározott kötelező előírásai szerint kell végezniük.

Talajvíz

A talajvíz vízforgalma adottságaiból következően viszonylag élénk, a külső tényezők így rövid idő alatt is jelentősen érvényesíthetik hatásukat (csapadékhiány, stb.). Ivóvízbeszerzés szempontjából a talajvíz jelentősége kisebb, mivel nagy vízigények kielégítésére nem alkalmas. Talajvízre telepített vízbázisainkból az esetek többségében néhány 10 – néhány 100 m³ /d vízmennyiség beszerzése biztosítható.

A térség talajvizének mélysége süllyedő, mennyisége nem jelentős. Kémiai jellege jobbra kalcium – magnézium - hidrogénkarbonátos. A keménysége 15-25 nk° közötti, de a települések körzetében a 45 nk°-ot is meghaladja. A szulfáttartalom 60-300 mg/l között ingadozik. A nagyszámú artézi kút mélysége nagy szélsőségek között váltakozik, hasonlóan a vízhozamok is.

Termál- és gyógyvíz

Termál - és gyógyvíz kincs található Cegléd környékén, részben hasznosítva vagy a felhasználás tervezési szakaszában. A felső pannon rétegek ezen térségben kb. 1000 m vastagságúak, amelyek 60-70 C°-os termálvizet képesek adni. A termál - és gyógyvíz kincs kiaknázására többek között Abony, Albertirsa, Dánszentmiklós, Tápiógyörgye, Tápiószentmárton, Törtel és Nagykőrös településeken is megtalálhatóak termál-és gyógyvízkutak.

Törtelen 774 m mélységből tör fel a 44 C°-os termálvíz. A feltörő víz hasznosítása napjainkban kiaknázatlan, jelenleg a termálvíz egy fémcsövön keresztül folyik egy tómederbe, amit elsősorban a helyi lakosság látogat.

Rétegvíz

Rétegvíznek nevezzük a porózus kőzetek vizét, amely a talajvíztartó réteg alatt helyezkedik el, illetve a porózus kőzetben a 20 m alatt elhelyezkedő víztömeget.

Vízbeszerzési szempontból a porózus termál, porózus és sekély porózus víztesteknek van jelentősége.

Törtel területét az alábbi felszín alatti víztestek érintik

3 táblázat Törtel területét érintő felszín alatti víztestek

<i>VOR</i>	<i>Víztest kód</i>	<i>Víztest neve</i>	<i>Földtani típus</i>	<i>Vízadó típusa</i>	<i>Hidro-dinamikai típus</i>	<i>Víz hőmérséklet</i>
AIQ563	pt.2.2	Észak-Alföld porózus és hasadékos termál	törmelékes	porózus	feláramlás	termál
AIQ526	sp.2.10.2	Duna-Tisza kőze - Közép- Tisza - völgy	törmelékes	porózus	feláramlás	hideg
AIQ527	p.2.10.2	Duna-Tisza kőze – Közép Tisza- völgy (rétegvíz)	törmelékes	porózus	feláramlás	hideg

Forrás: Magyarország vízgyűjtő-gazdálkodási terv alapján saját szerkesztés

4.1.3. Talaj

Vízföldtan, talajtakaró

A terület földtani-vízföldtani adottságai közel azonos ösvízrajzi viszonyok között alakultak ki, a pliocénben és a pleisztocénben egyaránt. A fejlődéstörténet során a Pannon beltó fokozatos feltöltődése során a mélyvíztől a sekélyvízin át a part menti környezetig, majd a termál porózus víztest felső részén, valamint a porózus víztestekben folyóvízi környezetben folyt az üledékképződés. A folyóvízi környezetben keletkező képződmények változó vastagságú övzátony fációs és artéri agyagos-homokos sorozatok váltakozásából épülnek fel.

A felső-pannon idején a körzet dél-délnyugati és keleti részén egy viszonylag vékony (540-800 m között) de azért jórészt homokos jellegű összlet alakult ki, de ezek a vízadó rétegek csak apró és

középszemcsésék, gyenge utánpótlódási képességűek. A kinyerhető maximális vízhozamok ebből következően 500-600 l/p között alakulnak, a víz pedig – feltehetően a szivárgás lassúsága és az egykori csökkent sósvízi élettér miatt – viszonylag magas oldott anyag és klorid tartalommal (2500- 3500 mg/l, illetve 300-2000 mg/l) rendelkezik.

Más a helyzet azokban a részkörzetekben, ahol a folyóvízi tevékenység évmilliókon át élénk volt. Ilyen sáv található például Albertirsa – Cegléd – Abony - Szolnok, de még inkább Lakitelek Tizsakécske vonalán, ahol nem csak a fekvőszint mélyül gyorsan, hanem a homokos, aprókavicsos szintek vastagok és kiváló oldal irányú utánpótlódási képességűek (maximális vízhozamok: 1000-2500 l/p).

A víz Albertirsa táján még kissé sós, Tizsakécske – Lakitelek, valamint Cegléd – Abony – Tápiószőlős - Szolnok környékén viszont egyértelműen kiédesedett jellegű, ami szintén a kiváló oldal irányú utánpótlódási képességre utal.

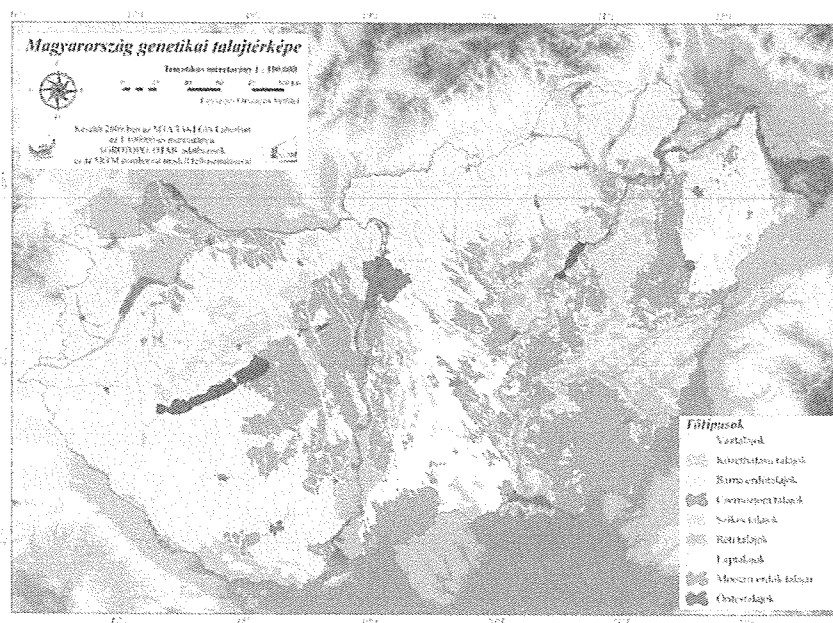
A pleisztocén kezdetétől fogva az ős-Duna előrenyomuló kavicsos hordalékkúpja az Albertirsa-Tizsakécske vonaltól délnyugatra eső területet egységesen beborította. Az ekkor lerakódott rétegek vízáradó képessége kiváló (1500-2500 l/p), a víz minőségére pedig jellemző, hogy ivó és öntözővízként egyaránt felhasználható (500 mg/l körüli oldott anyag, kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos vízkémiai jelleg). A középső-pleisztocénben megindult az ős-Duna meder elvándorlása, és a folyamat az időszak vége felé be is fejeződött. A vízáradó képesség és a víz minősége is e folyamat hatására alakul, eleinte kiváló, később a rétegsorok agyagosodásával párhuzamosan a kúttelepítések lehetetlenné válnak. A felső-pleisztocénben ismét homokossá válik a rétegsorok többsége, de ezek a vízáradók csak aprószemcsésék, igaz néhol akár 800-1000 l/p maximum hozam adására is

A térségben a felső 10 m-ben található fedőközet képződmények a laza üledékes kőzetekhez tartoznak. Legelterjedtebb üledékek a felszín közelében a lösz (kőzetliszt) és a homok.

A térség területén találhatóak a futó-, a humuszos homoktalajok, a barnaföldek, a csernozjom jellegű homoktalajok, a réti talajok többsége, vagyis a homokon képződött talajok többsége fordul elő.

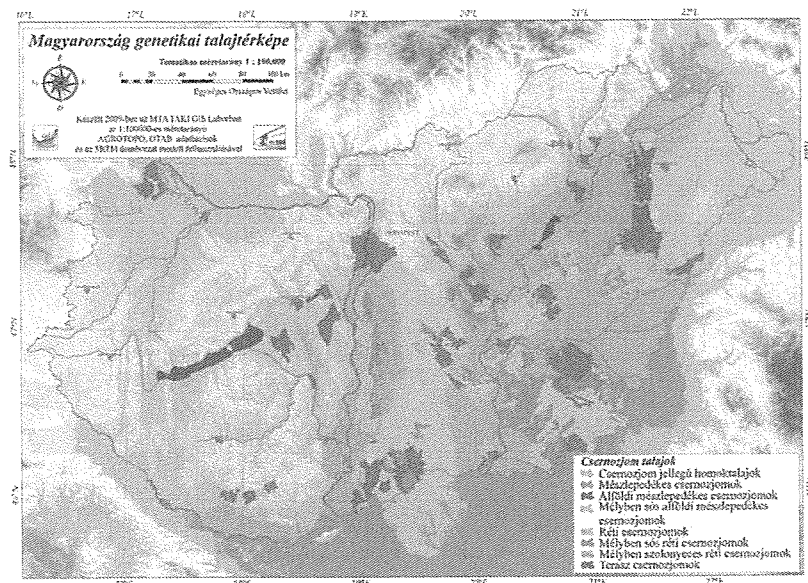
Törtel külterületének nagyobb része a Gödöllői-dombság és a Tisza-völgye között elhelyezkedő löszökkel és futóhomokkal fedett alacsony ármentes síkság (Gerje–Perje sík). Besnyő, Nyilas és Ludas határrészek felszíne egyenetlen, szélhordta homok hátakkal. Többnyire mélyfekvésű, csaknem sima felszínt lösziszapos löszös üledékek borítják. A Gerje és Perje ér völgy melléke iszapos, homokos, csapadékos években belvizes, helyenként tőzeges síkláppokkal tagolt ártéri síkság (Kákástói rész, Nagyvízjárta terület). E tájrész hasznosításában a rétek és legelők, valamint ártéri jellegű ligeterdők és rétlápok jellemzőek.

A község jelentős részén a talajtakaró leginkább humuszos homok, ami kisebb foltokban futóhomokos és csernozjomos homoktalajokkal váltakozik. A homokos területek: Ludas, Újosztály, Nyilas és részben Besnyő dűlők. A homokon képződött talajok az összterület kb. 80%-át teszik ki. A község mélyebb területeinek talaja részben lápos réti talaj, homokos vályog, részben mélyben sós réti csernozjom, közép-kötött vályog.

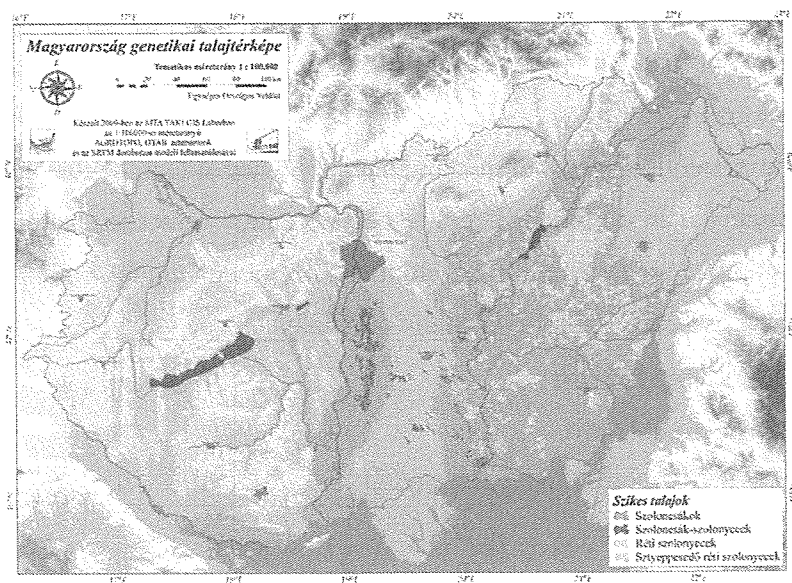
7. Ábra Talaj fő típusok

Forrás: <http://enfo.hu/index.php/keptar/622>

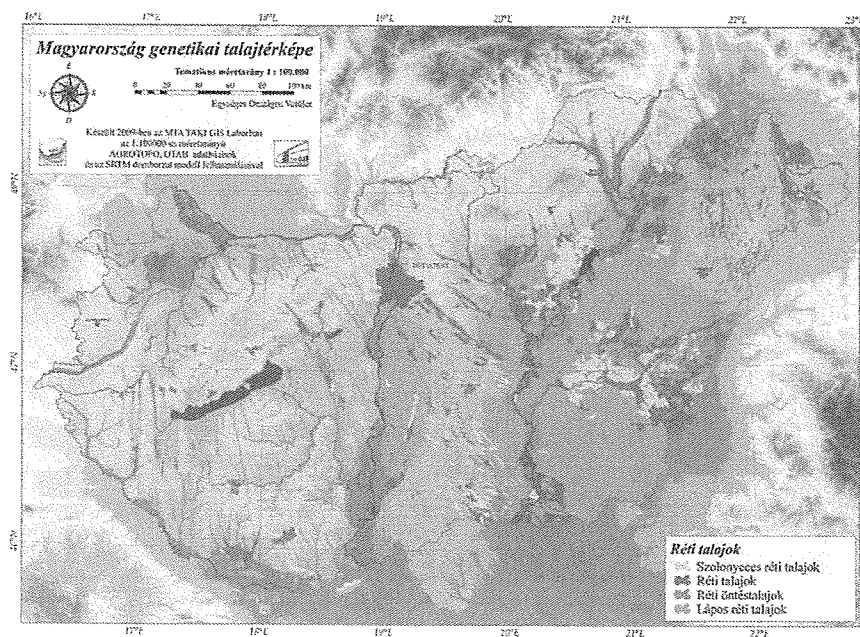
8. Ábra Csernozjom talajok

Forrás: <https://enfo.hu/index.php/keptar/622>

9. Ábra Szikes talajok

Forrás: <https://enfo.hu/index.php/keptar/622>

10. Ábra Réti talajok

Forrás: <https://enfo.hu/index.php/keptar/622>

4.2. Települési és épített környezet állapota

4.2.1. Települési környezet

A hasonló helyzetű és adottságú településeknél élhetőbb, rendezettebb a település. Törtel élhető, népességét megtartani kívánó, fejlődni képes település, amely otthonos, biztonságos lakóhelyi környezetet biztosít polgárai számára. Infrastruktúrája közepesen fejlett.

2022. évben Törtelen összesen 1663 db ingatlan volt található.

- belterületi ingatlan: 1580 db;
- külterületi ingatlan: 83 db;

A településen összesen 407 db vállalkozás működik:

- Kft.: 91 db
- Zrt: 0 db
- Bt.: 19 db
- Szövetkezet: 0 db

- Egyéni vállalkozó: 283 db
- Egyéb: 14 db

A legnagyobb számban egyéni vállalkozások működnek a településen (a vállalkozások kétharmada egyéni vállalkozás). A gazdasági társaságok jellemző mérete a mikro-, illetve kisvállalkozás, nagyvállalatnak a község nem székhelye.

A második leggyakoribb vállalkozási forma a korlátolt felelősségű társaság 91 egységgel. A településen működik ezen kívül 19 betéti társaság is.

Az országos trendekhez hasonlóan a szolgáltató szektorban (elsősorban kereskedelem) működik a legtöbb vállalkozás a községben. Termelő vállalkozások a könnyű, illetve élelmiszeripar területén működnek. Egymáshoz viszonyított arányaiban az egyes kapcsolódó nemzetgazdasági ágak az országos átlaghoz közeli, jelentős eltérés nincs.

Az önkormányzat a településüzemeltetési feladatok körében igyekszik a lakosság számára a korszerű, XXI. századi szintű életmód kialakításához szükséges feltételeket megteremteni.

A település környezetvédelmi megítélésében jelentős szerepe van a köztisztaságnak. Nemcsak a kívülálló, hanem a településen élő ember számára is a legszembevetőbb a közterületek tisztasága, a zöldterületek gondozottsága, a közutak állapota.

A település környezetének rendezettsége, tisztasága növeli az ott élők komfortérzetét, esztétikusabb életteret biztosít. Települési környezetünk tisztaságát legjobban mi magunk tudjuk befolyásolni. A település útjai, közterületei, parkjai meglehetősen tisztának mondhatóak.

Az önkormányzat rendszeresen szabályozza a közterületek használatával kapcsolatos feladatokat és köztisztasági feladatokat.

A település útjainak, közterületeinek tisztán tartásában az önkormányzat folyamatosan szerepet vállal.

4.2.1.1. Csapadékvíz-elvezetés, csatornázás, szennyvízelvezetés

Csapadékvíz-elvezetés

Törtel közigazgatási területe az 2-12 Nagykőrösi-homokhát tervezési alegységhez tartozik, az alegység vízgyűjtő területe 1779,9 km².

Törtel a Tisza vízgyűjtő területének része. Jelentős folyó- vagy állóvíz nem található a területén. A határt középen a nyugat-keleti irányban folyó Gerje - csatorna szeli át, déli részén a Nyilas-ér folyik, majd a Kőrös-érrel egyesül, északon Abony felé a Perje-csatorna érinti.

Számos mélyedés teszi változatossá a térszint, több vízállás keletkezett. A határnevek is erre utalnak: Nádás, Kákás, Vízjárás, Fehértó, Kákás-tó, Bozód-tó. A ludasi részen található az Árbóz - tó, amely átnyúlik a kőrösi határba.

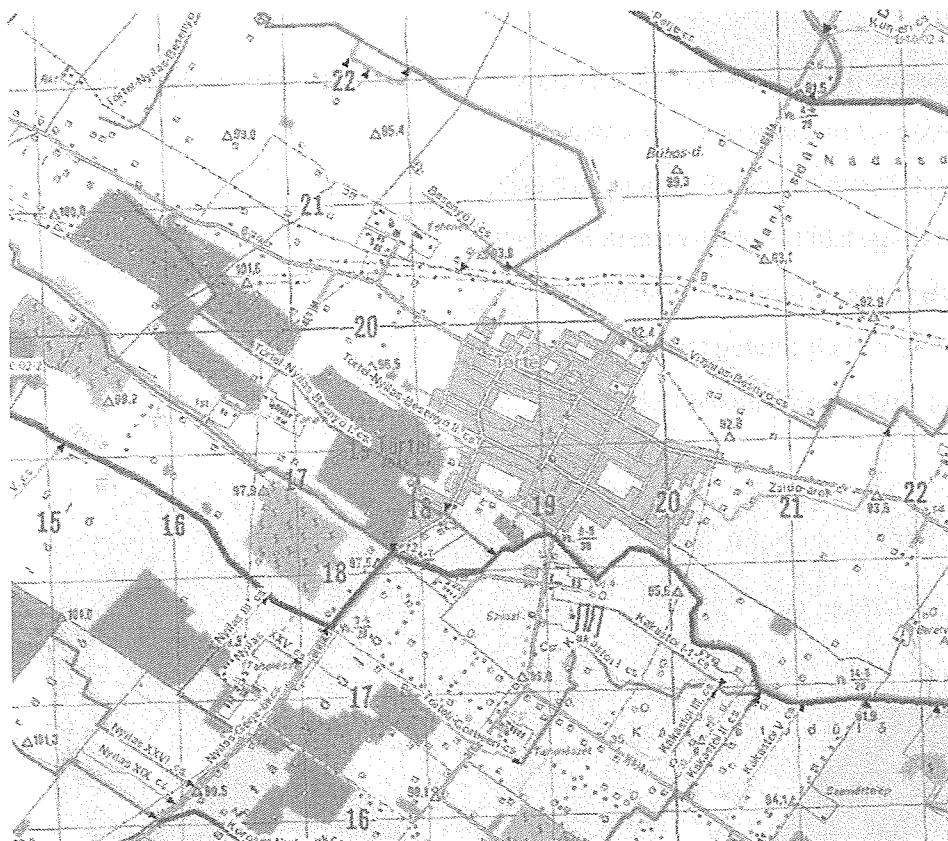
Vízfolyások, vízelétesítmények

A Közép – Tisza - vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) vagyonkezelésében lévő vízfolyások, vízelétesítmények adatait az alábbi táblázat mutatja be.

4 táblázat Vízfolyások, vízelétesítmények

Csatorna neve	Kilométer szelvény	Vízhozam	Helység	Helyrajzi szám
Gerje főcsatorna	20+150-7+850	13000-es szelvénynél: 8,125 m ³ /s	Törtel	0246,096
Perje belvízcsatorna	13+500-6+550	13000-es szelvénynél 6,66 m ³ /s	Törtel	073
Vízjárás-Besnyő belvízelvezető csatorna	12+430-0+000	1,08 m ³ /s	Törtel	012,034,030,
Törtel-Nyilas-Besnyő I.	4+630-0+000	0,267 m ³ /s	Törtel	0249, 1445/40, 0273/9, 0278, 0294, 0292, 0321,

Forrás: KÖTIVIZIG adatszolgáltatása alapján

11. ábra Törtel közigazgatási területén található vízfolyások

Forrás: KÖTIVIZIG adatszolgáltatása alapján

Nem a KÖTIVIZIG vagyonkezelésében lévő vízfolyások, vízilétesítmények

- Törtel – Nyilas - Besnyő II. csatorna;
- Zsidó-árok csatorna;

Ár-és belvízvédelem

A település „a települések ár- és belvíz veszélyeztetettségi alapon történő besorolásáról” szóló módosított 18/2003. (XII. 9.) KvVM-BM együttes rendelet Mellékletében nem szerepel.

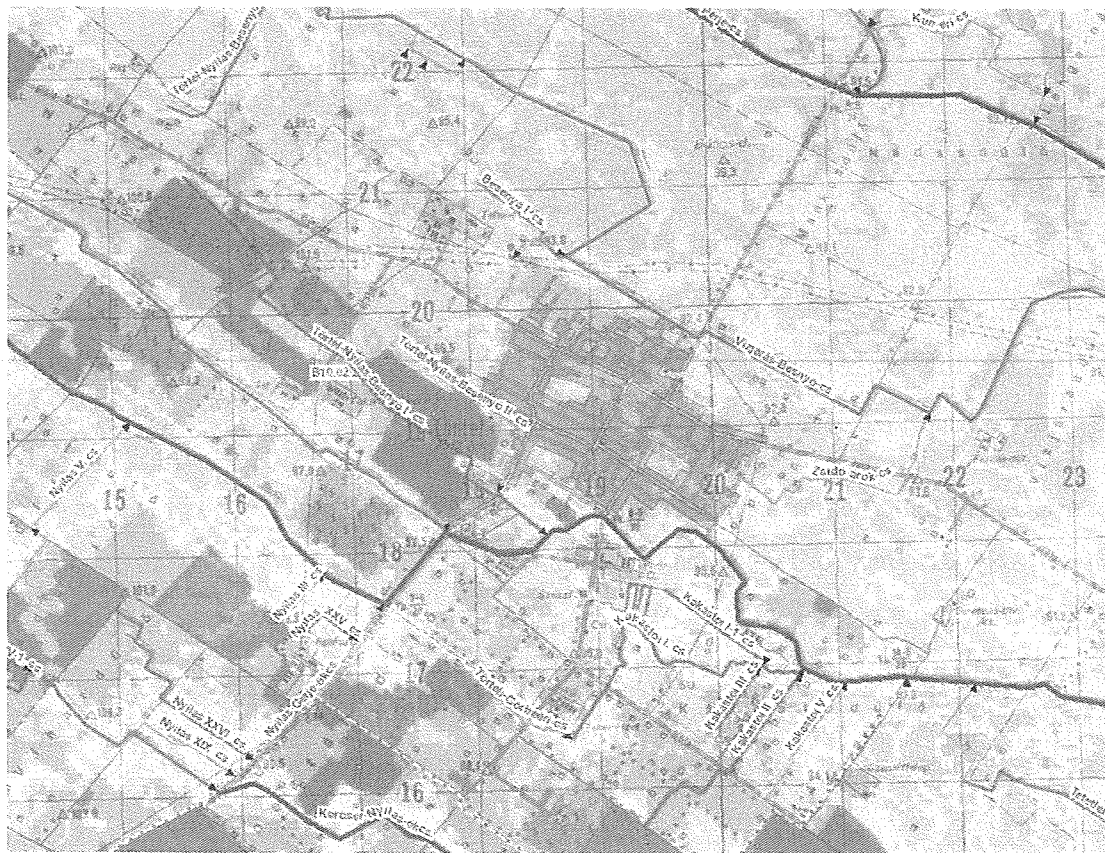
Belvízvédelem

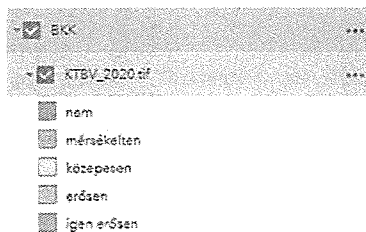
Törtel település a Gerje - Perje belvízrendszer része, a belvízrendszer területe: 890,5 km². A település a 10.02 Ceglédi belvízvédelmi szakaszhoz tartozik.

Belvízveszélyeztetettség

A Belvíz Kockázatkezelési Térkép (BKK) öt kategóriába sorolja be az egyes területeket a belvízzel való veszélyeztetettsége szerint, amelyek a következők:

- belvízzel nem (sötétzöld) veszélyeztetett területek;
- mérsékelten (világoszöld) veszélyeztetett területek;
- közepesen (sárga) veszélyeztetett területek;
- erősen (narancs) veszélyeztetett területek;
- igen erősen (piros) veszélyeztetett területek;

12. Ábra Belvíz Kockázatkezelési Térkép Törtel közigazgatási területére vetítve

Forrás: KÖTIVIZIG adatszolgáltatása alapján

A térkép alapján erősen, illetve igen erősen veszélyeztetett területek a közigazgatási területen a belvízcsatornák környezete. A külterület legnagyobb része a mérsékelt, illetve közepesen veszélyeztetett területek közé tartozik. Belvízzel nem veszélyeztetett terület a település belterülete. A település közigazgatási területén található belvízcsatornák mindegyike időszakos vízfolyásnak minősül. A település belterületi csapadékvíz elvezető hálózatának rendszere a település természetes mélyvonulatait követve alakult ki. A csapadékvíz elvezetés rövid zárt szakaszok kivételével nyílt árkos rendszerű, illetve egyes helyeken a burkolatok melletti határoló felületeken történik.

A vízelvezető, -elhelyező rendszer elemei folyamatosan karbantartásra, felülvizsgálatra, rekonstrukcióra kerülnek. A vízelvezető csatornák tisztításáról, karbantartásáról az Önkormányzat folyamatosan gondoskodik.

Mély fekvésű területek

A településen mély fekvésű területek a topográfiai adottságok mellett, a természet alakította mélyvonalakon alakultak ki, ahol időszakos, vagy állandó vízfolyások haladnak. Ezek a vízfolyások vezetnek le a felszíni vizeket. A mélyvonalon haladó vízfolyások természetes útjának fenntartásával a település mélyebben fekvő területeinek védelme biztosított.

Árvízvédelem

A Közép – Tisza - vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) tájékoztatása alapján árvízvédelmi öblözetet nem érint a település.

Szennyvízelvezetés

Az abonyi szennyvízelvezetési és –tisztítási agglomerációt a Nemzeti Települési Szennyvízelvezetési és –tisztítási Megvalósítási Program (25/2002. (II. 27.) Korm. rendelet) I. mellékletében levő agglomerációs jegyzék 3 településre (Abony, Kőröstetétlen, Törtel) vonatkozóan, Abony központtal jelölte ki.

A vezetékes szennyvízcsatorna a külterületi területeken nem elérhető. Ezek a területek a belterülettől távolabb helyezkednek el, a szennyvíznek a tisztítótelepre történő eljuttatása a távolság miatt nehézkes, illetve költséges. Az előzőek alapján a külterületi majorokban keletkező szennyvizet aknában vagy tartályokban gyűjtik, majd szippantó járművel a hatóságilag kijelölt leürítő helyre (az abonyi szennyvíztisztító telepre) szállítatják.

Szennyvíztisztító telep

A településen kiépített szennyvízcsatorna hálózat üzemel, melyen keresztül a szennyvíz a szennyvíztisztító telepre kerül. A létesítmény Abony, Törtel és Kőröstetétlen települések tulajdonában (többségi tulajdonos Abony) áll. A szennyvíztisztító telep Abony belterületének határától kb. 900 m-re található.

A létesítmény biológiai szennyvíztisztítást és korszerű iszapkezelést biztosít a keletkező lakossági, illetve tengelyen érkező szippantott szennyvíz számára.

A szennyvíztisztító telep működésével hosszútávon megvalósul a települések szennyvizeinek ártalommentes elhelyezése, amely egyben azt is jelenti, hogy a talajvízszennyezések, a sérülékeny ivóvízbázisok veszélyeztetése nem valósul meg. A környező felszíni és felszín alatti vizek vízminőségének védelme biztosítva van.

Szennyvízcsatorna hálózat

A település szennyvízhálózata 35.000 fm vákuum gerincvezetékből és 24.300 fm bekötővezetékből áll.

Törtel elválasztott rendszerű csatornahálózattal rendelkezik, a belterületi utcákban mindenhol rendelkezésre állnak a szennyvízelvezetés létesítményei, (rákötések aránya 96%), a külterületi részek nem rendelkeznek közcsatorna hálózattal. Ezek a területrészek a belterülettől távolabb

helyezkednek el, a szennyvíznek a tisztítótelepre történő eljuttatása a távolság és a terepviszonyok miatt nehézkes, illetve költséges.

Közcsatornára rá nem kötött ingatlanok

A talajterhelési díjról szóló 32/2017.(XII.1.) számú önkormányzati rendelet alapján a talajterhelési díjfizetési kötelezettség arra a környezethasználóra terjed ki, aki Törtel Község Önkormányzata illetékességi területén az engedélyhez kötött környezethasználata során a környezet terhelésével járó anyagot bocsát a környezetbe.

Talajterhelési díj fizetése alóli mentesség

Nem köteles talajterhelési díjat fizetni az a kibocsátó, akinek az ingatlana előtt a közcsatorna kiépítésre került, de arra önhibáján kívül rákötni nem tud, mert a gravitációs csatornánál jelentkező szintkülönbség miatt a tulajdonosnak házi átemelőt kellene kiépíteni. (Ezt a mentességet tervezői szakvélemény csatolásával lehet érvényesíteni.) Mentesül a talajterhelési díj megfizetése alól az a kibocsátó is, aki a szolgáltatott vízmennyiséget üres telken vagy lakatlan ingatlanban kizárólag locsolásra használja.

Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizek

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz folyamatos begyűjtésére, szállítására és ártalmatlanító helyen történő elhelyezésére nincs megbízott szolgáltató és rendelet sincs erre vonatkozóan. Minden háztartás egyénileg végzi a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvizek elszállítását az erre engedéllyel rendelkező jogosulttal.

4.2.1.2. Ivóvízellátás

A településen az ivóvízhálózat az 1970-es években épült ki. A vízhálózat a belterület összes utcájában kiépült, a rendszer túlnyomórészt körvezetékes kialakítású.

A település vízellátását a község belterületének észak-keleti részén, a Dózsa György utcában található vízműtelep biztosítja. Itt van a hálózati víznyomást biztosító 200 m³ tárolókapacitású hidroglobusz, a 100 m³ térfogatú térszínen elhelyezett víztároló medence és vízműgépház.

A vízműtelep vízbázisát 2 db, a 232,0 m – 289,0 m mélységközben települt vízadó rétegeket szűrőző mélyfúrású kút alkotja. A kutakból kitermelt víz a 700 m³/nap kapacitású vas-, mangán-, arzén- és ammónium-mentesítő technológiára jut. A víz fertőtlenítése klórozással történik. A

tisztított víz tárolására 100 m³ tárolókapacitású, vasbeton szerkezetű térszíni tároló áll rendelkezésre. A víz nyomásfokozást követően jut az elosztóhálózatba és a víztoronyba.

A vízigények közötti időbeli különbségek kiegyenlítése, a szükséges nyomás és eseti jelleggel fellépő tűzvíz igény biztosítása céljából acél szerkezetű 200 m³ tárolókapacitású víztorony áll rendelkezésre a településen.

Gerincvezeték hossza: 30.791m

Tűzcsapok száma: 97 db

Közkifolyók száma: 7 db

A településen kiépített vízelosztó hálózat körvezetékes rendszerű és jellemzően azbesztcement (ac.) és a KM-PVC csövekből áll. A bekötővezetékek horganyzott acél (hga) vagy KPE anyagúak. A vezetékek keresztmetszete DN 80 és DN 150 mm között változik.

A vízmű éves lekötött vízigénye: 160.000 m³ /év. A vízmű kapacitása: 700 m³ /nap. A 2021-ben termelt vízmennyiség: 170.504 m³ /év. A település átlagos napi vízigénye 2021-ben: 467 m³ /nap, 2022. évben 483 m³ /nap volt.

A vezetékes ivóvízhálózatra jelenleg az ingatlanok 77,49 %-a rácsatlakozott, a bekötött lakások száma 1479 db.

Vízbázis

A település vízellátását 2 db kút szolgálja ki, védendő vízkészlete 160.000 m³ /év.

A vízbázis földtanilag védettnek tekinthető, jelenleg szennyeződése nem tapasztalható. A vízmű vízbázisára a különböző pontszerű és diffúz szennyező forrásokon kívül a felhagyott és szabályszerűen meg nem szüntetett mélyfúrású kutak jelentik a legnagyobb potenciális veszélyforrást, ezért eltömedékelésük a rétegvíz készlet védelme érdekében elsősorban indokolt az üzemelő vízbázis védőidomainak védelme érdekében.

Vízutak adatai

5. táblázat Az üzemben lévő mélyfúrású kút adatai

Kút száma	OKK száma	Fúrás éve	Talp mélysége (m)	Szűrőzése (m-m)	Üzemi vízhozam (l/p)
3.	B-28/a	1975 (2014)	295	270,8 - 289,0	600
4.	B-40	1992	300	232,5 - 239,5; 244,0 - 249,5; 275,5 - 282,8	920

Forrás: Bácsvíz Zrt. adatszolgáltatása alapján

A település egészséges ivóvízzel való ellátottsága a belterület viszonylatában 100%-osnak mondható.

A település lakosságának ivóvíz felhasználással kapcsolatos 2020. 2021. és 2022. évi statisztikai adatait a következő táblázat foglalja magába.

6. táblázat A lakosság ivóvíz felhasználással kapcsolatos 2021. és 2022. évi statisztikai adatai Törtel községre vonatkozóan

Megnevezés	M.e.	2021	2022
Összes lakás	(db)	1 888	1 888
Ivóvíz hálózatba bekötött lakások száma	(db)	1 455	1 463
Ivóvíz felhasználás	(m ³ /év)	114 929	120 897
Ebből lakossági ivóvíz felhasználás	(1000m ³ /év)	106	114

Forrás: Bácsvíz Zrt. adatszolgáltatása alapján

A vízszerezés védett geológiai környezetben lévő rétegvizekből történik.

7. táblázat A Bácsvíz Zrt. által szolgáltatott ivóvíz érvényes minőségi adatai 2021. évben

Komponens neve	Mértékegység	Átlagérték	Határértéke
pH	-	7.86	6,5-9,5
Fajl.el.vezetőképesség (20 °C)	μS/cm	534	2500
Kémiai oxigénigény (KOIps)	mg/l	1.11	5
Ammónium-ion	mg/l	0.04	0,50
Nitrit	mg/l	0.01	0,50
Nitrát	mg/l	0.5	50
Klorid	mg/l	18.6	250

**TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028**

Kalcium	mg/l	n. a.	-
Kálium	mg/l	n. a.	-
Szulfát	mg/l	<5	250
Összes keménység	nk °	8	5 -35
Vas	mg/l	0.03	0,20
Mangán	mg/l	0.01	0,05
Nátrium	mg/l	83.48	200
m-lúgosság	mmol/l	n. a.	-
Magnézium	mg/l	n. a.	-

Forrás: Bácsvíz Zrt. adatszolgáltatása alapján

8. táblázat A Bácsvíz Zrt. által szolgáltatott ivóvíz érvényes minőségi adatai 2022. évben

<i>Komponens neve</i>	<i>Mértékegység</i>	<i>Átlagérték</i>	<i>Határértéke</i>
pH	-	7.92	6,5-9,5
Fajl.el.vezetőképesség (20 °C)	µS/cm	538	2500
Kémiai oxigénigény (KOIps)	mg/l	1.22	5
Ammónium-ion	mg/l	0.57	0,50
Nitrit	mg/l	0.01	0,50
Nitrát	mg/l	0.5	50
Klorid	mg/l	17.9	250
Kalcium	mg/l	n. a.	-
Kálium	mg/l	n. a.	-
Szulfát	mg/l	<5	250
Összes keménység	nk °	5	5 -35
Vas	mg/l	0.14	0,20
Mangán	mg/l	0.02	0,05
Nátrium	mg/l	110	200
m-lúgosság	mmol/l	n. a.	-
Magnézium	mg/l	n. a.	-

Forrás: Bácsvíz Zrt. adatszolgáltatása alapján

Bel- és külterületen egyaránt előfordul egyedi kutas vízellátás is. A kutakból házi vízigénynek (max. 500 m³/év mennyiség) termelhető ki talajvíz.

4.2.1.3. Energiagazdálkodás

Az élet legkülönbözőbb területein használunk fel energiát (közlekedés, fűtés, stb.), amelyet főként a környezeti elemekből nyerünk, és felhasználásuk után ezek melléktermékeit is a környezetbe juttatjuk vissza. Emiatt lényeges, hogy a meglévő készleteinkkel úgy gazdálkodjunk, hogy azzal környezetünket minél kevésbé terheljük.

4.2.1.3.1. Villamos energia ellátás

A 22 kV-os Nagykörös, illetve Cegléd felől érkező légvezeték hálózat biztosítja a villamos energia ellátást a településen. A hálózat üzemeltetője az MVM Next Energiakereskedelmi Zrt. 100%-os részesedésű vállalkozása, az MVM Démász Áramhálózati Kft. A 22 kV-os középfeszültségű légvezetékes hálózathoz 22/0,4 kV-os transzformátor állomások csatlakoznak, amelyek kiszolgálják a településen szintén kiépített 0,4 kV-os kiefeszültségű légvezetékes hálózatot. A 22kV-os légvezetékes hálózat alapvetően sugaras kiépítésű, azonban a települést ellátó 2 db középfeszültségű vonal egymással hurkolható. Törtel településen 45 db transzformátor állomás található, ebből 3 db betonházas földre telepített (BHTR), a többi oszloptranzformátor-állomás. A település belterületén a közvilágítás 100%-ban biztosított és megoldott.

4.2.1.3.2. Gázellátás

A település gáz energia ellátásáról az OPUS TIGÁZ Zrt. Szolnoki Üzemegysége gondoskodik. Az üzemeltető tájékoztatása alapján jelenleg a háztartások 90 %-a van rákötve a gázhálózatra. Törtel az Abonyi gázátadó rendszer része.

Törtel belterületének földgázellátását az FGSZ Abonyi gázátadó állomásról érkező PE 160 dimenziójú nagyközépnomású gázvezeték biztosítja. A település gázfogadó állomása Abony város felől, a település szélén, a 04/12. hrsz. alatti ingatlanon található

A gázfogadó állomásról 3 bar nyomású gázvezeték hálózat került kialakításra a település gázellátására.

A gázhálózat gerincvezetéke a belterületen a nyomásszabályzótól indulva KPE P10-es és PE 80/G SDR 11 dimenziójú műanyagcsőből áll.

A létesítmények kisnyomású gázellátását ingatlanonként 3bar/28mbar nyomású nyomásszabályozók biztosítják.

4.2.1.3.3. Kommunikációs hálózat

A vezetékes távközlési ellátottság folyamatosan veszi el fontosságát. A távközlési ellátottságot lényegesen növeli a mobiltelefonok használata. Valamennyi vezeték nélküli táv-és műsorszórói szolgáltató megfelelő vételi lehetőséget biztosít.

4.2.1.3.4. Megújuló energia

A szélenergia hasznosíthatóságát vizsgálva az Országos Meteorológiai Szolgálat mérési adatai alapján az éves átlagos szélesség mintegy 2-2,5 m/s erősségre tehető. Ez nem gazdaságos szélérőmű létesítése szempontjából. (Természetesen kisebb, maximum 1-2 kW teljesítményű, „háztáji” szélturbina telepítése nem zárható ki, de ennek gazdaságossága számításokkal nem támasztható alá.)

A napenergia hasznosítására országos tekintetben átlagosak a feltételek, a napsütéses órák száma 1950-2050 óra között alakul. A település adottságait figyelembe véve, megfelelő gazdaságossági számítások után, elsősorban közintézmények esetében térülhet meg a napenergia-hasznosítást célzó beruházás.

Napenergiát hasznosító panelek kerültek a Szent István Király Általános Iskola emeletes és hosszú épületére, illetve a Sportcsarnok, az I. számú háziorvosi rendelő, II. számú háziorvosi rendelő, Déryné Művelődési Központ és Könyvtár „A” épületének tetőszerkezetére is.

Megfelelő lakossági elkötelezettség esetén háztartási szinten is elképzelhetők ezen beruházások, de figyelembe kell venni, hogy a napenergiát hasznosító berendezések árai elég magasak, ezért ezek alkalmazása csak megfelelő állami kötelezettségvállalás mellett képzelhető el.

Jelentős energia megtakarítást eredményezhet az önkormányzatok részéről, ha szervezett formában, központi pénzügyi alapok elnyerésével megkezdik az épületek nyílászáróinak, tetőinek és falainak hőszigetelését.

Ezt felismerve többek között sor került a Polgármesteri Hivatal, a Törteli Tulipán Óvoda, az Egészségház, a Szent István Király Általános Iskola emeletes és hosszú épületének, a Sportcsarnok, az I. számú háziorvosi rendelő, a II. számú háziorvosi rendelő és a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár „A” épületének külső hőszigetelésre, külső nyílászáró cserjére/korszerűsítésére, fűtés-, használati melegvíz-, hűtési rendszerek korszerűsítésére is.

4.2.1.4. Zöldterület-gazdálkodás

A környezeti tényezők közül ez az – talán legfontosabb – elem, melynek fejlesztése, illetve a fenntartás magas színvonala jótékony, javító hatással van a többire.

A megcélzott turisztikai fejlesztések és a kellemes és vonzó lakókörnyezet kialakítása megkívánja a település parkosítását, a bel-és külterület fásítását.

Törtel természeti adottságainak köszönhetően közigazgatási területének jelentős részét szántók, rét- és legelőterületek foglalnak el kisebb –nagyobb területeket.

Az Országos Területrendezési Terv alapján a természeti és ex-lege területek az országos ökológiai hálózat övezetébe soroltan kezelendők (*lásd 5. ábra*).

A hatályos vármegyei területrendezési terv alapján Törtelre vonatkozóan az alábbi területfelhasználási kategóriák kerültek megállapításra.

A település közigazgatási területének legnagyobb része mezőgazdasági térségként (4650,1 hektár) kezelendő. A második legnagyobb területfelhasználási kategória településre vetítve az erdőgazdálkodási térség (3050,3 hektár), majd ezt követi a 703,3 hektár kiterjedésű települési térség. A vízgazdálkodási térség csupán 12,5 hektár kiterjedésű területet foglal el a közigazgatási területen.

Törtel község közigazgatási területét az alábbi térségi övezetek érintik:

- Magterület - A magterület övezete a település belterületétől északnyugatra és a közigazgatási terület délkeleti részeit érinti.
- Ökofolyosó - Az ökológiai folyosó a közigazgatási területet több ponton érinti.
- Kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete - A kiváló termőhelyi adottságú erdőterület övezete a település közigazgatási terület déli részeit érinti több ponton, csakúgy, mint az erdőtelepítésre alkalmas terület övezete.
- Erdőtelepítésre alkalmas terület övezete;
- Térségi jelentőségű tájképvédelmi terület övezete;
- Kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi terület övezete;
- Rendszeresen belvízjárta területet övezete - szélerózióknak kitétt terület övezet;

Nemzeti és települési érdek is azt kívánja, hogy a történelmi tájszerkezet fenntartható védelmét és fejlesztését biztosító önfenntartó tájgazdálkodás alakuljon ki.

A belterület széli vagy ahhoz közvetlenül kapcsolódó gazdag természeti értékekkel bíró területek mellett az épített környezet részeként jelentkező, közösségi szervezőerőt is magukban hordozó zöldfelületek kiépítettsége az utóbbi évek fejlesztéseinek köszönhetően kielégítő.

4.2.1.5. Közlekedés

A település egyszerű településszerkezetű. Az e-UT 02.01.41 számú útügyi előírás alapján a település „B” települési osztályba tartozik. A települést az országos közúthálózatba történő becsatlakozását a 4609. jelű Cegléd – Vezenseny összekötő út és a 4611. jelű Abony – Nagykőrös összekötő út biztosítja. A település déli, Törtel és Kocsér község határszélénél, egy rövid szakaszon a 4613. jelű mellékút is érinti Törtel közigazgatási területét.

Közúti közlekedés

4609. jelű mellékút

A 4609-es számú mellékút egy bő harminc kilométer hosszú, négy számjegyű mellékút Pest vármegye és Jász-Nagykun-Szolnok vármegye határvidékén; a Szolnok–Tiszakécske–Cegléd háromszögbe eső településeket kapcsolja össze egymással és a 4-es főúttal.

A 4-es főútból ágazik ki, annak 71+550-es kilométerszelvényénél, Cegléd központjának keleti szélén, kelet-délkeleti irányban, Törteli út néven.

5,2 kilométer megtétele után átszeli Törtel határát, a község lakott területére 9,8 kilométer után érkezik meg, ahol a Ceglédi út nevet veszi fel. A 10+900-as kilométerszelvényénél egy elágazáshoz ér: itt találkozik a 4611-es úttal, amely Abonytól vezet Nagykőrös határáig, és itt kevéssel a 10. kilométere előtt jár. A folytatásban mintegy 400 méteren közös szakaszuk következik – a kilométer-számozás tekintetében egymással ellenirányban – majd különválnak, a szétválás helyétől a 4609-es út már a Jászkarajenői út nevet viseli, amíg, a 12+150-es kilométerszelvénye táján el nem hagyja a község belterületét.

4611. jelű mellékút

A 4611-es számú mellékút egy bő húsz kilométer hosszú, négy számjegyű mellékút Pest vármegye keleti határvidékén; Nagykőröst kapcsolja össze Abonnyal és a 4-es főút térségével, illetve a két város közt elhelyezkedő Törtel községgel.

A 4-es főútból ágazik ki, annak 86+250-es kilométerszelvényénél, Abony központjában.

6,3 kilométer után átlépi Abony és Törtel határvonalát, 8,7 kilométer megtételét követően pedig eléri a település lakott területét; ott az Abonyi út nevet viseli. 9,3 kilométer után egy elágazáshoz ér: a 4609-es úttal találkozik, amely itt nagyjából északnyugat-délkeleti irányban húzódik, Cegléd-től Tiszajenő felé. Innen a 4611-es északnyugat felé fordul, egy saroknyi közös szakasza következik a másik úttal, kilométer-számozás tekintetében egymással ellenirányban, Jászkarajenői út néven. Alig 300 méter után különválnak egymástól, a 4611-es ismét délnyugatra folytatódik, Dózsa György út néven. A község déli részén két derékszögű irányváltása következik, a neve ezeknek megfelelően előbb Szent István út, majd Kőrösi út lesz; ezen a néven, délnyugat felé húzódva hagyja el Törtel lakott területét a 12. kilométerénél.

Utak, utak

A belterületi utak hossza kb. 31 km, a külterületi utak hossza kb. 260 km. Belterületen az aszfaltozott utak aránya 70 % körüli, míg külterületen ez az arány elhanyagolható.

Az utak 1×1 forgalmi sávból állnak, melyeket a külterületi szakaszokon két oldalról nyílt gyepes árkok kísérnek. Belterületi szakaszokon mindkét oldalon általában zöldsáv szegélyezi.

A mellékutak szilárd burkolattal rendelkeznek. A település belterületén a kiépített utak szélessége általában 5 m, de van akár 6,5 m széles burkolatú utca is. A belterületi csomópontok egyszerű szintbeli csomópontok.

Felújítások

Az életminőség javítása, az idegenforgalmi fejlesztési cél, a közlekedésbiztonság, közlekedési szempontból igényli az infrastruktúra fejlesztését.

Az Önkormányzat tájékoztatása alapján 2022-ben pótlásra került 30 db hiányzó utcanévtábla. Az önkormányzati tulajdont képező utak közül szilárd burkolattal lett ellátva a Somogyi Béla út és belső Kőrösi út.

Az önkormányzati utakon a fekvőrendőrök a lakosok kérésének, igényeinek ismeretében a vonatkozó jogszabályi előírások betartásával kerültek kialakításra, kitáblázásra. A közlekedés biztonsági szempontokat figyelembe véve 2021-ben a Hajnal úton egy sor fekvőrendőr került kiépítésre.

Parkolók

A település központjában, valamint a forgalmasabb kereskedelmi létesítményeknél jellemzően kijelölésre és kiépítésre kerültek a parkolóhelyek. 2022-ben, pályázati forrás keretében kialakításra került 1 db mozgáskorlátozott parkoló a Mini Bölcsőde előtt. A Polgármesteri Hivatal épülete mellett újból felfestésre kerültek a megkopott felező vonalak, illetve parkoló táblák kerültek kihelyezésre (Jegyző, Polgármester, Ügyfél táblák).

Pályázat keretében a Temető úton új parkolóhely lesz kialakítva, illetve gyalogos átkelőhely került kialakításra.

Vasúti közlekedés

A településnek élő vasúti kapcsolata nincs. A 100. számú fővonal Abony településen érhető el.

410 Cegléd KCK - Tiszajenő-Vezseny KCK vasútvonal

1973-ban szűnt meg a Cegléd és Tiszajenő-Vezseny közötti 760 mm nyomtávolságú vasúti vonal. A vasútvonal 1927. évi üzembe helyezésekor Törtel, Jászkarajenő és Tiszajenő-Vezseny települések állomásain többek között felvételi épületek kerültek kialakításra. A vonal legjelentősebb műtárgya a Gerje - csatorna felett épült 6 m nyílású vasbeton teknőhíd volt.

Tömegközlekedés

A tömegközlekedést a Volánbusz járatai látják el.

Fejlesztés

3 db, teljesen új fa buszváró és hozzátartozó hulladéktároló került kialakításra pályázati forrás keretében a belső Körösi úton.

Kerékpáros közlekedés

A településen kiépített kerékpárút található, amely a Ceglédi úton, a Törtel táblától a Dózsa György út kereszteződéséig fut 1 km hosszan.

Pályázati lehetőség keretében a környező településekkel lenne lehetőség kerékpárutak kialakítására, mint például a 4609. jelű országos mellékút mellett Köröstetlen felé, vagy a 4611. jelű országos mellékút mellett Abony felé.

Vízi közlekedés

A községben és környezetében vízi közlekedésre alkalmas adottság nincs.

Légi közlekedés

Törtel községnél és közelében légi közlekedés nem üzemel.

Gyalogos közlekedés

A járdák kiépítettsége az aszfaltozott utakéhoz hasonlóan kb. 70 %-os. A járdák döntően kerítés mellett vezetnek, burkolatszélességük általában 1,5 - 2,0 m. Szegélyezésük kerti szegély, vízvezetésükről a közúti szikkasztó árkok gondoskodnak

Folyamatosan szükséges ellenőrizni a közterületeken lévő járdák állapotát, az esetlegesen hiányos, rossz állapotú járdákat pedig felújítani szükséges.

4.2.2. Épített környezet állapota

4.2.2.1. Beépített területek jellemzése, területhasznosítási funkciók

A település belterülete a Cegléd-Vezseny és Abony-Nagykörös közötti utak találkozásában alakult ki. A belterület sűrűbben beépített magját egy történelmileg kialakult fő- és gyűjtőút „keret” veszi körül. A közel geometrikus úthálózatából adódóan a belső, magasabb fekvésű területein szabályos, itt-ott összezsúfolódó, a település szélei felé az egykori szántó-, legelő „mozaikok” területein pedig tágasabb és szűkebb telekalakítások egyaránt jellemzik. A központi részek vízjárással kevésbé érintett utcáiban átlagosnál kisebb, a vizenyős részek körül nagyobb telkek találhatóak. A település széle felé átlagos, a belvízzel érintett részeken pedig jellemzően hosszan elnyúló, nagyméretű telkek osztják a szabályos utcákkal határolt területeket, a szárazabb oldalról a tömbök belsejét feltáró zsákutcákkal.

A település intézményi telkeinek területe az intézményi igényekhez igazodó, általában 1000 m² fölötti, de a főbb intézmények telke 3000-4000 m² körül van. A középületeknél a zárt sorú beépítési mód a jellemző.

A település hosszú távon rendelkezik elegendő fejleszhető területtel és kivételes adottság, hogy ehhez elegendő önkormányzati tulajdonú területtel is rendelkezik. A terület-felhasználáshoz, az egyes beépítésre szánt területek igénybevételéhez olyan területi stratégia szükséges, amely lehetővé teszi az arányos, de csak a valós szükségleteknek megfelelő, és mértékletes területhasználatot.

A lentiekben a település közigazgatási területén található jellegzetes karakterrel rendelkező övezeteit mutatjuk be a Településképi Arculati Kézikönyv c. dokumentum alapján.

Történeti Településközpont

A történeti településközpontban a közösségi, gazdasági és szolgáltató intézmények, illetve polgári lakóépületek jellemzők.

A főutak mentén közeledve a Szent István tér felé a lakóépületeket üzlet, szolgáltatás rendeltetéssel vegyes, majd tisztán településközpontra jellemző rendeltetésű épületek sorakoznak, köztük az oktatási, kereskedelmi, szolgáltató és egyéb intézményekkel, üzletekkel. A beépítési mód is az oldalhatáron állóból a hézagosan zárt sorúval vegyessé, majd zárt sorúvá is alakultak.

A főtértől távolabbi telkeken rendszerint oldalhatáros, vagy hézagosan zárt sorú, földszintes, az utcai épülettömeget, sarokteleknél a beforduló szárnyat is utcával párhuzamos, nyereg tetővel záró lakóépületek jellemzők.

Falusias lakóterület bel-és külterületen

A falusias lakóterület telkei jellemzően a településközponttól távolabbi helyzetűek, zömében bel, részben külterületen – tanyás szórványokban.

A belterületi falusias lakóterületen az utcára merőleges, oldalhatár mentén hosszabb, elég széles, vagy sarokteleknél kereszt-, vagy beforduló épületszárny tagolású, belterületen általában oromfalas, kontyolt, vagy csonkakontyolt, külterületen szabadon álló, oromfalas, 35-40°-os hajlású nyereg tető lezárású főépület típusok jellemzők.

A beépítésre nem szánt külterületi övezetekben lévő tanyák, birtokközpontok kivett területén a gazdasági és egyéb rendeltetésű melléképületek hagyományosan az építési helyen belül szabadon, de közeli csoportot alkotva kerültek elhelyezésre.

A fentiek mellett egyéb településrészek:

- Gazdasági terület;
- Különleges turisztikai, - falusias pihenő, - állattartó, - egyéb terület;
- Beépítésre nem szánt Kertes- és mezőgazdasági területek;
- Erdő- és vízgazdálkodási területek;
- Országos és helyi védettségű épített örökség, kunhalom;

A településen kevés számú védelemre érdemes épület és művi érték van, ezért azok védelmére fokozott figyelmet kell fordítani. Az örökségvédelmi elképzelések kialakítása során ugyanakkor számolni kell azzal, hogy egy település épületállománya 100-150 évenként megújul, a figyelmet alapvetően a karakterjegyek megőrzésének, átörökítésének módjára kell irányítani, különösen azokon a területeken, ahol szűkösek az önkormányzati beavatkozás lehetőségei. A védelem mellé forrásokat kell rendelni, amely részben kompenzálja a tulajdonos helyi védelem miatti többletköltségeit, hátrányait.

Régészetiileg védett terület és védőövezete:

A Kötv. 12-16. § szerinti védetté nyilvánított régészeti lelőhely nincs a település közigazgatási területén.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyek és azok környezete:

A település közigazgatási területén a korábbi régészeti kutatások, valamint az adattári adatok alapján 63 darab azonosított régészeti lelőhelyről található adat, melyek közül 61 darab szerepel a KÖH közhiteles nyilvántartásában.

A régészeti feltárások során felszíni telepnyomok, településnyomok, temetkezési helyek (halomsírok, urnasírok, Árpád-kori templomrom és temető maradványok) mellett jelentős, különböző kultúrákból, korokból származó eszközök (hun bronz áldozati üst, török korból származó fémkancsó, vas és kerámiatárgyak stb.) kerültek felszínre.

Országos művi védelem

Országos műemléki védelem alatt álló létesítmény Törtel településen:

- Nepomuki Szent János római katolikus templom – 2747 Törtel, Szent István tér 2.

Az egykori kőtemplomból 1699-ben még jelentékeny romok álltak. A régi templomot 1748. július 7.-én szentelték fel, amely inkább kis kápolna, imahely volt. A jelenlegi templom főhajójának falait, a régi templom anyagából építették.

Az 1837-ben felszentelt klasszicista templom a kor előrehaladtával szűknek bizonyult, kibővítéséhez 1931. március 1.-én fogtak hozzá Pomlovits Károly műépítész tervei alapján. A kivitelezést Zombori Péter mérnök irányította. A kivitelezés során félkörben záródó mellékhajókkal és új szentéllyel bővítették ki a templomot. A bővítés mellett sor került a napjainkban is látható cukorsüveg-szerű torony, illetve a Lourdes-i oltár beépítésére is.

Helyi művi védelemre tervezett építmények, építményrészletek, műalkotások:

- Szent István Általános Iskola, 2747 Törtel, Szent István tér 2.

1928-ban a római katolikus egyháztanács és iskolaszék, Borsos János plébánossal az élen egy új iskola építését kezdeményezte. Az épületet 1929-ben adták át az egy emeletes épület rendeltetésének, amiben 6 terem kapott helyet. A korra jellemzően a lehető legkevesebb díszítést kapták a főbejárat körüli rizalit elemei és a körbefutó párkányok.

- Orvos lakás, 2747 Törtel, Dózsa György út 7. (Hrsz.:608/1);
- Tanyaszínház, 2747 Törtel, külterület (Hrsz.:090/5);
- Déryné Művelődési Központ és Könyvtár – B épület (egykori gőzmalom épülete), 2747 Törtel, Dózsa György út 18. Hrsz.: 1742/2);

A 19. században épült kétszintes, korábbi gőzmalom épületét a kor szokásai szerint csak a szerkezetileg is fontossággal bíró elemek hangsúlyozásával díszítették: a vakolt felületeken nyerstégla nyíláskeretek, kváderezés jellegűen kirakott téglalizénák jelezték a szerkezeti elemek és sarokélek, szerkezetváltások helyét.

A felhagyott tevékenység miatt kiürült, ám az időtálló építőanyagok miatt szerkezetileg hasznosítható épület 2008-tól - szerkezeti felújítással és hozzáépítéssel - a település kulturális és szórakoztató eseményeinek ad helyet.

- Jalsoviczky kúria, 2747 Törtel, külterület (Hrsz.: 053/5);

4.2.2.2. A település gazdasági szerkezetének területi elhelyezkedése

Önálló regionális szerepkör kialakulása nem várható. A magyar autópálya-hálózat és gyorsforgalmi úthálózat továbbépülésével pozíciója akár erősödhet is.

A település a népességfogyás megfékezése érdekében a településrendezés eszközeivel biztosítja a fiatalkorú népesség helyben letelepedését, illetve a fiatal betelepülni szándékozók letelepülésének lehetőségét azzal, hogy a településrendezési tervben hosszútávra megfelelő mennyiségű, minőségű és választékú lakóterületet biztosít, illetve tartalékol.

Az oktatási ágazat minőségi színvonalának fejlesztésével, az intézményrendszer rekonstrukciójával, az ehhez szükséges területek biztosításával a fiatal népesség helyben maradása elősegíthető.

A településen belüli elvándorlás megakadályozására, illetve csökkentésére a tervezett lakóterületeknek arányosan kell elhelyezkedni a központi és az egyéb belterületeken. Cél a külterületekről kényszerűen elvándorló népesség egyéb belterületeken vagy a központi belterületen történő letelepítése.

A jövedelembiztosító foglalkoztatási területek bővítése szükséges, különösen a szolgáltatások és az idegenforgalom területén, ennek érdekében a Településrendezési Terv megfelelő mennyiségű, minőségű és választékú területet biztosít a szolgáltató és idegenforgalmi vállalkozások számára.

A népességmegtartó képességet erősítő programok keretében cél a leginkább mobil értelmiségi és szakképzett népesség elvándorlásának lassítása, munkahelyek és vonzó életminőség biztosításával.

A minőségi oktatási és kulturális szolgáltatások rendszerét fejleszteni kívánják, az intézményhálózat felújítását, korszerűsítését a Településrendezési Terv szerint biztosítják, a szakoktatás, középfokú oktatás helyi feltételeinek megteremtése érdekében.

A helyi szabadidős funkciók jelentős gazdagítása és a természet közeli életmód környezeti feltételeinek védelme szükséges. Ennek érdekében a településrendezés eszközeivel biztosítják a tájfenntartó extenzív mezőgazdaság létfeltételeit, a tanyák fennmaradását, a táji, természeti értékek helyi védelmét.

Minden korosztály és népességcsoport életminőségének javítása érdekében a művelődés, sport és szabadidő eltöltés fejlesztéseinek, korszerűsítésének, rekonstrukciójának, bővítésének lehetőségét a község meg kívánja teremteni és a településrendezés eszközeivel biztosítani szándékozik.

4.3 Természeti környezet állapota

A település igazgatási területén külön jogszabállyal védett, országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt álló terület nem található, azonban európai jelentőségű, országos jelentőségű természetvédelmi területek egyaránt megtalálhatóak.

– Natura 2000 területek: NATURA 2000 Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület a Gerjente (HUDI20021), Jászkarajenői puszták (HUDI21056), illetve Székek (HUDI20046). Különleges Madárvédelmi terület a Jászkarajenői puszták (HUDI10004).

A kiemelt jelentőségű természetmegőrzési és madárvédelmi területek esetében a legfontosabb cél, hogy a változatos földtani és felszínalakzati értékek fennmaradjanak az utókornak, illetve a honos erdőtársulások és a hozzájuk köthető élőhelyek megóvásra kerüljenek.

– Ex lege védettséggel érintettek a kunhalmok, szikes tavak, lápok, mocsarak. Az Országos Településrendezési Terv alapján a természeti és ex-lege (szikes tavak, lápok, kunhalmok) területek az országos ökológiai hálózat övezetébe soroltan kezelendők.

Kunhalmok

Az újkőkorban és a bronzkorban jöttek létre az emberi kéz által létrehozott halmok. A kunhalmok Magyarországon a legnagyobb számban a Hortobágyon, a Nagykunságban, Csongrád - Csanád vármegye tiszántúli területein, a Jászságban, Békés vármegye északi részein és a Hajdúháton fordulnak elő. A kunhalmok aszerint, hogy milyen célra használták fel, lehetnek tellek, azaz lakódombok, vagy kurgánok, azaz sírhalmok. A később letelepedett lovasnomád népek (szkíták, szarmaták) már őrhalmokként és határhalmokként használták a halmokat.

A kunhalmok régészeti értékük mellett nagy tájkép jelentőséggel bírnak, és mivel sokuk egészen a 20. század második feléig kiesett a szántóföldi művelésből, manapság is őrzik a terület régi vegetációját, a máshonnan már eltűnt, jellegzetes növényeit. A 20. század közepétől a felületük művelésbe vétele, a földtömeg elhordása és felhasználása miatt kerültek nagy veszélybe. A kunhalmok országos természetvédelmi oltalom alatt állnak 1997-óta.

Törtel igazgatási területén található kunhalmok:

- *Czakó-halom;*
- *Szeghalom – Székhalom;*
- *Búbos – halom (Borz-hegy);*
- *Besnyő – halom;*
- *Kis (Szöke) – halom;*
- *Asszony – halom;*
- *Nyülfüle – halom;*
- *Látó – halom;*
- *Mák – halom;*

Forrás: Törtel Község Önkormányzata

– az országos ökológiai hálózat: Törtel közigazgatási területe az országos ökológiai hálózat az ökológiai folyosó térségi övezetébe (Perje mente kb. 50 m szélességben,), és az országos ökológiai hálózat magterület (Perje mente kb. 50 m szélességben,), valamint a térségi jelentőségű tájképvédelmi területek övezetéhez (délnyugati határrészen található Gerje menti szikes tó és környezete) tartozik. Az ökológiai folyosó területsávja építési tilalom alá esik.

Védett épített táji értékek

Törtel közigazgatási területén az útelágazásoknál látható kőkeresztek ex-lege védett épített táji értékek közé taroznak.

Természeti területek helyrajzi számos listája

Duna - Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság működési területén található kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészelekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet szerint Törtel közigazgatási területére vonatkozóan

5. DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN TALÁLHATÓ KIEMELT JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETMEGŐRZÉSI TERÜLETEK

5.23. Gerje mente (HUDI20021)

5.23.7. Törtel

0255/1, 0255/2, 0256, 0257, 0258, 0259, 0260, 0261, 0262/12, 0262/13, 0263, 0264/6, 0298, 0299/4, 0299/5, 0301, 0305, 0306, 0307/3, 0308/3, 0308/10, 0308/11, 0308/14, 0308/15, 0308/16, 0308/17, 0314/2, 0314/3, 0314/4, 0314/5, 0315, 0317/13, 0318/4, 0318/8, 0341, 0342, 0343/1, 0343/2, 0344, 0351/1, 0352, 0353, 0375/4, 0375/5, 0375/11, 0375/12, 0375/13, 0375/14, 0375/15, 0375/16, 0376, 0377, 0378, 0379, 0380/1, 0380/2, 0381, 0384/4, 0384/6, 0384/7, 0386/4, 0386/5, 0387, 0388, 0389/3, 0389/5, 0390/1, 0390/2, 0391, 0392, 0393, 0394/9, 0394/10, 0394/11, 0394/15, 0414, 0415/2, 0419/9, 0419/10, 0419/11, 0419/12, 0419/16, 0420, 0421/8, 0421/9, 0421/10, 0421/57,

5.29. Jászkarajenői puszták (HUDI21056)

5.29.8. Törtel

039, 040/15, 041, 042/2, 042/3, 042/4, 043, 044/2, 044/3, 044/4, 044/6, 044/7, 044/8, 044/9, 044/10, 044/11, 044/12, 044/13, 044/14, 044/15, 044/16, 044/17, 044/18, 044/19, 044/20, 044/21, 044/22, 044/23, 044/24, 045, 046/1, 046/2, 046/3, 046/4, 046/5, 046/6, 046/7, 046/8, 046/9, 046/10, 046/11, 047, 048, 049/2, 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/7, 052, 054, 055/5, 055/9, 055/10, 055/11, 055/12, 055/13, 055/14, 0157, 0159/6, 0159/8, 0159/9, 0160, 0161/9, 0161/10, 0161/11, 0161/12, 0161/13, 0161/14, 0161/15, 0162, 0170/1, 0170/2, 0170/3, 0170/4, 0171, 0173, 0174/1, 0174/2, 0174/3, 0175, 0176/1, 0176/2, 0177, 0178, 0179, 0180/1, 0180/2, 0180/3, 0181/1, 0182, 0183, 0186, 0187, 0188/2, 0188/5, 0188/6, 0188/7, 0189, 0190/1

5.45. Székek (HUDI20046)

5.45.3. Törtel

024/2, 024/3, 024/4, 024/5, 024/6, 024/7, 024/8, 024/9, 024/11, 024/14, 029/8, 031/22, 031/23, 031/48

5. A DUNA-IPOLY NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG MŰKÖDÉSI TERÜLETÉN TALÁLHATÓ KÜLÖNLEGES MADÁRVÉDELMI TERÜLETEK

5.5. Jászkarajenői puszták (HUDI10004)

5.5.8. Törtel

040/3, 040/4, 040/6, 040/12, 040/13, 040/15, 040/16, 041, 042/2, 042/3, 042/4, 043, 044/2, 044/3, 044/4, 044/6, 044/7, 044/8, 044/9, 044/10, 044/11, 044/12, 044/13, 044/14, 044/15, 044/16, 044/17, 044/18, 044/19, 044/20, 044/21, 044/22, 044/23, 044/24, 045, 046/1, 046/2, 046/3, 046/4, 046/5, 046/6, 046/7, 046/8, 046/9, 046/10, 046/11, 047, 048, 049/2, 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/7, 050, 051/1, 051/2, 052, 053/3, 053/4, 054, 055/5, 055/9, 055/10, 055/11, 055/12, 055/13, 055/14b, 055/14c, 055/14d, 055/14f, 055/14g, 055/14h, 055/14j, 055/14k, 055/14l, 055/14m, 055/14n, 0157, 0158, 0159/2, 0159/5, 0159/6, 0159/7, 0159/8, 0159/9, 0160, 0161/9, 0161/10, 0161/11, 0161/12, 0161/14, 0161/15, 0162, 0170/1, 0170/2, 0170/3, 0170/4, 0172/1, 0173, 0174/1, 0174/2, 0174/3, 0175, 0176/1, 0177, 0178, 0179, 0180/1, 0181/1, 0182, 0183, 0184, 0185/1, 0185/2, 0186, 0187, 0188/2, 0188/3, 0188/4, 0188/5, 0188/6, 0188/7, 0189, 0190/1, 0190/2, 0190/3, 0190/4, 0190/5, 0190/6, 0190/7, 0191/1,

A terület növényföldrajzi besorolása: Pannoniai flóratartomány (Pannonicum), Alföld flóraidéke (Eupannonicum), Duna-Tisza közti (Praematricum) flórajárás.

Eredeti, a Pilis–Alpári Homokhát legelterjedtebb erdőtársulásai, a pusztai tölgyes és gyöngyvirágos tölgyes erdőtársulások túlnyomó része a mezőgazdasági területhasználat miatt már szinte teljesen eltűntek.

Jellemző lágyszárúak a magyar csenkesz (*Festuca vaginata*), a barázdált csenkesz (*Festuca sulcata*), az élesmosófű (*Chrysopogon gryllus*).

A homokháton a jellemző bennszülött lágyszárú fajok a homoki kikerics (*Colchicum autumnale*), a medvetalp (*Heracleum sphondylium*), a homoki vértő (*Onisma arenaria*), a kései szegfű (*Dianthus serotinus*) és az őszirózsa (*Aster punctata*), valamint az árvalányhaj (*Stipa pennata*).

Törtel határában természetes növénytakaró, a nem művelhető pannon szikes sztyeppek, mocsarak (Székek (HUDI20046)) és nádasok kivételével, nem található. A táj nagy részét kitevő futóhomokos hordalékkúp síkság jellegének megfelelően, homokpuszta réttel, ritkán nyáras - borókás és homoki-tölgyes jellegű erdőfoltokkal, nyáras - akácos erdővel mozaikosan tagolt kultúrsztyepp jellemzi.

Idegenhonos inváziós növényfajok

A gazdasági, egészségügyi, közérzeti hatások mellett a biológiai sokféleségre, és ezen keresztül a teljes ökoszisztémára erős negatív hatást gyakorolnak az inváziós fajok.

Száraz homok- és löszterületeinken a legnagyobb károkozók a lágyszárú selyemkóró, valamint a fásszárú fehér akác és a mirigyes bálványfa. A második vonalat az ördögcérna, valamint a száraz és üde erdőkben egyaránt terjedő nyugati ostorfa, kései meggy képviseli.

Üdébb gyepeken és ártereken a zöld juhar, az amerikai kőris, a gyalogakác, a fákra és cserjékre liánszerűen felfutó, mindent benövő parti szőlő és süntök jelent problémát, illetve egyre gyakoribbak az ország egyéb részein már jelentős kártétellel bíró óriáskeserűfű fajok.

A természetvédelem számára a legnagyobb problémát jellemzően azok a nagy élőhely-átalakító képességű fajok jelentik, amelyek terjedési stratégiája a teljes hatalomátvétel. Ezek a fajok, mint pl. az aranyvesszők, a mirigyes bálványfa, az óriáskeserűfüvek, vagy éppen a tündérhínár, jellemzően klonális növekedésűek, sűrű áthatolhatatlan állományokat képeznek, ezáltal szinte minden más fajt kiszorítanak rendkívül gyors terjedésük során.

9. táblázat Az Európa Unió számára veszélyt jelentő idegenhonos, inváziós növényfajok listája

<i>Magyar név</i>	<i>Tudományos név</i>
karoliniai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
cingár (apólevelű) átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
nagy fodros-átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
strucctoll-süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
mirigyes bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>

10. táblázat A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatbázisában szereplő inváziós fajok Törtel közigazgatási területén

Magyar név	Tudományos név
Bálványfa	Ailanthus altissima
Keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
Kései meggy	Prunus serotina
Nyugati ostorfa	Celtis occidentalis
Selyemkóró	Asclepias syriaca

Forrás: Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

* A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság tájékoztatása

A fenti inváziós faj-adatokkal kapcsolatban azok nem teljeskörű felmérés eredményét tükrözik. A DINPI tájékoztatása szerint nem történt olyan jellegű vizsgálat, ami a település területén fellelhető inváziós növényfajok felmerésére irányult volna. Az adatok egyéb terepi bejárások, egyéb célú felmérések alkalmával kerültek rögzítésre csupán azokon a területeken, amelyekre ezen felmérések szóltak, illetve az egyéb cél mellett másodlagos információként kerültek az adatok rögzítésre. Ebből adódóan Törtel területén előfordulhatnak más inváziós növényfajok is.

11. táblázat Magyarország területén általánosan előforduló potenciálisan veszélyt jelentő inváziós fajok

Magyar név	Tudományos név
Amerikai kőris	Fraxinus americana
Bálványfa	Ailanthus altissima
Keskenylevelű ezüstfa	Elaeagnus angustifolia
Gyalogakác	Amorpha fruticosa
Zöld juhar	Acer negundo
Betyárkóró	Conyza canadensis
Egynyári seprence	Erigeron annuus
Kései meggy	Prunus serotina
Kék rizsjácint	Monochoria korsakowii
Nyugati ostorfa	Celtis occidentalis
Fehér akác	Robinia pseudoacacia

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

Ezüstjuhar	Acer saccharinum
Szúrós szerbtövis	Xanthium spinosum
Amerikai alkörmös	Phytolacca americana
Süntők	Echinocystis lobata
Kanadai aranyvessző	Solidago canadensis
Magas aranyvessző	Solidago gigantea
Amerikai vadszőlő fajok	Parthenocissus spp.
Feketéllő farkasfog	Bidens frondosa
Bíbor nebáncsvirág	Impatiens glandulifera
Kisvirágú nebáncsvirág	Impatiens parviflora
Ördögcérna	Lycium barbarum
Csicsóka	Helianthus tuberosus
Óriáskeserűfű fajok	Fallopia spp.
Közönséges selyemkóró	Asclepias syriaca
Magas kúpvirág	Rudbeckia laciniata
Parlagfű	Ambrosia artemisiifolia
Vékony szittyó	Juncus tenuis
Foltos kutyatej	Euphorbia maculata

Forrás: Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság adatszolgáltatása alapján

*** A Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság tájékoztatása*

A fajlista általánosan tartalmazza Magyarország területén leggyakrabban előforduló inváziós növényfajokat. Mivel ezen fajok az ország területén szinte mindenhol megtalálhatók, valószínűsíthető, hogy Törtel Község területén is többségük megtalálható.

Néhány idegenhonos inváziós növényfaj és ellenük való védekezés a *WWF Mi nyílik a kertemben? c. dokumentuma* alapján

Közönséges selyemkóró

A szél által terjesztett magjai és számtalan hajtást képző gyökerei segítségével gyors terjedésnek indul. Napjainkban különösen a laza talajú, száraz területeken jelenik meg tömegesen, de a nedves ártéri élőhelyeken ugyancsak terjed.

Védekezés ellene: Visszaszorítása kaszálással, legeltetéssel, kihúzással lehetetlen, mivel gyökereiről rendkívül jól regenerálódik, sőt továbbterjed. Nagyobb állományainak irtása csak vegyszeres úton valósítható meg, permetezéssel vagy a növények lekenésével.

Zöld juhar

Sikeres terjedését a nagy mennyiségben megjelenő termésének és hatékonyan csírázó magjának köszönheti. Tömeges megjelenésére nedves területen, a folyók árterein, lápos és mocsaras területek erdeiben és gyepein egyaránt számíthatunk.

Védekezés ellene: Magoncai könnyedén kihúzhatók, néhány éves példányai laza talajból csákánnyal kifordíthatók. A fa kivágása nem okozza a pusztulását, mivel tuskóról jól sarjad, ezért így csak hosszú idő alatt, a sarjak rendszeres visszavágásával irtható ki.

Bálványfa

Hazánk legagresszívebben terjedő fásszárú özönfaja. Ezt a jól csírázó magjainak és nagyon intenzív sarjadzásának köszönheti. Terjedése a Homokhátságon aggasztó méreteket ölt erdőkben, gyepekben és települések környékén egyaránt.

Védekezés ellene: A magoncokat még könnyen ki lehet húzni a talajból. Idős fa esetében csak vegyszeres kezelés lehetséges.

Kései meggy

Leginkább homokvidékeinken okoz problémát. Árnyalásával meggátolja az őshonos fafajok felújulását, és a lágyszárúakat is visszaszorítja. Avarjából, gyökereiből olyan vegyületek oldódnak ki, melyek más növények pusztulását okozzák.

Védekezés ellene: A fiatal egyedek kézzel könnyen kihúzhatók. Visszaszorítható a kéreg gyűrűzésével is: ekkor a törzsön 15–20 cm széles gyűrűben, nem túl mélyen eltávolítják a kérget.

A gyűrű alatt megjelenő hajtásokat le kell törölni. Szelektív, vegyszeres irtással (kéregkenés, törzsinjektálás) pusztítható.

Fehér akác

Termőhelyének talaját nitrogénben dúsítja, emiatt az gyomosodásnak indul. Az akác lehulló avarjából más növényfajokra káros vegyületek oldódnak ki. Ezek eredményeként a ritka növényfajok visszaszorulnak.

Védekezés ellene: Intenzív sarjképzése miatt nem elegendő csak kivágni az akácot. Ez a módszer csak akkor lehet sikeres, ha rendszeresen le tudják verni a feltörő sarjakat, vagy ha azokat elfásodás előtt lelegettetik. Szelektív, vegyszeres irtással (permetezés, kenés, törzsinjektálás) pusztítható.

Ördögcérna

Az ívesen elhajló, vékony vesszői és hosszúkás, piros termése miatt könnyen felismerhető. Gyökérsarjaival igen gyorsan hatalmas foltokat sző át, és a róluk fejlődő hajtások áthatolhatatlan bozótot képeznek. Leginkább rézsűkötésre használják, de gyakran az értékes kunhalmokra és mezsgyékre is ültetik.

Védekezés ellene: Intenzív sarjadzása miatt szinte kiirthatatlan, a megjelenő sarjak rendszeres visszavágásával hosszabb távon visszaszorítható.

Amerikai alkörmös

Főleg homokterületeken, parlagokon, kultúrerdőkben terjed ez a nagytermetű, akár 2–2,5 méteres nagyságot is elérő, elágazó szárú évelő. Termését a madarak, főként a rigók szívesen fogyasztják, így azokat messzire terjesztik. A parlagokon, gyepekben, akácosokban, erdei- és fekete fenyvesekben megtelepedve az eredeti növényzet visszaszorulását okozhatja. Újabban természetesebb erdőkben is megjelenik, az erdősítésben gondot okozhat.

Védekezés ellene: Dísznövényként ültetése nem ajánlott. A fiatal egyedek kihúzásával vagy az idősebbek karógyökerének kiásásával vissza lehet szorítani. Több tő vagy nagyobb állomány esetén rendszeres kaszálással, illetve kecskével, juhval történő legeltetéssel lehet irtani.

Gyalogakác

Díszcserjeként is alkalmazták, de nagy tömegben főként az ártéri erdők cserjeszintjének kialakítására, illetve rézsűkötésre használták. 3–4 m magasra nő, soktörzsű cserje. A folyóvíz

hatékonyan terjeszti, de az állatok bundájába vagy az ember ruhájába akadva is messzire eljut. 1–2 évig nem hasznosított gyepeken, szántókon és az ártéri erdőkben, ültetvényeken gyakran áthatolhatatlan állományokat alkot. Árnyalásával és más növényfajokra károsan ható vegyületeivel a gyepi fajokat kiszorítja. A talajt nitrogénben dúsítja, mellyel a gyomok térhódítását segíti elő.

Védekezés ellene: Szándékosan nem szabad ültetni. A gyalogakác kivágása után nem pusztul el azonnal, az előtörő sarjakat kitartóan kaszálni, visszavágni vagy lelegettetni szükséges. Nagyobb területek esetén érdemes a területet szárazúzózni, majd a sarjakat kaszálni vagy lelegettetni.

Süntök

Észak-Amerikából származó, egyéves, kacsokkal kapaszkodó, lágyszárú lián.

Magjait a folyóvizek terjesztik, így elsősorban a vízfolyások menti élőhelyeken – ligeterdőkben, cserjésekben – fordul elő, és gyakran nehezen járható szövedéket alkot. Tömeges megjelenése esetén a támasztékul szolgáló növényeket elnyomja.

Védekezés ellene:

Mivel általában vizekhez közel él, ezért vegyszert nem szabad ellene használni. Egyedei könnyedén kihúzhatók.

4.4. Környezet-egészségügy

Az élőlény – így az ember is – és környezete szoros kölcsönhatásban áll egymással. Lényegében megállapítható az a tény, hogy minden környezeti elem szennyezettsége hatással van az emberi szervezet egészségére.

A településen belül működő nagyobb üzemek jelentősen sem por-, sem zajszennyezést nem jelentenek. Légszennyezés szempontjából említésre méltó a mezőgazdasági művelésből származó porszennyeződés. Ezek ellen erdősávok telepítésével lehet védekezni.

Időszakosan és elszórtan előfordul a háztáji állattartásból keletkező bűzhatás, de nem jelentős.

A lakossági fűtésből eredő légszennyezés mértéke a gázfűtésre történő átállással jelentősen csökkent.

Az utóbbi évek jelentős környezet-egészségügyi problémáját az allergén pollenek – parlagfű és egyéb adventív növények – okozták. Az allergia a szervezet immunrendszerének túlzott túlműködése. A környezeti hatások jelentős szerepet játszanak az allergia kialakulásában. A

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

légszennyezés hatására a nyálkahártyák védekező funkciója csökken, az allergia könnyebben kialakul. A mikrorészecskék károsítják az immunrendszer működését.

Gyomosodás belterületen főleg az utak mentén gyakori. Az Önkormányzat közmunkásokkal, valamint a lakosság bevonásával próbálja megoldani a gyommentesítést. Asztmás és allergiás megbetegedésekről nincs adat.

Az egyes allergén növények virágzási idejéről az alábbi táblázat tájékoztat:

12. táblázat 2018-as pollennaptár az Aerobiológiai Hálózat éves jelentése alapján

Magyar név	Latin név	Allergen ítás	Pollennaptár 2018											
			01.	02.	03.	04.	05.	06.	07.	08.	09.	10.	11.	12.
mogyoró	<i>Corylus</i>	3		** **	** **	**								
éger	<i>Alnus</i>	3		*** *	****	****	**							
ciprusfélék	<i>Cupressaceae</i>	2-3			****	****	*** *	****						
kőrís	<i>Flaxinus</i>	3			**	****	**							
nyár	<i>Populus</i>	2			****	****								
juhar	<i>Acer</i>	2-3			****	****								
szil	<i>Ulmus</i>	1			****	**								
fűz	<i>Salix</i>	3			**	****	*** *	****						
gyertyán	<i>Carpinus</i>	2				****	*** *							
nyír	<i>Betula</i>	3			**	****	*** *							
tölgy	<i>Quercus</i>	3				**	*** *							
platán	<i>Platanus</i>	3				****	*** *	****						
bükk	<i>Fagus</i>	1				**	*** *							
eperfafélék	<i>Moraceae</i>	1				**	*** *	**						
dió	<i>Juglans</i>	1				**	*** *							

**TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028**

<i>Jenyőfélék</i>	<i>Pinaceae</i>	1			**	****	***	****	****	**				
					**		*							
<i>hárs</i>	<i>Tilia</i>	1				****								
<i>pázsitfűfélék</i>	<i>Poaceae</i>	4				**	***	****	****	**	****			
							*			**				
<i>csalánfélék</i>	<i>Urticaceae</i>	3						****	****	**	****	****		
										**				
<i>úrifű</i>	<i>Plantago</i>	3					**	****	****	**	**			
										**				
<i>lórom</i>	<i>Rumex</i>	3					***	****	****	**				
							*							
<i>libatopfélék</i>	<i>Chenopodiaceae</i>	3						****	****	**	****	**		
										**				
<i>kenderfélék</i>	<i>Cannabaceae</i>	1						**	****	**	**			
										**				
<i>üröm</i>	<i>Artemisia</i>	4								**	****	**		
										**				
<i>parlagfű</i>	<i>Ambrosia</i>	4							****	**	****	**		
										**				

Forrás: <https://efop180.antsz.hu/tajekozatok-kornyezeteu/aerobiologiai-halozat-jelentesei.html>

Magyarázat:

Allergenitás: 1= enyhén; 2= közepesen; 3= erősen; 4= igen erősen;

Virágzás, pollenszórás:

** A virágzási, pollenszórási időszak kezdete, vége.

**** Intenzív virágzási, pollenszórási időszak.

A környezet állapotával összefüggő gyakori megbetegedések a településen nem voltak kimutathatóak a közelmúltban.

Néhány allergiás reakciót okozó növényfaj jellemzése

Pázsitfű

A pázsitfűfélék közé tartoznak a gyepet alkotó fajok mellett fontosabb gabonaféléink is, az utóbbi években pedig egyre több dísznövényként ültetett faj is megjelent az országban. A nagyszámú faj eltérő időzítéssel szórja pollenjét, így a pázsitfűvek pollenje hosszú ideig, jellemzően április közepétől csaknem októberig jelen van a levegőben, koncentrációjuk általában

májusban-júniusban tetőzik. A pázsitfűfélék pollenjére igen sokan érzékenyek, ezért is fontos, hogy kaszálásuk rendszeres időközönként megtörténjen.

Védekezés ellene: Rendszeres kaszálással megakadályozható a fűfélék virágzása.

Parlagfű

Az ürömlevelű parlagfű, vagy egyszerűen parlagfű (*Ambrosia artemisiifolia*), egyik legismertebb gyomnövényünk, mezőgazdasági és humán-egészségügyi kártétele rendkívül jelentős. Kétszikű, 20–140 cm magas, terebélyes, ágas egyéves növény. Központi egyenes, tompa négy élű szárral rendelkezik, amelynek sűrű oldalhajtásai vannak. Virágpora az arra érzékenyeknél súlyos allergiát okozhat. Őshazája Észak-Amerika déli területein található. Talajra viszonylag igénytelen, de leginkább az enyhén savanyú, homokos vályogtalajt kedveli. Leggyakrabban utak és vasúti sínek mentén, parlagon hagyott területeken, nem megfelelően gyom irtott, bolygatott földeken fordul elő (innen a neve is). A meleg éghajlatot, a fényt, és a nyári csapadékot kedveli, de szárazságtűrése kiváló. A sűrű növényzetet, fákat nem kedveli. A virágok beporzását a szél végzi, a virágpor akár 100 km távolságra is el tud jutni. A virágpor szóródása leginkább július végén, augusztusban történik, ezután kisebb mennyiségben egészen a fagyok beálltáig tart.

Védekezés ellene: A parlagfű irtását folyamatosan kell végezni. A növényt virágzása előtt kell elpusztítani, hogy ne szórhasson virágport, és ne érlelhessen termést.

- Gyomlálás: Kerülni kell a növény közvetlen érintését, mert az is allergiás reakciót válthat ki. A kézi irtást kesztyűben kell végezni.
- Kaszálás: A környezetet és a költségeket is leginkább kímélő eljárás. A fiatal növényeket tömeges megjelenésük után, minél előbb tanácsos kaszálni. A talajszinten a gyökérmlyaki résznél kell a növény szárát elvágni. Ez a legbiztosabb módszer, mivel a növények nem tudnak újjahajtani. Ha ezzel elkéstünk, az egyszeri kaszálás már nem eredményezi a parlagfű kiirtását, mert a növény alacsonyan elhelyezkedő oldalrügyeiből 3-4 oldalhajtást nevel, és pár hét múlva újra virágba borul. Általában három kaszálás biztosít megfelelő eredményt. Ha ez nem valósítható meg, az egyszeri kaszálás a virágzást közvetlenül megelőző időszakban a leghatékonyabb.

- Vegyszeres gyomirtás: A parlagfű terjedése gyomirtó szerek használata nélkül nem állítható meg. Az irtás a korai növekedési fázisban a hatleveles állapotig hatásos.
- Életlehetőségeinek csökkentése: Mivel a parlagfű zárt növénytakaró mellett nem fejlődik, kiszorítható jól fejlődő növényzet telepítésével, fűmagvetéssel, gyepterelítéssel.

A parlagfűvel összetéveszthető növények

Fekete üröm (*Artemisia vulgaris*)

Az üröm (*Artemisia*) az őszirózsafélék (*Asteraceae*) családjának őszirózsafélék (*Tubuliflorae*) alcsaládjába tartozó növényfaj. A növényfajba egyéves, kétéves és évelő fajok egyaránt tartoznak, mint lágyszárú és cserjés növények. Fűszer- és gyógynövényeket egyaránt találunk közöttük (pl. fehér üröm, *fekete üröm*, tárkony).

Magyarországon őshonos a bárányüröm, az egynyári üröm, a fehér üröm, a *fekete üröm*, a mezei üröm, a selymes üröm, a seprűüröm, a sziki üröm, a sziklai üröm; illetőleg honos a tárkony és az ürömcserje (istenfa) is.

A fekete üröm pollenje, a parlagfű pollenjéhez hasonlóan, allergén hatású. Virágzásának időpontja egybeesik a parlagfű virágzásával (július közepe-október eleje), de jóval kevesebb allergiás megbetegedést okoz, mint a parlagfű. A parlagfű hivatalos elnevezése, az ürömlévelű parlagfű név is mutatja, hogy hasonlóak a levelei a fekete ürömhöz. A fekete üröm évelő életformájú gyomnövény, többfejű gyökérrendszerrel rendelkezik, szemben a parlagfű egynyári életformájával és gyökérrendszer nélküli gyökérrendszerével.

A fekete üröm és a parlagfű pár leveles korában jól elkülöníthető: a fiatal parlagfűnek már szeldelték a levelei, míg a fekete ürömnek csupán fogazottak.

A gyakori gyomnövény az útszéli és szántóföldi, félszáraz vagy üde gyomtársulásokban, gyakran vízpartokon található meg.

Védekezés ellene: A parlagfűhöz hasonló módon kaszálással, gyomlálással.

Vadkender

A spontán növény vadkender a Magyarországon termesztett rostkendereknél lényegesen alacsonyabb, átlag 0,7-1,0 m körüli termetű. Termős virágzatában a virágok lepellevelei kifejtettek,

a virágzat laza. A termések aprók, 2,5-3,5 mm hosszúak, 2-2,5 mm szélesek, világosabb vagy sötétebb barnák, márványosak. A vadkender (*Cannabis sativa* subsp. *spontanea*) és a parlagfű között csupán két dolog közös: mindkettő allergén hatású növény, viszont a vadkender sokkal gyengébb mértékben.

Védekezés ellene: A parlagfűhöz hasonló módon kaszálással, gyomlálással.

4.5. Önállóan kezelt hatótényezők

4.5.1. Hulladékgyűjtés

4.5.1.1. Kommunális szilárd és folyékony hulladék

A települési hulladékkezelés közszolgáltatásban történő elvégzése során a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) V. fejezet, illetve a hulladékgyűjtési közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII.31.) Korm. rendelet előírásait kell figyelembe venni. A település közigazgatási területén keletkező települési (kommunális) szilárd hulladékkal kapcsolatos feladatokat (lakossági és közületi hulladékszállítás, sárga és barna edényes hulladékgyűjtő járat üzemeltetése, szelektív szigetek ürítése, lomtalanítás) közszolgáltatási szerződés alapján történik (DTKH Nonprofit Kft.).

A korábban bezárt, helyi lerakókra (2db) döntően kommunális és ipari nem veszélyes termelési hulladék, valamint építési és bontási hulladék került a település közigazgatási területéről. Az ide érkező hulladékot időnként dózerrel rendezték, tömörítették és réteges takarással, törmelékkel fedték.

A rekultiváció során a korábban nem megfelelő műszaki védelemmel épített, bezárt hulladéklerakók környezeti veszélyességének csökkentése, műszaki védelem kiépítése megtörtént. A rekultivált területek az önkormányzat által később értékesítésre kerültek.

A község területén egy darab hulladékgyűjtő hely van a Kossuth Lajos út 1. szám alatt, ahova nyitvatartási időben a lakosság behozhatja a kizárólag szelektíven szétválogatott hulladékát. Az itt lévő konténerek ürítését hetente egy alkalommal a DTKH munkatársai végzik.

A településen is nagy gondot okoz az illegális szemétkerítés az erdők, utak és bizonyos esetekben a szelektív gyűjtőszigetekenél is.

Több éve már, hogy Törtel község és annak környékén is megrendezésre kerül - legutóbb 2023. áprilisában - a „Te Szedd” országos önkéntes köztisztasági akció, amely során az illegális szemeteléssel fertőzött területek megtisztításra kerülnek.

A háztartásokban, illetve egyéb termelőknél keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban be kell tartani a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm.rendelet előírásait. A keletkező veszélyes hulladékok gyűjtése a telephelyeken belül oldandó meg szakszerű gyűjtőhelyen, míg ártalmatlanításra, arra engedéllyel rendelkező cég, vagy magánszemély telephelyén történhet.

4.5.1.2. Állati eredetű melléktermékek

Törtel község közigazgatási területén, a HD-Herczig Kft.-t (2230 Gyömrő, Állomás utca 72/a) végzi el a gyepmesteri feladatokat.

4.5.2. Zaj- és rezgésterhelés

A település lakóterületeit, valamint a különleges területek közül az oktatási létesítmények területét, a temetőt és a zöldterületeket zaj- és rezgésvédelmi szempontból „*Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias beépítésű), valamint a különleges területek közül az oktatási létesítmények területe, a temetők és a zöldterületek*” területi funkcióba szükséges sorolni. A település településközponti és intézményi vegyes területeit zaj- és rezgésvédelmi szempontból „*Vegyes terület*” területi funkcióba szükséges sorolni.

A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági, az ipari gazdasági és a különleges mezőgazdasági üzemi területeket zaj- és rezgésvédelmi szempontból „*Gazdasági terület*” területi funkcióba sorolandók. A belterületi lakóterületekbe ékelődve, valamint a lakóterületek melletti és közeli gazdasági területeken található egyes üzemek tevékenységük során számottevő zajkibocsátással járnak, azonban a határérték feletti zajkibocsátás ritka. A fasorok, valamint a véderdősávok hangcsillapító hatása, továbbá az övezeti besorolások biztosítják a gazdasági területekről származó zaj – a lakó- és egyes különleges területekre előírt zajterhelési határértékekre történő csillapítását.

A közúti forgalomból adódó zaj- és levegőterhelés a település térségében helyenként és időnként számottevő és a forgalom növekedésével egyre növekvő mértékű.

Az esetleges zajterhelés esetén a zajcsökkentést passzív zajvédelmi intézkedésekkel érhetjük (sebességkorlátozás, a közút felőli védendő helyiségek nyílászáróinak zajvédő üvegezése, akusztikai szempontból ún. „csendes” aszfalt burkolat az út belterület melletti szakaszain, stb.) el. Zajterhelés csökkentésének érdekében utcafásítás, intenzív többszintű növényzóna kialakítása is javasolt. Szakirodalmi adatok állnak rendelkezésre, hogy 1974-ben a miskolci Nehézipari Műszaki Egyetem Ipargazdaságtani Tanszéke (Susánszky és mtsi) Budapest különböző pontjain végzett méréseket az úttest szélén és a fasor „védett” oldalán, meghatározott távolságokban. A mért eredmények 8-12 dB-lel alacsonyabb zajszintet mutattak ki a zajforrástól 20 m távolságban. A forrástól 5 m-re háromszintes növényfal (gyep-, cserje-, és lombkoronaszint) 12dB-lel nagyobb zajcsökkentést eredményezett, mint az ugyanilyen távolságban lévő cserjefelület. A mérések meglepő eredményeként azt kapták, hogy a növények zajcsökkentő hatása nagyobb, mint egy téglából rakott falé, ami csak 10 dB-lel mérsékelte a zajt. A zajszintet a sűrű, 6 m magas sövény mérsékelte a legjobban.

A közigazgatási területet érintő két és négy számjegyű közutak mentén a zajvédelmi funkciójuk mellett levegő- és talajvédelmi okokból is ajánlott védő zöldsávok, fasorok kialakítása és fenntartása.

A település közigazgatási területén található egyéb közutak, önkormányzati utak, illetve magántulajdonú utak forgalma jelenleg és a későbbiekben sem lesz jelentős, így a zajhatárértékek minden esetben teljesülnek a távlati forgalom esetén is.

A település közigazgatási területét érintő, a Duna - Ipoly Nemzeti Park igazgatásába tartozó NATURA 2000 Kiemelt jelentőségű természetmegőrzési területek (Gerje mente (HUDI20021), Jászkarajenői puszták (HUDI21056), Székek (HUDI20046)), illetve Különleges Madárvédelmi terület Jászkarajenői puszták (HUDI10004)). Ex lege területek (kunhalmok, szikes tavak, lápok), illetve országos ökológiai hálózat övezetébe tartozó mag- és folyosó területek – zaj és rezgésvédelmi szempontból – „*védett természeti terület*” területi funkcióba szükséges sorolni.

4.5.3. Oktatás, nevelés, képzés

A településen élők identitásának erősítésében kiemelt szerepe van elsősorban a közösségteremtő, a közösségi élményeket nyújtó rendezvényeknek, az összetartozást elősegítő civil szervezeteknek, baráti köröknek, sportegyesületeknek.

Magyarországon a környezettudatosság – sajnos – még mindig nagyon alacsony szinten áll. Elég csak a rengeteg illegális szemétkerakásra gondolni. Jövőnk szempontjából alapvető jelentőségű, hogy a felnövekvő generációk természethez, környezethez való viszonyát sokkal magasabb szintre emeljük.

Felnőttkorban már nagyon nehéz a környezethez való viszonyt megváltoztatni, ezért meghatározó – a családon kívül – az iskola és az óvoda szemléletformáló szerepe. Sőt, az oktatási intézményekben megismert szemléletet a gyerekek hazaviszik, ez jó esetben némi változást eredményez szüleik gondolkodásmódjában is.

A természet tiszteletére való nevelést a kisgyermek születésétől kell kezdeni. Értelme kibontakozásával párhuzamosan az alapvető normák beépítését (nem szemetelünk, nem tépjük le a virágokat, rendben tartjuk környezetünket stb.) el kell végezni. Jó esetben ez a családban így történik. Ha nem, az óvodai nevelés hivatott ezt a hiányosságot pótolni. Az óvodák pedagógiai programjának fontos eleme kell, hogy legyen a környezeti nevelés.

Lehetőségek a környezettudatosság nevelésének további növelésére:

Az általános iskola alsó tagozatában a környezetismeret és az osztályfőnöki órák keretében van lehetőség a környezet- és természetvédelem kérdéseivel foglalkozni. Az osztálykirándulások, a természetben – pl. erdőben, vízparton – megtartott órák, az ott szerzett élmények segítségével hozzájárulhatnak a szemlélet elmélyítéséhez.

Felső tagozatban a földrajz, a biológia, a kémia és a fizika órák az aktuális tananyaghoz kapcsolódóan keretet adnak a környezetvédelem kérdéseinek már elmélyültebb, de a gyerekek életkorának megfelelő szintű tárgyalására. A szaktárgyi órákon kívül érdemes ökológiai szakkört szervezni. Terepen végzett megfigyelések, téli madáretetés, önálló kiselőadások tartása, stb. színes program lehet az érdeklődő tanulók számára.

Ha módjában áll az iskolának – esetleg önkormányzati segítséggel – érdemes iskolakertet kialakítani, melyben különböző növényi társulások bemutatására, tanulmányozására van lehetőség. A tápanyag utánpótlás biztosítására ki lehet egy kisebb komposztálót is alakítani, ahova a gyerekek akár otthonról is hozhatják a szerves konyhai hulladékot. (Ezzel a szelektív hulladékgyűjtés is részben megalapozható.)

A fentiekén túl számtalan lehetőség kínálkozik még a környezeti nevelésben, melyek feltárása és kidolgozása az önkormányzat, a pedagógusok és a civil önszerveződő csoportok együttműködése által valósítható meg.

4.5.4. Környezetbiztonság

Az emberiség fejlődésének egyik legnagyobb kihívása a globális és a helyi szintű biztonság megteremtése, ennek keretében a fenntartható fejlődés környezetbiztonsági garanciáinak szavatolása.

A legmagasabb nemzetközi szintű fórumokon is kiemelt fontossággal kezelik a környezetbiztonság ügyét, amelynek időszerűségét az élet egyre gyakrabban igazolja a különböző súlyos, ipari eredetű környezeti katasztrófák bekövetkezésével.

A település számára az esetlegesen bekövetkező veszélyhelyzetekre való felkészülés, védekezés jelent megoldást.

A közigazgatási területen belül jelenleg működő, ipari jellegű tevékenységet folytató vállalkozások, üzemek tevékenységükkel nem veszélyeztetik a környezetet.

Az országos trendekhez hasonlóan a terciér szektorban működik a legtöbb vállalkozás a községben.

Rendkívüli környezetszennyezés, havária esetén az Önkormányzat azonnal felveszi a kapcsolatot az érintett hatóságokkal, és azok irányítása mellett aktívan közreműködik a kárelhárításban.

4.5.5. Környezeti állapot vizsgálata

Levegőtisztaság-védelmi szempontból kiemelkedő problémák:

- A település belterületén átmenő forgalomból eredő levegőszennyezés,
- Burkolatlan belterületi utak porszennyezése.

Vízvédelmi szempontból kiemelkedő problémák:

- A belterületi csapadékvíz elvezetés hiányossága,
- A szennyvíz szikkasztás a talajvíz elszennyezését eredményezi, ezért törekedni kell a csatornázottság 100%-os kiépítésére.

Földvédelem szempontból kiemelkedő problémák:

- A termőföldek privatizációjával kevés az árutermelő központi támogatásra képes összefüggő földbirtokok száma,
- Az állattenyésztés volumenének nagymértékű csökkenése a tájkarakter szempontjából értékes legelők fenntarthatóságát veszélyezteti.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból kiemelkedő problémák:

- A település belterületén átmenő forgalmából eredő zajterhelés,
- A lakóterületek mellett lévő ipari üzemek potenciális veszélyt jelentenek a környezetükben levő zajterhelésre, érzékeny területekre.

Hulladékgyűjtés szempontból kiemelkedő problémák:

- Szelektív gyűjtőszigeteknél történő illegális hulladéklerakás felszámolásának szükségessége.
- A légszennyező létesítmények működése során gyakori az egészségre nem ártalmas, de szagos anyag kibocsátás.

A környezeti problémák mérséklésének társadalmi és gazdasági szempontból is leghatékonyabb eszköze a szennyezések, konfliktusok kialakulásának megelőzése. Ennek kulcsterülete az elővigyázatosság elvének érvényesítése a területhasználatot és a településszerkezetet érintő tervek, programok megvalósításánál, tevékenységek, engedélyezésénél.

Ezért a program célja kell, legyen:

- a környezeti konfliktusok kialakulását megelőző mechanizmusok érvényesítése a településfejlesztési, tervezési és engedélyezési folyamatokban,
- a településszerkezetből és területhasználatból adódó környezeti konfliktusok megelőzése,
- a jó lakókörnyezet és létminőség hosszú távú biztosítása a lakók számára.

A település zöldfelületi fejlesztési lehetőségei kifejezetten jónak mondható mind területi (közparkok, közterek), mind hálózati elemek (út menti fasorok) vonatkozásában.

A fejlesztési lehetőséget elsősorban és jellemzően a meglévő elemek minőségi fejlesztése, valamint rendszerbe történő kapcsolása képezi, felhasználva a gazdag táji-, környezeti-, természeti zöldfelületi kapcsolat lehetőségét.

A fásítás, parkosítás a környezetben élők környezetérzetét javítja, a levegő tisztulását biztosítja, és nem utolsósorban a település átszellőzését javítja.

A 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet írja elő az egyes tervek és programok környezeti vizsgálatát. A rendelet hatálya alá tartoznak a településszerkezeti tervek, helyi építési szabályzatok és szabályozási tervek is. Bár a település ilyen jellegű tervei korábban elkészültek, fontos lenne ezek várható környezeti hatásainak feltárása, ezért javasoljuk a környezeti vizsgálat elvégzését a fenti tervekre.

A vizsgálatok tapasztalatait figyelembe kell venni a tervek megújítása során, súlyosabb problémák esetén módosítani kell a terveket.

Bár a rendelet csak meghatározott tervtípusoknál teszi kötelezővé, javasoljuk a stratégiai hatásvizsgálat elvégzését a településszerkezetet, területhasználatot és környezeti kérdéseket érintő minden új terv és program elfogadása előtt.

5. KÖRNYEZETVÉDELMI CÉLOK, FELADATOK

A környezetvédelmi program célja a települési környezet megóvása, a természeti erőforrásokkal való átgondolt gazdálkodás, a fenntartható fejlődés biztosítása, a település környezetterhelésének csökkentése.

A környezetterhelés csökkentése által hozzájárulás a regionális, illetve a globális környezeti problémák enyhítéséhez és a településlakók életminőségének javításához. Ehhez szükséges a stratégiai feladatok meghatározása, az eszközrendszerek megteremtése.

A célkitűzések megvalósításának tudományos, gazdasági, kulturális és szociális elemei egyaránt vannak, illetve rövid-, közép-és hosszú távú célokat egyaránt tartalmaz. A célállapotok kijelölése és tisztázása önmagában nem jelent értéksorrendet, ezért prioritásokat szükséges kialakítani.

A legfőbb, általános célkitűzések a következők:

- A rongálódott környezeti állapot helyreállítása.
- A környezetkárosító hatások megelőzése, megszüntetése.
- Különös hangsúlyt kell fektetni a program során, a Törtelen még meglévő táji, természeti és kulturális értékek megőrzésére és fejlesztésére. Ezek még átlagon felüli mértékben állnak rendelkezésre, és ezek az erőforrások képezik az alapját a település jövőbeni fejlődésének.
- Az emberi egészséget veszélyeztető káros hatások megelőzése, illetve mérséklése.
- A program alapvető célkitűzése a település lakosságának egészségét, gazdasági és társadalmi jólétét biztosítani, azaz életminőségén javítani. Ezt a célt azonban csak az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások megelőzése, csökkentése, megszüntetése, illetve a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása által lehet megvalósítani.
- A természeti erőforrásokkal való hatékony, környezettudatos gazdálkodás végzésének elősegítése.
- Megújuló energiaforrások alkalmazásának vizsgálata.
- Lakossági szemléletformálás és környezeti nevelés.
- Ahhoz, hogy a program elfogadottá és megvalósíthatóvá váljon a helyi társadalom és döntéshozók szemléletének a fenntartható fejlődés irányába kell megváltoznia, amelynek legfontosabb eleme a holisztikus látásmód, a környezet és fejlődés, illetve a gazdaság, társadalom és környezet ügyeinek együttes kezelése.
- Az egyes szervezetek által birtokolt ismeretek parciálisak, melyekből nem áll össze a környezeti történéseket átfogó teljes kép. Ennek eredménye, hogy a helyi lakosság és a helyi szintű döntéshozók nem ismerik a helyi és a tágabb környezetük állapotát, természeti erőforrásaikat, azok potenciálját. Az ifjúság nem ismeri a globális történéseket, a helyi környezet állapotát, nincsenek tisztában a gazdasági, társadalmi folyamatok és a környezeti kérdések összefüggéseivel.
- Tekintettel arra, hogy mindenki érdeke a megbízható információkon alapuló döntés, ezért átfogó, információs rendszert kell létrehozni, amelyhez szabad hozzáférést kell biztosítani a

döntéshozóknak és a publikumnak egyaránt. Ehhez szükséges az információgazdák tevékenységének koordinálása és összefogása, a társadalmi részvétel biztosítása.

- A programnak hozzá kell járulnia a fenntartható fejlődés megalapozásához, azaz olyan javaslatokat kell tennie a gazdaság és társadalom számára, amelyek a fenntartható erőforrás-használton keresztül növeli a gazdaság teljesítményét és a társadalom jólétét azáltal, hogy nem kell megfizetni a környeztkárosítás költségeit, a negatív externáliákat
- Hiányzó helyi rendelkezések és szabályok megalkotása.

Ki kell hangsúlyoznunk, hogy a program a nyitott tervezés keretében készült, a jövőben az általa nyújtott keretek között változhat, módosulhat.

5.1. CÉLKITŰZÉSEK ÉS FELADATOK A KÖRNYEZETI ELEMEEK VÉDELME ÉRDEKÉBEN

5.1.1. Levegőtisztaság-védelem

Cél:

- A település jó minőségűnek mondható levegőtisztasági-állapotának fenntartása.
- A közlekedési eredetű légszennyezés csökkentése.
- A talaj-eredetű portterhelés csökkentése.
- A fűtésből származó légszennyezés mérséklése.
- Az illegális avar és kerti hulladékok égetésének visszaszorítása és ellenőrzése.
- A lakosság számára allergizáló gyomnövények számának csökkentése.

Feladat:

- A település levegőminőségi tervének elkészítése/aktualizálása
- A levegőminőségi tervben foglalt önkormányzat hatáskörébe tartozó intézkedési programok ütemezett végrehajtása. A terv felülvizsgálata során szükséges értékelni a tervezett intézkedések megvalósultságát, illetve az esetlegesen szükséges új intézkedéseket meg kell határozni.
- Szükség esetén Füstköd-riadó terv készítése, rendszeres felülvizsgálata és szükség szerinti módosítása, valamint szmogriadó esetén a szükséges intézkedések megtétele, a lakosság folyamatos és hatékony tájékoztatása.

- A közlekedésfejlesztési koncepcióban, a településrendezési tervben és a helyi építési szabályzatban, – a levegőminőség javítását célzó feladatok – ütemezett végrehajtása. Az aktuális koncepciók, tervek felülvizsgálata során szükséges értékelni a tervezett intézkedések megvalósultságát, illetve aktualizálni szükséges a további feladatokat.
- A gépjárműforgalom növekedés megállítása érdekében települési programot kell kidolgozni, amely komplex intézkedésrendszert tartalmaz a gépjárműforgalom csökkentése érdekében. Ennek fő területei: közlekedésszervezés, településszerkezet, intézményrendszer, szolgáltatási rendszer, tömegközlekedés, gyalogos közlekedés, kerékpáros közlekedés, elkerülő utak, lakossági szemléletformálás és ösztönző rendszer. A program elemeit integrálni kell a települési programokba és tervekbe.
- A kerékpáros közlekedést vonzóvá, kényelmessé és biztonságossá kell tenni a lakosság számára ahhoz, hogy valóban növekedjen e közlekedési mód részaránya a települési közlekedésben. Amennyiben rendelkezésre állnak pénzügyi források, úgy összefüggő kerékpárút hálózatot kell kialakítani, amely kifelé csatlakozik a fontosabb pihenőterületekhez és az országos kerékpárút hálózathoz. Emellett meg kell teremteni a kerékpárok tárolásának, őrzésének feltételeit:
- A nem burkolt utak aszfalttal történő ellátása szükséges a szállópor mérséklésének céljából. Az önkormányzatok kezelésében lévő utak rendszeres felújításáról gondoskodni kell. Pályázati forrásokat figyelemmel kísérve az utak minél nagyobb arányú aszfaltozása kívánatos a megfelelő csapadékvíz elvezető rendszer kivitelezése mellett.
- A lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése (tisztább tüzelőanyagok használatának szorgalmazása, fűtés korszerűsítés, energiatakarékosságot célzó fejlesztések támogatása, stb.), valamint a kerti hulladékok égetésének szabályozása és szükség szerinti módosítása. A települések fő légszennyező anyagok kibocsátási mennyiségeinek vizsgálatakor a szén-monoxid és a szilárd anyagok magas koncentrációja egyes években a hidegebb téli időjárás esetén megnő, feltehetően a lakossági fűtésből származó fosszilis energiaforrások felhasználásán alapuló tüzelőberendezések alkalmazása miatt. Javasolt a

lakossági tájékoztatás ("Fűts okosan" program) a tüzelőberendezések korszerűsítése, a megújuló energiaforrások népszerűsítése témákban. A lakosság tájékoztatása az éppen aktuális, alternatív energiahasználatot ösztönző pályázati lehetőségekről.

- A kert hulladék égetése során nagy mennyiségben kerülnek szennyező anyagok (szén-monoxid, nitrogén-oxidok, szén-dioxid, szilárd részecskék és különféle szénhidrogének) a levegőbe. Az önkormányzat feladata a lakosság kellőképpen történő tájékoztatása a jogszabály változásról. A szabályok betartatása érdekében szükséges ellenőrzések tartása, valamint a szabályszegőkkel szemben eljárás kezdeményezése az illegális égetés visszaszorítása érdekében.
- Parlagfű-mentesítési feladatok végrehajtása az önkormányzati területeken (a parlagfű-mentesítési akcióprogramban foglaltaknak megfelelően). Javasolt az önkormányzatnak akciónapok megszervezése, mely során felmérésre kerülnek a belterületen gyomnövényvel borított termőhelyek, a szennyezett területek földhasználóinak felszólításával a gyomos területek nagysága csökkenthető. Az akció időpontjáról, helyszínéről célszerű tájékoztató szórólapokat készíttetni, amely fontos információkat is tartalmazhat a parlagfűről, fekete ürömről, illetve útmutatást adhat a növény felismeréséhez.
- Allergiás tüneteket kiváltó fás szárúak folyamatos leváltása a zöldfelület fejlesztés pontban megfogalmazottakkal összhangban. Közterületi fasor pótlások, újratelepítések, játszótér fásítások során ezen szempontok figyelembevételre való kerülése.

5.1.2. Vízávédelem

Cél:

- Vízbázis minőségének megőrzése
- A csapadékelvezető-rendszer folyamatos fejlesztése, bővítése
- Közterületek, utak minőségének megóvása, valamint javítása.
- Illegális fűrt kutak felszámolása

Feladat:

- Monitoring rendszer kiépítése és működtetése – az önkormányzat tulajdonában lévő erre a célra felhasználható talajvíz kutak figyelembevételével – a közigazgatási terület talajvíze minőségének és mennyiségének figyelemmel kísérésére. A monitoring rendszer döntően a nem pontszerű (diffúz) szennyező forrásokból származó szennyezés hatására kialakult állapotot hivatott figyelemmel kísérni. A talajvíz megfigyelő monitoring rendszer kiépítése előtt meg kell vizsgálni, hogy vannak-e az önkormányzat tulajdonában ezen célra felhasználható talajvíz kutak, melyeket a lehetőségekhez mérten a monitoring rendszerbe be lehetne vonni.
- A vízvédelemmel érintett területek kijelölése a településrendezési eszközökben és az övezetre vonatkozó előírások megállapítása a helyi építési szabályzatban. A település a felszín alatti víz állapota szempontjából az érzékeny területek közé tartozik. A már lakott, de a közcsontra hálózatra nem csatlakozott ingatlanokat is minél előbb csatlakoztatni kell, amihez a rendelkezésre álló jogi és gazdasági lehetőségeket fel kell használni. Talajterhelési díjfizetési kötelezettsége van annak, aki a műszakilag rendelkezésre álló közcsontra nem köt rá. Ezen kötelezettségek országos jogszabályokban kerültek megfogalmazásra.
- Az önkormányzati tulajdonban lévő külterületi belvízvédelmi művek fenntartása, rekonstrukciója az ehhez szükséges felújítási és karbantartási ütemterv kidolgozásával és végrehajtásával. Az önkormányzati tulajdonban lévő külterületi belvízvédelmi művek fenntartása, rekonstrukciója a fennálló anyagi források figyelembe vételével. A legszükségesebb intézkedések elvégzése (áteresztisztítás, kisebb növény irtás) igény szerint.
- Belvízvédekezés (vízkárelhárítás):- A település belvízvédekezési tervének időszakos felülvizsgálata, karbantartása. Belvíz esetén a szükséges kárelhárítási, védekezési feladatok végrehajtása.
- A belterületi vízrendezési létesítmények (csapadékvíz-elvezető hálózatok) bővítése, fenntartása, rekonstrukciója, a vizekkel való gazdálkodást biztosító rendszerek rehabilitációja. A klímaváltozásra történő felkészülés, valamint az unió által támogatni kívánt zöld/kék

infrastrukturális fejlesztések előkészítése érdekében, javasolt felülvizsgálni a csapadékvíz gyűjtésével, kezelésével és hasznosításával kapcsolatos helyi gyakorlatot. Javasoljuk egy komplex vízgazdálkodási és csapadékvíz-hasznosítási koncepció, illetve integrált települési vízgazdálkodási terv készítését.

- Vízvisszatartáson alapuló belvízgazdálkodás. A csapadékvíz visszatartására, késleltetett levezetésére vonatkozó előírások kidolgozása, az ellenőrzések és a szankciók rendszerével együtt. Törekedni kell a település belterületén a lefolyási tényezők csökkentésére (zöldfelületek növelésével, illetve a burkolt felületek növelésének korlátozásával). Törekedni kell az ingatlanokon belül történő csapadékvíz elhelyezésre (talajban történő elszikkasztásra), vagy tározást követően egyéb nem ivóvíz minőséget igénylő célra (pl.: öntözés, szürkevíz hasznosítás) történő felhasználásra, hasznosításra a létesítmények/berendezések/technológiák elterjedésének ösztönzésével, a szakszerű kialakítás, üzemeltetés tájékoztatókkal való segítésével, mintaprojektek indításával
- A csapadékok lemosják az útburkolatot, a csapadékvízzel jelentős mennyiségű hordalék, olaj, só, szerves- és nehézfém mikroszennyező kerül a felszíni vizekbe. A terhelés csökkentése érdekében mérsékelni kell az utakra kijuttatott só mennyiségét, környezetbarát síkmentesítési technológiákat kell alkalmazni. A befogadók előtt hordalék és olajfogó műtárgyakat kell telepíteni. Ezeket rendszeresen kell tisztítani és karbantartani.
- Az engedély nélkül létesített fűrt kutak legalizálásának elősegítése. A lakosság tájékoztatása a jogszabályban előírt, fűrt kutakkal kapcsolatos vízjogi engedélyezési eljárásról, valamint az engedély nélküli vízkivitelek esetén a várható szankciókról.

5.1.3. Földvédelem

Cél:

- A termőföld minőségének, termékenységének megőrzése, javítása.
- A parlagon maradt területek hasznosítása (a termőföldterület csökkenésének minimalizálása).
- A környezeti károkozás lehetőségeinek csökkenése.

- A területhasználat során fokozott figyelmet kell fordítani arra, hogy a földtani közeg, illetve a felszín alatti víz ne szennyeződjön.
- Amennyiben azt az előző terület - felhasználás módja indokolja (potenciális szennyező forrás üzemelt a területen), a bontások, tereprendezések és építkezések megkezdése előtt a terület környezetvédelmi feltárását el kell végezni, meg kell vizsgálni a talaj minőségét. A vizsgálati eredmények alapján dönthető el, hogy szükség van-e kármentesítésre.
- Területek feltöltése esetén a feltöltés talajmechanikai tulajdonságai mellett a feltöltött anyag szennyezettségét is meg kell vizsgálni. Csak olyan anyag helyezhető el, mely a földtani közeget nem károsítja.
- Az építések munkálatok során bekövetkező esetleges káresemény esetén annak felszámolásáról, a terület eredeti állapotának visszaszállításáról engedélyes köteles gondoskodni.

Feladat:

- Lakossági tájékoztatás és szemléletformálás a talajvédelmi intézkedésekkel kapcsolatban. Kiemelt jelentőségű területek: illegális hulladéklerakás hatásai, illegális szennyvíz elhelyezés hatásai.
- Együttműködve az illetékes Növény – és Talajvédelmi Osztállyal fel kell tární a potenciálisan veszélyeztetett területeket (iparterületek – volt bányaterületek-, hulladéklerakók környezete stb.).

5.2. Települési és épített környezet védelme

5.2.1. A települési környezet védelme

Cél:

- Egészséges, kulturált, biztonságos lakókörnyezet kialakítása.

Feladat:

- Helyi környezetvédelmi vonatkozású rendeletek elkészítése, ill. felülvizsgálata.

- A lakosság, a civil szervezetek bevonása a települési környezetvédelmi döntésekbe és azok végrehajtásába.

5.2.1.1. Települési környezet tisztasága

Cél:

- A település köztisztaságának javítása, a javított állapot folyamatos fenntartása.

Feladat:

- Kommunális szilárd hulladékok megfelelő kezelése és ártalmatlanítása.
- Szelektív hulladékgyűjtés folyamatos ellenőrzése, igény szerinti bővítése.
- A köztisztasági feladatok ellátásának fejlesztése.

5.2.1.2. Energiagazdálkodás

Cél:

- Közintézmények épületenergetikai felújítása, megújuló energia hasznosítása.
- Megújuló energiaforrások hasznosításának népszerűsítése, ezek alkalmazása (napkollektor, napelem, geotermikus energia, stb.).
- A közvilágítás korszerűsítése.
- Energiahatékonysággal kapcsolatos ismeretek népszerűsítése, terjesztése.

Feladat:

- Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés). A célok, források, feladatok ütemezett meghatározása a település energetikai koncepciója, alapján kell megtörténnie. Jelenleg a településen már több intézmény is megújuló energiával biztosítja a részleges, vagy teljes energiaellátását. A település további közintézményének épületenergetikai felújítása javasolt, mely során törekedni kell az energiahatékonyságot növelő megoldásokra, mely magába foglalja az épület hőszigetelését, nyílászárók cseréjét, valamint az épületgépészeti korszerűsítést, elsősorban megújuló energiaforrások hasznosításával.

- Helyi megújuló energiaforrások (biomassza, biogáz, geotermikus energia, nap- és szélenergia) lehetőség szerinti minél nagyobb arányú, decentralizált felhasználása. Az erre vonatkozó lehetőségek feltárása, célok, stratégiák megfogalmazása és a cselekvési-intézkedési terv egy részletes Települési Megújuló-energia Stratégiában dolgozandó ki összhangban az ehhez kapcsolódó egyéb fejlesztési programokkal, tervekkel, koncepciókkal. Szükséges továbbá a szabályozási előírásokba beépíteni a megújuló energiaforrások alkalmazását ösztönző szempontokat is.
- Az elkövetkező években elérendő cél az, hogy a közvilágítási bővítések, átalakítások esetében minden esetben LED technológiájú lámpák felszerelésére kerüljön sor, hogy az energiafogyasztás csökkenhessen. Cél a teljes hálózat korszerűsítése, mellyel jelentős költségmegtakarítás érhető el.
- A megújuló energiák technológiáinak, rendszereinek, felhasználási lehetőségeinek a bemutatására, propagálására szóló programok kidolgozása (tanácsadási rendszer, stb.). Amennyiben szükséges a település energetikai koncepciójának felülvizsgálatát, illetve új energetikai stratégia készítését el kell végezni, amely részletesen foglalkozik a megújuló energiaforrások szélesebb körű alkalmazásának lehetőségeivel.

5.2.1.3. Zöldterület-gazdálkodás

Cél:

- A zöldterületek megőrzése, fenntarthatóságának biztosítása.
- A zöldfelületek megőrzése, természetes növényzet fenntartása további fatelepítésekkel.
- Környezet monitorozása önkormányzati térinformatikai rendszer létrehozásával.

Feladat:

- Zöldfelületi kataszter létrehozása, amely a fás szárú növényállomány térképi felvételét és az egyes növény egyedek fenntartási szempontú értékelését foglalná magába. Ezen zöldfelületi rendszerterv nemcsak a belterületi, hanem a teljes közigazgatási terület minden zöldfelületi elemét érintené.

- Zöldfelület fejlesztési koncepció megalkotása 5, vagy 10 éves időtávra. Zöldfelületek állapotának javítása: a zöldfelületi rendszer hálózati elemeinek erősítése, rekreációs célú zöldfelületek fenntartása, fejlesztése, bővítése, véderdők megőrzése, kiegészítése. Gazdasági, intézményi és a lakóterületeken belüli zöldfelületek mennyiségének és minőségének javítása (faültetés, gyepesítés, falak, zöldtetők, tetőkertek), tűzfalak zöldítésének szorgalmazása ösztönzési, szabályozási előírásokkal a megfelelő ellenőrzési lehetőségek megteremtése mellett. Ösztönzési eszközrendszer kidolgozása, valamint „jó példa mutatása” az ingatlanokon belüli zöldfelületek és az ingatlanok előtti közterületek fejlesztési karbantartási hajlandóságának javítására (a lakosság és az intézmények bevonásával). A zöldfelületek védelmének erősítése (közterület felügyelői, mezőőri, stb.)
- Fontos cél a települési zöldfelületek megtartása és növelése (pl.: utcafásítások), melynek során a figyelembe kell venni a talajadottságokat, illetve elsősorban őshonos fafajok és cserjefélék telepítését kell előnyben részesíteni. A lakossági közterületi fakivágásokat rendeletben kellene szabályozni és kivágás csak pótlás előírásával és visszaellenőrzésével lenne lehetséges.
- Az önkormányzatnak javasolt egy olyan térinformatikai rendszer kiépítése, melynek segítségével lehetővé válik a különböző adatbázisokban elérhető adatok térképi megjelenítése (pl. fasorok, terek, növénytelepítések, megújuló energiát használó épületek stb.). A környezet monitorozásával a környezetben végbemenő változások lekövethetők, modellezhetők, így az egyedi tájértékek, védett természeti területek védelme hosszútávon biztosítható.
- Utak melletti védőfásítások, zöldsávok megvalósítása. (A talaj defláció elleni védelmét is biztosítják, emellett „*ökofolyosót*” képezve a zöldhálózat fontos elemei.)

5.2.1.4. Közlekedés

Cél:

- Kül - és belterületi úthálózat fejlesztése.

Feladat:

- A közlekedésfejlesztési koncepcióban, településrendezési tervben és a helyi építési szabályzatban foglalt – a környezet minőségének (levegőminőség, zajterhelés csökkentés, stb.), valamint a lakosság egészségi állapotának a javítását célzó – feladatok ütemezett végrehajtása. Az aktuális koncepciók, tervek felülvizsgálata során szükséges értékelni a tervezett intézkedések megvalósultságát, illetve aktualizálni szükséges a további feladatokat.
- A kerékpárok megfelelő tárolási módjának megteremtése a településrendezési tervi és helyi építési szabályozási eszközökkel (a kerékpár tárolási igények, lehetőségek feltérképezése, majd a szabályozási eszközök meghozatala a közlekedésfejlesztési koncepcióval összhangban). Az aktuális koncepciók, tervek felülvizsgálata során, szükséges értékelni a tervezett intézkedések megvalósultságát, illetve aktualizálni kell a további feladatokat. A kerékpárforgalmi hálózat fejlesztése mellett, nagyon fontos az őrzött, illetve védett kerékpártárolási lehetőségek bővítése is.
- A külső, falukörnyéki területeken – lehetőleg őrzött – kerékpártárolók (B+R) és gépkocsi parkolók (P+R) létrehozása a közlekedésfejlesztési koncepcióval összhangban.
- Az önkormányzati úthálózat szükség szerinti por-, hó-, illetve síkosság mentesítése (környezetbarát anyagok alkalmazásával).
- Az egyéni gépjármű közlekedési igényt csökkentő kampány (autómentes nap) kiterjesztése, népszerűsítése civil és szakmai szervezetekkel összefogva.
- Az utak mentén zöldsáv, alattuk átereszt kialakítása az élővilág migrációjának biztosítására.

5.2.2. Épített környezet védelme

Cél:

- Esztétikus, kultúra-és hagyományőrző, a lakosság igényeit kielégítő épített környezet biztosítása.
- A védettség alatt álló épületek állagának megóvása.
- A településszerkezet és a település karakterének megőrzése.

Feladat:

- Helyi védettségű épületek állagmegőrzése, illetve a rekonstrukciós munkák elvégzése.
- Az önkormányzat a rendezési és szabályozási tervben foglaltak érvényesítése, egy-egy településrész környezetterhelésének csökkentésére elsősorban szabályozási eszközökkel tud megteremteni, melyek megvalósulásának ellenőrzése önkormányzati hatáskörbe tartozik.

5.3. Természet- és tájvédelem

5.3.1. Természetvédelem

Cél:

- Biodiverzitás fenntartása.
- Védett területek fokozott védelme, állagmegóvása és fenntartása.
- A természetvédelem igényeinek, érdekeinek szem előtt tartása a fejlesztések során (potenciális élőhelyek).
- A természetvédelmi területek megóvása, civil szervezetekkel történő együttműködés

Feladat:

- Az önkormányzati tulajdonú vizes élőhelyek környékének rendbetétele, illetve a nem önkormányzati tulajdonban lévők megtisztításának támogatása.
- A helyi jelentőségű védett természeti területek és értékek felülvizsgálata a védettség további hosszú távú fenntartása, vagy kiterjesztése érdekében, valamint ehhez igazodóan a kezelési tervek, kezelési szabályzatok időszakos felülvizsgálata.
- A tervezett, illetve szükségessé váló helyi védetté nyilvánítási eljárások lefolytatása (területek feltérképezése, eljárások lefolytatása).
- A felmért egyedi tájértékek állapotának megőrzése és javítása feltételeinek a megteremtése (a településrendezési terv és a helyi építési szabályzatban foglaltakkal összhangban).
- A természetvédelmi értékeinek további megőrzésére, illetve azok helyreállítására, óvására, illetve azok természeti állapotának fejlesztésére, bemutatására javasolt a civil szervezetekkel és egyéb érdekelt szervezetekkel történő együttműködés.

5.3.2. Tájvédelem

Cél:

- Természeti táj – mint erőforrás – fenntartható használata.
- A település turisztikai vonzerejének növelése a tájvédelemmel egybekötve.

Feladat:

- A település egyedi tájérték-kataszterének elkészítése, tájterhelhetőségi vizsgálatok elvégzése.
- Önkormányzati tulajdonban lévő tájsebek (gödrök, vízmosások) rekultiválására törekvése.
- A fejlesztési-, rendezési tervek készítése, felülvizsgálata során a tájvédelmi szempontok kiemelt figyelembevételre.

5.4. Emberi egészség védelme

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény, a Növényvédelemről szóló 2000. évi XXXV. Törvény, az Állategészségügyről szóló 1995. évi XCI. Törvény és a Levegő védelméről szóló 306/2010 (XII.23.) Korm. rendelet előírásai szerint kell az emberi egészségvédelemről gondoskodni.

5.5. Önállóan kezelt hatótényezők

5.5.1. Hulladékgazdálkodás

Cél:

- Környezetterhelés csökkentése.
- A szerves hulladék lakossági komposztálásának elősegítése
- Illegális hulladéklerakók felszámolása
- A települési hulladékkezelés közszolgáltatásban történő elvégzése során a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) V. fejezet, illetve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII.31.) Korm. rendelet előírásait kell figyelembe venni.
- A területek fejlesztésével együtt járó építkezések, mélyépítési- és rendezési munkálatok során keletkező hulladékokat a Ht. előírásai szerint kell kezelni.
- A szelektíven gyűjtött hulladékok részarányának növelése érdekében a szelektív hulladékgyűjtő rendszer megfelelő üzemeltetését, fejlesztését szorgalmazni kell (pl. a házhoz menő gyűjtőrendszer fejlesztésének támogatásával).
- A háztartásokban, illetve egyéb termelőknél keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban be kell tartani a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm.rendelet előírásait.
- A biológiailag lebomló szerves anyag hulladéklerakón történő elhelyezésének csökkentését kiemelten kell kezelni. A zöldhulladék gyűjtési akciók mellett a házi komposztálás minél nagyobb arányú elterjedését is szorgalmazni, támogatni kell.
- Az önkormányzati gyűjtési akciók során keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok ártalmatlanítására, hasznosítására történő átadása csak az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel rendelkező vállalkozásnak történhet. A kezelési engedély meglététől a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni.
- A Ht.61.§ (4) bekezdésének figyelembevételével az illegális lerakásokat fel kell számolni és a területek ellenőrzését meg kell oldani, az ütemezést ki kell dolgozni.
- Az érintett területeken keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladék ártalmatlanítására, hasznosítására történő átadása csak az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel

rendelkező vállalkozásoknak történhet. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni.

- A települési szilárd hulladékok és a veszélyes hulladékok kezelésének feltételeit a hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok határozzák meg.
- A Ht. 62 § (1) bekezdése alapján a kerület területén hulladékgazdálkodási tevékenység kizárólag a Pest Vármegyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály engedélyével végezhető.
- Hulladékgazdálkodási szempontból speciális szabályozást tartalmaz az egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésnek részletes műszaki szabályairól szóló 246/2014 (IX.29) Korm. rendelet, a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről szóló 23/2003. (XII. 29) KvVM rendelet, és a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012 (V.8.) VM rendelet.
- A hulladékgyűjtő udvar vonatkozásában speciális szabályozást tartalmaz a 246/2014. (IX.29.) Korm. rendelet.

Feladat:

- A köztisztaságról és a hulladékgazdálkodási közszolgáltatásról szóló önkormányzati rendelet szükség szerinti felülvizsgálata.
- A települési hulladék keletkezését, csökkentését célzó intézkedések, vásárlási szokások, tudatformálás.
- A zöldhulladék csökkentése érdekében javasolt a házkerti komposztálás elterjesztése házi komposztálóedények kiosztásával, az ezzel kapcsolatos lakossági tájékoztatás.
- Illegális hulladéklerakások ellen megelőző akciók szervezése javasolt a civil egyesületekkel együttműködve. Az illegális hulladéklerakások megelőzése érdekében a térfelügyelő kamerarendszerek kiépítése lehet indokolt az érintett területeken.

5.5.2. Zaj- és rezgés elleni védelem

Cél:

- A lakosság nyugodt pihenésének biztosítása.
- Az utak minőségének javítása.
- Forgalomtechnikai intézkedések zaj csökkentése céljából.

Feladatok:

- Stratégiai zajtérkép és intézkedési terv elkészítése, illetve annak folyamatos használata és karbantartása, valamint szükség szerinti, de legalább ötévenkénti felülvizsgálata.
- A stratégiai zajtérkép és az intézkedési terv eredményeinek és következményeinek beépítése a településrendezési tervbe, valamint az intézkedési tervben foglalt önkormányzat hatáskörébe tartozó feladatok ütemezett végrehajtása (a közlekedésfejlesztési koncepcióban, valamint a településrendezési tervben és a helyi építési szabályzatban foglaltakkal összhangban – a zajterhelés csökkentésének érdekében).
- A helyi zajvédelemre vonatkozó önkormányzati rendelet rendszeres felülvizsgálata és az új előírásoknak megfelelő módosítása, valamint az intézkedési terv vonatkozó megállapításainak beépítése a helyi rendeletbe.
- Az önkormányzati utak útburkolati hibáinak folyamatos javítása, valamint a burkolattal ellátott utak további növelése szükség esetén (a rossz állapotú utak nagyobb zaj- és rezgésterhelést eredményeznek, mely zavaró hatásúak a lakosság számára).
- A személy- és teherforgalom szabályozása a lakóövezetek útjainak tehermentesítésével, sebességkorlátozó táblák kihelyezésével, egyes utak behajtása csak célforgalom számára történő áthajtásával és lakó-pihenőövezetek kialakításával a településen.

5.5.3. Oktatás, nevelés, képzés

Cél:

- A lakosság környezettudatos szemléletének kialakítása.
- Helyi, környezettudatosságot ösztönző pályázatok, programok folytatása
- Zöld óvoda és ökoiskola rendszerének támogatása

Feladat:

- Lakosság bevonása a környezetvédelmi döntésekbe. (Lakossági fórum stb.)
- Lakosság folyamatos tájékoztatása a környezet állapotáról. (Helyi sajtó, hirdetés, stb.)
- Lakossági pozitív környezettudatos szemlélet kialakításában hatékony eszköz a különböző pályázatok, címek adományozása, melyek bevezetése javasolt. Ilyen pályázatok többek közt „Tiszta udvar, rendez ház” elismerő cím adományozása, vagy a település fenntarthatóságának elősegítését leginkább támogató civil szervezet díjazása.

- A településen lévő zöldóvodák támogatása mellett fontos feladat további intézmények zöldóvodává és ökoiskolává válásának elősegítése. A környezetvédelmi témájú, fenntartható életmóddal kapcsolatos programok, kirándulások, illetve foglalkozások koncepciójának kidolgozása és integrálása kiemelt fontosságú az óvodai és iskolai foglalkozásokba, hozzájárul a felnövekvő generáció környezeti érzékenységének, környezettudatos gondolkodásának kialakulásához és megerősítéséhez is, és ezen keresztül a felnőtt lakosság tudatosságának növeléséhez is.
- Környezetvédelmi szemléletformálást és ismeretterjesztést végző hatóságok, közműszolgáltatók, média általi tevékenységek (akciók, programok, tanácsadó jellegű mintairodák stb.) szervezése, ösztönzése, támogatása.
- A környezettudatos, fenntartható életmód és fogyasztás elveinek beépítése a gyakorlatba (pl. fogyasztói problémák orvoslása, útmutatók, segédletek készítése és közzététele).

5.5.4. Környezetbiztonság

Cél:

- A környezetet és a lakosságot veszélyeztető hatásokra való hatékony felkészülés megvalósulása.

Feladat:

- Az önkormányzatok és a lakosság felkészítése egy esetlegesen bekövetkező környezeti káresemény esetén végzendő teendőkről.
- Potenciális veszélyforrások feltárása.
- Helyi környezetbiztonsági rendszer kiépítése.
- A környezeti káresemények során riasztásra kerülő szakszemélyzet felkészítettségének ellenőrzése, a szükséges pótlólagos és kiegészítő oktatások és gyakorlatok végrehajtása.

6. A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

Törtel község környezetvédelmi programjában előirányzott környezeti elemek védelme, ennek körében a lakosság komfort érzetének megtartása és javítása olyan feladatok megvalósításával érhető el, amelyek a helyi adottságra, értékekre épülve reális megoldásokat támogatnak. A lakosság egyenletes fogyása, e célfeladatoknak ellent mond és a gazdasági adottságok kihasználásának gazdaságot korlátozó tényezői pesszimista gondolatokat ébresztenek. A 21. század felfokozott életvitele és normatív rendszere minden szinten óvatosságra int bennünket.

Törtel geopolitikai helyzete, Cegléd megyei jogú város elérhető közelsége (13 km) e fejlődő és élhető város lehetőségei reményt keltenek egy olyan peremvárosi helyzet kialakítására, amely kiegészíti és létével pozitív hatást gyakorolhat Kecskemét város fejlődésére. Ez a pozitív hatás kölcsönös fennállása Törtel lakosainak optimizmusát erősítheti.

Az előző pontban meghatározott célok, feladatok megvalósítása érdekében ki kell építeni a szükséges eszközrendszereket.

A legfontosabb általános eszközrendszerek a következők:

- A fenntartható fejlődés települési szinten történő megvalósításának egyik leghatékonyabb eszköze a **lakosság szemléletformálása**.
- A **korszerű környezetgazdálkodás** beépítése az önkormányzati intézmények tevékenységébe. (Engedélyeztetési eljárások, tervezés, stb.)
- **Környezeti állapotrögzítő, megfigyelő rendszerek üzemeltetése, adatbázisok** lehetőséget adnak arra, hogy a település környezetében beállt változásokat nyomon lehessen követni. (OKIRKAPU, MePAR).
- Saját és külső források megteremtése. A külső források megszerzéséhez pályázatokat kell készíteni. A legtöbb esetben a pályázatok saját részt követelnek meg, ezért az önkormányzat feladata, a rendelkezésre álló anyagi forrásokból a saját rész elkülönítése.

6.1. Szemléletformálás

A Környezetvédelmi Program megvalósításában nagy szerep hárul a helyi társadalom tagjaira, szervezeteire.

A környezetvédelmi, természetvédelmi és a területfejlesztési törvény, valamint a Nemzeti Környezetvédelmi Program vonatkozásában sajátos feladatai vannak az önkormányzatnak.

A környezetvédelmi ismeretek, a **környezettudatos magatartásforma kialakítása**, az ökológiai szemlélet a társadalom minden tagja számára elengedhetetlen a fenntartható fejlődés irányába való előrelépés igénye miatt.

Az oktatás, képzés, tájékoztatás feladata, hogy az emberek számára világossá tegye az egyes döntéseik környezeti következményeit és a helyes megoldások módozatait. Az önkormányzatnak ebben tevékenyen részt kell vállalnia.

A helyi társadalom környezethez való viszonyában az országos és helyi tömegtájékoztatási eszközöknek döntő szerepe van. A környezetvédelmi tájékoztatás hatékonyabb formáinak alkalmazását kell elősegíteni és egyidejűleg a színvonalat növelni.

A helyi társadalom szempontjából is **alapvető elvárás az információhoz való jog biztosítása**. Ebből a szempontból nem elegendő a környezeti állapotadatok megadása, hanem szükség van az okok, okozók tisztázására is, mert e nélkül a védekezésnek korlátozottak a lehetőségei.

Szükség van az **információhoz jutás lehetőségeinek javítására**. A közösségek és a lakosság öntevékeny környezetvédelmi kezdeményezései számára szükséges megteremteni a hátteret. Tudatosítani kell a helyi társadalomban, hogy a környezeti feltételek, értékek a megfelelő életminőség lényeges összetevői.

A Települési Környezetvédelmi Program feladata olyan lehetőségek megteremtése, amelyek kihasználásával mód nyílik környezetbarát és egészséges életmódot folytatni. **A társadalmi részvétel és a tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek**. A megvalósítás érdekében a megfogalmazott és elfogadott Programot széles körben szükséges nyilvánosságra hozni. Elengedhetetlen a Nemzeti Alaptanterv részeként a környezetvédelmi, természetvédelmi oktatást helyi szinten is továbbfejleszteni.

A környezeti nevelést már egészen kicsi korban szükséges elkezdeni. Ehhez nyújtanak segítséget a közös rendezvények, akcióprogramok, környezetvédelmi klubok, szerveződések. Fontos egy iskolán kívüli képzési rendszer kialakítása, melyben igény szerint felnőttek is részt vehetnek. Szélesíteni kell a Programhoz kapcsolódó társadalmi szervezetek támogatását. Legfontosabb feladat a közvélemény szemléletének abba az irányba való formálása, hogy a szebb és egészségesebb környezet már belső igénnyé váljon. Ha a saját területén minden ember tesz valamit környezetünkért, akkor az előbb vagy utóbb mindenképp pozitív eredményhez és pozitív környezeti gondolkodáshoz vezet.

A helyi civil szervezetek és intézmények **kezdeményezései**, alapítványai lehetőséget adnak a lakosság környezettudatos szemléletének kialakítására, építésére és szinten tartására.

6.2. Tervezés, engedélyeztetés

A korszerű környezetpolitika előrelátó, célorientált és integrált megközelítést, a különböző területi szintek és az ágazatok közötti egyeztetett tervezést, programkészítést és megvalósítást igényel.

A környezetvédelmi törvény ennek szellemében rendelkezik a vármegyei és települési önkormányzatok környezetvédelmi program készítésének kereteiről és rendjéről. A törvény

előírja a települési környezetvédelmi program legalább kétévenkénti felülvizsgálatát, értékelését, és ennek megfelelően a szükségessé váló módosítások átvezetését.

A folyamatosan alkalmazott stratégiai tervezési módszerek helyi szinten is jó lehetőséget biztosítanak a környezeti célok, prioritások és probléma-megoldási módozatok pontosabb mérlegelésére. A stratégiai tervezés alkalmas az állandóan változó külső környezet új kihívásaihoz történő alkalmazkodás elősegítésére, a környezetvédelem eszköztárát gazdagító új megoldások folyamatos elsajátítására.

A számításba vehető alternatívák feltárása révén lehetőséget nyújt a különböző környezeti kockázatok csökkentésére, illetve megelőzésére, a szükséges pénzügyi források, költségvetési igények pontos megfogalmazására, az erőforrások pontos hasznosítására. Érvényesülnie kell a "szennyező fizet" elvnek.

A szabályozás alapja a legtöbb esetben egy-egy helyi regionális szinten megjelenő környezeti probléma megoldása. A szabályozás hatékonyságának javítását csak akkor lehet elérni, ha a kiválasztott eszközök megfelelnek a megoldandó probléma jellegének. Hatékonysági szempontból elengedhetetlen, hogy a szabályozási rendszer bizonyos elemei tükrözzék a helyi és regionális környezeti problémák sajátosságait. Ennek érdekében folyamatosan át kell tekinteni a környezetvédelem ösztönző és finanszírozási rendszerének működését helyi szinten is.

Helyi szinten szükséges a környezetvédelmi finanszírozási rendszer évenkénti áttekintése, a környezetvédelmi feladatokhoz történő igazítása, az költségvetési keret meghatározása érdekében. A környezetvédelmet önálló szakfeladatként kell elismerni és számára az éves költségvetésben önálló keretet kell biztosítani. Szükséges a környezetvédelmi önkormányzati rendeletek megfelelő alkalmazása is. A korszerű környezetpolitika hosszú távú és integrált megközelítést, a különböző területi szintek és ágazatok közötti egyeztetett tervezést, programkészítést és megvalósítást igényel.

Ennek érdekében:

- Össze kell hangolni a Törtelt érintő (helyi, járási, regionális) különböző ágazati koncepciókat, stratégiákat, terveket, hogy azok végrehajtása ne sértse a környezeti érdekeket, ne keresztezze a programban megfogalmazott célokat.
- A Program készítésekor figyelembe vettük azokat a nemzeti koncepciókat, programokat és terveket, amelyek meghatározóak a helyi program összeállításánál is. Meglévő

tervek, melyekre támaszkodni lehet: az Országos Környezeti Kármentesítési Program, Magyarország szennyvízelvezetési és szennyvíztisztítási programjának irányelvei, IV. Nemzeti Természetvédelmi Alapterv, Nemzeti Környezetvédelmi Program.

- A program készítésénél számos olyan szempont vetődött fel, amelyre az említett programok, tervek nem tartalmaznak megfelelő útmutatást. Ezért a program végrehajtása során törekedni kell a kapcsolattartásra a regionális és nemzeti programok készítőivel, hogy a jövőbeni tervezés során a település szempontjait érvényesíteni lehessen.
- A Programot annak elfogadása után nem lehet magára hagyni, hanem folyamatos, gördülő tervezést kell megvalósítani. Ennek jellemzője az előbb említett vertikális tervezési gyakorlat kiépítése, amelynek során a programot aktualizálni kell, a nemzeti szintű szabályozásnak megfelelően, illetve az előremutató regionális elképzeléseket is érvényesíteni kell a létrejövő nemzeti szabályozásban.

6.3. Szabályozás

6.3.1. Szabályozással kapcsolatos problémák

A környezetre nehezedő terhek növekedése azt jelenti, hogy ma sehol a világon nincs olyan környezeti szabályozás, amely egyszerre lenne képes megelőzni és kezelni a problémákat.

A ma létező, nemzeti szintű szabályozásnak is az a legnagyobb hibája, hogy nem a problémák megelőzésére koncentrálnak, hanem a „cső végén” próbál eredményeket elérni. A fenntartható fejlődéshez szükséges szabályozás és a környezetvédelmi szabályozás között az a különbség, hogy míg az előbbinek az erőforrások fenntartható használatára kell vonatkoznia, addig az utóbbi az okozatok kezelésére irányul.

A sokat hangoztatott „szennyező fizet” elv nem alkalmas alapelvnek, hiszen a termelő minden terhet a fogyasztóra hárít. Ezért mind a közvetlen költségeket, mind pedig a negatív externáliákon keresztül jelentkező közvetett költségeket a társadalom egésze fizeti meg.

Összességében a szabályozás negatív oldala van túlsúlyban; kevés az olyan pozitív ösztönző, amely környezetbarát magatartásra sarkallná a termelőt és a fogyasztót.

6.3.2. A mozgástér tágítása

- Meg kell vizsgálni, hogy a jelenlegi rendeletek és jogszabályok milyen módon keresztezik a környezeti érdekek érvényesítését.

- Meg kell vizsgálni, hogy a környezet védelmére vonatkozó rendeletekben milyen joghézagok vannak.
- Fel kell tárni azokat a pontokat, ahol nagyobb helyi mozgástérre lenne szükség.
- Javaslatokat kell kidolgozni a rendeletek módosítására.

6.3.3. A belső mozgástér jobb kihasználása

A jelenlegi jogszabályi keretből adódó lehetőségek teljes skálájának kihasználása a helyi jogalkotásban lehetőséget ad a helyi rendeletalkotás új lehetőségeinek feltárásával, újabb rendeletminták alkalmazásával.

6.3.4. Kulcsjavaslatok a szabályozással kapcsolatosan

A külső mozgástér bővítésének legfontosabb iránya, hogy javaslatokat tegyünk olyan szabályozásra, amely kielégíti a megkívánt szabályozási feltételeket. Ezek a következők:

- A szabályozás a megelőzést szolgálja.
- A szabályozás az erőforrások fenntartható használatára vonatkozzon.
- A szabályozás elsősorban azokat a területeket érintse, amelyek finanszírozási igénye alacsony (pl. irányítás, ellenőrzés, felülvizsgálat, döntés, oktatás stb.).
- A szabályozás bevezethető és érvényesíthető legyen.
- A szabályozás adjon lehetőséget a fokozatos bevezetésre és alkalmazkodásra.
- A szabályozás kiszámítható, stabil és tervezhető legyen.
- A szabályozás pozitív módon ösztönözzön, ne a kijátszásra indítson, hanem a végrehajtót tegye érdekeltté a megvalósításban.
- Biztosítson elegendő forrást a problémák megoldásához.
- A globális szabályozás változtatásának egyik legfőbb iránya, hogy a **szubszidiaritás elvének** megfelelően, **helyi szinten biztosítsa** a döntés meghozatalát. Ennek értelmében meg kell szerezni a helyi környezetvédelmi problémák megoldására szánt, állami pénzeszközök feletti döntéskompetenciát. Például el kell érni, hogy a Törtelen képződő ilyen típusú adók és díjak helyben maradjanak, illetve a környezet- és természetvédelmi hatóság Törtelt érintő bírságainak bizonyos hányada is az önkormányzat környezetvédelmi feladatait segíti.
- A forrásképzés oldalán olyan javaslatokat kell tenni, amelyek a fogyasztási adó növeléséből biztosítanak bevételeket a fenntartható erőforrás-gazdálkodás céljaira, amely

intézkedésen keresztül a prevencióra lehet a hangsúlyt fektetni, azaz egy környezetbarát gazdaságon és társadalmon keresztül lehet a környezetvédelmi célokat teljesíteni.

- A meglévő forrásokból a lakosság olyan környezetvédelmi beruházásait kell támogatni, amelyek egybeesnek a fenntartható fejlődés megvalósulásának irányával, fenntarthatóvá alakítják a termelői és fogyasztói mintázatokat, elősegítik a szociális hátrányok mind egyéni kiegyenlítődsét.
- A lakossági környezetvédelmi beruházások támogatása elősegíti a vállalati környezetvédelmi fejlesztéseket is, mert a lakossági fogyasztói igény létrehozza a piacot, és ezzel diktálja a termelői innováció és a termékszerkezet váltás irányát.
- A pénzügyi források elosztási elveinek kialakításánál különbséget kell tenni a piaci és nonprofit alapon működő környezeti beruházások és szolgáltatások között. Választható technológiák esetén mindig a legjobb rendelkezésre álló technológia (BAT) elvének alapján kell dönteni, s mindig a végleges, az okok kezelésére vonatkozó megoldásokat kell támogatni.
- A piaci alapon működő beruházásokat, szolgáltatásokat kölcsönökkel, a hosszú megtérülésű beruházásokat feltöltődő alapokból a kamat mértékéig, a non-profit tevékenységeket pedig vissza nem térítendő juttatásokkal kell támogatni.

6.4 Intézményrendszer fejlesztése

A Nemzeti Környezetvédelmi Program célkitűzéseit figyelembe véve helyi szinten is szükséges környezetvédelmi információs rendszer kialakítása, mely kapcsolódik a regionális és végső soron az országos rendszerekhez.

A létrehozandó környezetvédelmi információs és adatrendszert úgy kell kialakítani, hogy az jól kezelhető és elérhető legyen.

Az egységes, komplex információs rendszerben megvalósítható az adatok helyi szintű megbízható gyűjtése, ellenőrzése, térinformatikai alapokon nyugvó rendszerezése, feldolgozása és továbbítása. A környezetvédelem terén is szükség van az Internet elérhetőségének biztosítására.

A Program megvalósítása szempontjából alapvető a környezetvédelem intézményrendszerének helyi szinten való erősítése. Enélkül veszélybe kerülhet a fenntartható fejlődés elvének gyakorlati érvényesítése, a közérdek védelme, az önkormányzati környezetvédelmi feladatok ellátása. Elengedhetetlen a környezetvédelmi szakmai szemlélet erősítése a települési és

lakossági célú beruházások véleményezésénél. Szorosabb együttműködésre kell törekedni a társhatóságokkal, oktatási, egészségügyi intézményekkel, vállalatokkal, a lakossággal és a civil szervezetekkel.

6.4.1. Szervezeti felépítés

A környezetvédelmi feladatok ellátásának mennyiségi és minőségi jellemzőit nagymértékben meghatározza az a szervezeti felépítés, amelyben a környezetvédelmi munka zajlik. Ezért a Környezetvédelmi Program végrehajtásának kulcskérdése, hogy lehet-e a jelenleginél jobb szervezeti felépítést rendelni a környezetvédelmi feladatellátáshoz.

Törtel Polgármesteri Hivatala a jelenlegi szervezeti felépítésében a szakirányú feladatok ellátására az elsőfokú hatósági feladatok teljesítésére megfelelő szakemberek foglalkoztatásával képes. Nem célszerű önálló Környezeti és Fejlesztési Bizottság megalakítása, mivel a települést érintő gazdálkodási, környezetvédelmi szakirányú feladatok, vélemények, értékelések készítésére a járási szintű szakértői bizottság közreműködését illetve külső szakértők egyedi foglalkoztatását veszi igénybe.

6.4.2. Együttműködés

A környezetvédelmi feladatok megvalósításában nagy szerepe van a társadalmi részvételnek, az együttműködésnek, ennek megfelelően a Kvt. a lehetséges szereplőknek köteleességévé teszi az együttműködést:

Kvt. 10. § (1) bekezdése szerint az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a természetes személyek és szervezeteik, a gazdálkodást végző szervezetek és mindezek érdekvédelmi szervezetei; valamint más intézmények együttműködni kötelesek a környezet védelmében. Az együttműködési jog és kötelezettség kiterjed a környezetvédelmi feladatok megoldásának minden szakaszára.

A 10.§ (2) bekezdése szerint az együttműködéssel járó jogokat és kötelezettségeket e törvény, illetve az önkormányzat rendeletben állapítja meg.

Ezen túl a Program elfogadását követően meg kell keresni a lehetséges partnereket (társhatóságok, intézmények, civil szervezetek stb.) azzal a kéréssel, hogy a programot áttekintve határozzák meg azokat a területeket, ahol részt tudnak vállalni a feladatok megvalósításában. Ezt követően pontosítani kell az együttműködés részleteit, majd együttműködési megállapodások, valamint feladatátvállalási szerződések megkötésével kell javítani a környezetvédelmi feladatok megvalósítását.

A feladatellátás vizsgálata során nagy hangsúlyt kell fektetni az együttműködésben, feladatátvállalási szerződéssel megvalósítható feladatok körére, ezzel tehermentesítve a hivatali apparátust.

Törtel nem sorolható azon települések körébe, amelyek környezeti szempontból jelentős terheket örököltek a korábbi gazdasági rendszerből, illetve az aktuális társadalmi trendek és a globális folyamatok helyi hatásai is jelen lennének. Mindennek ellenére a javító, a fenntartó, megőrző feladatokhoz javasolt az együttműködés kialakítása a hazai – járások, régiók – és külföldi partnerekkel, elsősorban a testvértelepülési intézményekkel és gazdálkodó szervezetekkel.

Míndez tovább növeli a tapasztalatcsere lehetőségét. Az együttműködésnek a kölcsönös tájékoztatásban, közös projektek tervezésében és végrehajtásában, közös kutatásokban stb. kell megnyilvánulnia (pl. regionális projektek).

Az együttműködés (esetlegesen a nemzetközi együttműködés) mind forrás-, mind tudás- és tapasztalatszerzési lehetőségeket kínál, amelyekkel a jövőben tervszerűbben kell élni. Ennek érdekében a következő feladatok végrehajtása ajánlott:

- A települési környezetvédelmi programot angol nyelvre kell fordítani. Számba kell venni az ismert és potenciális partnereket, és a programot el kell küldeni számukra.
- Testvértelepülés partnerekkel (önkormányzati, tudományos, civil és gazdasági környezetvédelmi szervezeteivel) meg kell ismertetni a Települési Környezetvédelmi Programot, és fel kell vázolni a környezetvédelmi együttműködés főbb pontjait.
- Támogatni kell a társadalmi szervezetek között már kialakult környezetvédelmi együttműködéseket, és törekedni kell más szektorok bekapcsolására is a közös környezetvédelmi feladatok végrehajtása érdekében.

6.5. Anyagi források megteremtése

A környezetvédelmi törvény külön fejezetben rögzíti a környezetvédelem gazdasági alapjait. A Nemzeti Környezetvédelmi Program által meghatározott gyakorlatot célszerű helyi szinten is folytatni, azaz a települési környezetvédelmi program esetében az éves költségvetés bizonyos hányadát közvetlen környezetvédelmi célokra évente meg kell határozni. A belső környezetvédelmi fejlesztési forrásokat ki lehet egészíteni pályázatok útján megnyert forrásokkal.

A települési környezetvédelmi programban meghatározott feladatok ellátásához szükséges pénzeszközöket az alábbi módon lehetséges biztosítani:

- A **környezetvédelmi dologi kiadásokra** (tanulmánytervek készítése, mérések, állapotfelmérések, környezeti és környezet-egészségügyi adatok nyilvántartása, informatikai háttér biztosítása stb.), mint szakfeladatra, évente külön költségvetési keretet kell meghatározni.
- A **környezetvédelmi célú fejlesztésekre**, nagy beruházásokra évente külön fejlesztési keretet szükséges biztosítani, mely a programból fakadóan prioritási sorrendben finanszírozza a legégetőbb környezetvédelmi beruházásokat. A környezetvédelemre szánt pénzügyi keretek biztosításáról, valamint a környezetvédelmi fejlesztések, feladatok és beruházások ütemezéséről minden évben környezetvédelmi intézkedési terv gondoskodik.
- Megfontolandó egy környezetvédelmi alapítvány létrehozása, melyhez a magánszemélyek a személyi jövedelemadójuk 1%-ának felajánlásával járulhatnak hozzá.
- Fontos a hazai és nemzetközi környezetvédelmi célú pályázati lehetőségek folyamatos figyelemmel kísérése (KEHOP, GINOP, stb.) A pályázati támogatások igénybevehetősége érdekében a szükséges önrész biztosításával számolni kell.
- Az Európai Unióhoz való csatlakozás egyik alapvető feltétele volt, hogy a tervezési és finanszírozási rendszert az EU szabályoknak megfelelően kell kialakítani, oly módon, hogy az megfeleljen az EU társfinanszírozást nyújtó strukturális és kohéziós alapok által megszabott követelményeknek is.

Az akcióprogramok finanszírozásának főbb típusai a következők:

- Nemzetközi (EU) és hazai pályázati úton finanszírozott beruházások (LIFE programok; EU Strukturális és Beruházás Alapok, Közösségi Kezdeményezések).
- Költségvetési beruházások.
- Állami célelőirányzatokból pályázati úton finanszírozott beruházások.
- Regionális és vármegyei pályázati úton finanszírozott beruházások.
- Gazdálkodó szervezetek által finanszírozott beruházások.
- Önkormányzatok által finanszírozott beruházások.
- Lakosság által finanszírozott beruházások.

EU Strukturális és Beruházási alapok:

- vármegyei környezetvédelmi keret
- járási és önkormányzati források
- Privát források:
 - lakosság
 - civil szféra
 - gazdálkodó

6.6. Szakmai partnerek

A fenntartható fejlődés és a környezetgazdálkodás alapvető feltétele a környezeti ügyek komplex kezelése. Ez az érdekeltek és az érintettek (államigazgatási- és egyéb szakmai szervek, önkormányzatok, civil szervezetek, stb.) széles körű együttműködése révén valósítható meg.

A legfontosabb intézmények, szervezetek, amelyek az önkormányzatok környezetvédelmi munkájában partnerként megjelenhetnek:

- Katasztrófavédelmi Igazgatóságok;
- Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály;
- Vízügyi Igazgatóságok;
- Nemzeti Park Igazgatóságok;
- Magyar Államkincstár; Miniszterelnökség;
- Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (NÉBIH);
- Vármegyei Önkormányzatok;
- Kormányhivatalok Népegészségügyi Osztálya;
- Miniszterelnökség; Lechner Tudásközpont;
- Széchenyi Programiroda Nonprofit Kft.,
- Belügyminisztérium, Területrendezési, Építészeti és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság, Műtárgyfelügyeleti Hatósági Főosztály;
- Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat;
- Agrárminisztérium;
- Technológiai és Ipari Minisztérium;
- Emberi Erőforrások Minisztériuma;

ZÁRSZÓ

Törtel Község Önkormányzatának képviselő-testülete a helyi Környezetvédelmi Program elfogadásával azt a célt tűzte ki, hogy a környezetállapot-értékelésből kiindulva megteremtse a feltételeit a környezetminőség-romlás megállításának és belátható időn belül történő, érzékelhető javításának. A Program az önkormányzat felelősségi körébe tartozó területeken meghatározta, meghatározza a feladatokat és célokat, az ezek megvalósításához, eléréséhez szükséges eszközöket, forrásokat és az intézkedések ütemezését.

A Program alapján, az egyes területeken összehangolt rövid távú (éves) intézkedési tervek kidolgozása válik lehetővé, mely az egyes szakterületek szabályozása, fejlesztése során az erőforrások optimális felhasználását biztosítja. A környezetvédelem alakítása csak megfelelő környezet-politika és erre épülő környezetvédelmi stratégia alapján lehetséges. A tervezés a fokozatosság és a kiszámíthatóság gondolatát is magában foglalja, ami a környezethasználók, a társadalom és a környezetvédelem igazgatási feladatait ellátó szervek számára egyaránt nélkülözhetetlen.

Kiskunmajsa, 2023. augusztus

1. számú melléklet

Megbízás és jogosultságok

(7 oldal)

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

MEGBÍZÁS, MEGHATALMAZÁS

Amely létrejött egyrészről **Törtel Község Önkormányzata** (székhelye: 2747. Törtel, Szent István tér 1. szám; törzsszáma: 730336; adószáma: 15730332-2-13; törvényes képviselő: Godó Tibor polgármester), mint megbízó és meghatalmazó (a továbbiakban: **MEGBÍZÓ**) másrészről a **CIKLUS Környezetvédelmi Mérnöki Iroda Korlátolt Felelősségű Társaság** (Röv. név: CIKLUS Mérnöki Iroda Kft; székhelye: 6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C; cégjegyzékszám: Cg.: 03-09-121743; adószáma: 23142367-2-03; bankszámlaszám: 11732143-20019543-00000000) és annak törvényes képviselő: **Dr. Feketéné Bicskei Éva** ügyvezető (anyja neve: Csányi Mária; szem. ig. szám: 079853BE; lakcím: 6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C. szám), mint megbízott és meghatalmazott (a továbbiakban: **MEGBÍZOTT**) között.

A MEGBÍZÓ megbízza a MEGBÍZOTTAT, hogy

Törtel Község Környezetvédelmi Program dokumentációját készítse el (a továbbiakban: Feladat) a vonatkozó jogszabályokban rögzítetteknek megfelelően.

A MEGBÍZÓ meghatalmazza a MEGBÍZOTTAT, hogy

- a szükséges adatokat, információkat beszeresse, iratokat igényeljen és átvegyen;
- a MEGBÍZÓ helyett és nevében az érintett hatóságoknál (területileg illetékes Kormányhivatal, Katasztrófavédelmi Igazgatóság, stb.) eljárjon.

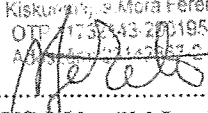
A képviseleti jog kiterjed mindazon cselekmények elvégzésére és jognyilatkozatok megtételére, amelyek a Feladat ellátása érdekében szükségesek.

A megbízás a Feladat maradéktalan megvalósításáig, míg a meghatalmazás a Feladat maradéktalan megvalósításáig, vagy annak visszavonásáig érvényes.

Kelt: Kiskunmajsa, 2023. május 18.

.....
Törtel Község Önkormányzata
Godó Tibor polgármester
Megbízó

CIKLUS Környezetvédelmi
Mérnöki Iroda Kft.
6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc u. 9/C.
OTF: 11732143-20019543
Adószám: 23142367-2-03

.....
CIKLUS Mérnöki Iroda Kft.
Dr. Feketéné Bicskei Éva ügyvezető
Megbízott

Előttünk, mint tanúk előtt:

1./ UDVARDY Dóra (név) 2./

6120 KISKUNMAJSA, PÁLÁK. 8/A (lakcím)

..... 686671EE (szig. szám)

..... Udvardy Dóra (aláírás)

2./ BELÁNYI ZSÉFIA (név)

6134 KÖMÖC, KOSUTH U. 31. (lakcím)

..... 6905192A (szig. szám)

..... Belányi Zséfia (aláírás)

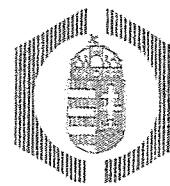
BÁCS-KISKUN MEGYEI MÉRNÖKI KAMARA

6000 Kecskemét, Klapka u. 19. II. 8.

Telefon/fax: (76) 418-020; 06-30-580-6142

E-mail: bkmmk@bkmmk.hu; Honlap: www.bkmmk.hu

Ügyfélfogadás: hétfő-péntek: 9⁰⁰-12⁰⁰; szerda: 14⁰⁰-16⁰⁰ óráig

Ikt. szám: BK_Á/862-2/2022.

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Átsorolás

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Cím: 6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc utca 9/C.

Nyilvántartási szám: 03-0089

2022. április 1. napjától a SZÉM3 szakértői jogosultságról a

SZÉM3.3.4. Vízanalitika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás.

jogosultságra sorolom át.

Dr. Feketéné Bicskei Éva a Bács – Kiskun Megyei Mérnöki Kamara felhívására kérelmezte az építésügyi és az építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási tevékenységekről szóló 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) módosításáról szóló 618/2021. (XI. 8.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr1.) hatálybalépését követően a SZÉM3 szakértői jogosultság helyébe lépő, a sajátos építményszakmákkal összefüggő építésügyi műszaki szakértői szakterület területi vízgazdálkodás szakértői részsakterületek közül fenti részsakterületeken kívánja jogosultságát folytatni.

A Kormányrendeletben foglaltak alapján a nyilatkozatban megjelölt részsakterületekre a szakmagyakorlót át kell sorolni.

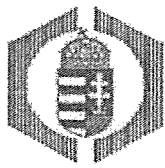
A határozatot a tervező – és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a Kormányrendelet 53. §-ában biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 81. § (2) bekezdése alapján csak az azt megalapozó jogszabályhelyek szerepelnek, a jogorvoslatról való tájékoztatást mellőztem.

Kecskemét, 2022. június 14.

Módné dr. Bóta Alexandra
titkár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 35/2/03/2015

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Hulladékgazdálkodási szakértő tevékenység engedélyezése

57/2015

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Lakcím: 6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.

Végzettségek:

okl. vegyészmérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)

Kamarai nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.1. - Hulladékgazdálkodási szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

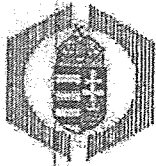
Kelt: 2015. február 20.

..... Szalókiné dr. Kiss Katalin
Szalókiné dr. Kiss Katalin
titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.)
2. Irattár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 570/2/03/2016

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

706/2016

Tárgy: Levegőtisztaság-védelem szakértő tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Lakcím: 6120 Kiskunmajsza Móra Ferenc utca 9/C.

Végzettségek:

okl. vegyész-mérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)

Kamarai nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.2. - Levegőtisztaság-védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2016. December 5.

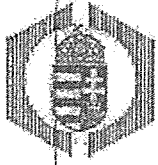

..... Szalókiné dr. Kiss Katalin
titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsza Móra Ferenc utca 9/C.)

2. Irattár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 571/2/03/2016

Ügyintéző neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Víz- és földtani közeg védelem szakértő tevékenység engedélyezése

787/2016

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva
Lakcím: 6120 Kiskunmajsza Móra Ferenc utca 9/C.
Végzettségek:
okl. vegyészmérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)
Kamarai nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZKV-1.3. - Víz- és földtani közeg védelem szakértő

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII. 21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2016. December 5.

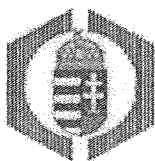

Szalókiné

Szalókiné dr. Kiss Katalin
titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsza Móra Ferenc utca 9/C.)
2. Irattár

Bács-Kiskun Megyei Mérnöki Kamara

Telefon: (76) 418-020 Fax: (76) 418-020

Cím: Kecskemét 6000 Klapka u. 19. II. em. 8.

Honlap: <http://www.bkmmk.hu>

Ügyszám: 34/2/03/2015

Ügyművező neve: Borsos Erzsébet

Tárgy: Vízanalítika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás tevékenység engedélyezése

HATÁROZAT

Név: Dr. Feketéné Bicskei Éva

Lakcím: 6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.

Végzettségek:

okl. vegyészmérnök (száma: 181/1968, kelte: 1968/06/29)

Kamara nyilvántartási szám: 03-0089

számára az alábbi tevékenység folytatását engedélyezem, ezzel egyidejűleg a jogosultságot a Magyar Mérnöki Kamara által vezetett névjegyzékbe bejegyzem:

SZVV-3.10. - Vízanalítika, vízminőség-védelem, vízminőségi kárelhárítás

Az engedély határozatlan ideig érvényes.

A határozatot a tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 42. §-ában és a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási és tájvédelmi szakértői tevékenységről szóló 297/2009. (XII.21.) kormányrendeletben biztosított hatáskörömben hoztam.

A határozat a kérelemnek helyt adott, ezért a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdése alapján az indokolást és a jogorvoslatról szóló tájékoztatást mellőztem.

Kelt: 2015. február 20.

..... Szalókiné dr. Kiss Katalin
Szalókiné dr. Kiss Katalin
titkár

Kapják:

1. Dr. Feketéné Bicskei Éva (6120 Kiskunmajsa Móra Ferenc u. 9/C.)
2. Irattár

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI MINISZTERIUM
IGAZSÁGÜGYI SZOLGÁLTATÁSI FŐOSZTÁLY

Iktatószám: XX-ISZFO/1173/ly2014

Ügyintéző: dr. Szűcs Gábor
Telefonszám: +36 (1) 795-5697
E-mail: gabor.szucs@kim.gov.hu

Tárgy: igazságügyi szakértői névjegyzékbe vétel

Dr. Feketéné Bicskei Éva (a.n.: Csányi Mária, lakóim: 6120 Kiskunmajsa, Móra Ferenc utca 9/C) kérelmező az igazságügyi szakértői névjegyzékbe történő felvételére irányuló kérelmének elbírálása során meghoztam a következő

h a t á r o z a t o t.

Dr. Feketéné Bicskei Éva kérelmezőt az igazságügyi szakértői névjegyzékbe 010675 nyilvántartási számon

- hulladékgazdálkodás,
- környezeti víz- és talajvédelem,
- levegőtisztaság-védelem

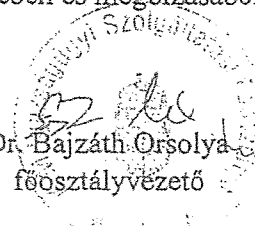
szakterületekre

f e l v e s z e m .

Ezen határozat indokolását és a határozat elleni jogorvoslatról való tájékoztatást a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 72. § (4) bekezdés a) pontja alapján mellőztem.

Budapest, 2014. március „21”.

Dr. Navracsics Tibor
közigazgatási és igazságügyi miniszter
nevében és megbízásából

Dr. Bajzath Orsolya
főosztályvezető

P.H.

2. számú melléklet

Légszennyező anyagok élettani és ökológiai hatásai

(4 oldal)

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

Légszennyező anyagok élettani és ökológiai hatásai	
Kén-dioxid élettani és ökológiai hatásai (SO ₂)	
Vegyjel és leírás	SO ₂ színtelen, vízben oldékony, jellemzően szúrós szagú gáz, vízzel egyesülve kénessavat, kénsavat képez. Molekulatömege: 64,07
Forrásai	A SO ₂ leginkább a kéntartalmú tüzelőanyagok elégetéséből származik, mint a szén és az olaj (pl. házi szénűzelés, ill. dízelmotorok). A SO ₂ kikerülhet ipari technológiákból is, ilyen pl. a műtrágyagyártás, az alumínium ipar és az acélgártás. Természetes forrásból a geotermikus folyamatoknál is kikerülhet a levegőbe.
Élettani hatásai	A SO ₂ belélegezve emberre és állatra egyaránt ártalmas. A nedves légúti nyálkahártyához adszorbeálódva, savas kémhatása folytán izgató hatású. A véráramba jutva a hemoglobint szulf-hemoglobinná alakítja, gátolja az oxigénfelvételt. Tiszta levegőn a vérkép helyreáll. Heveny hatása során irritálja az orr-, toroknyálkahártyát és a tüdőt, köhögést, váladékképződést és asztmás rohamokat okozhat. A szabad légköri koncentrációk mellett ezek nem fordulnak elő. Krónikus esetben a SO ₂ légzőszervi betegségeket, pl. hörghurutot (bronchitist) okozhat.
Leginkább veszélyeztetett csoportok	Gyermekek, légúti betegségben, különösen az asztmában szenvedő gyermekek, felnőttek és idősek.
Egészségügyi határérték	1 órás periódusban 250 mg/m ³ , 24 órás átlaga 125 µg/m ³ , éves átlag: 50 µg/m ³
Veszélyességi fokozat	III. veszélyes
Hatásai az ökoszisztémára	A SO ₂ kénessavat, kénsavat képez a levegő páratartalmával, amely károsítja az élővilágot. A savas esők fő alkotórésze, mely károsítja a fákat és teljes erdőket is elpusztíthat. A zuzmófélek bio-indikátorként mutatják a SO ₂ jelenlétét, mert a jelenlétében nem fejlődnek.
Hatása a látási viszonyokra	A SO ₂ másodlagos formában szulfáttá alakul, ami ködöt okozhat, rontva a látási viszonyokat. A redukáló típusú (főleg télen előforduló) füstköd fő alkotórésze.
Szén-monoxid élettani és ökológiai hatásai (CO)	
Vegyjel és leírás	CO színtelen, szagtalan, vízben kevésbé oldódó gáz. Szobahőmérsékleten nehezen oxidálódik. Molekulatömege: 28,01
Forrásai	A CO természetes forrásai: vulkánok, erdő- és bozóttüzek, élőlények anyagcseréje. Emberi tevékenységből: fosszilis tüzelőanyagok tökéletlen égésénél, erőművekből, gépjármű közlekedésből, lakossági fűtésből. A kohászatból, kőolajiparból, vegyipari és szilikátipari technológiákból ugyancsak jelentős mennyiség származik. A dohányfüst és beltéri gáztüzelés szintén jelentős CO forrás.
Élettani hatásai	A CO emberre, állatra egyaránt rendkívül mérgező. Belélegezve két fő támadáspontja van. Ez egyik a véráramban lévő hemoglobin molekula, melyhez kapcsolódva kiszorítja onnan az oxigént. A hemoglobin szén-monoxid hemoglobinná alakul, ami az idegrendszer és a szívizom oxigén hiányát okozza. A másik támadáspont az agykéreg alatti központjai. A heveny mérgezés tünetei: fejfájás, nehéz lélegzés, szívműködési zavarok, súlyos esetben eszméletvesztés, légzésbénulás. A túlélő betegeknél gyakori a lassan gyógyuló idegi károsodás. Heveny mérgezés szabad légköri körülmények mellett nem fordul elő. Idült hatások tünetei: fejfájás, szédülés, álmatlanság, szív táji fájdalmak, idegrendszeri tünetek, a szívinfarktus gyakoriságának növekedése. Dohányosok vérében a szén-monoxid hemoglobin tartalom tartósan nagyobb. Tiszta levegőben a szén-monoxid kiürül a szervezetből.
Különösen veszélyeztetett csoportok	Szennyezett levegőben dolgozók, idős emberek, terhes nők magzatai.
Egészségügyi határérték	1 órás időszakban 10 000 mg/m ³ , 8 órás átlag: 5000 µg/m ³ , éves átlag: 3000 µg/m ³
Veszélyességi fokozat	II. fokozottan veszélyes
Hatásai az ökoszisztémára	A SO ₂ kénessavat, kénsavat képez a levegő páratartalmával, amely károsítja az élővilágot. A savas esők fő alkotórésze, mely károsítja a fákat és teljes erdőket is elpusztíthat. A zuzmófélek bio-indikátorként mutatják a SO ₂ jelenlétét, mert a jelenlétében nem fejlődnek.
Hatása a látási viszonyokra	A SO ₂ másodlagos formában szulfáttá alakul, ami ködöt okozhat, rontva a látási viszonyokat. A redukáló típusú (főleg télen előforduló) füstköd fő alkotórésze.
Nitrogén-oxid élettani és ökológiai hatásai (NO ₂)	

Készítette: CIKLUS KÖRNYEZETVÉDELMI MÉRNÖKI IRODA KFT. (6120 Kiskunmajsa, Móra F. u. 9/C.) Oldalszám: 1

Keltetés: 2023. augusztus

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

Légszennyező anyagok élettani és ökológiai hatásai	
Vegyjel és leírás	NO ₂ vöröses-barna, szúrós szagú, savas kémhatású gáz. Nagyon reakcióképes, erősen oxidáló, korrozív hatású. A levegőnél nehezebb, vízben rosszul oldódik. Molekulatömege: 46,01
Forrásai	A NO ₂ általában nem közvetlenül kerül a levegőbe, hanem nitrogén-oxid (NO) és egyéb nitrogén-oxidok (NO _x) más anyagokkal történő légköri reakciói során alakul ki. A természetből vulkanikus tevékenység, villámások és jelentős mennyiségben a talajbaktériumok révén kerül a légkörbe. A NO ₂ főleg a fosszilis tüzelőanyagok (szén, földgáz, kőolaj) elégetéséből származik, különösen a járművekben használt üzemanyagból. A városokban kibocsátott NO ₂ 80%-át adják a gépkocsik. A földgáztüzelésből, főleg a téli időszakban, ugyancsak NO és NO ₂ származik. Ipari források: a salétromsavgyártás, hegesztés, kőolaj-finomítás, fémek gyártási folyamatai, robbanóanyagok használata, és az élelmiszeripar.
Élettani hatásai	A nitrogén-oxidok állatra és emberre egyaránt mérgezőek. Az NO ₂ hatásmechanizmusa kettős. Egyrészt a nedves légúti nyálkahártyához kapcsolódva salétromos- ill. salétrom-savvá alakul, és helyileg károsítja a szövetet. Másrészt felszívódva a véráramba jut, ahol a hemoglobin molekulát methemoglobinná oxidálja, így az nem képes oxigént szállítani a szervekhez. Heveny mérgezés tünetei: köhögés és nyálkahártya izgalom, köhögési, hányási inger, fejfájás, szédülés. A tünetek 1-2 órán belül lezajlanak, majd több órás tünetmentes időszak után kifejlődik a tüdővizenyő és a tüdőgyulladás. Szabad légköri körülmények között heveny mérgezés nem fordul elő. Huzamos hatás tünetei: az NO ₂ csökkenti a tüdő ellenálló képességét a fertőzésekkel szemben, súlyosbítja az asztmás betegségeket, gyakori légúti megbetegedéshez, idővel pedig a tüdőfunkció gyengüléséhez, vérkép elváltozásokhoz vezethet.
Különösen veszélyeztetett csoportok	Kisgyermek, asztmás betegek (a gyerekek különösen), a vérkeringési rendszer és a légzőszervek betegségeiben szenvedők.
Egészségügyi határérték	100 mg/m ³ 1 óráig, 85 mg/m ³ 24 óráig és 40 µg/m ³ éves átlag
Veszélyességi fokozat	II. fokozottan veszélyes
Hatásai az ökoszisztémára	A NO ₂ toxikus hatású a növényekre, 120 mg/m ³ koncentráció felett már rövid idő alatt is csökkenti fejlődésüket. Amennyiben a NO ₂ és az O ₃ egyszerre van jelen, a hatás fokozott. A kén-dioxiddal együtt részt vesz a savas esők okozásában.
Hatása az építményekre	A NO ₂ nedvesség jelenlétében savas kémhatású, ezért a fémeket és az építőanyagokat erősen korrrodálja.
Hatása a látási viszonyokra	A NO ₂ szekunder részecskéket, nitrátokat alkot, amelyek ködöt képezhetnek, rontva a látási viszonyokat. A NO ₂ és más nitrogén-oxidok fő alkotórészei a barnás színű, fotokémiai. (nyári) füstködnek.
Üledékes por élettani és ökológiai hatásai	
TSPM – összes lebegő portartalom; PM₁₀ – 10 mikron átmérőnél kisebb részecskék; PM_{2,5} – 2,5 mikronnál kisebb részecskék	
Rövidítések, jellemzés	A levegőben a szálló por-részecskék mérete széles tartományban mozog. A mérések során a TSPM, a PM ₁₀ és a PM _{2,5} tömegét vizsgálják. Az egészségre a 10 mikronnál kisebb (10 µm) méretű por jelent nagyobb veszélyt, mert lejut a mélyebb légutakba. A por toxikus anyagokat is tartalmazhat, ez esetben megítélésük a toxikus anyag szerint történik. Itt a nem toxikus porokat tárgyaljuk.
Forrásai	A TSPM részben természetes forrásokból, pl. talajerózióból, vulkáni tevékenységből, erdőtüzekből származik. Emberi tevékenység során főbb forrásai a szén, olaj, fa, hulladék eltüzelése, a közúti közlekedés, poros utak, és ipari technológiák, mint bányászat, cementgyártás, kohászat. A kisebb szemcsék természetes forrása a tengeri légtömegekkel érkező só, a növényi pollenek, baktériumok. A 2,5 mikronnál kisebb részecskék az atmoszféra kémiai reakcióiból is származhatnak.
Élettani hatásai	A porrészecskék ingerlik, esetleg sértik a szem kötőhártyáját, a felső légutak nyálkahártyáját. A 10 mikronnál nagyobb porrészecskéket a légutak csillószőrös háma kiszűri, a kisebbek lejutnak a tüdőhólyagokba. A tüdőelváltozást befolyásolja a belélegzett por mennyisége, fizikai tulajdonságai és kémiai összetétele. A por belélegzése a légzőszervi betegek (asztma, bronchitis) állapotát súlyosbítja, csökkenti a tüdő ellenálló képességét a fertőzésekkel, toxikus

Készítette: CIKLUS KÖRNYEZETVÉDELMI MÉRNÖKI IRODA KFT. (6120 Kiskunmajsa, Móra F. u. 9/C.) Oldalszám: 2

Keltetés: 2023. augusztus

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

Légszennyező anyagok élettani és ökológiai hatásai	
	anyagokkal szemben. A porrészecskék toxikus anyagokat (pl. fémeket, karcinogén, mutagén anyagokat), valamint baktériumokat, vírusokat, gombákat adszorbeálnak, és elősegítik bejutásukat a szervezetbe. Az egyik legkárosabb porforrás az aktív és passzív dohányzás.
Leginkább veszélyeztetett csoportok	Csecsemők, légúti és keringési megbetegedésben szenvedők, idős korúak, aktív és passzív dohányosok.
Egészségügyi határérték PM10 TSPM	Nem toxikus porok: 24 órás: 50 mg/m ³ , éves átlag 40 mg/m ³ 1 órás: 200 µg/ m ³ , 24 órás: 100 µg/ m ³ , éves átlag: 50 µg/ m ³
Veszélyességi fokozat	III. veszélyes
Hatásai az ökoszisztémára	A porrészecskék a növények leveleire lerakódva gátolják a fotoszintézist, elzárják a légsere nyílásokat (sztómákat). A növények ezért fejlődésükben visszamaradnak. Termesztett növények leveleire, termésére rakódva értéktelenné, felhasználhatatlanná teszik azokat.
Hatása a látási viszonyokra	A finom por rontja a látási viszonyokat, megtöri, ill. elnyeli a fényt. Forgalmas utakon a füst tömeges baleseteket is okozott.
Benzol élettani és ökológiai hatásai (C₆H₆)	
Vegyjel és leírás	Gyűrűs szén-hidrogén. Normál környezeti hőmérsékleten a benzol folyékony, de könnyen párolog, szaga jellegzetes. Molekulatömege: 78,11
Forrásai	Legnagyobb forrását a benzinüzemű járművek belsőégésű motorjai jelentik. A motorbenzin benzoltartalma jelenleg kb. 2%. Forgalmas utak, üzemanyagtöltő állomások, olajfinomítók, vegyi üzemek környezetében mérhető nagyobb koncentrációk.
Élettani hatásai	A szervezet lipidekben gazdag szöveteiben (idegrendszer, csontvelő, mellékvese, zsírszövet) halmozódik fel. Heveny hatás légköri levegőben nem fordul elő. Krónikus mérgezésben vérképzőszervi elváltozások, fehérvérűség, nyirokszervi daganatok fejlődhetnek ki, rákkeltő hatású. Gyakorlatilag nem állapítható meg olyan szintje, amelynél nincs egészségügyi kockázat.
Egészségügyi határérték	24 órás átlag: 40 mg/ m ³ , éves átlag: 5 mg/ m ³
Veszélyességi fokozat	I. különösen veszélyes
Ózon élettani és ökológiai hatásai (O₃)	
Vegyjel és leírás	Az O ₃ színtelen, vízben oldódó, erősen oxidáló hatású gáz. A spontán lebomlás felezési ideje 3 nap. Molekulatömege: 48,0
Forrásai	Az O ₃ két szinten van jelen a légkörben. Az atmoszféra felső rétegeiben természetes úton képződik, a tengerszint feletti 25 és 50 km közötti tartományban. Ez a sztratoszférikus ózonpajzs szűri meg a Naptól érkező, élővilágra veszélyes ultraibolya (UV) sugárzást. Mint légszennyező anyag, a földfelszín közelében, nagyrészt antropogén hatások következtében, fotokémiai folyamatok során keletkezik O ₃ . Képződésében ún. prekursor, primér anyagok (NO _x , CO, illékony szerves anyagok, más szerves vegyületek,) játszanak szerepet, a reakciókhoz az energiát az intenzív napsugárzás adja. Ezért az O ₃ koncentrációja nyáron nagyobb. A primer szennyező anyagok a kipufogó gázokból, más égési folyamatokból, oldószerek ipari alkalmazásából és felületkezelési technológiákból kerülnek a levegőbe. Az O ₃ a fotokémiai (oxidáló) füstköd jellemző anyaga.
Egészségügyi hatásai	Az O ₃ erősen mérgező az állatvilágra és az emberi egészségre. Rövid expozíciós idő alatt is irritálja a szemet, az orr- és toroknyálkahártyát, köhögést és fejfájást okoz. Krónikus hatás esetén hozzájárul az asztma kialakulásához és csökkenti a tüdőkapacitást.
Leginkább veszélyeztetett csoportok	Asztmások, tüdőbetegek és szívbetegek. Azok a személyek, akik gyakran végeznek fizikai munkát szabadban. Idős korúak.
Egészségügyi határérték	A 8 órás átlag nem lehet magasabb, mint 110 mg/m ³ ,
Veszélyességi fokozat	I. különösen veszélyes
Hatásai az	Az O ₃ és más fotokémiai típusú szennyező anyagok erősen toxikusak a növényekre.

Készítette: CIKLUS KÖRNYEZETVÉDELMI MÉRNÖKI IRODA KFT. (6120 Kiskunmajsa, Móra F. u.9/C.) Oldalszám: 3

Keltetés: 2023. augusztus

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJA
2023-2028

Légszennyező anyagok élettani és ökológiai hatásai	
ökoszisztémára	Befolyásolják a fotoszintézist, a növények légzési folyamatait, csökkentik a növekedésüket és a reprodukáló képességüket. Az ózonnak baktérium ölő hatása van, ami a természetes ökoszisztémákban káros.
Hatása az épületekre	Az ózon nagy koncentrációban korrodálja a fémeket, építőanyagokat, gumit, műanyagokat.
Hatása a látási viszonyokra	Az atmoszférában lezajló fotokémiai reakciókban vesz részt, ezek szilárd részecskéket hoznak létre, mint a szulfátok, nitrátok és szerves részecske maradványok. Ezek szórják a fényt, ami rontja a látási viszonyokat.
Veszélyeztetett területek	Az O ₃ kialakulása a prekursorokból időt vesz igénybe, ezért a kibocsátó forrásoktól (városoktól) távolabb is adódnak magas koncentrációk. Ismeretes azonban, hogy jelentős O ₃ koncentrációk mérhetők kiterjedt fenyvesek területén is, ami természetes forrásokra utal.

Készítette: CIKLUS KÖRNYEZETVÉDELMI MÉRNÖKI IRODA KFT. (6120 Kiskunmajsa, Móra F. u..9/C.) Oldalszám: 4

Keltetés: 2023. augusztus

7. napirendi pont: Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzata Gazdasági Programjának 2026-2030 elfogadása tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 7. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájta a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-Testületének
41/2026. (III. 26.) határozata**

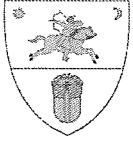
**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 2026 – 2030. évi Gazdasági
Programjának elfogadása tárgyában**

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete - figyelemmel a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 42. § 4. pontjára, valamint az e törvény 116. §-ában foglaltakra - jóváhagyja Törtel Község Önkormányzata Képviselő- testületének 2026 - 2030. évi Gazdasági Programját a jelen határozat mellékletét képező formában.

Határidő: azonnal
Felelős: polgármester, jegyző

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyar Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

Melléklet:

Törtel Község Önkormányzata

2747 Törtel, Szent István tér 1.

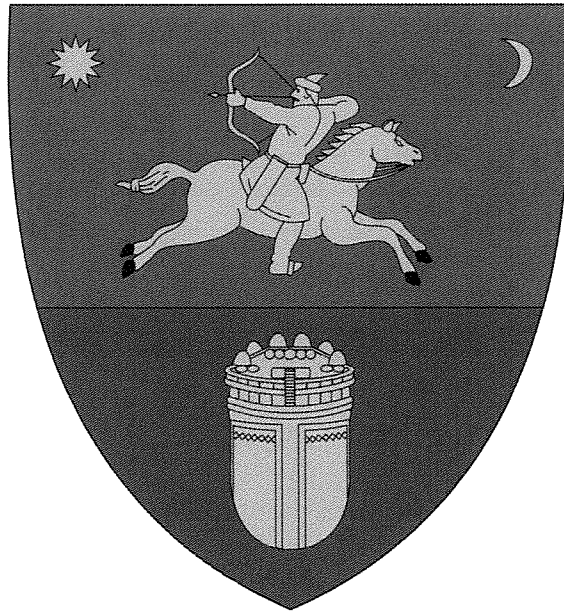
☎ 06 53/576-010 ✉ hivatal@tortel.hu

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

KÉPVISELŐ-TESTÜLETÉNEK

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2026 – 2030

Jóváhagyta:

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete
41/2026. (III. 26.) határozatával.

Törtel, 2026. március 26.

TARTALOMJEGYZÉK

I. JOGSZABÁLYI HÁTTÉR	3
II. HELYZETELEMZÉS	4
1. A község rövid története	4
2. Demográfiai adatok	5
3. Gazdasági aktivitás, gazdasági versenyképesség	5
4. A település infrastrukturális mutatói	6
5. Önkormányzati bevételek és kiadások alakulása	6
6. Analízis	6
1. Kompetenciák	6
2. Relatív gyengeségek	7
3. Lehetőségek	8
4. Veszélyek	8
III. KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK.....	9
IV. SRATÉGIAI CÉLOK	
1. Adópolitikai célkitűzések	10
2. Munkahelyteremtés	10
3. Közszolgáltatások	10
4. Település-üzemeltetési politika	10
5. Fejlesztési program	11
1. Gazdasági versenyképesség fejlesztése	11
2. Ipari fejlesztés	11
3. Mezőgazdaság fejlesztése	11
4. Önkormányzati vagyongazdálkodás	12
5. Humán erőforrás fejlesztés	12
6. Egészségügyi és szociális ellátás javítása	12
7. Közbiztonság fejlesztése	13
8. A helyi közlekedés biztosítása	13
9. Egyházak fejlesztése.....	13
10. Helyi környezetvédelem fejlesztése.....	15

I.

JOGSZABÁLYI HÁTTÉR

A *Magyarország helyi önkormányzatairól* szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Törvény) 116. §-a alapján, a képviselő-testület hosszú távú fejlesztési elképzeléseit gazdasági programban rögzíti, melynek elkészítéséért a helyi önkormányzat felelős. A jogszabály alapján a gazdasági program legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára szól és helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével - a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve - az önkormányzat által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza községek esetében különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat.

A Törvény 42. § 4. pontja értelmében, a gazdasági program elkészítése a képviselő-testület hatásköréből nem ruházható át.

Jelen gazdasági programban meghatározottakat figyelembe kell venni minden gazdasági jellegű, a gazdálkodásra, a település működtetésére, fejlesztésére vonatkozó döntésnél, különös tekintettel az éves költségvetési rendeletek elkészítése és összeállítása során.

A gazdasági programban meghatározott célkitűzések eléréséhez a képviselő-testületnek két irányba is koncentrálnia kell:

- egyrészt a célkitűzések egymásra épülő megvalósítására,
- másrészt, a szükséges anyagi források, eszközök megteremtésére.

Törtel Község Önkormányzata rendelkezik mindazon terület- és településfejlesztést alátámasztó dokumentumokkal és rendezési eszközökkel (településfejlesztési koncepció, helyi építési szabályzat, településrendezési terv), melyek megalapozzák az elkövetkező évek fejlesztési irányait, és alapul szolgálhatnak a tervezett projektek megvalósításához.

A jelen gazdasági program egy folyamatos, megújuló fejlesztési irányvonal része, az elfogadott koncepciókkal együtt érvényes, és teljes.

II. HELYZETELEMZÉS

II. 1. A község rövid története

A régészeti leletek alapján Törtel már mintegy 4000 évvel ezelőtt is lakott település volt. A vidék népessége erősen megfogyatkozott az 1241-es tatárjárás következtében, szinte elnéptelenedett a tájék. A kihalt vidékre IV. László kunokat telepített. A település a nevét is egy kun vitézről, Thurtelről eredetezteti. Törtel a XV. században vált ki a ceglédi Pusztabokorból. Először csak 1450-ben említik Törtelszállása néven Paládics, Miklólaka és Vadegyháza határában. A törökkor elején a népesebb falvak közé tartozott: 1546-ban 83, 1559-ben 124, 1562-ben 112 lakosát írták be a defterbe. A tizenöt éves háborúban pusztult el, csak az újkorban települt be újra. A XVIII. század első felében a kunszentmiklósiak birtoka volt, tőlük csere útján bábonyi Balogh Antal birtokába került. A település újkori történetét Kristó László, volt iskolaigazgató helytörténeti munkája részletesen tárgyalja. Kézirata a községi könyvtárban található. Ugyancsak feldolgozta a falu történetét Striczky György tanár is. Az ő kéziratát a Polgármesteri Hivatalban őrzik. Mindkét munka fénykép mellékletekkel bőven illusztrált. A rendszerváltás körüli és utáni események még feldolgozatlanok.

A termelészövetkezet vagyónának szétdarabolása, az új földosztás, a helyi munkahelyek számának csökkenése új helyzetet teremtett. Az akkori történések nyomon követhetők a Szabó Péter szerkesztette Törteli Hírekből, majd 1998-tól az önkormányzat havi megjelenésű lapjából, a Törteli Híradóból.

Az elmúlt 20 évben hatalmas fejlődésen ment keresztül a település. A falu minden utcája ellátott ivóvízvezetékekkel, gázvezetékekkel és szennyvízcsatorna hálózattal. A telefon, kábeltévé és internethálózat kiépítése 100 %-os. Az utak kb. 70 % -a aszfalt burkolatú, a földutak útépitési terveinek felülvizsgálata folyamatos, pályázati forrás bevonásával szeretnénk az elkövetkezendő években 100 %-ra növelni az aszfaltozott útszakaszok számát.

II. 2. Demográfiai adatok

A következő népesség mutatók a helyi népesség nyilvántartó rendszer adatain alapulnak, tájékoztató jellegűek. Az alábbi kimutatás részletesen bemutatja Törtel népességének alakulását Magyarországon, a 2020-as évektől 2025-ig népszámlálási adatok alapján. A kimutatás segítségével nyomon követhetők a lakosságszám változásai, amelyek fontos információkat szolgáltatnak a település fejlesztési irányainak, társadalmi folyamataik és gazdasági trendjeik megértéséhez is.

A település lakosságszáma az elmúlt 5 évben, az alábbiak szerint alakult:

Törtel község lakossága 2025. január 1-jén: 4 269 fő

Év	Férfi lakosság	Női lakosság	Változás az előző évhez képest	Teljes lakosság
2025	2 068	2 201	-3,00%	4 269
2024	2 132	2 250	0,00%	4 382
2023	2 132	2 251	0,47%	4 383
2022	2 122	2 233	1,77%	4 355
2021	2 085	2 231	0,82%	4 316
2020	2 068	2 201	–	4 269

A lakosságszám csökkenésének okai a halálozások és születések, valamint az elvándorlók és betelepülők negatív arányának változása.

II. 3. Gazdasági aktivitás, gazdasági versenyképesség

Törtel településen a vállalkozások száma mintegy 150, melyek kétharmada egyéni vállalkozás, egyharmada pedig társas vállalkozás. A gazdasági társaságok jellemző mérete a mikro- illetve kisvállalkozás, nagyvállalatnak a község nem székhelye. A vállalkozások döntő többsége a szolgáltató szektorban tevékenykedik (elsősorban kereskedelem), termelő vállalkozást inkább a könnyű, illetve az élelmiszeripar területén találunk.

A községben jelentős a munkanélküliség, melynek eredményeként az önkormányzatnak minden hónapban tetemes összeggel kell hozzájárulnia a perifériára szorult emberek megélhetéséhez, segélyezés formájában (települési létfenntartási támogatás, méltányossági ápolási díj, melegétel biztosítása).

Sajnálatos módon jelentős mértékű a tartós munkanélküliség Törtel községben. Megnyugtató megoldást kizárólag a termelő szektorban történő fellendülés, és így új, hosszú távú munkahelyek kialakulása hozhat.

II. 4. A település infrastrukturális mutatói

A község területe mintegy 84 km², melyből belterület 3,34 km². A belterületi utak hossza 31 km, a külterületi utaké kb. 260 km. Belterületen az aszfaltozott utak aránya 70 % körüli, míg külterületen szinte elhanyagolható. A járdák kiépítettsége az aszfaltozott utakéhoz hasonló arányt mutat. A hidak száma 10, hosszúságuk 76 m, összes alapterületük 364 m².

A belterületi villamoshálózat teljes, külterületen fejlesztésre szorul. A közüzemi ivóvízhálózat hossza 31 km, melyen jelenleg kb. 1450 mérőhely van. A szennyvízcsatorna hálózat teljes, a bekötések száma mintegy 1100. A felszíni csapadékvíz elvezető rendszer kiépítettsége 70 %-os jelenleg, a beruházás első üteme ebben az évben fejeződik be, de a teljeskörű kiépítettséghez szükség van további beruházás megvalósítására.

II. 5. Önkormányzati bevételek és kiadások alakulása

A település költségvetésének főösszege az elmúlt években pozitívan alakult, a bevételek mindig biztos fedezetűül szolgáltak a felmerülő kiadások teljesítésének. Az elmúlt években az önkormányzat költségvetése egyensúlyban volt, melyet a takarékos és megfontolt gazdálkodásnak köszönhetően működési hitel felvétele nélkül sikerült megvalósítani. Ezt az elvet a jövőben is szükséges betartani, hogy az önkormányzat és intézményei zavartalanul, stabilan működhessenek.

A költségvetés tervezésekor minden évben szigorúan betartjuk a jogszabályi előírásokat, a kiadásokat az előírt súlyokkal és terhekkel számítjuk ki. A bevételek között jelentős szerepet kapnak a helyi adóbevételek, amelyek között új adónem is bevezetésre került a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény felhatalmazása alapján. Emellett fontos, hogy egyéb bevételi forrásokra is szert tegyen az önkormányzat, hogy a fejlesztési elképzelések kiadásai biztosítottak legyenek.

II. 6. Analízis

II. 6. 1. Kompetenciák

Földrajzi, természeti:

A település a Duna-Tisza közti homokhátság területén fekszik. A termőtalaj közepes minőségűnek mondható, elsősorban gabonafélék illetve kukorica és lucerna termelésére alkalmas, de mintagazdaság szinten gyógynövénytermesztés is megjelent. A község vízrajza nem túl előnyös, igen sok a lapos, vízjárásos terület úgy kül- mint belterületen. A napsütéses órák száma az éghajlatra jellemzően alakul, míg a csapadék mennyisége az elmúlt években folyamatosan nő.

Mezőgazdasági település lévén az állattenyésztés jelentős szereppel bír, a tenyésztett fajok elsősorban sertés, szarvasmarha, juh de a baromfiállomány is nagy számúnak mondható.

A község területének nagy része alatt kb. 650-800 méter mélyen nagy mennyiségű termálvíz található, mely jelenleg is egy helyen külső behatás nélkül, a saját nyomásától tör a felszínre.

Infrastrukturális, gazdasági, turisztikai:

A község területén az infrastruktúra – a közúthálózat kivételével – teljes mértékben kiépített, hiányosságokat nem mutat.

A gazdaság szerkezete, a község méretű alföldi településekre jellemző, a mikro- kis- és középvállalkozások mellett, a lakosság fő bevételi forrását a mezőgazdasági termelés adja, melynek mérete jellemzően háztáji. Nagyobb méretű gazdaság csak néhány található.

Az utóbbi években jellemzővé vált az ingázás, melynek célpontjai elsősorban a közelben lévő nagyobb lélekszámú városok (Cegléd, Nagykőrös, Kecskemét, Szolnok, valamint a főváros.)

A turisztika területén kialakulóban vannak a falusi turisztikai szolgáltatások, a tanyasi vendéglátás, jelenleg 1 bejelentett szálláshelyet tartunk nyilván. Településünk ez évben a helyi vidéki ízek népszerűsítésével szerepelt az *Ízörzők* televízió műsorban.

II 6. 2. Relatív gyengeségek

Földrajzi, természeti:

Mivel Törtel a Tiszához közel van, annak vízgyűjtőterületén fekszik, rendkívüli mértékben függ a vízháztartás alakulása a folyó vízállásától, mely ha magas, a vízelvezetés a településről nehézségekbe ütközhet.

Infrastrukturális, gazdasági, turisztikai:

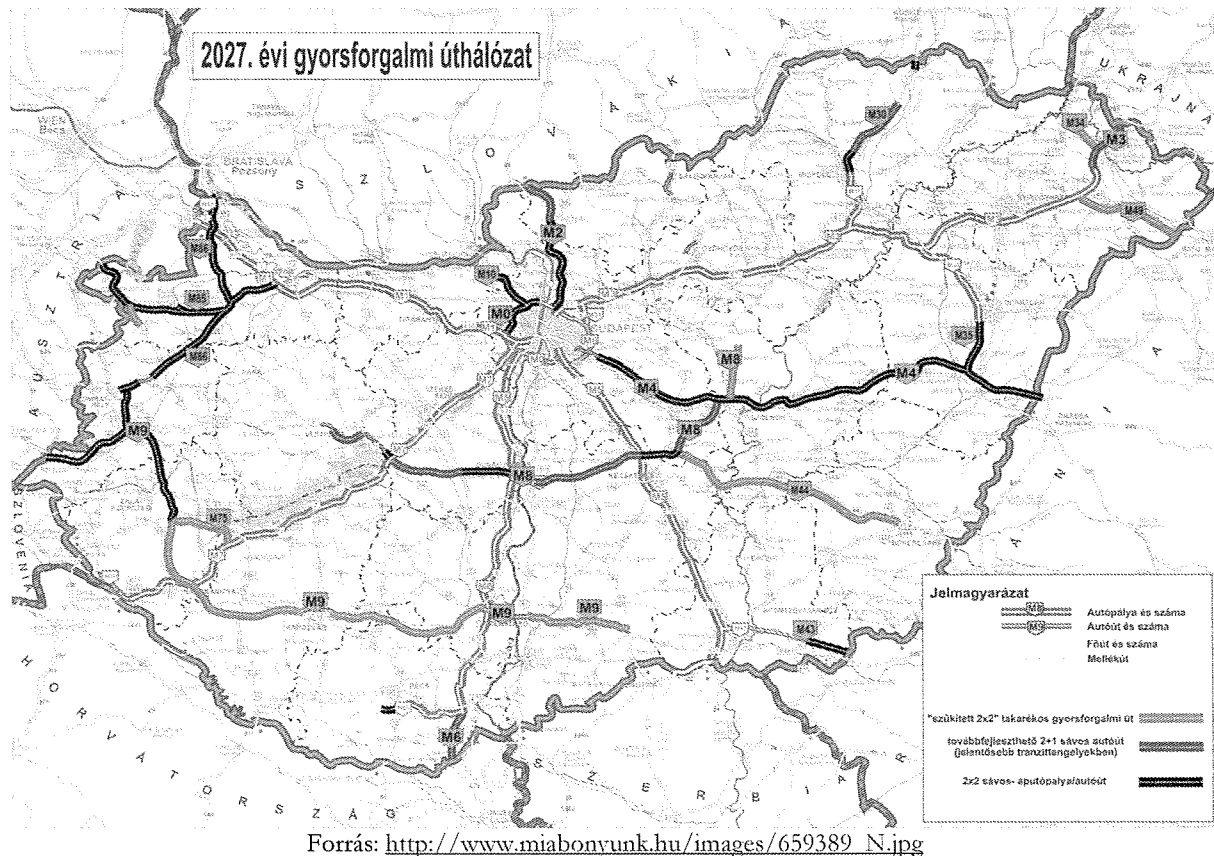
A közúthálózat belterületen jelentkező hiányosságai csökkentik a település lakosságmegtartó erejét, a munkahelyek hiánya pedig erősíti az elvándorlást. A munkanélküliség növekvő mértéke csökkenti a keresletet, így a vállalkozások rentabilitását is. A munkanélküli réteg jelentős része szakképzetlen, ezért a munka világába történő visszavezetése nehézkes.

A turisztikai szolgáltatások reklámja gyenge, a modern kommunikációs eszközök által nyújtott lehetőségek kihasználatlanok.

II. 6. 3. Lehetőségek

A településnek két jelentős kitörési pontja lehetséges a jövőben:

1. Külterületén a közeljövőben megépülő és Magyarországot keresztben kettészelő M8-as autópálya, mely bekapcsolhatja a nemzetközi forgalomba Törtelt és úgy logisztikailag, mint idegenforgalmilag jelentőssé teheti.

A fenti terv megvalósítása, mind turisztikailag, mind gazdaságilag igen nagy előrelépést jelenthetne községünk számára.

II. 6. 4. Veszélyek

A társadalmi szerkezet változása szintén veszélyt rejt magában, mivel az utóbbi időben jellemző bevándorlás alanyai elsősorban az alsóbb társadalmi rétegekből kerülnek ki, akik sem anyagi, sem humán erőforrás kompetenciákkal nem rendelkeznek, így elsősorban a segélyezett réteget növelik, melynek költségvetési kihatása e trend megmaradása esetén jelenleg megbecsülhetetlen. További veszélyt jelenthet az állami támogatás egy részének elvonása.

III.

KÖTELEZŐ ÉS ÖNKÉNT VÁLLALT FELADATOK

A *Magyarország helyi önkormányzatairól* szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Törvény) II. Fejezet/Feladat és hatáskörök/Önkormányzati feladat és hatáskörök 13. §-a tartalmazza az önkormányzat által kötelezően ellátandó feladatokat, melyek

13. § (1) A helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (a köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi közművelődési tevékenység támogatása;
8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;
- 8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;
9. lakás- és helyiséggazdálkodás;
10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;
11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;
12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;
13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;
14. a kistermelők, őstermelők számára - jogszabályban meghatározott termékeik - értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;
15. sport, ifjúsági ügyek;
16. nemzetiségi ügyek;
17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;
18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;
19. hulladékgazdálkodás;
20. távhőszolgáltatás;
21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

(2) Törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

Törtel Önkormányzatának elsődleges célja az elkövetkezendő 5 évben a kötelezően ellátandó feladatok biztonságos elvégzése és erre a szükséges forrás megteremtése.

IV. STRATÉGIAI CÉLOK

IV. 1. Adópolitikai célkitűzések

Helyi adók kivetése a Képviselő-testület részéről elsősorban azért szükséges, mivel az állami finanszírozás, illetve a település-fenntartás tényleges költségei közötti különbséget elsősorban e forrásból tudja előteremteni. Törtel községben jelenleg helyben maradó adóként a magánszemélyek kommunális adója, a talajterhelési díj és a helyi iparűzési adó van bevezetve. 2020. évtől a gépjármű adó 40 % helyben maradó részét kormányzati döntés alapján a központi költségvetés bevételeivé vált. További bevételi forrást jelent a mezőöri járulék és a településfejlesztési adó beszedése. Elsődleges adópolitikai cél a kivetett adók mielőbbi realizálása, szükség esetén gyors behajtása.

IV. 2. Munkahelyteremtés

A településen munkahelyteremtés elsősorban az M8-as autópálya megépülésének hatásaként várható, de jelen helyzetben élni kell a Kecskeméten lévő Mercedes gyár, valamint Cegléden az Infineon Zrt. nyújtotta munkalehetőségekkel is. Az önkormányzat szerepe ebben elsősorban a lakosság tájékoztatása, valamint kapcsolattartás a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központtal. Szintén önkormányzati hatáskörű munkahelyteremtő lehetőség a közfoglalkoztatási program, melynek pályázatain célszerű a részvétel. A program keretén belül rövid és hosszú távú munkalehetőség biztosítható.

IV. 3. Közszolgáltatások

Az önkormányzat céljának tekinti az infrastrukturális közszolgáltatások folyamatos, biztonságos fenntartását. Jelenleg Törtelen az ivóvíz és csatornaszolgáltatást a Bácsvíz Zrt. végzi, a hulladékszállítást pedig, a MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt. látja el.

Az elektromos hálózat Törtel szinte minden utcájában kiépített, és megfelelő áramellátás biztosított a lakásokban. A villamos és gázellátást a MVM Next Energiakereskedelmi Zrt. végzi.

A falu minden utcája ellátott ivóvízvezetékekkel, gázvezetékekkel és szennyvízcsatorna hálózattal.

A telefon, kábeltévé és internethálózat kiépítése 100 %-os. Az infokommunikációs technológia és a digitális műsorszórás rohamos fejlődése nyomán több szolgáltatón keresztül is elérhetők a szolgáltatások.

IV. 4. Település -üzemeltetési politika

A település üzemeltetésében elsődleges szempont a gazdaságosság, a hatékonyság és az eredményesség. Az önkormányzat a tervezési ciklusban kiemelt célként kezeli a meglévő közúthálózat karbantartását, új utak és járdák építését, valamint megkülönböztetett figyelmet fordít a felszíni csapadékvíz elvezető rendszer meglévő részének rekonstrukciójára, illetve a még ki nem épült rész megvalósítására. A fenti célok érdekében a lehető legszélesebb körben kell tájékozódni a pályázati lehetőségekről, illetve egyéb hazai és uniós támogatásokról.

Infrastrukturális beruházások esetén, valamint a település-üzemeltetés teljes vertikumában, az

önkormányzat kiemelt szerepet szán a helyi vállalkozóknak, akiket a lehető legnagyobb mértékben be kell vonni az adott tevékenységbe.

Megvalósult az épületenergetikai fejlesztés az I. és a II. orvosi rendelő, az Egészségház, az Óvoda, a Konyha, a Tornacsarnok és az általános iskola mindkét épülete vonatkozásában. Az energetikai fejlesztés folytatása pld. a Polgármesteri Hivatalnál is indokolt lehet.

További géppark fejlesztése a települési feladatok ellátása érdekében; továbbra is cél kell, hogy legyen, melyet szintén pályázati forrásokból kívánunk megvalósítani.

A településen működő sportágak támogatása is kiemelten fontos, újabb sportágak bevezetése célszerű. Az általános iskola udvarának parkosítása, részben az önkormányzat által biztosított térkő biztosításával továbbá a csapadékvíz elvezetés beruházás pályázati forrás terhére, és korábban már a padok kihelyezésével megvalósult.

A gyerekek részére KRESZ park kialakítása kell, hogy legyen a következő elérendő cél. A sport területén elsősorban a pályázati lehetőségeken alapuló fejlesztéseket kell szem előtt tartani. A községi játszótér kialakítása a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár udvarán megvalósult, de további cél, pályázati forrásból egy szabadtéri kondipark létrehozása. Erre vonatkozóan a korábban beadott pályázat sajnos nem nyert, de nem szükséges újból beadni a pályázatot, mivel a pályázati döntés folyamatos.

IV. 5. Fejlesztési program

IV. 5. 1. Gazdasági versenyképesség fejlesztése

Az önkormányzat célja a településen aktívan működő vállalkozások helyzetbe hozása. Ennek érdekében közös konzultációt kell tartani a fejlesztési irányokról, illetve az esetleges kedvezmények nyújtásának lehetőségéről.

A gazdaságfejlesztés területén megvalósítandó feladat az eszközbeszerzés, telephelyfejlesztés, és az infrastrukturális fejlesztés, utak, utcák megújítása, építése. A teljes úthálózat felújítása továbbá a Dózsa György úton kerékpárút megépítése.

Sajnos erre vonatkozóan korábban beadott pályázat nem nyert, azonban ha lehetőség nyílik újra beadásra kerül.

Járdák építése is elengedhetetlen, tovább már nem halasztható feladat.

A közmunka program keretében gyártott térkővel a járdák javítása, kialakítása folyamatos.

A foglalkoztathatóságot segítő fejlesztések területén belül figyelni kell, a munkahelyteremtést és a képzéseket segítő pályázatokat.

Belterületi utak aszfaltozása megvalósult a Széchenyi, Kinizsi, Vágóhíd út, Somogyi Béla út, Belső Kőrosi út aszfaltozása. Temető út felújítása. Megvalósult 2025 ben az Arany János út zúzottkővel való ellátása.

Továbbá folyamatban van a Rákóczi és Bercsényi út és járda felújítása. Okoszebra kialakítása a Ceglédi úton, Települési közvilágítási LED pályázat.

IV. 5. 2. Ipari fejlesztés

A rendezési terv módosításakor külön figyelmet kell fordítani az ipari park helyének megjelölésére az M8-as autópálya nyomvonalának figyelembe vétele mellett.

IV. 5. 3. Mezőgazdaság fejlesztése

Az önkormányzat kiemelt feladatának tekinti a települési vízgazdálkodási problémák megoldását úgy külterületen, mint belterületen. A kapcsolattartás folyamatos a Közép-Tisza-Vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség munkatársaival, hogy mielőbb megnyugtatóan rendeződjön a belvízelvezetés és a mezőgazdasági területek alkalmassá váljanak termelésre.

IV. 5. 4. Önkormányzati vagyongazdálkodás

Kiemelt figyelmet kell fordítani a költségvetési egyensúly fenntartására; így a takarékosági intézkedések bevezetése elengedhetetlen.

Elsődleges cél az intézmények fenntartása, különös tekintettel az óvodára. Jelenleg az iskola üzemeltetését a Klebelsberg Intézményfenntartó Központ (KLIK) látja el.

Lehetőség szerint el kell kerülni a hitelfelvételt.

IV. 5. 5. Humán erőforrás fejlesztés

Az önkormányzat folyamatosan tartja a kapcsolatot a Közép-magyarországi Regionális Munkaügyi Központtal illetve különböző képzési szervekkel annak érdekében, hogy a lakosság tudásszintjét különböző tanfolyamokon illetve előadásokon, oktatásokon, képzéseken fejlessze. A Déryné Művelődési Központ és Könyvtár célkitűzései között szerepeltetni kell az ilyen képzések felkutatását, illetve megszervezését, valamint propagálását.

A Polgármesteri Hivatal folyamatosan biztosítja köztisztviselőinek a továbbképzési lehetőséget. A szakmai színvonal fenntartása érdekében hasonló támogatottságot élveznek a pedagógusok, illetve az egészségügyi és közművelődési közalkalmazottak.

Közigazgatás: A köztisztviselők teljesítmény követelményének rendszere megfogalmazza, hogy a hivatali munka csak akkor hatékony, ha minden köztisztviselő úgy végzi a munkáját, hogy az, az önkormányzat szándékaival, a kitűzött közigazgatási, gazdasági céljaival összhangban van. Fontos cél a hatékony, gyors, szakszerű ügyintézés, az ügyfél törvényes, pontos tájékoztatása, valamint a felelősségteljes munkavégzés.

A közigazgatás megfelelő színvonalának biztosítása érdekében szükséges:

- ✓ a közigazgatás tárgyi feltételeinek javítása,
- ✓ a közintézmények akadálymentesítése,
- ✓ az elhasználódott számítógépek folyamatos cseréje,
- ✓ az irodák-berendezéseinek pótlása, cseréje, világító testjeinek korszerűsítése,
- ✓ a Polgármesteri Hivatal folyosóján, a gyerekek részére a játszósarok kialakítása megvalósult, ennek további bővítését tervezzük,
- ✓ Törtel hónapjának folyamatos fejlesztése, frissítése.

A közintézmények akadálymentesítése az Egészségház, az Óvoda főépülete és 2. számú épülete előtt, továbbá a Polgármesteri Hivatalnál és Orvosi rendelőknél már megvalósult.

IV. 5. 6. Egészségügyi és szociális ellátás javítása

Kiemelt célként gondoskodik az önkormányzat a települési egészségügyi alapszolgáltatás biztosítása érdekében két vegyes felnőtt és gyermek háziorvosi praxissal és egy fogorvosi praxis működéséről.

Az önkormányzat biztosítja a védőnői szolgálat, a családsegítő szolgálat és a gyermekjóléti szolgálat működését.

Kiemelt cél, hogy ezen praxisokban állandó orvosok kerüljenek, mely nem csak helyi, hanem országosan is nehézséget okoz a településeknek.

Pályázati forrásból orvosi műszerek beszerzése valósul meg a két háziorvosi körzetben, valamint a fogorvosi ellátás javítása céljából. Ez irányú pályázati lehetőségek kiaknázása a helyi egészségügyi feladatok ellátásának javítása érdekében, a továbbiakban is kitűzött cél.

Az önkormányzat továbbra is vizsgálja egy idősek otthona, illetve idősek gondozóháza kialakításának lehetőségét. Az egyedül élő és folyamatos ellátást igénylő idősekről való gondoskodás, az ideiglenes és állandó elhelyezésükre szolgáló idősek otthonának a megvalósítása nagyon fontos feladat.

IV. 5. 7. Közbiztonság fejlesztése

Kiemelt célként fogalmazható meg a helyi körzeti megbízotti iroda fenntartásában való folyamatos közreműködés, kapcsolattartás és a lehetőségekhez mérten anyagi támogatása a polgári rendvédelmi szerveknek, illetőleg egyesületeknek, valamint folyamatos kommunikáció a rendvédelmi hatóságokkal, kiemelten az Abonyi Rendőrőrssel, a Jászkarajenői Rendőrőrssel, és a Ceglédi Rendőrkapitánysággal.

A közbiztonsági infrastruktúra fejlesztésén belül pályázati forrásból a térfigyelő kamerarendszer kiépítése megvalósult 5 helyszínen, de továbbiak kihelyezése is indokolt. Ennek érdekében 2026. év folyamán közérdekű felajánlásokból kihelyezésre kerülnek további térfigyelő kamerák.

A település közbiztonságának javítása érdekében célszerű Törtel község közbiztonsági és bűnmegelőzési koncepciójának kidolgozása és elfogadása.

Jelenleg Törtel község területén a közbiztonság javítása érdekében két szervezet dolgozik, a Törteli Faluvédő Polgárőr Egyesület és a Törtelért Polgárőr Egyesület.

IV. 5. 8. A helyi közlekedés biztosítása

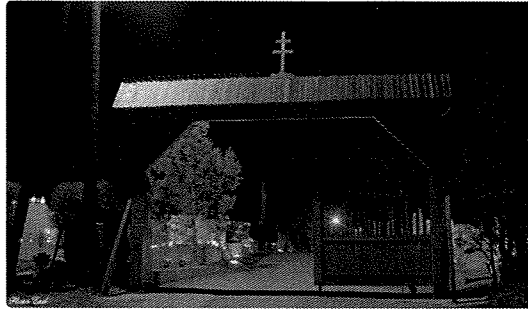
Figyelemmel a közlekedési eszközök „sokszínűségére”, és a gyalogos forgalomra, vizsgálni kell a község forgalmasabb útjait, és szükség szerint a forgalmi rend megváltoztatását kell kezdeményezni. Az iskola és az óvoda biztonságos megközelítése végett, ki kell jelölni a gyalogosátkelő helyeket.

Egyelőre a gyalogos átkelőhelyek kihelyezését a közútkezelő nem támogatja, nem tartja indokoltnak.

IV. 5. 9. Egyházak fejlesztése

Fontos az egyház támogatása, ezen belül pedig a plébániaépület és a katolikus templom felújítása. A köztemetőnkben megvalósult a hulladék lerakó kialakítása és a temető közvilágítása.

Továbbá célszerű megvalósítani a digitális nyilvántartást a sírokról. Az önkormányzat az egyházakkal közösen biztosítja a temető fenntartását, valamint a saját tulajdonú ravatalozó működtetését.

Forrás: <http://www.panoramio.com/photo/5720042>

Törtel, temető bejárata

IV. 5.10. A helyi környezetvédelem fejlesztése

Cél az épített és a természeti környezet fokozott védelme, a zöldhulladék komposztálása, a parlagfű elleni fokozott védelem, a hulladékgyűjtő szigetek karbantartása, a hulladék több alkalommal történő elszállítása, az illegális személerakó helyek felszámolása, a lakóházak és egyéb közterületek előtti területek rendben tartása, és a további virágosítások megvalósítása. Elengedhetetlen a község környezetvédelme érdekében települési környezetvédelmi program kidolgozása, mely a település szabályozási tervével összhangban az illetékességi területére terjed ki és szigorúan szabályozza azt.

Folyamatosan meg kell újítani az elöregedő főtéri parkunkban a fákat, cserjéket és tervszerűen, kertészek és önkéntes segítők bevonásával a pótlásukról gondoskodni. Az elkövetkezendő években a Magyar Faluprogram keretében, továbbra is lesznek pályázati lehetőségek, melyben közparkok, települési zöldterületek, parkok, közösségi terek felújítására. Önkormányzatunk ismét jó eséllyel pályázhat, és meg is tesz mindent annak érdekében, hogy egy élhetőbb, szebb, kulturált településkép fogadja mind a törteli lakosokat, mind pedig a településen átutazókat, idelátogatókat.

Önkormányzatunk feladata, hogy világos, elérhető célokat fogalmazzunk meg.

A célokat ismertessük meg a lakossággal, egyeztessünk velük, kérjük a segítségüket, mert csak együtt tehetünk a jövőnkért, a településünket csak polgáraink akarata, tudása, szakértelme szorgalma teheti sikeressé. A jelenben kell döntést hozni a jövő fejlesztési terveit illetően, ha összefogunk, sikerülni fog!

“...Törtel, csöndes falu, gyönyörű a te vidéked,

tündérkertben érzem magam,

határodba midőn lépek.”

(Egry Antal)

8. napirendi pont: Előterjesztés a Törteli Polgármesteri Hivatal és a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár közötti munkamegosztási megállapodás felülvizsgálata tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 8. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájta a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-Testületének 42/2026. (III. 26.) határozata

a Törteli Polgármesteri Hivatal és a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár közötti munkamegosztási megállapodás felülvizsgálata tárgyában

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy a Törteli Polgármesteri Hivatal, mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, illetve a Déryné Művelődési Központ és Könyvtár, mint önállóan működő költségvetési intézmény között a gazdálkodással kapcsolatos munkamegosztás és felelősségvállalás rendjéről szóló munkamegosztási megállapodást felülvizsgálta, és a határozat mellékletét képező formában és tartalommal jóváhagyja.

Felelős: jegyző, igazgató

Határidő: azonnal

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyar Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

Melléklet:

MUNKAMEGOSZTÁSI MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött **Törtel Község Önkormányzat Polgármesteri Hivatala**, (továbbiakban: Hivatal) mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv (székhely: 2747 Törtel, Szent István tér 1., adószám: 15390871-2-13),

másrészt a **Déryné Művelődési Központ és Könyvtár**, (továbbiakban: Művelődési Központ) mint gazdasági szervezettel nem rendelkező önállóan működő költségvetési szerv (székhely: 2747 Törtel, Dózsa György u. 20-22., adószám: 16794481-2-13) között alulírott helyen és időben az alábbi feltételekkel:

A MEGÁLLAPODÁS TÁRGYA ÉS CÉLJA

A Művelődési Központ és az Hivatal egymás közötti munkamegosztási és felelősségvállalási rendjének szabályozása a gazdálkodási, üzemeltetési feladatok tekintetében.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete létrehozta az önálló költségvetési szervként működő Művelődési Központot és a gazdasági feladatai ellátásával a Hivatalt bízta meg. A feladatellátás az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. (a továbbiakban Áht.), valamint az annak végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban Ávr.) idevonatkozó szabályai alapján történik az alábbiak szerint:

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÁLTALÁNOS SZEMPONTJAI

1. A Művelődési Központ alaptevékenységét az Irányító (Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete) szerv az Alapító Okiratban határozza meg.
 2. A Művelődési Központ feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal, vagyonnal, valamint a rendelkezésre álló forrásokkal szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen köteles gazdálkodni.
 3. Az együttműködés nem érinti a Művelődési Központ szakmai önállóságát, illetve szakmai döntési rendszerét, felelősségét.
 4. Az Ávr. szerint az önállóan működő költségvetési szerv (Művelődési Központ) az alapfeladatai ellátását szolgáló személyi juttatásokkal és az azokhoz kapcsolódó járulékok és egyéb közterhek előirányzataival minden esetben önállóan, egyéb előirányzatokkal jelen munkamegosztási megállapodásban foglaltaktól függően rendelkezik.
 5. A Művelődési Központ a saját költségvetésében meghatározott előirányzatok felhasználásáért az Ávr. előírásai szerint felel, ezen felül köteles feladatai ellátásáról, munkafolyamatai megszervezéséről oly módon gondoskodni, hogy az biztosítsa a Hivatal költségvetésében a részére elkülönített előirányzatok gazdaságos, hatékony és takarékos felhasználását. E bekezdés be nem tartása esetén az irányító szerv az előirányzatok feletti rendelkezési jogosultságot visszavonhatja, korlátozhatja, továbbá elrendelheti a munkamegosztási megállapodás módosítását.
 6. A Hivatal ellátja a jogszabályokban a „gazdasági szervezet” részére meghatározott feladatokat, így feladatai elsősorban a pénzügyi-számviteli feladatok biztosítása (mint tervezési, gazdálkodási, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok, könyvvizetés, adatszolgáltatás, ellenjegyzés, kifizetések teljesítése, munkaügyi feladatok, belső ellenőrzés). Továbbá ellátja a működtetésével, üzemeltetésével, a beruházásokkal, a vagyon használatával, hasznosításával, védelmével kapcsolatos feladatokat az Irányító szerv döntései alapján.
 7. Az adatszolgáltatások tekintetében a Hivatal köteles a feladatellátás szempontjából indokolt, reális határidőket meghatározni. A Művelődési Központ köteles a jogszabály által meghatározott,
-

ill. az irányító szerv által előírt feladatokhoz kapcsolódó adatszolgáltatások esetében az előírt határidőket betartani. Minden más feladat esetében a meghatározott határidők betartására törekedni.

GAZDÁLKODÁS

I. A költségvetés elkészítésének és elfogadásának rendje

1. A költségvetési koncepció elkészítése

A Hivatal feladatai

- A Hivatal (gazdasági csoport) évente költségvetési koncepciót állít össze, meghatározza a Művelődési Központ következő költségvetési évre vonatkozó feladatait, bevételi forrásait.
- Meghatározza a költségvetési tervező munkához a Művelődési Központtól szükséges adatszolgáltatások tartalmi, formai követelményeit és a határidőket.
- Értesítést küld a Művelődési Központ részére a költségvetési tervező munka szakaszairól és az előző pontban meghatározott feltételekről.

A Művelődési Központ feladatai

- Teljesíti adatszolgáltatási kötelezettségét a költségvetési koncepcióhoz a Hivatal felé.
- A Művelődési Központ a költségvetési koncepcióról kialakított véleményét a koncepciótervezethez csatolja.

A Jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a Polgármester november 30-ig (választás évében december 15-ig) benyújtja a Képviselő- testületnek. A koncepciót a Képviselő- testület megtárgyalja, és határozatot hoz a költségvetés készítés további munkálatairól.

2. A Művelődési Központ és az önkormányzat költségvetési rendeletervezetének elkészítése

A Hivatal feladatai

- A Hivatal tájékoztatja a Művelődési Központ vezetőjét az önkormányzat költségvetési koncepciójának a Művelődési Központra vonatkozó részéről, valamint a költségvetés készítésére vonatkozó határidőről.
 - A költségvetési törvény kihirdetését követően, a költségvetésre vonatkozó részletes információk megismerése után a Hivatal folytatja az egyeztetést a Művelődési Központ vezetőjével, aki rendelkezésére bocsátja a szükséges adatokat. Az egyeztetést a költségvetési törvény kihirdetését követően 15 napon belül le kell folytatni.
 - A Hivatal készíti el a Művelődési Központ költségvetési tervezetét. A költségvetési törvény kihirdetését követő 45 napon belül a Jegyző által elkészített költségvetési rendeletervezetet a Polgármester benyújtja a Képviselő-testületnek.
 - A helyi önkormányzat költségvetési rendeletébe a Művelődési Központ költségvetése különítetten épül be.
 - A helyi önkormányzat rendelete tartalmazza a Művelődési Központ finanszírozásának együttes összegét, legalább a következő tételekre kiterjedően:
-

-
- az állami támogatás jogcímeiként,
 - a helyi önkormányzat támogatása,
 - egyéb államháztartáson belülről és kívülről származó bevételeket.
- A helyi önkormányzat költségvetési rendeletében foglalt előirányzatokról a Hivatal, írásban és szóban tájékoztatja a Művelődési Központ vezetőjét.
 - A Művelődési Központ részére információt szolgáltat, segítséget nyújt a költségvetési rendelettervezet jegyzővel történő egyeztetéséhez. Előkészíti a tárgyalást a jegyző és a vezető között a költségvetési egyeztetéshez, a rendelkezésére álló információkat ehhez rendelkezésre bocsátja.

A Művelődési Központ feladatai

- A Hivatal által meghatározott, egyeztetett határidőig és formában összeállítja a költségvetési rendelet elkészítéséhez szükséges intézményi adatokat, és azokat megküldi a Hivatal részére.
- Egyezteti a költségvetési rendelettervezet Művelődési Központot érintő részét a jegyzővel, a jogszabály előírásainak megfelelően.
- Kidolgozza és elkészíti az elemi költségvetés alátámasztását és szöveges indoklását, melyet megküld a Hivatal részére az előre meghatározott határidőre. A szöveges indoklásnak tételesen tartalmaznia kell az adott költségvetési előirányzat összegének számítási módját és indoklását. A szöveges értékelés számszaki részletezése tartalmazza az elemi költségvetés könyveléséhez szervezeti egységenkénti, szakfeladatonkénti és forrásonkénti, illetőleg kötelező és nem kötelező feladatok szerinti bontásban az előirányzatokat.

II. A költségvetési előirányzatok felhasználásának és módosításának rendje

A Hivatal feladatai:

- A Képviselő-testület az előirányzat módosításról rendeletben dönt, amelyről a Hivatal értesíti a Művelődési Központot.

A Művelődési Központ feladatai:

- Gazdálkodik a személyi juttatások és létszám előirányzatával a jogszabályi és az Önkormányzat költségvetési rendeletében meghatározott előírások szerint.
- Felel az előirányzatokkal történő gazdálkodás során az előirányzatok szükségességéért, az igénybevett szolgáltatás mennyiségéért, mértékéért az elvárható takarékoság betartása mellett.
- Köteles feladatai ellátásáról, munkafolyamatai megszervezéséről, oly módon gondoskodni, hogy az biztosítsa az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv (Önkormányzat) költségvetésében a Művelődési Központ részére megállapított előirányzatok gazdaságos, hatékony és takarékos felhasználását.
- A bevételi előirányzatok nem teljesülése esetén a Művelődési Központ vezetőjének kötelessége a kötelezettségvállalásokat felülvizsgálni, a felülvizsgálat eredményét, javaslatát, esetlegesen előirányzat változtatás kezdeményezését írásban jelezni a Hivatal felé.
- Ha a Művelődési Központ az eredeti előirányzatán felül többletbevételt ér el, vagy bevétel kiesése van, illetve kiadási előirányzatain belül átcsoportosítást kíván végrehajtani, akkor a módosítást kezdeményezi a Hivatalnál.

1. Költségvetési információ szolgáltatás rendje

Információs szolgáltatás a költségvetésről

Az önkormányzat a jogszabályoknak megfelelően az államháztartás információs és mérlegrendszerének megfelelően tájékoztatja a Magyar Államkincstárt.

Beszámolási kötelezettség teljesítésének rendje

A helyi önkormányzat költségvetési beszámolója tartalmazza a Művelődési Központra vonatkozó beszámolót is.

Az önkormányzatnak a naptári év első feléről június 30-i fordulónappal féléves költségvetési tájékoztatót, a naptári évről december 31-i fordulónappal éves költségvetési beszámolót kell készíteni a központilag előírt nyomtatványon és tartalommal.

A polgármester a helyi önkormányzat gazdálkodásának I. féléves helyzetéről szeptember 15-ig, míg a ¾ éves helyzetéről a költségvetési koncepciójához kapcsolódóan tájékoztatja a képviselő testületet (november 30., választás évében december 15.).

A tájékoztató tartalmazza a helyi önkormányzat, beleértve a Művelődési Központ költségvetési előirányzatainak időarányos alakulását, valamint az önkormányzat költségvetése teljesülésének alakulását.

A Művelődési Központ vezetője az önkormányzatnak a beszámolási kötelezettség teljesítéséhez információt szolgáltat és beszámol a Művelődési Központ költségvetésének időarányos teljesítéséről.

A Művelődési Központ az éves költségvetés zárásáról információt szolgáltat a Hivatal által előírt módon, hogy az önkormányzat beszámolási kötelezettségének határidőben eleget tudjon tenni.

A Művelődési Központ költségvetési beszámolóját a Hivatal készíti el a rendelkezésére álló adatok alapján, annak vezetője közreműködésével.

2. A költségvetési gazdálkodás bonyolításának rendje

A költségvetés végrehajtása

A Művelődési Központ gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a polgármesteri hivatal látja el.

Kötelezettségvállalás rendje

Kötelezettségvállalásnak minősül a kiadási előirányzatok terhére fizetési kötelezettség vállalásáról szóló, szabályszerűen megtett jognyilatkozat.

Kötelezettséget vállalni csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően írásban lehet.

Nem szükséges írásbeli kötelezettségvállalás az olyan kifizetések teljesítéséhez, amely értéke a kettőszázezer forintot nem éri el, a fizetési számlákról a számlavezető által leemelt pénzügyi szolgáltatások igénybevételehez kapcsolódnak, egyéb fizetési kötelezettségnek minősül.

Írásban vállalt kötelezettségvállalás dokumentumai: kinevezési okirat, szerződés, megállapodás, megrendelés, a pályázati úton odaítélt támogatásról szóló döntés (szerződés) aláírt dokumentuma.

Nem írásban vállalt kötelezettségvállalások (kettőszázezer forintot el nem érő) dokumentumai: számla, számlával egy tekintet alá eső okirat.

Utalványozás

Az Áht. 38. § (1) bekezdése alapján a bevételi előirányzatok javára bevételt elszámol és a kiadási előirányzatok terhére kifizetést elrendelni – Ávr. 59. § (5) bekezdésében meghatározott kivételekkel – utalványozás alapján lehet.

A kiadási előirányzatok terhére történő utalványozásra – az Ávr. 59. § (5) bekezdésében meghatározott kivételekkel a teljesítés igazolását, és az annak alapján végrehajtott érvényesítést követően kerülhet sor.

Utalványozni

- készpénzes fizetési mód esetén az érvényesített okmányra rávezetett
- más esetben külön írásbeli rendelkezéssel lehet.

A bevételi és kiadási pénztárbizonylatra rávezetett rendelkezésen az Ávr. 59. § (3) bekezdés szerinti adatokat kell feltüntetni, azzal, hogy az okmányon már szereplő adatokat nem kell megismételni.

Pénzügyi ellenjegyzés

A pénzügyi ellenjegyzés a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódik.

Az Áht. 37. § (1) bekezdése alapján a pénzügyi ellenjegyzőnek a pénzügyi ellenjegyzést megelőzően meg kell győződnie arról, hogy a szükséges szabad előirányzat rendelkezésre áll, a tervezett kifizetés időpontjában a fedezet biztosított, és a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.

Amennyiben a kötelezettségvállalás nem felel meg a fentiekben előírtaknak, a pénzügyi ellenjegyzőnek erről írásban tájékoztatni kell a kötelezettségvállalót, a kötelezettséget vállaló szerv vezetőjét és gazdasági vezetőjét.

A pénzügyi ellenjegyzést a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzés dátumának és a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.

Érvényesítés

A kifizetések esetén a teljesítés igazolás alapján – az Ávr. 58. § szerint – az érvényesítőnek ellenőrizni kell az összecszerűséget, a fedezet meglétét és azt, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.), továbbá az Ávr., valamint szervezetünk belső szabályzataiban foglaltakat megtartották-e.

Amennyiben az érvényesítő az érvényesítés során a jogszabályok, illetve a belső szabályzatok megsértését tapasztalja, köteles azt jelezni az utalványozónak. Az érvényesítés nem tagható meg, ha ezt követően az utalványozó erre írásban utasítja. A további eljárásra az Ávr. 54. § (4) bekezdésében foglalt szabályokat kell alkalmazni.

Az érvényesítés az Ávr. 59. § (2) bekezdése szerinti okmány utalványozása előtt történik.

Az érvényesítésnek tartalmaznia kell

- az érvényesítésre utaló megjelölést,
- az érvényesítés dátumát és
- az érvényesítő aláírását.

Teljesítés igazolás

A teljesítés igazolása a kiadás utalványozása előtt történik. A teljesítés igazolás során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni és igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, a kiadások összegszerűségét, ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében annak teljesítését. A teljesítés igazolásra jogosult személyeket írásban kell kijelölni.

A teljesítés igazolás a számlán elhelyezett „A teljesítést igazolom” bélyegző lenyomattal, a teljesítés igazolásának dátumával, és teljesítés igazolásra jogosult személy aláírásával történik.

A gazdálkodási jogkörök aláírásait az **1. sz. függelék** tartalmazza.

3. A Művelődési Központ számlái

A Művelődési Központ a gazdálkodásával és pénzellátásával kapcsolatos minden pénzforgalmát önálló számlán köteles lebonyolítani.

4. Vagyoni és számviteli nyilvántartás adatszolgáltatás rendje

A Hivatal a Művelődési Központ vagyoni, számviteli nyilvántartásait az önkormányzat nyilvántartásain belül elkülönítetten vezeti.

Az adatszolgáltatás során szolgáltatott adatok valóságáért a számviteli szabályokkal és a statisztikai rendszerrel való tartalmi egyezőségéért a Művelődési Központ tekintetében annak vezetője és a Hivatal együttesen felelős.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Felek kötelesek a teljes körű együttműködésre, kölcsönös értesítési és tájékoztatási kötelezettséget vállalnak, függetlenül attól, hogy az adott kérdésre vonatkozóan jelen megállapodás tartalmaz-e külön szabályt vagy sem.

A megállapodásban jelzett intézkedések, az információcsere csak írásos, illetve elektronikus formában történhet.

Felek kötelesek az együttműködésüket a hatályos törvények, önkormányzati jogi normák, valamint a belső szabályzatok alkalmazásával megvalósítani.

Felek kijelentik, hogy a gazdálkodásukkal összefüggő jogszabályokban meghatározott általános felelősségi szabályokat ismerik, azokat betartják, és tudomásul veszik, hogy a jelen megállapodásban rögzített feladatok teljesítéséért felelősséggel tartoznak.

A Képviselő-testület a 32/2017. (III. 01.) számú határozatával jelen megállapodást jóváhagyta.

A Képviselő-testület a 6/2020. (I. 20.) számú határozatával jelen megállapodást módosította.

Törtel Község Önkormányzata Polgármestere a 2/2021. (I. 25.) számú határozatával jelen megállapodást módosította.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 10/2022. (I. 31.) számú határozatával jelen megállapodást felülvizsgálta és jóváhagyta.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 12/2024. (I. 29.) számú határozatával jelen megállapodást felülvizsgálta és jóváhagyta.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 5/2025. (I. 30.) számú határozatával jelen megállapodást felülvizsgálta és jóváhagyta.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 5/2026. (I. 29.) határozatával jelen megállapodást felülvizsgálta és jóváhagyta.

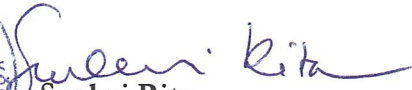
Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a/2026. (III. 26.) határozatával jelen megállapodást módosította és jóváhagyta.

Jelen megállapodás 2017. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt: Törtel, 2026. március 26.

Godó János
Polgármester

Senkei Rita
Igazgató

**GAZDÁLKODÁSI JOGKÖRÖK A DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS
KÖNYVTÁRNÁL**

I. Kötelezettségvállalásra jogosult személyek:

1. Senkei Rita igazgató *Senkei Rita*
2. Godó János polgármester *Godó János*

II. Pénzügyi ellenjegyzésre jogosult személyek:

1. Virág Katalin Kitti általános ügyintéző *Virág Katalin Kitti*

III. Érvényesítésre jogosult személyek:

1. Virág Katalin Kitti általános ügyintéző *Virág Katalin Kitti*

IV. Teljesítés igazolásra jogosult személyek:

1. Senkei Rita igazgató, *Senkei Rita*
2. Godó János polgármester *Godó János*

V. Utalványozásra jogosult személyek:

1. Senkei Rita igazgató *Senkei Rita*
2. Godó János polgármester *Godó János*

9. napirendi pont: Előterjesztés a Törteli Polgármesteri Hivatal és a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde közötti munkamegosztási megállapodás felülvizsgálata tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 9. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájtja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének
43/2026. (III. 26.) határozata**

**a Törteli Polgármesteri Hivatal és a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde közötti
munkamegosztási megállapodás felülvizsgálata tárgyában**

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy

- 1) a Törteli Polgármesteri Hivatal, mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv, illetve a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde, mint önállóan működő költségvetési intézmény között a gazdálkodással kapcsolatos munkamegosztás és felelősségvállalás rendjéről szóló munkamegosztási megállapodást felülvizsgálta, és a határozat mellékletét képező formában és tartalommal jóváhagyja;
- 2) Felkéri a Jegyzőt, hogy a megállapodás módosítását készítse elő és gondoskodjon annak aláírásáról.

Felelős: Dr. Majtényi Erzsébet jegyző,
Jaczina Zoltánné főigazgató

Határidő: azonnal

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyar Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

Melléklet:

MUNKAMEGOSZTÁSI MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött **Törteli Polgármesteri Hivatal**, (a továbbiakban: Hivatal) mint önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv (székhely: 2747 Törtel, Szent István tér 1., adószám: 15390871-2-13),

másrészt a **Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde**, (a továbbiakban: Óvoda) mint gazdasági szervezettel nem rendelkező önállóan működő költségvetési szerv (székhely: 2747 Törtel, Kossuth Lajos u. 1-5., adószám: 16794900-2-13) között alulírott helyen és időben az alábbi feltételekkel:

A MEGÁLLAPODÁS TÁRGYA ÉS CÉLJA

Az Óvoda és az Hivatal egymás közötti munkamegosztási és felelősségvállalási rendjének szabályozása a gazdálkodási, üzemeltetési feladatok tekintetében.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete létrehozta az önálló költségvetési szervként működő Óvodát és a gazdasági feladatai ellátásával a Hivatalt bízta meg. A feladatellátás az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. (továbbiakban Áht.), valamint az annak végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (továbbiakban Ávr.) idevonatkozó szabályai alapján történik az alábbiak szerint:

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS ÁLTALÁNOS SZEMPONTJAI

1. Az Óvoda alaptevékenységét az Irányító (Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete) szerv az Alapító Okiratban határozza meg.
2. Az Óvoda feladatai ellátására szolgáló előirányzatokkal, létszámmal, vagyonnal, valamint a rendelkezésre álló forrásokkal szabályszerűen, gazdaságosan, hatékonyan és eredményesen köteles gazdálkodni.
3. Az együttműködés nem érinti az Óvoda szakmai önállóságát, illetve szakmai döntési rendszerét, felelősségét.
4. Az Ávr. szerint az önállóan működő költségvetési szerv (Óvoda) az alapfeladatai ellátását szolgáló személyi juttatásokkal és az azokhoz kapcsolódó járulékok és egyéb közterhek előirányzataival minden esetben önállóan, egyéb előirányzatokkal jelen munkamegosztási megállapodásban foglaltaktól függetlenül rendelkezik.
5. Az Óvoda a saját költségvetésében meghatározott előirányzatok felhasználásáért az Ávr. előírásai szerint felel, ezen felül köteles feladatai ellátásáról, munkafolyamatai megszervezéséről oly módon gondoskodni, hogy az biztosítsa a Hivatal költségvetésében a részére elkülönített előirányzatok gazdaságos, hatékony és takarékos felhasználását. E bekezdés be nem tartása esetén az irányító szerv az előirányzatok feletti rendelkezési jogosultságot visszavonhatja, korlátozhatja, továbbá elrendelheti a munkamegosztási megállapodás módosítását.
6. A Hivatal ellátja a jogszabályokban a „gazdasági szervezet” részére meghatározott feladatokat, így feladatai elsősorban a pénzügyi-számviteli feladatok biztosítása (mint tervezési, gazdálkodási, finanszírozási, adatszolgáltatási és beszámolási feladatok, könyvvezetés, adatszolgáltatás, ellenjegyzés, kifizetések teljesítése, munkaügyi feladatok, belső ellenőrzés). Továbbá ellátja a működtetésével, üzemeltetésével, a beruházásokkal, a vagyon használatával, hasznosításával, védelmével kapcsolatos feladatokat az Irányító szerv döntései alapján.

7. Az adatszolgáltatások tekintetében a Hivatal köteles a feladatellátás szempontjából indokolt, reális határidőket meghatározni.

Az Óvoda köteles a jogszabály által meghatározott, ill. az irányító szerv által előírt feladatokhoz kapcsolódó adatszolgáltatások esetében az előírt határidőket betartani. Minden más feladat esetében a meghatározott határidők betartására törekedni.

GAZDÁLKODÁS

A költségvetés elkészítésének és elfogadásának rendje

I. A költségvetési koncepció elkészítése

A Hivatal feladatai

- A Hivatal (gazdasági csoport) évente költségvetési koncepciót állít össze, meghatározza az Óvoda következő költségvetési évre vonatkozó feladatait, bevételi forrásait.
- Meghatározza a költségvetési tervező munkához az Óvodától szükséges adatszolgáltatások tartalmi, formai követelményeit és a határidőket.
- Értesítést küld az Óvoda részére a költségvetési tervező munka szakaszairól és az előző pontban meghatározott feltételekről.

Az Óvoda feladatai

- Teljesíti adatszolgáltatási kötelezettségét a költségvetési koncepcióhoz a Hivatal felé.
- Az Óvoda a költségvetési koncepcióról kialakított véleményét a koncepciótervezetthez csatolja.

A Jegyző által elkészített, a következő évre vonatkozó költségvetési koncepciót a Polgármester november 30-ig (választás évében december 15-ig) benyújtja a Képviselő- testületnek. A koncepciót a Képviselő- testület megtárgyalja, és határozatot hoz a költségvetés készítés további munkálatairól.

2. Az Óvoda és az önkormányzat költségvetési rendeletervezetének elkészítése

A Hivatal feladatai

- A Hivatal tájékoztatja az Óvoda vezetőjét az önkormányzat költségvetési koncepciójának az Óvodára vonatkozó részéről, valamint az óvodai költségvetés készítésére vonatkozó határidőről.
- A költségvetési törvény kihirdetését követően, a költségvetésre vonatkozó részletes információk megismerése után a Hivatal folytatja az egyeztetést az Óvoda vezetőjével, aki rendelkezésére bocsátja a szükséges adatokat. Az egyeztetést a költségvetési törvény kihirdetését követően 15 napon belül le kell folytatni.
- A Hivatal készíti el az Óvoda költségvetési tervezetét. A költségvetési törvény kihirdetését követő 45 napon belül a Jegyző által elkészített költségvetési rendeletervezetet a Polgármester benyújtja a képviselő-testületnek.
- A helyi önkormányzat költségvetési rendeletébe az Óvoda költségvetése elkülönítetten épül be.
- A helyi önkormányzat rendelete tartalmazza az óvodai feladatok finanszírozásának együttes összegét, legalább a következő tételekre kiterjedően:
 - az állami támogatás jogcímeként,
 - a helyi önkormányzat támogatása,
 - egyéb államháztartáson belülről és kívülről származó bevételeket.
- A helyi önkormányzat költségvetési rendeletében foglalt előirányzatokról a Hivatal, írásban és szóban tájékoztatja az Óvoda vezetőjét.

K1

161

- Az Óvoda részére információt szolgáltat, segítséget nyújt a költségvetési rendelettervezet jegyzővel történő egyeztetéséhez. Előkészíti a tárgyalást a jegyző és a vezető között a költségvetési egyeztetéshez, a rendelkezésére álló információkat ehhez rendelkezésre bocsátja.

Az Óvoda feladatai

- A Hivatal által meghatározott, egyeztetett határidőig és formában összeállítja a költségvetési rendelet elkészítéséhez szükséges intézményi adatokat, és azokat megküldi a Hivatal részére.
- Egyezteti a költségvetési rendelettervezet Óvodát érintő részét a jegyzővel a jogszabály előírásainak megfelelően.
- Kidolgozza és elkészíti az elemi költségvetés alátámasztását és szöveges indoklását, melyet megküld a Hivatal részére az előre meghatározott határidőre. A szöveges indoklásnak tételesen tartalmaznia kell az adott költségvetési előirányzat összegének számítási módját és indoklását. A szöveges értékelés számszaki részletezése tartalmazza az elemi költségvetés könyveléséhez szervezeti egységenkénti, szakfeladatonkénti és forrásonkénti, illetőleg kötelező és nem kötelező feladatok szerinti bontásban az előirányzatokat.

II. A költségvetési előirányzatok felhasználásának és módosításának rendje

A Hivatal feladatai:

- A Képviselő-testület az előirányzat módosításról rendeletben dönt, amelyről a Hivatal értesíti az Óvodát.

Az Óvoda feladatai:

- Gazdálkodik a személyi juttatások és létszám előirányzatával a jogszabályi és az Önkormányzat költségvetési rendeletében meghatározott előírások szerint.
- Felel az előirányzatokkal történő gazdálkodás során az előirányzatok szükségességéért, az igénybe vett szolgáltatás mennyiségéért, mértékéért az elvárható takarékoság betartása mellett.
- Köteles feladatai ellátásáról, munkafolyamatai megszervezéséről, oly módon gondoskodni, hogy az biztosítsa az önállóan működő és gazdálkodó költségvetési szerv (Önkormányzat) költségvetésében az Óvoda részére megállapított előirányzatok gazdaságos, hatékony és takarékos felhasználását.
- A bevételi előirányzatok nem teljesülése esetén az Óvoda vezetőjének kötelessége a kötelezettségvállalásokat felülvizsgálni, a felülvizsgálat eredményét, javaslatát, esetlegesen előirányzat változtatás kezdeményezését írásban jelezni a Hivatal felé.
- Ha az Óvoda az eredeti előirányzatán felül többletbevételt ér el, vagy bevétel kiesése van, illetve kiadási előirányzatain belül átcsoportosítást kíván végrehajtani, akkor a módosítást kezdeményezi a Hivatalnál.

1. Költségvetési információ szolgáltatás rendje

Információs szolgáltatás a költségvetésről

Az önkormányzat a jogszabályoknak megfelelően az államháztartás információs és mérlegrendszerének megfelelően tájékoztatja a Magyar Államkincstárt.

Beszámolási kötelezettség teljesítésének rendje

A helyi önkormányzat költségvetési beszámolója tartalmazza az Óvodára vonatkozó beszámolót is.

K1 121

Az önkormányzatnak a naptári év első feléről június 30-i fordulónappal féléves költségvetési tájékoztatót, a naptári évről december 31-i fordulónappal éves költségvetési beszámolót kell készíteni a központilag előírt nyomtatványon és tartalommal.

A polgármester a helyi önkormányzat gazdálkodásának I. féléves helyzetéről szeptember 15-ig, míg a 3/4 éves helyzetéről a költségvetési koncepciójához kapcsolódóan tájékoztatja a képviselő testületet (november 30., választás évében december 15.).

A tájékoztató tartalmazza a helyi önkormányzat, beleértve az Óvoda költségvetési előirányzatainak időarányos alakulását, valamint az önkormányzat költségvetése teljesülésének alakulását.

Az Óvoda vezetője az önkormányzatnak a beszámolási kötelezettség teljesítéséhez információt szolgáltat és beszámol az Óvoda költségvetésének időarányos teljesítéséről.

Az Óvoda az éves költségvetés zárásáról információt szolgáltat a Hivatal által előírt módon, hogy az önkormányzat beszámolási kötelezettségének határidőben eleget tudjon tenni.

Az Óvoda költségvetési beszámolóját a Hivatal készíti el a rendelkezésére álló adatok alapján, annak vezetője közreműködésével.

2. A költségvetési gazdálkodás bonyolításának rendje

A költségvetés végrehajtása

Az Óvoda gazdálkodásának végrehajtásával kapcsolatos feladatokat a polgármesteri hivatal látja el.

Kötelezettségvállalás rendje

Kötelezettségvállalásnak minősül a kiadási előirányzatok terhére fizetési kötelezettség vállalásáról szóló, szabályszerűen megtett jognyilatkozat.

Kötelezettséget vállalni csak pénzügyi ellenjegyzés után, a pénzügyi teljesítés esedékességét megelőzően írásban lehet.

Nem szükséges írásbeli kötelezettségvállalás az olyan kifizetések teljesítéséhez, amely értéke a kettőszázezer forintot nem éri el, a fizetési számlákról a számlavezető által leemelt pénzügyi szolgáltatások igénybevételéhez kapcsolódnak, egyéb fizetési kötelezettségnek minősül.

Írásban vállalt kötelezettségvállalás dokumentumai: kinevezési okirat, szerződés, megállapodás, megrendelés, a pályázati úton odaítélt támogatásról szóló döntés (szerződés) aláírt dokumentuma.

Nem írásban vállalt kötelezettségvállalások (kettőszázezer forintot el nem érő) dokumentumai: számla, számlával egy tekintet alá eső okirat.

Utalványozás

Az Áht. 38. § (1) bekezdése alapján a bevételi előirányzatok javára bevételt elszámol és a kiadási előirányzatok terhére kifizetést elrendelni – az Ávr. 59. § (5) bekezdésében meghatározott kivételekkel – utalványozás alapján lehet.

EL

141

A kiadási előirányzatok terhére történő utalványozásra – az Ávr. 59. § (5) bekezdésében meghatározott kivételekkel a teljesítés igazolását, és az annak alapján végrehajtott érvényesítést követően kerülhet sor.

Utalványozni

- készpénzes fizetési mód esetén az érvényesített okmányra rávezetett
- más esetben külön írásbeli rendelkezéssel lehet.

A bevételi és kiadási pénztárbizonylatra rávezetett rendelkezésen az Ávr. 59. § (3) bekezdés szerinti adatokat kell feltüntetni, azzal, hogy az okmányon már szereplő adatokat nem kell megismételni.

Pénzügyi ellenjegyzés

A pénzügyi ellenjegyzés a kötelezettségvállaláshoz kapcsolódik.

Az Áht. 37. § (1) bekezdése alapján a pénzügyi ellenjegyzőnek a pénzügyi ellenjegyzést megelőzően meg kell győződnie arról, hogy a szükséges szabad előirányzat rendelkezésre áll, a tervezett kifizetés időpontjában a fedezet biztosított, és a kötelezettségvállalás nem sérti a gazdálkodásra vonatkozó szabályokat.

Amennyiben a kötelezettségvállalás nem felel meg a fentiekben előírtaknak, a pénzügyi ellenjegyzőnek erről írásban tájékoztatni kell a kötelezettségvállalót, a kötelezettséget vállaló szerv vezetőjét és gazdasági vezetőjét.

A pénzügyi ellenjegyzést a kötelezettségvállalás dokumentumán a pénzügyi ellenjegyzés dátumának és a pénzügyi ellenjegyzés tényére történő utalás megjelölésével, az arra jogosult személy aláírásával kell igazolni.

Érvényesítés

A kifizetések esetén a teljesítés igazolás alapján – az Ávr. 58. § szerint – az érvényesítőnek ellenőrizni kell az összegszerűséget, a fedezet meglétét és azt, hogy a megelőző ügymenetben az Áht., az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I.11.) Korm. rendelet (a továbbiakban Áhsz.), továbbá az Ávr., valamint szervezetünk belső szabályzataiban foglaltakat megtartották-e.

Amennyiben az érvényesítő az érvényesítés során a jogszabályok, illetve a belső szabályzatok megsértését tapasztalja, köteles azt jelezni az utalványozónak. Az érvényesítés nem tagható meg, ha ezt követően az utalványozó erre írásban utasítja. A további eljárásra az Ávr. 54. § (4) bekezdésében foglalt szabályokat kell alkalmazni.

Az érvényesítés az Ávr. 59. § (2) bekezdése szerinti okmány utalványozása előtt történik.

Az érvényesítésnek tartalmaznia kell

- az érvényesítésre utaló megjelölést,
- az érvényesítés dátumát és
- az érvényesítő aláírását.

Teljesítés igazolás

A teljesítés igazolása a kiadás utalványozása előtt történik. A teljesítés igazolás során ellenőrizhető okmányok alapján ellenőrizni és igazolni kell a kiadások teljesítésének jogosságát, a kiadások

KL

összecszerűségét, ellenszolgáltatást is magában foglaló kötelezettségvállalás esetében annak teljesítését. A teljesítés igazolásra jogosult személyeket írásban kell kijelölni.

A teljesítés igazolás a számlán elhelyezett „A teljesítést igazolom” bélyegző lenyomattal, a teljesítés igazolásának dátumával, és teljesítés igazolásra jogosult személy aláírásával történik.

A gazdálkodási jogkörök gyakorlóinak aláírásait az **1. sz. függelék** tartalmazza.

3. Az Óvoda számlái

Az Óvoda gazdálkodásával és pénzellátásával kapcsolatos minden pénzforgalmát önálló számlán köteles lebonyolítani.

4. Vagyon- és számviteli nyilvántartás adatszolgáltatás rendje

A Hivatal az Óvoda vagyoni számviteli nyilvántartásait az önkormányzat nyilvántartásain belül elkülönítetten vezeti.

Az adatszolgáltatás során szolgáltatott adatok valóságáért a számviteli szabályokkal és a statisztikai rendszerrel való tartalmi egyezőségéért az Óvoda tekintetében annak vezetője és a Hivatal együttesen felelős.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Felek kötelesek a teljes körű együttműködésre, kölcsönös értesítési és tájékoztatási kötelezettséget vállalnak, függetlenül attól, hogy az adott kérdésre vonatkozóan jelen megállapodás tartalmaz-e külön szabályt vagy sem.

A megállapodásban jelzett intézkedések, az információcsere csak írásos, illetve elektronikus formában történhet.

Felek kötelesek az együttműködésüket a hatályos törvények, önkormányzati jogi normák, valamint a belső szabályzatok alkalmazásával megvalósítani.

Felek kijelentik, hogy a gazdálkodásukkal összefüggő jogszabályokban meghatározott általános felelősségi szabályokat ismerik, azokat betartják, és tudomásul veszik, hogy a jelen megállapodásban rögzített feladatok teljesítéséért felelősséggel tartoznak.

A Képviselő-testület a 33/2017. (III. 01.) számú határozatával jelen megállapodást jóváhagyta.

A Képviselő-testület az 5/2020. (I. 20.) számú határozatával jelen megállapodást módosította.

Törtel Község Önkormányzata Polgármestere a 3/2021. (I. 25.) számú határozatával jelen megállapodást módosította.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 11/2022. (I. 31.) számú határozatával a jelen megállapodást jóváhagyta.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 13/2024. (I. 29.) számú határozatával jelen megállapodást felülvizsgálta.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 4/2025. (I. 30.) határozatával jelen megállapodást felülvizsgálta és jóváhagyta.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete a 6/2026. (I. 29.) határozatával jelen megállapodást felülvizsgálta és jóváhagyta

Jelen megállapodást 2017. január 1-jétől kell alkalmazni.

Kelt.: Törtel, 2026. január

Godó János
Polgármester

Jaczina János Zoltánné
Főigazgató

**GAZDÁLKODÁSI JOGKÖRÖK A TÖRTELI TULIPÁN ÓVODA ÉS MINI
BÖLCSŐDÉNÉL**

I. Kötelezettségvállalásra jogosult személyek:

1. Jaczina János Zoltánné főigazgató *Jaczina Zolt*
2. Kókainé Matuz Henriett főigazgató helyettes *Kókainé Matuz Henriett*
3. Godó János polgármester *Godó J*

II. Pénzügyi ellenjegyzésre jogosult személyek:

1. Virág Katalin Kitti általános ügyintő *Virág Katalin*

III. Érvényesítésre jogosult személyek:

1. Virág Katalin Kitti általános ügyintőző *Virág Katalin*

IV. Teljesítés igazolásra jogosult személyek:

1. Jaczina János Zoltánné főigazgató *Jaczina Zolt*
2. Kókainé Matuz Henriett főigazgató helyettes *Kókainé Matuz Henriett*
3. Godó János polgármester *Godó J*

V. Utalványozásra jogosult személyek:

1. Jaczina János Zoltánné főigazgató *Jaczina Zolt*
2. Kókainé Matuz Henriett főigazgató helyettes *Kókainé Matuz Henriett*
3. Godó János polgármester *Godó J*

10. napirendi pont: Előterjesztés a Törtel Község Önkormányzatának az önkormányzatok rendkívüli támogatására 2026. évben kiírt pályázaton való részvétele tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 10. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájta a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének
44/2026. (III. 26.) határozata**

**Törtel Község Önkormányzatának az „Önkormányzatok rendkívüli támogatása” 2026. évi
pályázati kiíráson való részvétele tárgyában**

Törtel Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy:

1. pályázatot nyújt be a helyi önkormányzatokért felelős miniszter és államháztartásért felelős miniszter által meghirdetett, „az önkormányzatok rendkívüli támogatása a települési önkormányzatok működőképességének megőrzése vagy egyéb, a feladataik ellátását veszélyeztető helyzet elhárítására szolgáló pályázat” tárgyában
 - 1.1 a 2025. évi költségvetési beszámolóban meghatározott 30.797.071,- Ft összegű normatíva visszafizetési kötelezettségünk,
 - 1.2 a Jász Nagykun-Szolnok Vármegyei Kormányhivatal Tűzvédelmi, Iparbiztonsági, Vízügyi és Vízügyvédelmi Osztálya a Törtel 2215/8 hrsz-ú ingatlanon lévő **K-14 kataszteri számú termálkút** – engedély nélkül gyakorolt vízhasználattal összefüggő - **2025. évre esedékes vízkészletjárulék megfizetésére vonatkozó eljárása során megállapított fizetési kötelezettségünk** finanszírozására;
2. felhatalmazza a polgármestert a pályázat előkészítésre és a Magyar Államkincstár felé elektronikus úton történő benyújtására.

Felelős: Godó János polgármester

Határidő: Azonnal

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

11. napirendi pont: Előterjesztés települési veszélyelhárítási terv felülvizsgálata tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség

Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet

Előterjesztő: Godó János

Az előterjesztés a jegyzőkönyv 11. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsátja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének
45/2026. (III. 26.) határozata**

a települési veszélyelhárítási terv felülvizsgálata tárgyában

Törtel Község Önkormányzatának Képviselő testülete úgy dönt, hogy

- 1) a Települési Veszélyelhárítási Tervet az előterjesztés melléklete szerint jóváhagyja.
- 2) felhatalmazza a polgármestert annak aláírására és az abban foglaltak végrehajtására.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

Melléklet:

Szám: /2026.

Jóváhagyom!

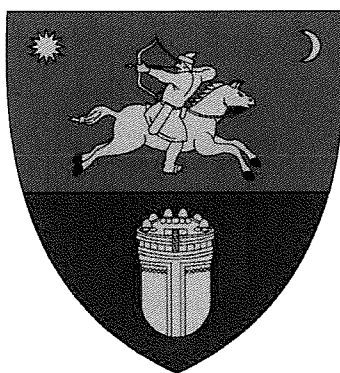
.....2026.....hó.....-n

.....
HVB elnök

Egyetértek!

.....2026.....hó.....-n

.....
KvK Kirendeltség-vezető

Törtel

Törtel Község Veszélyelhárítási terve

Felterjesztem!

Törtel, 2026. március 26.

Készítette:

Törtel, 2026. március 26.

.....
Godó János
polgármester

.....
Stummerné Bakos Krisztina
településfejlesztési ügyintéző

I. ÁLTALÁNOS RÉSZ

1. BEVEZETÉS

1.1 A TERV RENDELTETÉSE

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet alapján a BM OKF, a megyei (fővárosi) védelmi bizottságok, a kirendeltség vezetők, a polgármesterek, a gazdálkodó szervek veszélyelhárítási tervet, illetve a katasztrófavédelmi megbízottak járási veszélyelhárítási tervkivonatot készítenek a katasztrófák következményeinek a katasztrófaveszély, veszélyhelyzet elhárítása, csökkentése érdekében.

A védekezésért felelős személy a katasztrófavédelmi feladatok ellátása keretében, a jóváhagyott terv szerint intézkedik az emberi élet, a lakosság alapvető ellátásának biztosítása, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak, a létfontosságú rendszerlemek védelme és a katasztrófa következményeinek csökkentése érdekében.

1.2 A TERV CÉLJA

A veszélyelhárítási tervek célja, hogy a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 44. §-ban felsorolt természeti, civilizációs, valamint egyéb eredetű veszélyek következményeinek elhárítása, csökkentése érdekében szükséges szakmai döntéseket támogatása a különböző veszélyekre vonatkozó eljárási rendek, műveleti sorrendek és adatbázisok segítségével.

1.3 A TERV HATÁLYA

A veszélyelhárítási terveket Magyarország területén katasztrófaveszély és veszélyhelyzet kezelése, valamint következményeinek elhárítása, csökkentése érdekében kell alkalmazni.

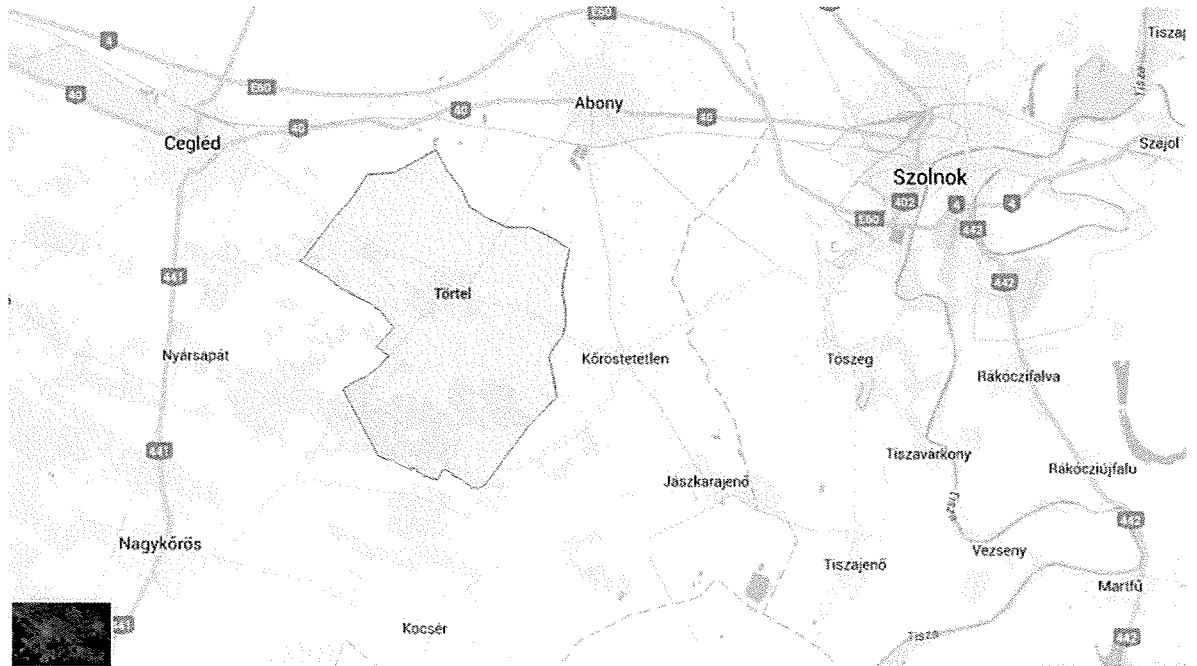
A veszélyelhárítási tervek hatálya kiterjed - a tervek szintjétől függően - a BM OKF szervezeti egységeire, területi, területi jogállású és helyi szerveire, az önkéntes és köteles polgári védelmi szervezetekre, az önkéntes és karitatív szervezetek állományára, a védelmi igazgatás szegmensére, valamint a katasztrófaveszély és a veszélyhelyzet kezelésében érintett résztvevő szervekre, szervezetekre.

Régió:	Közép-Magyarországi
Megye:	Pest
Járás:	Ceglédi Járás
Jogállás:	Önkormányzat
Polgármester:	Godó János
Jegyző:	Dr. Majtényi Erzsébet
Közbiztonsági referens:	Farkas Gábor
Közbiztonsági referens helyettes:	Tóth Gábor Tibor
Népesség:	4401

Belterület (km ²):	kb. 516 ha
Külterület (km ²):	kb. 5768 ha
Korösszetétel:	0-18: 817 fő, 18-60: 2576 fő, 60+: 951 fő
Helyben dolgozók:	fő
Munkanélküliek száma:	273 fő
Lakóingatlanok száma:	1632 db
Közüntézmények:	Törteli Szent István Király Általános Iskola 2747 Törtel, Szent István tér 2. Tel: 53/576-509
	Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde. 2747 Törtel, Kossuth Lajos utca 1-5. Tel: 53/376-040
	Déryné Művelődési Központ és Könyvtár 2747 Törtel, Dózsa Gy. út 19. Tel: 53/576-539
	Törtel Posta 2747 Törtel, Dózsa György út 38. Tel: 53/376-038
I számú felnőtt és gyermek (vegyes) háziiorvosi körzet	Dr. Fekete László 2747 Törtel, Dózsa György út 20/a. Tel: 53/376-009
II. számú felnőtt és gyermek (vegyes) háziiorvosi körzet	Dr. Lázár Ferenc 2747 Törtel, Kőrösi út 47. Tel: 53/376-004
Gyógyszertár:	Szent Margit Gyógyszertár 2747 Törtel, Szent István út 7/a. Tel: 53/376-295
Szolgáltatók:	MVM Next Energiakereskedelmi Zrt. MVM Démász Áramhálózati Kft. MOHU MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.
	Bácsvíz Víz- és Csatornaszolgáltató Zrt. Cím: Kecskemét, Izsáki út 13, 6000 Telefon:(40) 403 020
Társadalmi, karitatív szervek:	Törtel Faluvédő és Polgárőr Egyesület 2747 Törtel, Szent István tér 1. Pál Antal 70/771-9175 Törtelért Polgárőr Egyesület 2747 Törtel Bercsényi út 3/A. Molnár János
Főbb veszélyeztetettség:	Rendkívüli időjárási tényezők
	Földrengés
	Belvíz

1.4 A KATASZTRÓFAVÉDELMI OSZTÁLYBA SOROLÁS EREDMÉNYEI

- a) katasztrófavédelmi osztály: II.
 b) katasztrófavédelmi osztályba sorolás térképi megjelenítése;

- c) jellemző, feltárt veszélyeztető hatások, kockázati tényezők ismertetése.

II. Veszélyeztető hatás

1. elemi csapások, természeti eredetű veszélyek		- igen	Katasztrófavédelmi osztály
1.1	árvíz		
1.2	belvíz	X	III. osztály
1.3	rendkívüli időjárás	X	III. osztály
1.4	földtani veszélyforrások		
	1.4.1 földrengés		
	1.4.2 földcsuszamlás		
	1.4.3 beszakadás		
	1.4.4 talajsüllyedés		
	1.4.5 partfalomlás		
2. ipari szerencsétlenség, civilizációs eredetű veszélyek			

2.1	a Kat. IV. fejezetének hatálya alá tartozó üzem		
2.1.1	felső küszöb értékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem		I. osztály
2.1.2	alsó küszöb értékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem		II. osztály
2.1.3	küszöb érték alatti üzem		III. osztály
2.2	más létesítmény (ipari, mezőgazdasági) általi veszélyeztető hatás, veszélyes anyag szabadba kerülésének kockázata		
2.3	távolság nukleáris létesítménytől (3-30 km közötti területen lévő):		
2.3.1	atomerőműtől		
2.3.2	kutatóreaktortól		
2.4	közlekedési útvonalak és csomópontok:		
2.4.1	veszélyes áruk szállítása		
2.4.2	jelentős forgalom		
2.5	a Kat. IV. fejezetének hatálya alá nem tartozó, katonai célból üzemeltetett veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmények		
3. egyéb eredetű veszélyek			
3.1	felszíni és felszín alatti vizek (elsősorban ivóvízbázisok) sérülékenysége		
3.2	humán járvány vagy		

	járványveszély, valamint állatjárvány		
3.3	a riasztási küszöböt elérő mértékű légszennyezettség		
4. kritikus infrastruktúrákkal kapcsolatos kockázatok			
4.1	a lakosság alapvető ellátását biztosító infrastruktúrák sérülékenysége		
4.2	a közlekedés sérülékenysége		
4.3	a közigazgatás és a lakosság ellátását közvetve biztosító infrastruktúrák sérülékenysége		

2. A VÉDEKEZÉSBEN RÉSZTVEVŐK

2.1 A HELYZETÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS FELADATAI

A védekezésért felelős személy helyzetértékelési feladatainak ismertetése:

- a) meghatározni a katasztrófaveszély, veszélyeztettség mértékét;
- b) felmérni a kockázati, várható védekezési helyszíneket;
- c) felmérni a védekezés elsődleges feladatait;
- d) programozható intézkedési műveleti sorrend áttekintése;
- e) intézkedési műveleti sorrend nem programozható elemekkel való kiegészítése;
- f) felmérni a veszélyelhárításhoz szükséges erőket, eszközöket, anyagokat;
- g) felmérni a rendelkezésre álló erő-eszköz kapacitást;
- h) induló készletek pontosítása;
- i) külső erők igénybevétele lehetőségének felmérése.

2.2 A RIASZTÁS ÉS A KÉSZENLÉTBÉ HELYEZÉS RENDJE

2.2.1 VEZETŐ, OPERATÍV MUNKASZERV RIASZTÁSA, KÉSZENLÉTBÉ HELYEZÉSE

- a) vezető (név, elérhetőség): Godó János polgármester (tel: 53/576-010)
- b) operatív munkaszerv felépítése:

POLGÁRMESTER

Godó János

Tel:

JEGYZŐ
Dr. Majtényi Erzsébet
Tel:

MŰSZAKI CSOPORT
VEZETŐ
Tóth Gábor Tibor
Tel:

- c) riasztás, készenlétbe helyezés rendje: polgármester riaszt
- d) készenlét elérésének normái: 1 óra
- e) operatív munkaszerv működési rendje:
2747 Törtel, Szent István tér 1. Polgármesteri Iroda

2.2.2 HIVATÁSOS KATASZTRÓFAVÉDELMI SZERVEK RIASZTÁSA, KÉSZENLÉTBELI HELYEZÉSE

- a) hivatásos katasztrófavédelmi szerv neve, elérhetősége:
Cegléd Katasztrófavédelmi Kirendeltség: 06/53 311-025
Tóth László tű. őrnagy. Kirendeltségvezető: 06/20 589-03-37

ALAPÁLLAPOT

A beavatkozó erők normál működési rendje. Alapállapot során végrehajtandó feladatok:

- a) katasztrófa elhárításban történő részvételt biztosító tervek, rendszabályok kidolgozása;
- b) vezető munkaszervek katasztrófavédelmi feladatainak kidolgozása;
- c) okmányok, adattárak, nyilvántartások, tervek kidolgozása, naprakészen tartása;
- d) katasztrófavédelmi felkészítések végrehajtása;
- e) katasztrófavédelmi gyakorlatok végrehajtása;
- f) technikai eszközök folyamatos meglétének, alkalmazhatóságának biztosítása;
- g) Állományriasztási, aktivizálási, működési feltételeinek biztosítása.

KATASZTRÓFAVÉDELMI KÉSZENLÉT

A katasztrófavédelmi készenlét akkor kerül elrendelésre, amikor az előrejelzések szerint katasztrófa helyzet kialakulása várható és az erők igénybevételére lehet számítani, vagy a már bekövetkezett katasztrófa hatásai elleni védekezés során sor kerülhet erők igénybevételére. A készenlét során végrehajtandó feladatok munkaidőben elrendelt készenlét esetén az elrendeléstől, illetve munkaidőn kívüli elrendelt készenlét esetén a következő munkanap kezdetétől számított 12 órán belül:

- h) kijelölt vezető szervek operatív törzseinek, csoportjainak megalakítása;
- i) kialakult helyzetnek megfelelően a végrehajtó erők kijelölése;
- j) kijelölt erők kiértesítése, szolgálati, szolgálatteljesítési helyre történő berendelése;
- k) várható feladat tisztázása;
- l) alkalmazási tervek, málházasi jegyek, utalványok, egyéb okmányok pontosítása;

- m) kijelölt munkacsoportok, támogató állomány készenléti szolgálatának megszervezése;
- n) személyi állomány eligazítása, szükség esetén feladatorientált felkészítésük;
- o) összekötőszti rendszer pontosítása, az összekötők szükség szerint kiküldése;
- p) kijelölt erők személyi feltételeinek, technikai eszközeinek pontosítása, kiadása;
- q) EDR rádiók, mobil telefonok felvétele, a hálózati működés ellenőrzése;
- r) kiértesítés feltételeinek folyamatos biztosítása;
- s) szállítás (közúti, vasúti, légi) megszervezése;
- t) készenlét jelentése.

KATASZTRÓFAVESZÉLY KÉSZENLÉT

A készenléti fokozat a reagálási idő további rövidítése érdekében kerül bevezetésre. A készenlét során végrehajtandó feladatok az elrendeléstől számított 6 órán belül:

- u) katasztrófavédelmi készenlét fokozat feladatai végrehajtásának ellenőrzése;
- v) készenléti szolgálatot teljesítők berendelése szolgálati, szolgálatteljesítési helyükre;
- w) eszközellátási rend, lebiztosított objektumok, szolgáltatások, eszközök pontosítása;
- x) anyagok, eszközök átvétele, málházás végrehajtása, a besorolás megszervezése;
- y) állomány tájékoztatása a kialakult helyzetről és a várható feladatról;
- z) készenlét jelentése.

TELJES BEVETÉSI KÉSZENLÉT

A beavatkozó erők legmagasabb készenléti fokozata, amely akkor kerül elrendelésre, amikor az erők alkalmazása valószínűsíthető, és indokolt a legrövidebb reakcióidő biztosítása. A készenlét során végrehajtandó feladatok az elrendeléstől számított 6 órán belül:

- a) katasztrófavédelmi készenlét feladatainak végrehajtási ellenőrzése;
- b) katasztrófaveszély készenlét feladatainak végrehajtási ellenőrzése;
- c) besorolás végrehajtása, málházás, állomány ellenőrzése;
- d) személyi állomány eligazítása;
- e) 1 órás menetkésztség elérése és fenntartása;
- f) készenlét jelentése.

2.2.3 KÖTELES POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK

- a) köteles polgári védelmi szervezetek típusai, egységei: melléklet szerint (melléklet a polgári védelmi szervezet megalakítási terve)
- b) rendelkezésre álló köteles polgári védelmi szervezetek (név, típus, egység, létszám): melléklet szerint (melléklet a polgári védelmi szervezet megalakítási terve)
- c) riasztás, készenlétbe helyezés rendje, végrehajtása: melléklet szerint (melléklet a mozgósítási terv)
- d) mozgósítási fokozatok: melléklet szerint (melléklet a mozgósítási terv)
- e) mozgósítási fokozatok elérésének normái: melléklet szerint (melléklet a mozgósítási terv)

- f) mozgósítási fokozatonként végrehajtandó feladatok: (melléklet szerint melléklet a mozgósítási terv)
- g) polgári védelmi szervezetek alkalmazása: melléklet szerint (melléklet a mozgósítási terv)

A köteles polgári védelmi szervezetek alkalmazására akkor kerül sor, ha a katasztrófaveszély, veszélyhelyzet kezelésére rendelt szervek erőforrásai nem elegendőek, illetve, ha a lakosság, valamint a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme ezt indokoltá teszi. A polgári védelmi szervezetek mozgósítása történhet egyidejűleg, illetve részenként. A mozgósításra tervezett polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek létszámát az illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv javaslatának figyelembe vételével a mozgósítást elrendelő személy határozza meg.

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK ALKALMAZÁSÁNAK ELRENDELÉSE

- a) a belügyminiszter, a BM OKF főigazgatója kezdeményezése alapján, a Kormány egyidejű tájékoztatása mellett;
- b) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a belügyminiszter intézkedése alapján - vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával -, amelyről a BM OKF főigazgatóját egyidejűleg tájékoztatja;
- c) a polgármester és főpolgármester a megyei, illetve fővárosi védelmi bizottság elnökének rendelkezése alapján, vagy halasztást nem tűrő esetben annak utólagos tájékoztatásával;
- d) a munkahelyi polgári védelmi szervezetet létrehozó vezető a területileg illetékes hivatásos katasztrófavédelmi szerv egyidejű tájékoztatása mellett.

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK KÉSZENLÉTI IDEJE

Gyors reagálású	12 órán belül
Rövid reagálású	24 órán belül

A gyors reagálású szervezetek elsősorban az irányítást végző szervek, szervezetek, valamint a katasztrófák elhárításában való részvétel érdekében megalakított azonnal alkalmazható polgári védelmi szervezetek.

A rövid reagálású szervezetek elsősorban azok a teljes állománnyal megalakított részleg, rajok, csoportok, amelyek a gyors reagálású szervezeteken kívül a katasztrófavédelmi feladatok végzésébe rövid előkészítés után bevonhatók.

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK MOZGÓSÍTÁSI FOKOZATAI

ALAPÁLLAPOT

Az Alapállapot célja létrehozni, biztosítani mindazon feltételeket, amelyek lehetővé teszik a gyors és rövid reagálású polgári védelmi szervezetek riasztását, megalakítását, katasztrófák kezelésében való részvételét, valamint magasabb készenléti fokozat feladatainak normaidőn belüli végrehajtását.

Az Alapállapot során végrehajtandó feladatok:

- a) polgári védelmi szervezetek felkészítése, rendszeres továbbképzése;
- b) polgári védelmi szervezetek működését szabályozó okmányok kidolgozása;
- c) polgári védelmi szervezetek állományának gyakoroltatása, ellenőrzése;
- d) riasztó-értesítő szolgálat okmányrendszerének kidolgozása;
- e) anyagi-technikai eszközök, objektumok meghatározása, lebiztosítása;
- f) raktárkészletek felhasználhatóságának biztosítása;
- g) polgári védelmi szervezetek működés-megalakítási helyeinek kijelölése, lebiztosítása;
- h) működés-megalakítási helyeken technikai eszközök fogadásának megteremtése;
- i) polgári védelmi szervezetek személyi állomány adatainak naprakészen tartása;
- j) polgári védelmi szervezetek alkalmazhatóságának fenntartása;
- k) polgári védelmi szolgálatra kötelező határozatok kiadásának előkészítése;
- l) megalakított szervezetek parancsnoki állományának felkészítése;
- m) speciális eszközök kezelőinek felkészítése.

KATASZTRÓFAVÉDELMI KÉSZENLÉT

A megalakításra került polgári védelmi szervezetek olyan állapota, amikor az előrejelzések szerint katasztrófaveszély vagy veszélyhelyzet kialakulása várható, az erők igénybevételére lehet számítani, vagy a már bekövetkezett katasztrófa hatásai elleni védekezés során sor kerülhet erők igénybevételére.

A katasztrófavédelmi készenlét során végrehajtandó feladatok:

- a) meglévő tervek, tervrendszerek soron kívüli pontosítása;
- b) körletek, helyhez kötött polgári védelmi célú létesítmények szemrevételezése;
- c) körletek, polgári védelmi célú létesítmények használatra való előkészítése;
- d) riasztó-értesítő ügyeleti szolgálatok bevezetése;
- e) meghatározott híradó-informatikai rendszerek aktivizálása;
- f) katasztrófariasztás elrendelésének vétele, illetve továbbításának megszervezése;
- g) polgári védelmi szervezetek megalakítása;
- h) polgári védelmi szervezetek személyi, anyagi-technikai feltételeinek megteremtése;
- i) egyéni védőeszközök, felszerelések tervek szerinti kiadása, hiányok pótlása;
- j) rövid készenlétű polgári védelmi szervezetek készenlétének elérése;
- k) polgári védelmi szervezetek felszerelése, eligazítása, gyorsított ütemű felkészítése;
- l) parancsnoki állomány gyorsított ütemű felkészítése;
- m) speciális eszközök kezelőinek gyorsított ütemű felkészítése;
- n) lakosság riasztására szolgáló eszközök üzempróbájának végrehajtása;
- o) lakosság riasztására szolgáló eszközöknél jelentkező problémák elhárítása.

KATASZTRÓFAVESZÉLY KÉSZENLÉT

A katasztrófaveszély készenléti fokozat a reagálási idő további rövidítése érdekében kerül bevezetésre a veszélyhelyzet felszámolásához, illetve akkor, ha azt a lakosság, valamint a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme indokoltá teszi.

A katasztrófaveszély készenléti fokozat feladatai:

- a) katasztrófavédelmi készenlét fokozat feladatai végrehajtásának ellenőrzése;
- b) készenlétbe helyezett berendelés szolgálati, illetve szolgálatteljesítési helyükre;
- c) anyagok, eszközök átvétele, málházás végrehajtása, a besorolás megszervezése;
- d) állomány tájékoztatása a kialakult helyzetről és a várható feladatról;
- e) készenlét jelentése.

TELJES BEVETÉSI KÉSZENLÉT

A teljes bevetési készenlét a polgári védelmi szervezetek legmagasabb készenléti fokozata, amely akkor kerül elrendelésre, amikor indokolt a legrövidebb reakcióidő biztosítása. A teljes bevetési készenlét a megalakításra került polgári védelmi szervezetek olyan állapota, amikor a kijelölt megalakítási, gyülekezési helyeiken készen állnak az alkalmazásra.

A készenlét során végrehajtandó feladatok:

- a) alkalmazási időszakra kidolgozott tervek aktivizálása;
- b) előkészített intézkedések végrehajtása;
- c) vezetés és együttműködés folyamatos biztosítása;
- d) polgári védelmi szervezetek gyülekezési körleteinek elfoglalása, berendezése;
- e) vezetési-irányítási helyszínek teljes személyi és anyagi feltöltése;
- f) vezetési-irányítási helyszínek működőképességének folyamatos fenntartása;
- g) mozgósított állomány munka- és balesetvédelmi oktatásban való részvétele;
- h) mozgósított állomány részére gyorsított ütemű felkészítés megtartása;
- i) polgári védelmi célú létesítmények berendezése, igénybevitelre történő előkészítésük.

Amennyiben a teljes bevetési készenlét elrendelését nem előzte meg az alacsonyabb készenléti fokozatok bevezetése, úgy végre kell hajtani az alacsonyabb készenlét során meghatározott feladatokat is. A polgári védelmi szervezetek magasabb mozgósítási készenléti fokozatból alacsonyabb mozgósítási készenlétbe történő helyezésére a készenlétbe helyezést elrendelő személy jogsúlya.

A MAGASABB MOZGÓSÍTÁSI KÉSZENLÉT IDŐNORMÁI

PV szervezet készenléti idő szerint	Magasabb mozgósítási készenlét (óra)	A készenlét (működési készség)
-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------

					eléré- sének helye
		ka- taszt- rófa- vé- delmi ké- szén- lét	kataszt- rófa ve- szély készen- lét	teljes be- veté- si ké- szénl- ét	
G Y O R S		8	+ 10	+ 12	Meg- alaki- tási, illetve kije- lölt gyü- leke- zési he- lye- ken
R Ö V I D		+ 16	+ 20	+ 24	Meg- alaki- tási, illetve kije- lölt gyü- leke- zési he- lye- ken

2.2.4 ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK

- önkéntes mentőszervezetek típusai, egységei;
- rendelkezésre álló önkéntes mentőszervezetek (név, típus, egység, létszám);
- önkéntes mentőszervezetek készenléti fokozatai;
- önkéntes mentőszervezetek riasztási, mozgósítási rendje;
- önkéntes mentőszervezetek alkalmazása.

Az önkéntes mentőszervezetek abban az esetben kerülnek alkalmazásra, ha a kárhelyszínen különleges szakképzettség, valamint speciális szakfelszerelések igénybevétele

szükséges, vagy a veszélyeztetett területen a rendelkezésre álló erők nem elegendők, vagy az alkalmazott polgári védelmi szervezetek váltása szükséges.

ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK TÍPUSAI

Központi rendeltetésű mentőszervezetek: HUNOR, valamint a HUSZÁR mentőszervezetek bevethetők az ország bármely pontján, illetve külföldön Magyarország hivatalos mentőcsapataként.

Területi rendeltetésű mentőszervezetek: a területi rendeltetésű mentőszervezetek a megyei igazgatóságok igazgatói alárendeltségébe tartoznak, bevethetők a megye területén, illetve a szomszédos megyék területén, szükség esetén a BM OKF Főigazgatójának döntése alapján az ország bármely területén.

Helyi rendeltetésű mentőszervezetek: a helyi rendeltetésű mentőszervezetek a területileg illetékes megyei (fővárosi) igazgatóságok alárendeltségébe tartoznak. A megalakítási helyük szerinti településen a fővárosi és a megyei katasztrófavédelmi igazgatók döntése alapján a fővárosban és az illetékes megyében egy-egy speciális feladat végrehajtására alkalmazhatóak.

ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK KÉSZENLÉTI FOKOZATAI

Otthoni készenlét: központi rendeltetésű mentőszervezetek tagjai részére a BM OKF Főigazgatója, a területi, helyi mentőszervezetek részére a fővárosi, megyei katasztrófavédelmi igazgató rendeli el az otthoni készenlétet. A tagok kiértesítésre kerülnek, a készenlét során indulásra kész állapotban várakoznak otthonaikban, egyéni felszerelésüket összekészítik. A készenlétből riasztás esetén 5 percen belül képesek a gyülekezési helyre való elindulásra.

Alkalmazási készenlét: mentőszervezet tagjai teljes egyéni felszerelésükkel, illetve a mentőszervezet összes közös előkészített, összecsomagolt felszerelésével indulásra kész állapotban megjelenek a gyülekezési helyen. Riasztás esetén a gyülekezési helyről 5 percen belül képesnek az alkalmazási helyre történő elindulásra.

ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK MOZGÓSÍTÁSÁNAK RENDJE

Központi rendeltetésű: riasztásukat a BM OKF Főigazgatója rendeli el a BM OKF Központi Főügyelet útján. A szervezetek vezetőinek riasztása után azok a megalakítási tervben meghatározottak alapján riasztják a tagokat. A tagok megalakítási helyen gyülekeznek. A készenlét elérésének ideje: 6 óra.

Területi rendeltetésű: riasztásukat a BM OKF főigazgatója, illetve az illetékes fővárosi, megyei katasztrófavédelmi igazgató rendeli el a BM OKF Központi Főügyeleten keresztül a fővárosi, megyei főügyelet útján. A megalakítási tervükben foglalt riasztási terv alapján kerülnek kiértesítésre, valamint a meghatározott időn belül megérkeznek a mentőszervezet gyülekezési helyére.

Helyi rendeltetésű: alkalmazásukat a megyei (fővárosi) igazgatók rendelhetik el a megyei (fővárosi) ügyelet útján. A riasztási rendjüket saját tervben szabályozzák, gyülekezési helyüket maguk jelölik ki, illetve a riasztás során a megyei (fővárosi) ügyelet is meghatározhatja.

ÖNKÉNTES MENTŐSZERVEZETEK ALKALMAZÁSA

Katasztrófaveszélyben és veszélyhelyzetben csak a Nemzeti Minősítési Rendszer keretében minősítést szerzett önkéntes mentőszervezetek riaszthatóak, illetve csak azok alkalmazhatóak a kárhelyszínen. A mentésben a felkészített, a szükséges védőfelszereléssel, munkaeszközökkel és igazolvánnyal ellátott állomány alkalmazható.

Az alkalmazott mentőszervezetek a katasztrófák hatása elleni védekezésben és a kárelhárításban a katasztrófavédelmi szervek szakmai irányításával vesznek részt.

A mentőszervezet teljes állománya számára az utasítás jogát a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetésével megbízott tagja gyakorolja, akit a területi és a települési polgári védelmi szervezet tekintetében a katasztrófavédelmi igazgató, illetve központi polgári védelmi szervezet tekintetében a BM OKF főigazgatója bíz meg.

A feladatok ellátásában a mentőszervezetek a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel kötött megállapodás alapján vesznek részt.

2.2.5 VÉDEKEZÉSBEN RÉSZT VEVŐ EGYÉB SZERVEZETEK

- a) **szervezet neve, elérhetősége (pl.: polgárőrség):**
Törtel Faluvédő és Polgárőr Egyesület
2747 Törtel, Szent István tér 1.
Pál Antal
Tel: 70/771-9175
- Törtelért Polgárőr Egyesület**
2747 Törtel, Bercsényi út 3.
Molnár János
Tel: 30/623-5672
- Mezőőrség**
2747 Törtel, Szent István tér 1.
Farkas Gábor
Tel: 30/729-0993
- b) **szervezet erő-eszköz kapacitása:**
2 db polgárőr szolgálat során használt személygépkocsi
1 db mezőőri szolgálat során használt személygépkocsi
1 db hivatali szolgálat során használt személygépkocsi
- c) **szervezet katasztrófaveszély, veszélyhelyzet során vállalt feladatai:**
- lakosság riasztásában való aktív közreműködés, vagyon – őrzés, szállítás
- d) **szervezet alkalmazásának rendje: (ki riaszt kit?)**
- polgármester riasztja a polgárőrség és a mezőőrség vezetőit.

2.3 IRÁNYÍTÁS, VEZETÉS, EGYÜTTMŰKÖDÉS RENDJE

2.3.1 HELYI IRÁNYÍTÁS RENDJE

- a) polgármester (név, elérhetőség): Godó János (Tel:)
- b) HVB elnök (név, elérhetőség): Dr. Terbe-Szabó Csilla (Tel: 53/511-464)
- c) HVB katasztrófavédelmi elnök-helyettes (név, elérhetőség):
Cegléd Járás Madarász Zsuzsanna tű. fhdgy: (Tel: 0620/271-2712)
Nagykőrös: Kiss Csaba tű. őrgy.: (Tel: 0670/387-3992)
- d) polgármester, HVB elnök, HVB katasztrófavédelmi feladatai;
- e) helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányításának átvétele
veszélyhelyzetben; felelősségi körzetek rendszere.

2.3.2 TERÜLETI IRÁNYÍTÁS RENDJE

- f) polgármester (név, elérhetőség): Godó János (Tel:)
- g) HVB elnök (név, elérhetőség): Dr. Terbe-Szabó Csilla (Tel: 53/511-464)
- h) HVB katasztrófavédelmi elnök-helyettes (név, elérhetőség):
Cegléd Járás Madarász Zsuzsanna tű. fhdgy: (Tel: 0620/271-2712)
Nagykőrös: Kiss Csaba tű. őrgy.: (Tel: 0670/387-3992)
- i) polgármester, HVB elnök, HVB katasztrófavédelmi feladatai;
- j) helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányításának átvétele
veszélyhelyzetben; felelősségi körzetek rendszere.

2.3.3 KÖZPONTI IRÁNYÍTÁS

- a) irányítók (kormányzati koordinációs szerv, miniszteri biztos rendszere);
- b) irányítás rendje;
- c) kormányzati koordinációs szerv (KKB);
- d) KKB Nemzeti Veszélyhelyzet-kezelési Központ.

HELYI IRÁNYÍTÁS RENDJE

A katasztrófák elleni védekezés során az érintett polgármester illetékességi területén a 2011. évi CXXVIII. törvény 16. §-ban és a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 12. §-ban meghatározottak szerint irányítja és szervezi a védekezés feladatait.

Veszélyhelyzetben az érintett településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítását a polgármestertől a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság igazgatója által kijelölt személy veszi át.

A katasztrófák elleni védekezés során az érintett helyi védelmi bizottság elnöke illetékességi területén a 2011. évi CXXVIII. törvény 14. §-ban és a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 11. §-ban meghatározottak szerint irányítja és összehangolja a települések katasztrófavédelmi tevékenységét.

A helyi védelmi bizottság katasztrófavédelmi elnök-helyettesi feladatait a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság igazgatója által kijelölt személy látja el.

2.4 A KAPCSOLATTARTÁS ÉS A JELENTÉSEK RENDJE

- a) kapcsolattartás, jelentések rendje a védekezésben érintettek között;
- b) védekezésben érintettek kapcsolattartási elérhetőségei;
- c) jelentésminta.

KAPCSOLATTARTÁS RENDJE A VÉDEKEZÉSBEN ÉRINTETTEK KÖZÖTT

- a) a polgármester a helyi védelmi bizottság elnökével a helyi védelmi bizottság operatív munkaszerv vezetője útján az általa meghatározott rend szerint tart kapcsolatot, illetve tesz részére jelentést;
- b) a védekezésben érintett helyi védelmi bizottság elnöke a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnökével a fővárosi, megyei operatív munkaszerv vezetője útján az általa meghatározott rend szerint tart kapcsolatot, illetve tesz részére jelentést;
- c) a védekezésben érintett megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke a KKB NVK vezetőjével a fővárosi, megyei operatív munkaszerv vezetője útján a KKB NVK vezetője által meghatározott rend szerint tart kapcsolatot, illetve tesz részére jelentést;
- d) a KKB NVK vezetője a KKB elnökének az általa meghatározott rend szerint tesz jelentést.

3. A LAKOSSÁG VÉDELMERE VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

3.1 RIASZTÁS, FIGYELMEZTETÉS, VESZÉLYHELYZETI TÁJÉKOZTATÁS RENDJE

- a) riasztás, figyelmeztetés, veszélyhelyzeti tájékoztatás célja;
- b) riasztás, figyelmeztetés, veszélyhelyzeti tájékoztatás rendje;
- c) riasztás, figyelmeztetés, veszélyhelyzeti tájékoztatás módjai;
- d) riasztás, figyelmeztetés, veszélyhelyzeti tájékoztatás tartalmi elemei.

A lakosságot érintő veszélyhelyzetben a veszélyeztető hatások megelőzése, illetve csökkentése érdekében jelezni kell az esemény bekövetkezését, annak elmúlását, valamint haladéktalanul tájékoztatni kell a lakosságot a betartandó magatartási szabályokról, a tervezett intézkedésekről, azok végrehajtásáról, a veszélyhelyzeti eseményről.

3.1.1. A LAKOSSÁG RIASZTÁSÁNAK ÉS VESZÉLYHELYZETI TÁJÉKOZTATÁSÁNAK MÓDJAI, ESZKÖZEI

- a) közérdekű közlemény;
- b) lakossági riasztó rendszer eszközei;
- c) elektronikus hírközlési szolgáltatások;
- d) helyben szokásos módon, hangosbemondó, hírvivő, falragaszok;
- e) egyéb eszközök.

3.1.2 A KÖZÉRDEKŰ KÖZLEMÉNY KÖZZÉTÉTELE

- a) jogi háttér;
- b) közérdekű közlemény kiadásának rendje;
- c) közérdekű közlemény típusai;
- d) közérdekű közlemény tartalmi elemei;
- e) médiaszolgáltatók (név, elérhetőség);
- f) legfőbb veszélyeztetettségre közérdekű közleményminta.

A médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény 32. § (6), illetve a 36. § (6) bekezdése alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv közérdekű közleményt adhat ki.

Emberi életet, vagyonbiztonságot veszélyeztető, károsító események várható bekövetkezéséről, a már bekövetkezett események következményeinek enyhítéséről, az elvégzendő feladatokról szóló országos közérdekű közleményt - szükség esetén - a BM OKF érintett szakterületei bevonásával a BM OKF Központi Főügyeletese készíti el.

A közleményt a BM OKF főigazgatójának utasítására, a BM OKF Központi Főügyelete e-mailen és Marathon Terra rendszeren továbbítja az Országos Informatikai és Hírközlési Főügyelet és a közzétételi kötelezettséggel rendelkező közszolgálati, közösségi, valamint a jelentős befolyásoló erejű médiaszolgáltatók, az együttműködési megállapodásban a közzétételt vállaló médiaszolgáltatók részére.

A megyei vonatkozású közleményt a katasztrófavédelmi igazgatóságok szakterületei készítik el és az igazgatói jóváhagyást, a BM OKF főigazgatói engedélyt követően a területi ügyeletek útján továbbítják a területi közzétételi kötelezettség helyszíne szerinti vételkörzetben működő helyi médiaszolgáltatók részére.

Közlemény típusai:

- a) azonnali;
- b) 2 órán belüli.

A szöveges közlés tartalmazza különösen:

- a) bekövetkezett esemény pontos helyét és idejét;
- b) esemény várható hatásait;
- c) okozott hatás kiterjedését;
- d) hatás várható időtartamát;
- e) követendő magatartási szabályokat;

- f) további tájékoztatási lehetőségeket.

3.1.3 A LAKOSSÁG RIASZTÁSA A RIASZTÓ RENDSZER ESZKÖZEIVEL

- a) rendelkezésre álló riasztó eszközök;
- b) rendelkezésre álló riasztó eszközök térképi megjelenítése;
- c) riasztó eszközök alkalmazásának rendje;
- d) katasztrófariasztás elrendelésének módja;
- e) katasztrófariasztás jelzései.

3.2 A LAKOSSÁG ALAPVETŐ ELLÁTÁSÁNAK BIZTOSÍTÁSA

- **CO-OP Star Kereskedelmi Zrt. Cím: 2747 Törtel, Kossuth Lajos Út 2, Tel: 06 30 749 9870**

3.3 A KITELEPÍTÉS, KIMENEKÍTÉS, BEFOGADÁS, VISSZATELEPÍTÉS RENDJE

- a) kitelepítés elrendelésének módja;
- b) kitelepítés típusai;
- c) kitelepítéshez kapcsolódó katasztrófavédelmi feladatok;
- d) befogadás elrendelésének módja;
- e) befogadáshoz kapcsolódó katasztrófavédelmi feladatok;
- f) visszatelepítés elrendelésének módja;
- g) visszatelepülés feltételei;
- h) visszatelepüléshez kapcsolódó katasztrófavédelmi feladatok.
- a) befogadásra tervezett intézmények (név, cím, kapacitás, kapcsolattartó);

**2747 Törtel, Déryné Művelődési Központ és Könyvtár „A” épület
Tel: 53/576-539.**

A veszélyeztetett területen élő lakosság távolsági védelme átmeneti jelleggel kimenekítéssel, illetve kitelepítéssel biztosítható. A lakosság védelme azon esetekben valósul meg kitelepítéssel, amikor a helyszíni védelem nem alkalmazható, és a veszélyeztető esemény előre jelezhető, a kitelepítés tervezhető.

Azokban az esetekben, amikor a tervszerű kitelepítéshez a veszély bekövetkezése időben előre nem jelezhető, vagy a kitelepítésre más okból nincs elegendő idő, a lakosság kivonása a veszélyeztető esemény hatása miatt kimenekítéssel valósul meg.

A kitelepített, illetve kimenekített lakosság elhelyezése a veszélyeztetett terület határán kívül eső, arra kijelölt befogadó helyeken történik. A veszélyeztető esemény által sújtott vagy azzal fenyegetett területről kitelepített, illetve kimenekített személyek, anyagi javak és eszközök a veszély elmúltával visszatelepítésre kerülnek.

A kitelepítés a veszélyeztetett területről járművel vagy gyalogosan hajtható végre. A saját közlekedési eszközzel távozó lakosokat elindulásuk előtt a kijelölt helyen veszik nyilvántartásba, ahol tájékoztatást kapnak a kitelepítési útvonalokról, amelyeken a közlekedés engedélyezett.

A lakosság nyilvántartásba vétele a gyülekezési helyeken történik a polgármester koordinálásával. A kitelepítés/befogadás szakterületi feladatainak végrehajtása érdekében az állampolgároktól szükséges az alábbi adatok rögzítése (3. sz. függelék): név, állandó lakcím, személyi azonosítást biztosító fényképes okmány száma (személyazonosító igazolvány, jogosítvány, útlevél), mobil telefonszám, befogadás helye (önkormányzati, rokonok, egyéb megjelöléssel). A gyülekezési helyekről szervezett formában indulnak a befogadó helyekre. A gyalogos kivonásra akkor kerül sor, ha a veszélyeztető esemény hatásának bekövetkezése előtt szállító járművek beérkezése nem biztosítható, illetve, ha a befogadó hely korábban vagy könnyebben megközelíthető.

A KITELEPÍTÉS ÉS A BEFOGADÁS ELRENDELÉSE

Veszélyhelyzetben, a kormány felhatalmazása alapján, illetékességi területére vonatkozóan

- a) a polgármester;
- b) a megyei (fővárosi) katasztrófavédelmi igazgatóság igazgatója által kijelölt személy, aki veszélyhelyzetben a településen a helyi katasztrófavédelmi tevékenység irányítását a polgármestertől átvette;
- c) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke.

Halasztást nem tűrő esetben az illetékességi területére vonatkozóan

- a) a polgármester;
- b) a megyei, főváros védelmi bizottság elnöke;
- c) BM OKF főigazgatója;
- d) belügyminiszter.

A VESZÉLYEZTETETTSÉG MEGSZŰNÉSE UTÁN A VISSZATELEPÜLÉS FELTÉTELEI

- a) a közegészségügyi helyzet normalizálása, járványveszély megszüntetése;
- b) a lakosság tájékoztatása a szükséges magatartási és higiénias rendszabályokról;
- c) a közművek, közműszolgáltatások helyreállítása;
- d) a minimális lakhatási feltételek biztosítása;
- e) a lakosság alapellátásának biztosítása;
- f) az ideiglenesen fedél nélkül maradtak elhelyezésének, ellátásának biztosítása;
- g) az életveszélyes épületek bontásának végrehajtása;
- h) közintézmények működési feltételeinek biztosítása;
- i) az iskolai oktatás újraindítása;
- j) a károk felmérése.

A VISSZATELEPÍTÉS ELRENDELÉSE

A visszatelepítés elrendelésére jogosult

- a) a belügyminiszter;
- b) a BM OKF főigazgatója;
- c) a megyei, fővárosi védelmi bizottság elnöke.

3.4 KÁRTERÜLETRE VALÓ BELÉPÉS RENDJE, HÁTRAHAGYOTT ANYAGI JAVAK VÉDELME

- a) kárterületre történő be- és kiléptetés;
- b) ellenőrző-áteresztő-átengedő pontok meghatározása;
- c) személyi-technikai mentesítés;
- d) hátrahagyott anyagi javak védelme.

A köz- és vagyonbiztonság érdekében egyes kárterületekre a 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendelet 84 §-a alapján a kijelölt helyszíni műveletirányító korlátozhatja a területre történő belépést, tartózkodást és kilépést. A kárterületre történő be és kiléptetést a Rendőrség végzi.

A lezárt kárterületre az alábbi személyek léphetnek be:

- a) mentésben és a következmények elhárításában közreműködők;
- b) lakosság alapvető ellátása érdekében a területen munkát végzők;
- c) hátrahagyott ingatlannal, illetve anyagi javakkal rendelkező személyek;
- d) BM OKF főigazgatójának engedélyével rendelkezők.

A lezárt területen történő be- és kilépés az engedélyezett személyek számára kizárólag a helyi műveletirányító engedélyével, az ellenőrző-átengedő ponton történő nyilvántartás elvégzése után lehetséges. A lezárt kárterületen tartózkodók a kárterületről történő kilépéskor (szükség esetén) az átengedő ponton kötelesek a személyi, valamint technikai mentesítést végrehajtani.

3.5 AZ ELZÁRKÓZÁS RENDJE

3.5.1 AZ ELZÁRKÓZÁS RENDJE

A lakosság védelmének egyik alapvető módszere a helyi védelem keretében bevezetésre kerülő elzárkózás a veszélyeztető hatás elleni védelemre alkalmas, illetve alkalmassá tett helyen.

Az elzárkózás elrendelésekor az érintett lakosságnak a saját otthona vagy az elzárkózásra alkalmas egyéb helyiség nyújt védelmet. Az elzárkózás szabályairól a lakosságot a település polgármestere tájékoztatja az illetékes katasztrófavédelmi kirendeltség közreműködésével.

Az elzárkózásra olyan helyiség alkalmas, mely az építményben lehetőleg középen helyezkedik el, a lehető legkevesebb nyílászáróval rendelkezik és a szennyezett környezettől a leginkább elszigetelhető. A veszélyeztető anyag jellegétől függően alkalmas a jól izolálható alagsor, pince, emeleti építmény vagy védelmi célú építmény.

Az elzárkózás alkalmával gondoskodni kell:

- a) nyílászárók zárásáról, szükség szerinti utólagos tömítéséről;
- b) szellőző vagy klíma berendezések kikapcsolásáról;
- c) országos, rádió, televízió, hangosbemondó közleményeinek figyelemmel kíséréséről;
- d) védőeszköz előkészítéséről, alkalmazásáról;

- e) háziállatok elzárásáról;
- f) háziállatok takarmánykészletének védelméről.

Az elzárkózás során fel kell készülni a kitelepítésre, illetve kimenekítésre. Járvány esetében a továbbterjedés megakadályozása érdekében helyben tartás, karantén intézkedések bevezetése válhat szükségessé.

3.6 A MENTESÍTÉS, FERTŐTLENÍTÉS RENDJE

RADIOLÓGIAI-, BIOLÓGIAI-, VEGYI MENTESÍTÉS

A radiológiai, biológiai, vegyi szennyezések megszüntetése, azok károsító hatásainak csökkentése érdekében végrehajtandó mindazon tevékenységek, eljárások, amelyek a veszélyforrásokból származó anyagok lehető legjobb hatásfokkal történő eltávolítására, vagy azok maradó hatásainak lehető legjobb hatásfokkal történő megszüntetésére irányulnak.

A mentesítés a sugárzó, vegyi, biológiai anyagok eltávolítása a személyekről, terepről, technikai eszközökről és anyagokról.

A mentesítés a szennyeződés fajtája szerint lehet sugármentesítés, vegyi mentesítés vagy fertőtlenítés.

MENTESÍTÉS SZINTJEI

- a) azonnali mentesítés;
(egyén hajja végre a sérültek megmentése érdekében)
- b) részleges mentesítés;
(egyén vagy alegység végez az alapvető felszerelés egyes részein)
- c) teljes mentesítés.
(RBV védelmi egységek végzi)

A mentesítés mobil és helyhez kötött mentesítő állomásokon kerül végrehajtásra.

A kárhelyszínen elsősorban a kárelhárítást végző személyeket, azok felszereléseit, eszközeit, járműveit illetően az elszennyeződött területet, utakat, épületeket, berendezéseket kell mentesíteni.

A személyek és eszközeik mentesítéséhez - a szennyezett terület határán, tiszta területen - ki kell jelölni mentesítő helyet. A mentesítő helyen a mentesítést végrehajtó állomány egyéni (bőr és légzés) védőfelszerelésben végzi a tevékenységet. Gondoskodni kell a mentesítő oldat biztosításáról, illetően a felhasznált oldat összegyűjtéséről. A mentesítendő személyek és eszközök mozgása szigorúan egyirányú lehet: a szennyezett térfélről a tiszta térfél felé.

A szennyeződés esetén végre kell hajtani a terep, az út, az épületek felületeinek a mentesítését. A feladat végrehajtásának hatását ellenőrizni kell. A mentesítési feladatok tömeges jelentkezése esetén, mentesítésre fel lehet használni a mezőgazdaságban használatos növényvédelmi kézi és gépi eszközöket is. Az elhasznált mentesítő oldatot minden esetben veszélyes hulladékként kell kezelni az arra vonatkozó környezetvédelmi normák szerint. Gondoskodni kell a szennyező anyagok teljes körű megsemmisítéséről.

séről, és a felhasznált oldatoknak olyan módon történő kezeléséről, hogy az a környezetnek a legkisebb terhelését jelentse.

VEGYI-, SUGÁRMENTESÍTÉSHEZ ALKALMAZHATÓ LÉTESÍTMÉNYEK

	Létesítmény	Kapacitás		
		A	M	T
Személy mentesítés	db	fő/óra	fő/óra	fő/óra
Anyag mentesítés	db	kg/óra	kg/óra	kg/óra
Gépjármű mentesítés	db	db/óra	db/óra	db/óra

„A” típusú: azonnal (12 órán belül), átalakítás nélkül;

„M” típusú: legfeljebb 48 órán belül, átalakítások, módosítások elvégzését követően;

„T” típus: előző két típusba nem tartozó létesítmény, külön intézkedésre.

3.7 AZ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÁS, SÉRÜLT SZÁLLÍTÁS RENDJE

A köteles polgári védelmi szervezetek egészségügyi egységei katasztrófaveszély, veszélyhelyzet esetén közreműködnek:

- a sérült személyek felkutatásában;
- az elsősegélynyújtásban;
- a sérültek gyűjtőhelyre szállításában;
- a gyűjtőhelyről a sérültek kórházba történő szállításában.

3.8 HALÁLOS ÁLDOZATOKKAL KAPCSOLATOS HALASZTHATATLAN INTÉZKEDÉSEK

A köteles polgári védelmi szervezetek egészségügyi egységei katasztrófaveszély, veszélyhelyzet esetén közreműködnek:

- a rendőrség értesítésében;
- a holttestek felkutatásában;
- a holttestek összegyűjtésében (a rendőrségi helyszíni szemle végrehajtását követően);
- a holttestek kegyeleti gyűjtőhelyre történő szállításában;
- a kapcsolatfelvételben az egészségügyi intézményekkel, a népegészségügyi hatósággal, az önkormányzatokkal, temetkezési vállalatokkal;
- a mentesítésben, fertőtlenítésben, a járványügyi rendszabályok elrendelésében, betartatásában.
- Elérhetőségek:

TEMETKEZÉS:

H. F. Ószirózsa Kft.

Ügyvezető: Mihuczáné Máté Ilona.

Iroda: 2747 Törtel, Piactéri üzlet

Képviselő: Farkasné Marticsek Mária

Tel: 06207729450

RENDŐRSÉG:

Törtel Körzeti megbízott neve: Atkári Csaba

Rendfokozata:

Mobiltelefonszám:

E-mail cím:

KMB Iroda címe: 2747 Törtel, Jászkarajenői út 12.

4. A KÁRELHÁRÍTÁS ÉS HELYREÁLLÍTÁS FELADATAI

A kárfelmérés, kárelhárítás és a helyreállítás megszervezését a káresemény bekövetkezését követően meg kell kezdeni.

A KÁRELHÁRÍTÁS MŰSZAKI JELLEGŰ FELADATAI

- a) műszaki felderítés, megközelítési útvonalak megállapítása;
- b) tűzoltás, érintettek kimentése;
- c) mentőerők által használt utak-átjárók megnyitása, biztosítása, ideiglenes létesítése;
- d) beomlott pincék, egyéb helyiségek, életvédelmi létesítmények, felnyitása, feltárása;
- e) sérültek felkutatása, kimentésük;
- f) árvizeknél, áradásoknál vízi mentési feladatok;
- g) szükség esetén karantén létrehozása, kárterület kijelölése, lezárása;
- h) közművekhez kapcsolódó azonnali munkák elvégzése;
- i) omlásveszélyes szerkezetek felülvizsgálata, megtámasztás, leomlasztás, bonthatás.

A KÁRELHÁRÍTÁS NEM MŰSZAKI JELLEGŰ FELADATAI

A kitelepített, kimenekített lakossággal összefüggő feladatok:

- a) veszélyeztetett lakosság kitelepítése, kimenekítése, befogadó helyre történő szállítása;
- b) kárterületről kimenekítettek egészségügyi ellátása;
- c) kárterületről kitelepített, kimenekített lakosság befogadó helyen történő ellátása;
- d) személyi, technikai eszközök fertőtlenítése, mentesítése.

A mentőerőkkel összefüggő feladatok:

- a) mentőerők ellátása (élelmezés, egészségügyi ellátás, váltás, pihentetés);
- b) személyi, technikai eszközök fertőtlenítése, mentesítése.

Egyéb feladatok:

- a) anyagi javak őrzés-védelme;
- b) állati eredetű elhullás-mentesítése (állattetemek elszállítása, fertőtlenítés)
- c) járványügyi intézkedések bevezetése, fenntartása;
- d) halottak azonosítása, nyilvántartásba vétele;
- e) víztisztítás-, vízellátás megszervezése, ideiglenes vízvezeték kiépítés;
- f) kárterületre való belépés szabályozása.

A HELYREÁLLÍTÁS IDŐSZAKAI

- a) azonnali (halaszthatatlan) helyreállítási feladatok;
- b) ideiglenes helyreállítási feladatok;

- c) teljes helyreállítási feladatok.

Az ideiglenes helyreállítás az élet feltételeit biztosító alapellátás, valamint a közszolgáltatás normalizálása, illetve a mentésben résztvevők feladatainak ellátásához, mozgásához szükséges feltételek biztosítása.

Ideiglenes helyreállítás feladatai:

- a) kárfelmérési feladatok megszervezése, végrehajtása;
- b) ideiglenes helyreállítási munkák tervezése;
- c) szakemberek, gépek, anyagok, szállító eszközök biztosítása;
- d) közművek és energiaellátás helyreállítása;
- e) közlekedés és a szállítás biztosítása;
- f) közintézmények működési feltételeinek biztosítása.

5. LOGISZTIKAI TÁMOGATÁS RENDJE

A beavatkozó erők tevékenységének támogatását a katasztrófaveszély, valamint veszélyhelyzet kezelésében résztvevő szervek biztosítják. A polgármester által elrendelt beavatkozás költségeit az elrendelő biztosítja.

- a) egyéni védőeszközök biztosítása;
- b) munkaeszközök (kéziszerszámok) biztosítása;
- c) védekezési anyagok, technikai eszközök (munkagépek) biztosítása;
- d) védekezéshez kapcsolódó teherszállító-eszközök, teherszállítási kapacitás biztosítása: melléklet szerint (mellékletben a már felmért szállítási kapacitás)

védekezésben használt eszközök működtetéséhez kapcsolódó üzemanyag-ellátás. - **közei benzinkút neve, címe: Safi-Oil Benzinkút Törtel, Nyilas dűlő Telefonszám: 06 70 787 8042**

6. VÉDEKEZÉSI TEVÉKENYSÉG LOGISZTIKAI FELADATAINAK MEGSZERVEZÉSE

A védekezési tevékenység logisztikai feladatainak ellátása a katasztrófavédelem, a területileg illetékes polgármester, helyi, megyei, fővárosi védelmi bizottság, az adott katasztrófatípus kezeléséért és elhárításáért elsődlegesen felelős szervezet, illetve a beavatkozó erők feladata.

A védekező erők logisztikai tevékenységet a beavatkozó szervek saját ellátási és logisztikai rendszerük működtetésével támogatják, amely lépcsőzve, egymásra épülően valósul meg.

7. A LOGISZTIKAI FELADATOK SZERVEZÉSE

A védekezési feladatokba bevont erők elvárt szintű, teljes körű ellátásának biztosítása érdekében valamennyi vezetési szinten biztosítani kell a védekezésben részt vevő szervek műveleti összekötői mellett az önálló logisztikai összekötők részvételét. A delegált logisztikai összekötők folyamatos koordinációt folytatnak a felmerülő feladatok megoldása, összehangolása érdekében.

A logisztikai összekötő felelős a logisztikai biztosítás szervezéséért az irányító törzsek és a védekezésbe bevont állomány ellátási feladatai érdekében. Biztosítási feladatok az alábbiakra terjednek ki:

- a) élelmezés-ellátás,
- b) ruházati-ellátás,
- c) híradó-, informatikai-ellátás,
- d) gépjármű-technikai ellátás,
- e) speciális eszköz-, anyag- és készletellátás.

8. TALÁLKOZÁSI PONT AKTIVÁLÁSA

A logisztikai feladatok megszervezésének alapelve a védekezési feladatokba bevont, a helyszínre útba indított erők alkalmazási helyszínén történő első fogadása, az erők alkalmazási területre történő irányítása, illetve a több szervtől, az ország különböző területeiről, eltérő időpontokba beérkező erők összehangolt felvezetése. A feladatok végrehajtása érdekében az alkalmazási területhez közel eső Találkozási Pontok kerültek kijelölésre.

A Találkozási Pont aktiválását a Katasztrófaveszély készenléti fokozatban a KKB NVK vezetője által történt kijelölést és az erre vonatkozó utasítást követően kell megkezdeni.

Katasztrófával érintett területen, illetve a bekövetkezett esemény szempontjából veszélyeztetett területen belül lévő helyszín Találkozási Pontként nem jelölhető ki. Az ilyen területen belül lévő mentőerők és mentésbe bevonható eszközök, készletek kivonását a területről haladéktalanul meg kell kezdeni KKB NVK vezetője által meghatározott helyszínre.

A Teljes bevetési készenlét elrendelésekor a Rendőrség kijelölt logisztikai felelőse elfoglalja szolgálati helyét a Találkozási Ponton. A logisztikai felelős és a rendelkezésre álló rendőri erők segítségével intézkedik a területbiztosítási feladatok, érkezési és elvonulási útvonalak zárási feladatainak megszervezésére.

A Találkozási Pont mindaddig aktív szolgálati helyként működik, amíg az összes útba indított védekező erő fogadása, első ellátása, az alkalmazási helyre történő felvezetése, elirányítása meg nem történt. A Találkozási Pont a KKB NVK vezetőjének utasítása alapján minden olyan alkalommal megnyitásra kerül, amikor új erők fogadására, vagy a területen lévő erők átcsoportosítására kerül sor az alkalmazási területen.

Találkozási pont címe: 2747 Törtel, Szent István tér 1. Polgármesteri Hivatal

9. A VÉDEKEZÉSBEN RÉSZT VEVŐ ERŐK ELHELYEZÉSÉNEK BIZTOSÍTÁSA

A beavatkozó erők - a Magyar Honvédség állománya és a Büntetés-végrehajtás által őrzött, felügyelt fogvatartotti állomány kivételével - alapvető szükségleteinek kielégítését, pihenését biztosító elhelyezését az alkalmazási terület közelében, közvetlenül a veszélyeztetett területől kivontan kell biztosítani.

Az alkalmazásra tervezett beavatkozó erők létszámának figyelembe vételével az elhelyezési objektumok lebiztosításra kerülnek a katasztrófavédelem, illetve a beavatkozó erőket biztosító szervek által.

10. ÉLELMEZÉS BIZTOSÍTÁSA

Élelmezési normák:

- a) étkezési és ivóvíz szükséglet: 10 l/fő/nap;
- b) napi kalóriaszükséglet: 1500-2000 kalória/fő.

A beavatkozó erők részére a feladat-végrehajtás teljes időtartama alatt élelmezési ellátást kell biztosítani.

A védekezésben részt vevő személyek számára az alkalmazási területre való megérkezés és az onnan történő elvonulás - váltás - napja kivételével teljes napi, a napszaknak megfelelő élelmezést kell biztosítani. A teljes napi normál élelmezés háromszori étkezést (reggeli, ebéd és vacsora) foglal magában, benne minimum egyszeri meleg étel ellátással (ebéd vagy vacsora keretében).

Az alkalmazási területre való érkezés napján, illetve az elvonulás (váltás) napján az érintett állomány az alkalmazási területen való tartózkodás időtartamához igazodóan jogosult élelmezési ellátásra.

A napi élelmezés során az egyszeri meleg étkezés keretében egytálétel formájában megfelelően tartalmas (energia gazdag) és megfelelő hőmérsékletű ételt kell biztosítani az állomány tagjai részére. A meleg ételt szükség esetén az alkalmazási területen és/vagy az elhelyezési objektumban kell kiszolgáltatni szállítónak, az elfogyasztásához szükséges evő- és higiéniai eszközökkel. Ebben az esetben a szállítónak intézkednie kell a hulladék visszagyűjtésére is.

A hidegételt előre elkészített egységcsomagban kell az állomány tagjai részére biztosítani oly módon, hogy a napi normál étkezés keretében biztosított meleg étkezések számát figyelembe véve az összes étkezés száma - az éjszakai pótétkezést nem figyelembe véve - nem haladhatja meg a háromszori étkezést. Az egységcsomagot oly módon kell összeállítani, hogy tartalmazza az étel elfogyasztásához és az alapvető étkezési higiéniahoz tartozó eszközöket.

Éjszakai pótétkezésben kell részesíteni a védekező feladatokat ellátó személyt, amennyiben feladatát 20.00 óra és 06.00 óra közötti időszakban legalább 4 óra időtartamban teljesíti. A pótellátást hidegételt formájában kell biztosítani.

A Magyar Honvédség a védekezésben résztvevő állománya élelmezési biztosítását saját normái alapján, a Magyar Honvédség élelmezési ellátási rendszerében önállóan végzi. Igénye alapján, a megyei, fővárosi védelmi bizottság biztosítja a védekezési körzetben a vízvételi lehetőséget, valamint az ellátó pontok telepítéséhez szükséges területet, vagy objektumot.

6.6.2 VÉDŐITAL ELLÁTÁS

A védekezésben részt vevő állomány részére rendszeresen, megfelelő mennyiségben az évszaknak, és az adott időjárási viszonyoknak megfelelő védőital ellátást kell biztosítani az alkalmazási területen. A meleg időszakban intézkedni kell a védőital hűtésére, valamint annak hűtött állapotban való tartására, illetve hideg időszakban a melegen való tartására.

11. ORVOSI ELLÁTÁS, JÁRVÁNYMEGELŐZÉS, GYÓGYSZERELLÁTÁS BIZTOSÍTÁSA

6.7.1 ELSŐSEGÉLYHELY BIZTOSÍTÁSA AZ ALKALMAZÁSI TERÜLETEN

A beavatkozó állomány elsősegély ellátása érdekében minden 500 fő után 1-1 elsősegélyhely biztosítása szükséges az alkalmazási területen. A felállításra kerülő elsősegélyhelyekre a helyszíni operatív törzs vagy az illetékes helyi, megyei, fővárosi védelmi bizottság legalább 1 fő eü. szakképesítéssel rendelkező személyzetet biztosít.

6.7.2 ORVOSI ELLÁTÁS BIZTOSÍTÁSA A VÉDEKEZŐ ERŐK ELHELYEZÉSI OBJEKTUMAIBAN

Az alkalmazási területről visszatérő személyi állomány orvosi ellátást igénylő egészségügyi problémáinak ellátására a helyszíni operatív törzs vagy az illetékes helyi, megyei, fővárosi védelmi bizottság orvosi készenléti ügyeletet szervez, a lakossági ellátást biztosító orvosi ügyeletről elkülönítetten, oly módon, hogy a készenlétdben lévő orvos legkésőbb a kiértesítéstől számított 1 órán belül a meghatározott elhelyezési objektumban az ellátást megkezdje.

Az ellátás feltételeinek biztosítása érdekében a kijelölt objektumban egy elkülönített, megfelelő eszközökkel felszerelt helyiséget kell biztosítani. A helyiség szükséges eszközökkel való felszerelésére a megyei, fővárosi védelmi bizottság intézkedik.

A védekezésben résztvevő Magyar Honvédség személyi állomány egészségügyi ellátása az ellátó pontokra (bázis körlet) telepített egészségügyi erőkkel, eszközökkel történik. Az egészségügyi erők erről az ellátó pontról tevékenykednek a helyszíni parancsnok, a Magyar Honvédség Honvédkórház Katasztrófavédelmi Operatív Csoport feladatszámbája, valamint a Magyar Honvédség egészségügyi főnöke szakmai irányítása mellett.

12. ÜZEMANYAG ELLÁTÁS

A védekezéshez szükséges üzemanyag biztosítását a szervek a saját gépjárműveik tekintetében a meglévő szerződéseik alapján önállóan oldják meg.

13. HIGIÉNIÁS FELTÉTELEK BIZTOSÍTÁSA

Az alkalmazási területen az alábbi higiéniai feltételeket a területileg illetékes megyei, fővárosi védelmi bizottság biztosítja:

- a) mobil WC-eket (lehetőség szerint kézmosóval) kell biztosítani minden 50 fő után 1-et;
- az étkezésekhez kapcsolódó kézmosáshoz:
- b) a meleg étkezések utáni ételmaradék, étkezési hulladék visszagyűjtése az étel kiszolgáló szállító feladata;
- c) a hideg étkezések utáni hulladék összegyűjtésére leszűrhető hulladékgyűjtő zsákok kerülnek biztosításra, elszállításukról, cseréjükéről folyamatosan intézkedni kell.

14. HÍRADÓ INFORMATIKAI TÁMOGATÁS

A beavatkozó erőkkel, civil szervezetekkel és a segélyszervezetekkel történő kapcsolat-tartáshoz szükséges pontosított elérhetőségi információk:

7. GAZDASÁGI-ANYAGI SZOLGÁLTATÁSOK BIZTOSÍTÁSÁNAK RENDJE

- a) lebiztosított objektumok, eszközök, szolgáltatások:
(a polgári védelmi szervezet állománytáblázatában megjelölt, az egységek részére szükséges járműveket a beosztott személyekhez hasonlóan beosztó határozattal kell ellátni)
- b) igénybevételük rendje: (ki értesíti, ki rendelheti el az alkalmazást)

8. ÉVES FELÜLVIZSGÁLATI LAP

PÉLDA:

Fsz.	Dátum	Felülvizsgálat tárgya	Aláírás

II. SPECIÁLIS RÉSZELEMEK

1. Árvíz, belvíz, helyi vízkár
2. Rendkívüli időjárás veszélyei
3. Nagy kiterjedésű tüzek által okozott veszély
4. Földtani veszélyforrások
5. Veszélyes anyagok előállítása, felhasználása, tárolása, szállítása
6. Migráció
7. Felszíni és felszín alatti vizek ivóvízbázisok sérülékenysége
8. Humán járvány vagy járványveszély, valamint állatjárvány
9. Riasztási küszöböt elérő mértékű légszennyezettség
10. Létfonosságú rendszerrel kapcsolatos kockázatok
11. Nemzetközi Repülőterek

A részelemek különös tartalmi elemei:

1. vonatkozó katasztrófavédelmi osztályba sorolás eredményei;

ÁRVÍZ				
Fsz.	település		II. osztály	III. osztály
1.				

2. konkrét kockázati, várható védekezési helyszínek térképprajzzal megtámogatva;
3. védekezéshez szükséges erők, készletek, anyagok beavatkozási helyszínekre lebontva;

Az árvízi védekezéshez, a megyében rendelkezésre álló erők		
1.	települési polgári védelmi szervezet	fő
2.	polgárőr erők	fő
ÖSSZESEN		fő

4. induló készletek (tárolási hely, mennyiség);
5. elérhető emberi, gépi kapacitás, elérhetőségeik;

MŰVELETI SORREND KATASZTRÓFAVESZÉLY ESETÉN	
1.	esemény bekövetkezéséről vagy előrejelzéséről szóló információ vétele;
	kialakult helyzet elemzése, értékelése;
	katasztrófaveszély megállapítása;
	operatív munkaszervek aktivizálása
	lakosság tájékoztatása;
	megelőzéshez szükséges erők, eszközök meghatározása;
	résztevő központi megerősítő erők, eszközök kijelölése;
	a kijelölt erők riasztásának, készségbe helyezésének, útbaindításának kezdeményezése
	a kijelölt erők riasztása, készségbe helyezése, útbaindítása;
	a védekezés megszervezése;
	a védekezés logisztikai biztosítása; (lebiztosított objektumok, szolgáltatások, eszközök igénybevétele, egyéni védőeszközök biztosítása, a szükséges keretszerződések életbe léptetése, anyag lelőhelyek aktivizálása)
	a veszélyeztetett közművek szükség szerinti szakaszolása;
	az érintett lakosság kitelepítése, kimenekítése, sérültek ellátása;
	a kitelepített lakosság elhelyezésének biztosítása;
	a veszélyeztetett területen lévő állatállomány elszállítása;
	a veszélyeztetett területen lévő méregraktárak, illetve veszélyes anyagot előállító, tároló, felhasználó üzemek kiürítésének megszervezése;
	a kárterület lezárása,
	az elsődleges beavatkozó erők, eszközök igény szerinti kiegészítése, váltása;
	az eredeti helyzet visszaállítása.

MŰVELETI SORREND VESZÉLYHELYZET ESETÉN	
1.	az esemény bekövetkezéséről vagy előrejelzéséről szóló információ vétele;
2.	a kialakult helyzet elemzése, értékelése;
	az operatív munkaszervek aktivizálása/működtetése;
	a lakosság tájékoztatása;
	a veszélyhelyzet elhárításához szükséges erők, eszközök meghatározása;
	a védekezésben résztvevő központi megerősítő erők, eszközök kijelölése;
	a kijelölt erők riasztása, készségbe helyezése, útbaindítása;
	a védekezés megszervezése;

	a védekezés logisztikai biztosítása;
	a veszélyeztetett közművek szükség szerinti szakaszolása;
	az érintett lakosság kitelepítése, kimenekítése, sérültek ellátása;
	a kitelepített lakosság elhelyezésének biztosítása;
	a veszélyeztetett területen lévő állatállomány elszállítása;
	a veszélyeztetett területen lévő méregraktárak, illetve veszélyes anyagot előállító, tároló, felhasználó üzemek kiürítésének megszervezése;
	a kárterület lezárása,
	az elsődleges beavatkozó erők, eszközök igény szerinti kiegészítése, váltása;
	veszélyhelyzet megszüntetésének kezdeményezése a KKB elnök útján;
	az eredeti helyzet visszaállítása.

Minta (adatvédelmi tájékoztató és hozzájáruló nyilatkozat)

TÁJÉKOZTATÓ LAKOSSÁG-NYILVÁNTARTÁS KAPCSÁN TÖRTÉNŐ SZEMÉLYES ADAT KEZELÉSRŐL

1. A lakosság-nyilvántartás során személyes adatok kezelésére az alábbi törvényhelyek alapján kerül sor:

a) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 5. § (1) bekezdésének a) pontja alapján az érintett hozzájárulásával;

b) az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Infotv.) 6. § (2) bekezdése alapján, ha az érintett cselekvőképtelensége folytán, vagy más elháríthatatlan okból nem képes hozzájárulását megadni, akkor a saját, vagy más személy létfontosságú érdekeinek védelméhez, valamint a személyek életét, testi épségét, vagy javait fenyegető közvetlen veszély elhárításához, vagy megelőzéshez szükséges mértékben a hozzájárulás akadályainak fennállása alatt az érintett személyes adatai kezelhetők.

2. Az adatkezelés célja:

Katasztrófaveszélyben, vagy veszélyhelyzetben a kitelepítés, kimenekítés, befogadás és visszatelepítés során az érintettek nyilvántartásba vétele a mindenoldalú gondoskodás biztosítása érdekében.

3. Az adatkezeléssel érintettek köre:

A katasztrófaveszéllyel, veszélyhelyzettel érintett területen kitelepítésre/kimenekítésre/befogadásra/visszafogadásra kijelölt lakosság.

4. A kezelt adatok köre:

- név
- állandó lakcím
- személyi azonosítást biztosító fényképes okmány száma (személyazonosító igazolvány, jogosítvány, útlevel)
- mobil telefonszám
- kitelepítés/kimenekítés/befogadás/visszafogadás helye (önkormányzati, rokonok, egyéb megjelöléssel)

5. Az adatkezelők, adatfeldolgozók megnevezése:

Adatkezelő:

A katasztrófaveszéllyel, veszélyhelyzettel érintett területen illetékes önkormányzat.

6. Az adatkezelés időtartama

A katasztrófaveszély, veszélyhelyzet alapjául szolgáló események bekövetkezésétől a megszűnéséig.

7. Adatbiztonság

Az adatkezelő az Infotv. 7.§-a alapján minden szükséges lépést megtesz, hogy biztosítsa a felhasználók által megadott személyes adatok biztonságát az adatok tárolása, őrzése során.

8. Jogorvoslat:

Amennyiben az érintettet információs önrendelkezési jogát illetően sérelem érte, az Infotv. 52.§ (1) bekezdése alapján a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóságnál vizsgálatot kezdeményezhet, illetve az Infotv. 22.§ (1) bekezdése alapján a lakóhelye vagy tartózkodási helye szerint illetékes törvényszékhez keresetet nyújthat be.

HOZZÁJÁRULÓ NYILATKOZAT SZEMÉLYES ADAT KEZELÉSÉHEZ

Alulírott, kitelepített/kimenekített/befogadott/visszatelepített (a továbbiakban: érintett) hozzájárulok ahhoz, hogy a (adatkezelő szerv) személyes adataimat, melyek az Infotv. speciális rendelkezése 6. § (2) alapján nem kezelhetők, és amelyeket a (a fent megjelölt célból) nyilvántartás céljából megadtam kezelje.

.....

Érintett neve

2. sz. melléklet a 23/2013. sz. BM OKF főigazgatói intézkedéshez

VESZÉLYELHÁRÍTÁSI TERVEK MELLÉKLETEI

1. Települési veszély elhárítási terv mellékletei:
 - a) Adattár;
 - b) Helyi vízkár elhárítási terv;
 - c) Kitelepítési-befogadási terv;
 - d) Mozgósítási terv
 - e) Besorolás adatlap

12. napirendi pont: Helyi önazonosság védelméről szóló eljárás lefolytatása keretén belül az elővásárlási jogról történő lemondás tárgyában

Határozathozatal: Egyszerű többség
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 12. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsájtja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 46/2026. (III. 26.) határozata

Helyi önazonosság védelméről szóló eljárás lefolytatása keretén belül az elővásárlási jogról történő lemondás tárgyában

Törtel Község Önkormányzatának Képviselő-testülete úgy dönt, hogy az adásvételi szerződésben jelzett

- 1) 2747 Törtel, Ceglédi út 83. szám alatti, **belterület 1231 hrsz-ú** ingatlan;
- 2) 2747 Törtel, Ceglédi út 83/A szám alatti, **belterület 1233 hrsz-ú** ingatlan

vonatkozásában a helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVII törvény (Hövtv) és a 240/2025. (VII.31) Korm. rendelet (Vhr) és a Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének 16/2025. (X. 31.) önkormányzati rendeletben részletezettek szerint **nem kíván élni az elővásárlás jogával, arról feltétlenül és visszavonhatatlanul lemond.**

Felelős: Godó János polgármester
Határidő: azonnal

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyar Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

13. napirendi pont: Tájékoztató a vagyonkataszter áttekintése tárgyában

Határozathozatal: -
Szakmai előterjesztő: Dr. Majtényi Erzsébet
Előterjesztő: Godó János
Az előterjesztés a jegyzőkönyv 13. számú melléklete.

Godó János: Ismerteti, hogy a képviselő-testület mindkét Bizottsága támogatta a határozat elfogadását.

Dr. Majtényi Erzsébet: Egyértelműen tudjuk, hogy az előző évben volt pár ingatlan, amit értékesítettünk. A szőlő úton, a Dózsa György út 22 szám alatti ingatlan és a 4db üzlethelységünket

megvásárolta Mezei Ferenc. Ezen felül A PVKH Földhivatal osztálya keresett meg bennünket, korrekció eljárás volt a területnagyságokat kellett módosítanunk. A vagyonkataszterben átvezettük.

Nagy Erzsébet: Rét utca?

Dr. Majtényi Erzsébet: Az még előző évben volt.

A napirenddel kapcsolatban több hozzászólás, kérdés nem volt.

Godó János szavazásra bocsátja a határozatot. Megállapítja, hogy a Képviselő-testület egyhangú, 7 igen szavazattal elfogadta azt.

**Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testületének
47/2026. (III. 26.) határozata**

a vagyonkataszter áttekintése tárgyában

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete az önkormányzati vagyonkataszter 2025. évi változásairól szóló tájékoztatót megismerte és az abban foglaltakat elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester, jegyző

Godó János	Igen
Oltai Péter	Igen
Búcsús Tamás	Igen
Godó Jánosné	Igen
Kónya Miklós	Igen
Magyari Tamás	Igen
Nagy Erzsébet	Igen

14. napirendi pont: Tájékoztatás a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról

Határozathozatal: -

Szakmai előterjesztő: -

Előterjesztő: Godó János

Az előterjesztés a jegyzőkönyv 14. számú melléklete.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Képviselő-testület elfogadta a tájékoztatót.

15. napirendi pont: Tájékoztatás a két testületi ülés közötti időszakban az önkormányzat érdekében végzett polgármesteri munkáról

Határozathozatal: -

Szakmai előterjesztő: -

Előterjesztő: Godó János

Az előterjesztés a jegyzőkönyv 15. számú melléklete.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

Képviselő-testület elfogadta a tájékoztatót.

16. napirendi pont: Egyebek

Godó János: Volt itt ma az orvos, akivel egyeztettünk.

Nagy Erzsébet: Hogy hívják?

Dr. Majtényi Erzsébet: Dr. Túróczi Krisztián.

A napirenddel kapcsolatban hozzászólás, kérdés nem volt.

A nyilvános ülést Godó János polgármester 17:58 perckor bezárja.

Godó János
Polgármester

Dr. Majtényi Erzsébet sk.
Jegyző